Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

zpracovaný podle RVP ZV

Základní škola Jaroslavice

Č.j.: 82/2016 platnost od 1.9.2016

Základní škola a Mateřská škola, Jaroslavice, okres Znojmo
Školní 83, 671 28 Jaroslavice

Obsah:

1. Identifikační údaje....4
2. Charakteristika školy....7
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu....12
3.1. Zaměření školy....12
3.1.1. Výchovné a vzdělávací strategie....13
3.2. Klíčové kompetence....15
3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálně vzdělávacími potřebami....17
3.4. Poskytování poradenských služeb ve škole....19
3.5. Začlenění průřezových témat....20
4. Učební plán....23
5. Hodnocení žáků a autoevaluace školy....25
5.1. Pravidla pro hodnocení žáků....25
5.2. Hodnocení výsledků v předmětech teoretického zaměření....29
5.3. Hodnocení práce v zájmových útvarech....41
5.4. Autoevaluace školy....41
6. Učební plán pro 1.-5.ročník....43
6.1. Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace....45
6.1.1. Předmět: Český jazyk a literatura....45
6.1.2. Předmět: Anglický jazyk....53
6.2. Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace....63
6.2.1. Předmět: Matematika....63
6.3. Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie....69
6.3.1. Předmět: Informatika....69
6.4. Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět....72
6.4.1. Předmět: Prvouka....72
6.4.2. Předmět: Přírodověda....77
6.4.3. Předmět: Vlastivěda....84
6.5. Vzdělávací oblast: Umění a kultura....88
6.5.1. Předmět: Hudební výchova....88
6.5.2. Předmět: Výtvarná výchova....93
6.6. Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví....99
6.6.1. Předmět: Tělesná výchova....99
6.7. Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce....104

6.7.1. Předmět: Praktické činnosti.....105
Učební plán 6. - 9. ročníku.....109
7.1. Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace 111
7.1.1. Předmět: Český jazyk a literatura.....111
7.1.2. Předmět: Cvičení z českého jazyka.....141
7.1.3. Předmět: Anglický jazyk.....147
7.1.4. Předmět: Německý jazyk.....177
7.2. Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace.....195
7.2.1. Předmět: Matematika.....195
7.3. Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie.....212
7.3.1. Předmět: Informatika.....212
7.4. Vzdělávací oblast: Člověk a společnost.....223
7.4.1. Předmět: Dějepis.....223
7.4.2. Předmět: Výchova k občanství.....235
7.5. Vzdělávací oblast: Člověk a příroda.....247
7.5.1. Předmět: Fyzika.....247
7.5.2. Předmět: Chemie.....266
7.5.3. Předmět: Přírodopis.....279
7.5.4. Předmět: Zeměpis.....294
7.6. Vzdělávací oblast: Umění a kultura.....311
7.6.1. Předmět: Hudební výchova.....311
7.6.2. Předmět: Výtvarná výchova.....316
7.7. Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví.....323
7.7.1. Předmět: Výchova ke zdraví.....323
7.7.2. Předmět: Tělesná výchova.....332
7.8. Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce.....341
7.8.1. Předmět: Praktické činnosti.....341

1. Identifikační údaje

- Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, Základní škola Jaroslavice

- Předkladatel:

Název školy:

Základní škola a Mateřská škola, Jaroslavice, okres Znojmo

Adresa školy:

Školní 83, 671 28 Jaroslavice

Ředitel školy:

Mgr. Romana Kubíková (od 1. 12. 2015)

Zástupce ředitele:

Mgr. Zdenka Kuchaříková

Koordinátoři ŠVP:
Mgr. Jana Fantová – I. stupeň
Mgr. Lenka Medunová – II. stupeň

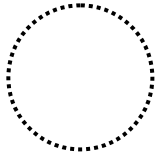
Kontakty:
telefon:+420 515 275 145, 739 651 230
web: www.zsjaroslavice.cz
e-mail: zs.jaroslavice@zn.orgman.cz

IČO: 70993866
IZO: 102855625
REDIZO: 600127575

- Zřizovatel školy:

Obec Jaroslavice
Náměstí 93
671 28 Jaroslavice
IČO: 000252519
telefon: 515 275 123
www.obec-jaroslavice.cz

ŠVP ZV byl projednán na pedagogické radě: 30. 8. 2016
ŠVP ZV byl projednán a schválen školskou radou dne : 29. 8. 2016

.....
Mgr. Romana Kubíková
ředitelka školy

razítko školy

Úvod

Změny ve vzdělávání pro XXI. století úzce souvisí se změnami ve společnosti. Společnost se výrazně globalizuje, neustále dochází k přílivu nových informací. S touto situací se musí každý občan vyrovnat, informace musí umět vyhledávat a využívat. Vzdělávání je určující pro plnohodnotný život v moderní multikulturní společnosti.

Historie školy

Zmínka o první /německé/ škole v Jaroslavicích je ze 17. století. Počátkem 19. století byla v Jaroslavicích došky krytá budova o jediné učebně s polodenním vyučováním. Majitel panství, hrabě Pallavicini – Centurioni, nechal zbudovat roku 1829 jednopatrovou školní budovu o dvou učebnách, která byla roku 1862 rozšířena na trojtřídku a roku 1889 na pětitřídku. 9. října 1898 se započalo s výstavbou nové školy k 50. výročí nastoupení na trůn císaře Františka Josefa I. V této škole se vyučuje dodnes. V roce 1910 byla postavena budova 483, ve které byla umístěna mateřská škola a od roku 1919 též česká menšinová škola. Ta zanikla po Mnichově a vystěhování Čechův roce 1938.

Po II. světové válce došlo k velkým politickým i národnostním změnám. Z obce bylo odsunuto německé obyvatelstvo a přicházeli reemigranti z celé Evropy. Německá škola byla zrušena a převedena na českou. V 60. letech byla provedena rekonstrukce budovy, bylo zbudováno ústřední topení a nové podlahy. V té době se vyučovalo na zámku. Na přelomu 60. a 70. let byla staticky narušena budova č.p. 483 a tak se započalo s výstavbou panelové budovy na ulici U Potoka č.p. 490.

1. ledna 2003 vstoupila škola do právní subjektivity. Sdružuje mateřskou školu, školní jídelnu, školní družinu a základní školu.

2. Charakteristika školy

Velikost a úplnost školy

Základní škola Jaroslavice je úplná základní škola s devíti postupnými ročníky. Na prvním stupni i na druhém stupni je po jedné třídě v ročníku. Kapacita školy je 200 žáků.

Vybrané ukazatele				
Školní rok	Počet tříd	Počet žáků	Počet oddělení školní družiny	Počet ped. pracovníků ZŠ + ŠD
2002/2003	9	187	1	12+1
2003/2004	9	173	1	11+1
2004/2005	9	164	1	11+1
2005/2006	9	153	1	12+1
2006/2007	9	148	1	12+1
2007/2008	8	133	1	12+1
2008/2009	7	110	1	12+1
2009/2010	8	107	1	13+1
2010/2011	8	97	1	13+1

2011/2012	8	83	1	12+1
2012/2013	7	88	1	13+1
2013/2014	7	98	1	11+1
2014/2015	8	100	1	11+1
2015/2016	8	100	1	11+1

..

Budova školy je umístěna v zadní části náměstí nedaleko od autobusové zastávky. Obec má dobrou dostupnost hromadné autobusové dopravy. V minulých letech byla škola školou spádovou pro obce Strachotice, Micmanice, Slup a Oleksovičky. V nedávné době spádovost již neexistovala, dojíždějících žáků ubývalo. Přesto se za poslední tři roky počet dojíždějících dětí lehce navyšuje.

- **Vybavení školy**

Materiální

Škola je dobře vybavena učebnicemi a učebními pomůckami, při výuce různých předmětů je využíván výukový SW. Škola je vybavena od r. 2004 interaktivní tabulí Smart Board. Druhá interaktivní tabule byla zakoupena ve školním roce 2008/2009. V současné době je již téměř v každé třídě instalovaná interaktivní tabule Smart Board.
Pro další práci žáků i pedagogů je k dispozici školní knihovna. Literatura, učebnice, učební pomůcky a výukový SW jsou průběžně doplňovány o nové materiály.

Prostorové

Základní škola je umístěna ve dvoupodlažní budově. V přízemí jsou učebny I. – IV. třídy, šatna, tělocvična, žákovská knihovna a dílna (přístup do dílny je z 1. poschodí). V 1. poschodí jsou učebny V. – IX. třídy, učebna Fy – Ch s DVD a videopřehrávačem, kabinety se sbírkami: M-Fy, Bi, Ch, Z, Čj, cvičná kuchyň a učebna Hv. Ve škole chybí vybavené odborné pracovny a jazyková učebna.
Škola má vlastní školní jídelnu v budově mateřské školy. Školní družina je umístěna v hlavní budově..
Akce sportovního rázu konané mimo vyučování se realizují v prostoru bývalé školní družiny U potoka 490. Zde jsou vybudována 2 hřiště (možnost využití pro volejbal a nohejbal), zabudován basketbalový koš a průlezky pro děti mladšího školního věku umístěné v travnaté ploše.

Technické

Jednou z priorit školy ve výuce i v běžném chodu školy je využití informačních a komunikačních technologií. Z toho vychází i vybavenost školy touto technikou.
Pro výuku nejen ICT ale i dalších předmětů je určena učebna informatiky s projektorem, plátnem scannerem, tiskárnou a 18 žákovskými pracovními stanicemi, dále k výuce slouží učebna s interaktivní tabulí na prvním stupni a interaktivní tabule s počítačem a ozvučením v hudební učebně. Učebna výtvarné výchovy je vybavena velkoplošnou televizí s připojením na flash disk, DVD a počítač. Videopřehrávač s DVD je zabudován v učebně fyziky a v učebně výtvarné výchovy. Učitelé mají pro svou práci pracovní stanici s tiskárnou v každé sborovně. Všechny počítače školy jsou propojeny do počítačové sítě, přes kterou mají žáci i učitelé přístup na Internet. Každý pracovník školy a každý žák školy má své přístupové heslo do školní počítačové sítě, svůj prostor na serveru pro ukládání dat a svou e-mailovou schránku s adresou.
V ředitelně je umístěna kopírka, kterou mohou využívat pro svou práci všichni pedagogové. Další kopírovací stroj je k dispozici ve sborovně.
Škola disponuje průměrně vybavenou učebnou dílen.

Hygienické

K relaxaci o přestávkách slouží žákům pouze chodby. U hlavní budovy školy není hřiště nebo relaxační prostory pro žáky. Ve škole chybí prostorná tělocvična. V letech 2014-2015 proběhla rozsáhlá oprava budovy školy, byla vyměněna okna, zateplení budovy s novou fasádou.

- ## Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitelka, zástupkyně ředitelky – výchovná poradkyně pro oblast volby povolání, učitelka – výchovná poradkyně pro oblast SPU a primární prevence, 7 učitelů a vychovatelka školní družiny. Pedagogický sbor je s převahou žen, věkově pestrý – od mladých spolupracovníků až po zkušené pedagogy. Ve sboru jsou pedagogové s plnou kvalifikací. Velký důraz je kladen na další vzdělávání pedagogů v oblastech SPU, cizích jazyků, psychologie, pedagogiky osobnostní a sociální výchovy, moderních metodách v didaktice předmětů a interaktivní a komunikační techniky. Cílem je rutinní práce na počítači (Bakaláři), komunikace prostřednictvím elektronické pošty a využívání výpočetní, komunikační a prezentační techniky ve vhodných případech i ve výuce žáků.

- ## Charakteristika žáků

Žáky školy tvoří většinou místní jaroslavické děti, přespolních dětí je početně do 10. V nedávné době výrazně ubývalo dětí dojíždějících, ale v posledních dvou letech se situace pomalu mění, každým rokem počet dětí dojíždějících z okolních obcí mírně narůstá. Ve škole jsou vzděláváni i žáci s SPUCH, kteří jsou integrováni do běžné třídy. Každý integrovaný žák má vypracován na základě doporučení školského poradenského zařízení vlastní individuální vzdělávací plán, který je pravidelně aktualizován, doplňován a konzultován s poradenským zařízením.

- **Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce**

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů a žáků. V roce 2006 pracovali žáci na projektu „Poznej svou obec prostřednictvím ICT.“ Historicko jazyková část tohoto projektu se stala základem pro mezinárodní projekt „Hrady a zámky na Dyji“, kterého se zúčastnili naši žáci ve spolupráci s žáky Hauptschulle v Hadressu (Rakousko).

- **Školní parlament**

Žáci se podílí na řízení školy prostřednictvím školního parlamentu, kde dávají podněty a připomínky k životu a organizaci školy, navrhují a sami organizují své vlastní projekty.

- **Spolupráce s rodiči**

Rodiče dostávají informace o průběhu a výsledcích vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách, konzultacích jednotlivých vyučujících, konzultačních dnech, případně telefonicky. O práci školy se rodiče mohou informovat na webových stránkách školy – www.zsjaroslavice.cz. Pro rodiče a veřejnost škola každoročně pořádá žákovská veřejná vystoupení či Den otevřených dveří. Dobrá komunikace s rodiči je jedním z hlavních cílů školy. Velmi podstatné pro správnou realizaci školního vzdělávacího programu je právě vtažení rodičů do procesu vzdělávání svých dětí, toho není možné bez kvalitní vzájemné komunikace dosáhnout.

- **Školská rada**

Dle platné školské legislativy byla zřízena Školská rada, která se schází nejméně dvakrát ročně, zajímá se o chod školy a projednává záležitosti jí uložené školským zákonem. Školská rada je informována o činnosti školy, o výsledcích vzdělávání, o záměrech a dalším rozvoji. Školská rada se vyjadřuje k aktuálním problémům vzdělávání a výchovy dětí.

- **Spolupráce s jinými subjekty**

V oblasti vzdělávání a výchovy úzce spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou ve Znojmě; MěÚ Znojmo, oddělením sociálně právní ochrany dětí a PČR, obvodním oddělením Hrušovany nad Jevišovkou.

- **Školní družina**

Školní družina je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování. ŠD není pokračováním školního vyučování, ani ho nikterak nenahrazuje. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Vhodné střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti, učí je ušlechtilé zábavě, pomáhá uspokojovat a rozvíjet kulturní potřeby a rozmanité zájmy žáků.

Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní ŠD funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Základní vzdělávání musí být užitečnou službou občanům a má reflektovat i jejich očekávání a individuální potřeby. Takového cíle nelze dosáhnout, aniž by se změnilo tradiční chápání funkcí školy. Posláním školy v takovém případě nemůže být pouhé zprostředkování sumy vědomostí a zkoušení žáků z faktografických přehledů.
Současná doba potřebuje lidi tvořivé, iniciativní, schopné se rychle rozhodovat a orientovat v problémech a řešit je, lidi, kteří jsou schopni komunikace a práce v týmu, lidi kteří jsou si vědomi své vlastní hodnoty. Takových hodnot chceme u našich žáků dosáhnout.
V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení se. A to nikoli encyklopedickým vědomostem, ale pro život důležitým kompetencím učit se, řešit problémy a sociálním dovednostem. Charakter práce pak má v dětech mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.
Takto formulovaný obecný koncepční záměr školního vzdělávacího programu vychází z přesvědčení, že kvalita vzdělávací služby školy nemá být primárně posuzována podle tradičně chápaných tzv. vzdělávacích výsledků. Za tyto výsledky bývají nezřídka považovány pouhé faktografické znalosti žáků zjišťované testováním.
Naší prvořadou ambicí je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. Chceme rozvíjet u žáků kompetence, které jsou nezbytné pro život v Evropě v 21. století. Tyto „klíčové“ kompetence získané na základní škole tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.
Na I. stupni náš školní vzdělávací program vychází z modelového vzdělávacího programu Tvořivá škola, která se zaměřuje na uplatnění principů českého činnostního učení ve vzdělávacím procesu. Navazujeme na tradice J. A. Komenského v naší zemi, kdy výchovně vzdělávací proces byl chápán jako komplexní působení na žáka, na jeho osobnost a jeho rozvoj. Vytváříme pro žáky radostné pracovní prostření. Snažíme se, aby si děti odnášely jak potřebné trvalé vědomosti a kompetence, tak pozitivní motivaci pro celoživotní vzdělávání.

3.1. Zaměření školy

Velikost školy, počet pedagogických pracovníků, jakož i počty žáků ve třídách nedovolují větší výběr volitelných předmětů. Škola se zaměřuje na výuku cizích jazyků – anglického a německého (1. cizí jazyk od 3. ročníku, 2. cizí jazyk od 7. ročníku), informatiku a cvičení z jazyka českého. Vytváříme podmínky pro žáky s různým druhem postižení, ale i pro talentované žáky.

- chceme učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a více se zaměřit na činnostní učení se zaměřením na praxi;
- zavádět do výuky efektivní metody výuky, jako je skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu;
- pro budoucí život v EU je nezbytné výrazně posílit výuku cizích jazyků

- vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporovat zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů, podporovat výuku na počítačích a jejich využívání;
- preferovat sportovní výchovu, vést žáky ke zdravému životnímu stylu;
- vést žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu;
- chceme stejnou péči věnovat všem žákům;
- chceme klást důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny (v přirozené skupině jsou zastoupeni žáci s různými vlohami, nadáním a vlastnostmi);
- nechceme preferovat jen intelektuální nadání, ale chceme stejně podporovat žáky i s jiným druhem nadání, jako je hudební, pohybové, manuální, estetické apod.;
- provádět rozumnou integraci dětí zaostávajících, či jinak postižených přímo ve třídách základní školy s ostatními dětmi;
- chceme se zaměřovat i na žáky nadané, chceme jim vytvořit podmínky pro jejich rozvoj a tím omezit jejich přechod na jiné školy. Z metod práce chceme u těchto žáků preferovat samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování apod. Rovněž se chceme zúčastňovat různých soutěží školního i okresního charakteru, kde rovněž mají možnost se žáci prezentovat a zejména při přípravě k těmto soutěžím dochází k rozvoji jejich nadání. Chceme dále rozvíjet silné stránky školy a maximálně eliminovat a napravovat to, co považujeme za nedostatky.

3.1.1.Výchovné a vzdělávací strategie

Cíle základního vzdělávání

1. Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

Rozvíjet správné postoje, dovednosti a způsoby rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost. Poskytovat dostatek informačních zdrojů a učebních impulsů (nabídek - knihovna, Internet, exkurze), propojovat získané informace se skutečným životem. Podporovat samostatnost, tvořivost (např. v práci na projektech), naučit organizovat vlastní činnosti. Vést k utváření vlastního úsudku, vést k iniciativě, tvořivosti, zodpovědnosti. Rozvíjet komunikační dovednosti, spolupráci a práci v týmu. Vést k poznávání vlastních možností, naučit prezentovat výsledky vlastní práce. Zapojovat žáky do organizace vzdělávání, vytvářet motivující prostředí pro práci. Pracovat s přiměřeným učivem. Hodnotit formou zpětné vazby. Hodnotit za to, co žák zvládá, ne za to, co neumí. Vyučovat bez situací nerovnosti a ponížení. Naučit žáky stanovit a plnit úkoly podle dílčích cílů. Zařazovat metody, které podporují zvídavost. Využívat kladného hodnocení. Motivovat dobrými výsledky i osobním příkladem.

2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Nepředkládat poznatky žákům v hotové podobě, ale vést je k vlastnímu objevování vzájemných vztahů a příčin přírodních, společenských a dalších jevů a dějů. Uplatňovat mezipředmětové vztahy. Minimalizovat frontální vyučování, preferovat aktivizující metody vyučování, zařazovat praktická

cvičení. Uplatňovat základní myšlenkové operace – srovnávání, třídění, analýzu, syntézu, zobecňování, abstrakci. Rozvíjet u žáků schopnosti logického uvažování. Řešit problémy na základě kritického zhodnocení informací. Podporovat netradiční způsoby řešení.

3. Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

Vytvořit dostatečný prostor pro střetávání a komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků atd.). Formulovat a vyjadřovat své myšlenky výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. Dodržovat etiku komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních, nezdařených aj. názorů). Naučit se poznat sebe a utvořit správný vztah k druhým lidem. Vytvořit základ spolupráce a společného prožívání, základ pro hledání a objevování problémů. Naučit spolupracovat, naslouchat i porozumět jiným, obhájit vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací.

4. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

Aktivně přispívat k diskusi, umět v diskusi obhajovat vlastní názor, ale i respektovat zkušenosti a názory jiných. Zapojovat žáky do vytváření pravidel pro soužití ve škole - práv, povinností a sankcí. Pracovat v atmosféře demokracie a přátelství. Podporovat kooperativní učení, spolupracovat ve výuce. Vést k osobní odpovědnosti za výsledky společné práce.

5. Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti

Učit žáky samostatně se rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí. Mít sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém, ale současně schopnost vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory, řešit praktické problémy a životní situace na základě pochopení principů, jimiž se společnost řídí, znát svá práva i povinnosti, schopnosti hodnotit výsledky vlastní činnosti i činnosti jiných. Vhodnou formou prosazovat své zájmy. Dodržovat mravní hodnoty a slušné jednání. Demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii.

6. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě

Vést k uvědomění citové nevyzrálosti v období dospívání. Naučit orientaci ve vlastním citovém životě a v citových vztazích, učit otevřeně a kultivovaně projevovat své city, učit ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám. Pomáhat vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory. Naučit chránit životní prostředí i ochraňovat kulturní a společenské hodnoty.

7. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný

Vést žáky k ochraně vlastního zdraví i zdraví ostatních. Naučit používat bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat dohodnutá pravidla, povinnosti a závazky, rozhodovat se správně, zodpovědně a s ohledem na své zdraví i zdraví jiných. Dle svých možností poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví. Motivovat k péči o čistotu prostředí ve škole, vést ke spoluúčasti na jeho úpravě, naučit organizovat denní režim jak po stránce časové a obsahové, tak po stránce stravovacího a pitného režimu. Zařazovat kompenzační a hygienické přestávky v učení, pohybové relaxační přestávky, poskytnout nabídku pohybových aktivit pro každého, vést důslednou prevenci šikany a násilí, podporovat protikuřácké a protidrogové aktivity .

8. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

Vnímat kulturní i historické dědictví jako významný fenomén, být vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám jiných. Porozumět odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur. Vytvářet podmínky pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí. Být ohleduplný vůči starým a nemocným lidem. Být otevřený vůči spolužákům a solidární s druhými. Rozvíjet kritické postoje k negativním projevům ve škole i společnosti. Chápat principy a fungování demokracie v osobním životě i ve škole a společnosti. Uvažovat v evropských a celosvětových souvislostech.

9. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, rozvíjet své podnikatelské myšlení, orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru, chápat podstatu, cíl a riziko podnikání. Uplatňovat sebehodnocení žáků.

3.2. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Kompetence k učení

– umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací. Žáky vedeme k sebehodnocení. Individuálním přístupem k žákům, maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch.

Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, je podněcována jejich tvořivost. Žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád. Učíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho další přínos.

Žák má být schopen vzít v úvahu zkušenost, dávat věci do souvislostí, organizovat svůj učební proces, být schopen řešit problémy a být zodpovědný za své učení.

Kompetence k řešení problému

– podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit. Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy (Cermat, matematický Klokan ap.). Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života. Žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat. Žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu. K logickému řešení problémů používáme miniprojekty. Podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží. Starší žáci připravují různé aktivity pro mladší spolužáky (soutěže, branný den, dopravní výchova). Děti vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.

Kompetence komunikativní

– vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných. Učíme žáky rozumět a domluvit se, číst a psát ve více jazycích, mluvit na veřejnosti, obhajovat a argumentovat vlastní názor, naslouchat a brát v úvahu názory druhých, vyjadřovat se písemnou formou, prezentovat svou práci, rozumět grafům, diagramům a tabulkám.
Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování. Podporujeme komunikaci s jinými školami.

Kompetence sociální a personální

- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých

Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení. Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech (při TV, na LVK, apod.). Usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině. Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí. Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky. Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce, aby byli schopni spolupráce a práce v týmu, uměli učinit rozhodnutí, řešit konflikty, posuzovat a hodnotit i navazovat a udržovat kontakty.

Kompetence občanské

- *připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti*

U žáků je rozvíjíme hlavně učením sociálním, metodami sebepoznávání a seznamováním žáků s jejich právy, odpovědností a povinnostmi. Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice.

Kompetence pracovní

- *pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci*

Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce. Vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci. Výuku doplňujeme o praktické exkurze při volbě povolání. Pomáháme žákům při profesní orientaci. Učíme žáky brát na sebe zodpovědnost, organizovat svou vlastní práci, rychle se adaptovat na nové podmínky, být flexibilní při rychlých změnách, nalézat nová řešení, být houževnatý v případě obtíží.

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Snahou našeho školního vzdělávacího plánu je rozvoj každého žáka v úrovni jeho osobního maxima.

Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě vlastního plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně se uplatňuje pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Plán pedagogické podpory zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Poskytování podpůrných opatření škola průběžně vyhodnocuje.

Na základě Doporučení školského poradenského zařízení bude rozpracován pro konkrétní ročník IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Individuální vzdělávací plán obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. V individuálním vzdělávacím plánu jsou dále uvedeny zejména informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka.
Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být PLPP a IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP vedení školy, které je zaznamená do školní matriky.
V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Vzdělávání žáků s poruchami chování (SPUCH)

Jedná se o žáky hyperaktivní, popřípadě s edukativními problémy, kteří nerespektují některé normy společenského chování, jsou nepřizpůsobiví, impulsivní a snadno unavitelní. Vzdělávání těchto žáků probíhá ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace. Ve spolupráci a na doporučení pedagogicko-psychologické poradny se žáci vzdělávají podle zpracovaného individuálního výchovně-vzdělávacího plánu. V procesu vytváření klíčových kompetencí bude nutné klást zvýšený důraz na samostatné rozhodování, kritické myšlení, jednání bez podléhání manipulacím a výchovu k práci a ke spolupráci. Učitel musí s žáky stanovit přesná pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování a zavede systém pochval a trestů.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pedagogové jsou připraveni na zařazení nadaných žáků do základního vzdělávání. Vyžaduje to od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte. V současné době se žádné mimořádně nadané dítě v naší škole nevyskytuje. Budou-li tito žáci ve škole, umožníme jim pracovat na počítači (vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou (hlavolamy, kvízy, záhady, problémové úlohy), i navštívit vyučovací hodiny ve vyšších ročnících. Budou jim zadávány náročnější samostatné úkoly (referáty k probíranému učivu, zajímavosti ze světa techniky…), budou pověřováni vedením a řízením skupin. Na žáky s mimořádným nadáním bude klást učitel vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem. Nadaní a mimořádně nadaní žáci budou podporováni v rozvíjení především těch aktivit, kde žák projevuje největší zájem a talent. Žáci budou zapojováni do soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni. Budou reprezentovat školu. Na základě doporučení PPP, je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

Individuální vzdělávací plán nadaného a mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP nadaného a mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči nadaného a mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského

poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.
Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP vedení školy, který je zaznamená do školní matriky.

3.4. Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby zajišťuje výchovný poradce školy ve spolupráci s metodikem prevence, vedením školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.

Zaměření poradenských služeb:
Poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání,
poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu,
poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků,
poradenství v obtížných životních situacích žákům, rodičům v souvislosti s výchovou dětí,
kariérové poradenství, volba školy,
poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků s odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním,
poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků,
metodická podpora učitelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci s žáky,
poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi.
Výchovný poradce realizuje konzultační hodiny pro rodiče podle individuální potřeby žáků a rodičů.

Kariérové poradenství
Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a rodičům žáků, ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání. Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání, orientaci ve světě práce. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je vytvářena nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, k dispozici žákům jsou informační materiály o středním školství a trhu práce.

Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky - otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči atd. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Metodik a výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě příslušných úřadů městských částí a kurátory pro děti a mládež a sdruženími poskytujícími služby v této oblasti. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup výchovný poradce, svolává setkání s rodiči, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence soc. pat. jevů, využívá vybrané programy. Do oblasti prevence jsou zapojeni žáci prostřednictvím žákovského školního parlamentu.

Psychologická péče

Na třídní učitele a výchovného poradce školy se mohou žáci kdykoli ve škole obrátit a požádat ho o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Výchovný poradce školy pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky. Podporuje rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci třídy. Nabízí individuální pohovory rodičům v případě psychosociální krize v souvislosti s výchovou, péčí o děti, vztahem mezi rodičem a dítětem. Poskytuje konzultace a podporu učitelům v práci s žákem s potížemi v učení, v chování, v sebepojetí, ve vztahu k učiteli, k druhým lidem. Podává informace o dalších subjektech zajišťujících psychologickou a sociální péči.

Zájmové kroužky

Škola nabízí jako doplňkovou činnost volnočasové aktivity pro žáky v rámci činnosti kroužků s zaměřením sportovním, výtvarným, hudebním.

3.5. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tématické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah také formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Zařazení jednotlivých tématických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vzdělávací oblasti a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vyučovacích předmětů.

Průřezové téma	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Osobnostní a sociální výchova									
1. rozvoj schopností poznávání	Čj,M	Čj,M	Čj,M	Inf	Inf	M,Hv	M,Vv		CČj,M
2. sebepoznání a sebepojetí	Prv	Prv	Prv	Př	Př	Vkz,M	Vkz,Tv	Nj,Ov	
3. seberegulace a sebeorganizace				Př,Tv	Př,Tv	Ov			Čj
4. psychohygiena	Tv	Tv	Tv	Př	Př,Aj	Čj,CČj			Čj,CČj
5. kreativita	Pč,Čj,Hv	M,Čj,Vv	M,Čj,Hv			Čj,Hv	Vv,F	Hv,Tv	Čj,F,Hv
6. poznávání lidí			Aj	Aj		Vkz			
7. mezilidské vztahy		Prv	Prv	Př,Čj	Čj,Aj		Čj,Ov	Čj,Ov	Čj,Ov,M
8. komunikace	Prv	Prv,Čj	Prv,Čj	Aj	Aj	Ov,Aj,Z	Čj,Aj,Nj	Čj,Nj	Aj,Z
9. kooperace a kompetice	Vv,Tv	Vv,Tv,Čj	Vv,TvČj			CČj	Z,M,F	F	
10. řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Tv	Tv	Tv	Čj	Čj	Z,Vkz	Ov,F	F,Pč	Čj,Nj,M
11. hodnoty, postoje, praktická etika				Vl		Z,Čj			Čj,CČj

Průřezové téma	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Výchova demokratického občana									
1. občanská společnost a škola				Aj		Ov	Pč	Pč	Čj,Pč
2. občan, občanská společnost a stát						Čj	Ov		Čj,Ov
3. formy participace občanů v politickém životě									Čj
4. principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování						Ov,Z		D,Ov	D,Ov,Z

Průřezové téma	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech									
1. Evropa a svět nás zajímá				M,Aj,Vl	M	Z,Př,F	Z,Nj,Ov	Př,D,Čj	Ch,D,Př
2. objevujeme Evropu a svět				Aj,Vl		Čj,D	Aj	Nj,F	CČj,Nj
3. jsme Evropané						Ov,CČj	Nj,M,D	Z,Pč	Čj,D

Průřezové téma	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Multikulturní výchova									
1. kulturní diference				Čj,Vl	Čj,Vl	D,Inf	Z,Ov	Čj,Aj	CČj
2. lidské vztahy				Čj	Čj	Vkz,Tv	Nj,Tv	Čj	Čj,F
3. etnický původ						D,Vv	D,Vv	Nj	Ov,Z
4. multikulturalita						Čj,Vv	Vv	Nj,Z,Př	Čj, Nj
5. princip sociálního smíru a solidarity							Vkz		

Průřezové téma	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Environmentální výchova									
1. ekosystémy				Př	Aj	Př, Aj	Př, Pč	Z, Pč	Z
2. základní podmínky života				Př	Př	F	Čj, M,Z	Vv	F
3. lidské aktivity a problémy životního prostředí						Z	Vkz	D,Ch,Z	Ov,Ch,Př
4. vztah člověka k prostředí						Tv	Tv	Z, Př	Pč

Průřezové téma	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Mediální výchova									
1. kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Čj	Čj	Čj, Inf		Čj, Ov	CČj
2. interpretace vztahu mediálních sdělení a reality									Čj
3. stavba mediálních sdělení						Čj	Inf	Čj,M,Př	Čj, Pč
4. vnímání autora mediálních sdělení				Aj				Čj	Ov
5. fungování a vliv médií ve společnosti				Čj	Čj	Vv	Vv	Vv	Vv
6. tvorba mediálního sdělení						Čj	Vv	Vv	Vv
7. práce v realizačním týmu						Čj			

4. Učební plán

Vyučovací předměty I. stupně:

Český jazyk a literatura
Anglický jazyk – vyučujeme od 3. ročníku
Matematika
Informatika
Prvouka – v 1. – 3. ročníku
Přírodověda – ve 4. a 5. ročníku
Vlastivěda – ve 4. a 5. ročníku
Hudební výchova
Výtvarná výchova
Tělesná výchova
Praktické činnosti

Vyučovací předměty II. stupně:

Český jazyk a literatura
Anglický jazyk
Informatika
Matematika
Dějepis
Výchova k občanství
Fyzika
Chemie
Přírodopis
Zeměpis
Praktické činnosti
Hudební výchova
Výtvarná výchova
Tělesná výchova
Výchova ke zdraví – 6. a 7. ročník
Německý jazyk – od 7. ročníku
Cvičení z českého jazyka – 6. a 9. ročník

5. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

5.1. Pravidla pro hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, jsou totožná se směrnicí č. 2 organizačního řádu školy č.j. 60/2007 ze dne 6. března 2007.

I. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

1. Při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi, při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici

2. Na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematičnosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období

3. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě

4. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je:
   a) jednoznačné
   b) srozumitelné
   c) srovnatelné s předem stanovenými kritérii
   d) věcné
   e) všestranné

5. Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

6. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci, zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků, popřípadě osoby, které vůči žákům plní vyživovací povinnost byly včas informovány o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte.

7. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

8. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady.

9. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.

10. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

11. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

12. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

13. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

14. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

15. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

16. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

II. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

Žák se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou meze a perspektivy jeho výkonu, sféry jeho úspěchů a úspěšného uplatnění. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Oba názory jsou průběžně konfrontovány. Učitel a žák na konci klasifikačního období společně hodnotí průběh výkonů žáka tak, aby se shodli na výsledné známce. Autonomní hodnocení se nesmí stát prostředkem nátlaku na učitele. Cílem je ideální shoda obou hodnocení tak, aby byla pro žáka motivační do dalšího období.

III. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika

A - Kritéria pro hodnocení vzdělávání žáků:

1. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:
   a) 1 - výborný
   b) 2 - chvalitebný
   c) 3 - dobrý
   d) 4 - dostatečný
   e) 5 - nedostatečný

2. Při hodnocení stupnicí podle odstavce 1 jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

3. Při hodnocení žáka podle odstavců 1 a 3 se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení podle odstavců 1 a 3.

4. Domácí úkoly není dovoleno známkovat. V žádném případě není možno klasifikovat nepřinesené domácí úkoly známkou 5, jde o problém kázeňský.

5. Prověrky a písemné testy delší než 25 minut mohou žáci psát nejvýše 1x v jednom dni a musí být s termínem předem seznámeni. Takovouto písemnou práci mohou psát v jakémkoli předmětu. Práci delší než 25 minut zapíše vyučující *předem tužkou* do třídní knihy (po napsání zapsat perem!).

6. V předmětech Český jazyk a literatura a Matematika žáci všech ročníků s výjimkou prvního až třetího píší na konci každého čtvrtletí čtvrtletní práci, obvykle v délce 40 – 45 minut.

7. Maximálním okruhem učiva pro písemnou práci nebo zkoušení je látka posledního čtvrtletí. Starší látku lze zařadit tehdy, pokud ji žáci v uplynulém čtvrtletí využívali k řešení úkolů z látky novější.

8. U předmětů převážně naukových (např. jazyky, dějepis, zeměpis, matematika, přírodopis, fyzika, chemie) musí být žák zkoušen (písemně nebo ústně) za pololetí vždy *alespoň* tolikrát, kolikrát týdně žáci daný předmět mají, nejméně však dvakrát.

9. U předmětů převážně výchovných (např. výtvarná, hudební, tělesná, občanská výchova, pracovní činnosti) může vyučující zvolit zcela odlišný způsob stanovení výsledné známky (např. vyšší důraz na hodnocení aktivity, kladného vztahu k danému předmětu apod.). V tom případě je povinen s ním *prokazatelně* seznámit žáky na začátku školního roku. Tím není vyučující zbaven povinnosti shromáždit dostatečný počet podkladů pro klasifikaci a průběžně informovat rodiče prostřednictvím žákovské knížky.

10. Pokud žák v daném pololetí nemá dostatečný počet známek (viz předchozí body kl.ř.)
proběhne schůzka vyučujícího s rodiči žáka, na níž se dohodnou podmínky, za kterých žák může být v řádném termínu klasifikován. Pokud schůzka neproběhne nebo nedojde k dohodě, je klasifikace odložena, popřípadě žák není hodnocen (viz §15 vyhlášky o základní škole).

11. Známky se žákům zapisují do žákovské knížky. Vyučující každého předmětu je zodpovědný za:
    a) včasný zápis známek (v nejbližším možném termínu)
    b) úplnost zapsaných známek (nemá-li žák ŽK, je mu známka zapsána v další hodině daného předmětu nebo je uvědomen zákonný zástupce)

Veškeré známky zapsané v ŽK musí být vyučujícím podepsány.

12. Vyučující je povinen vést si pečlivě vlastní evidenci, na jejímž základě lze kdykoli zkontrolovat správnost známek, uvedených v ŽK.

13. V případě, že ve čtvrtletí, v pololetí nebo při závěrečné klasifikaci hrozí žákovi z některého předmětu stupeň 4 nebo 5, nebo zhorší-li se žák v daném období alespoň o dva stupně, je vyučující povinen prokazatelně informovat třídního učitele. Třídní učitel včas dopisem uvědomí o dané skutečnosti rodiče žáka.

5.2. Hodnocení výsledků v předmětech teoretického zaměření

Vyučující může přihlížet k :

a) ucelenosti, přesnosti a trvalosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů
b) kvalitě a rozsahu získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
d) schopnosti uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
e) kvalitě myšlení, především jeho logice, samostatnosti a tvořivosti
f) aktivitě v přístupu k činnostem, zájmu o ně a vztah k nim
g) přesnosti, výstižnosti a odborné i jazykové správnost ústního a písemného projevu
h) kvalitě výsledků činností
i) osvojení účinných metod samostatného studia

Výchovně vzdělávací výsledky se mohou klasifikovat podle těchto kritérií :

Stupeň 1 (výborný)
Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti.V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Hodnocení v předmětech praktického a výchovného zaměření

Vyučující může přihlížet k :

a) vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem
b) osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
c) využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
d) aktivitě, samostatnosti, tvořivosti, iniciativě v praktických činnostech
e) kvalitě výsledků činností
f) organizaci vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti

g) dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí
h) hospodárnému využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci
i) obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií :

Stupeň 1 (výborný)
Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. S pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů

práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

B - Kritéria pro hodnocení chování žáků:

1. Chování se bez ohledu na použitý druh hodnocení hodnotí klasifikačním stupněm:
   a) 1 – velmi dobré
   b) 2 – uspokojivé
   c) 3 – neuspokojivé

2. Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření.

3. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

4. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

5. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

6. Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

7. Stupnice pochval:

a) **Běžná pochvala** do žákovské knížky – uděluje kdykoli kterýkoli učitel, nezapisuje se do katalogového listu.

b) **Pochvala třídního učitele** – uděluje třídní učitel dle svého uvážení nebo na návrh jiného učitele, a to hlavně za dlouhodobou vynikající práci pro třídu, příkladné chování apod. Zapisuje se do žákovské knížky a dokumentace školy - katalogového listu žáka.

c) **Pochvala ředitele školy** – uděluje ředitel na návrh třídního učitele nebo po projednání s ním za významnější činy (např. úspěšná reprezentace školy, významný dobrý skutek ...). Zapisuje se do ŽK a dokumentace školy - katalogového listu žáka.

d) **Pochvala na vysvědčení** – uděluje ředitel školy po projednání v pedagogické radě za *mimořádný* projev humánnosti, občanské a školní iniciativy, za záslužný nebo statečný čin, za dlouhodobou *mimořádně* úspěšnou práci. Také tuto pochvalu je nutno zapsat do dokumentace školy - katalogového listu žáka.

8. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit kázeňská opatření (uložení napomenutí nebo důtky a jejich důvody je třeba zapsat do katalogového listu žáka a do žákovské knížky, v odůvodněném případě informovat zástupce žáka dopisem)

a) **Napomenutí třídního učitele** – uděluje třídní učitel, oznámí řediteli školy

b) **Třídní důtka** – uděluje třídní učitel, oznámí řediteli školy

c) **Ředitelská důtka** – uděluje ředitel školy po projednání v pedagogické radě. O udělení ředitelské důtky informuje ředitel školy zástupce žáka vždy také dopisem.

9. Obdržel-li žák v určitém pololetí nějaký typ důtky, nesmí již v témž pololetí znovu obdržet důtku stejného nebo nižšího stupně.

10. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy nebo školského zařízení se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem.

11. Splnil-li žák povinnou školní docházku, může být kázeňským opatřením podmíněné vyloučení žáka ze školy nebo školského zařízení, vyloučení žáka ze školy nebo školského zařízení, a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení stanoví ředitel školy nebo školského zařízení zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák v průběhu zkušební lhůty dalšího zaviněného porušení povinností stanovených tímto zákonem nebo školním nebo vnitřním řádem, může ředitel školy nebo školského zařízení rozhodnout o jeho vyloučení.
O podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka rozhodne ředitel školy nebo školského zařízení do dvou měsíců ode dne, kdy se o provinění žáka dozvěděl, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy se žák provinění dopustil, s výjimkou případu, kdy provinění je klasifikováno jako trestný

čin podle zvláštního právního předpisu. O svém rozhodnutí informuje ředitel pedagogickou radu. Žák přestává být žákem školy nebo školského zařízení dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyloučení, nestanoví-li toto rozhodnutí den pozdější.

IV. Zásady pro používání slovního hodnocení

1. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

2. Slovní hodnocení musí splňovat zejména tato kritéria:
   a) Věcnost (tj. zabývá se podstatnými jevy)
   b) Srozumitelnost
   c) Úplnost (tj. nepomine žádnou podstatnou informaci z oblastí následujícího odst. 3)
   d) Pozitivní formulace - hodnocení by mělo žáky motivovat kladně

3. Slovní hodnocení popisuje zejména:
   a) Konkrétní dosaženou úroveň znalostí a dovedností
   b) Žákovy pokroky v hodnoceném období
   c) Vztah žáka k jednotlivým předmětům a činnostem
   d) Aktivitu žáka při výuce
   e) Komunikační schopnosti žáka

V. Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

1. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

a) prospěl(a) s vyznamenáním,
b) prospěl(a),
c) neprospěl(a),
d) nehodnocen(a).

2. Žák je hodnocen stupněm

a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 1 písm. e),

b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,

d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

3. Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

a) pracoval(a) úspěšně,
b) pracoval(a).

4. Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavců 2 a 4, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost podle odstavců 2 a 4, která ovlivňuje výkon žáka.

VI. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové,...) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

2. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

3. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům.

4. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

5. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

6. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

7. Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

8. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkušuje.

9. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známkám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

10. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.

11. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíší učitelé příslušných předmětů číslicí výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

12. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

13. Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo hovorových hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.

14. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

15. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.

16. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, - žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací, - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotiti to, co umí, - učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídě není přípustné, - před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva. - prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

17. Třídní učitelé (výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

VII. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

1. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
4. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Komisionální přezkoušení na základní škole, opravné zkoušky

1. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
2. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
   a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
   b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
   c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
3. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
4. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
5. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
6. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
7. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Odlišnosti pro individuální vzdělávání

1. Pokud má zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení žáka, může do 8 dnů od konání zkoušek písemně požádat ředitele školy o přezkoušení žáka; byl-li zkoušejícím žáka ředitel školy, krajský úřad. Pokud ředitel školy nebo krajský úřad žádosti vyhoví, nařídí komisionální přezkoušení žáka.

Odlišnosti pro zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí

1. Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole, a koná zkoušku ve spádové škole, koná ji:
   a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
   b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
   c) na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

2. Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, koná zkoušku z každého předmětu uvedeného ve školním vzdělávacím programu zkoušející školy.
3. Obsahem zkoušky je vzdělávací obsah za období, po které žák plnil povinnou školní docházku podle odstavce 1 nebo 2. Konkrétní obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitel zkoušející školy v souladu se školním vzdělávacím programem zkoušející školy. Se stanoveným obsahem a rozsahem zkoušky seznámí ředitel zkoušející školy s dostatečným časovým předstihem zákonného zástupce žáka, nejpozději však při stanovení termínu zkoušky.
4. Zkoušku lze konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků.
5. Zkouška je komisionální. Komisi jmenuje ředitel zkoušející školy.
6. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
   a) předseda, kterým je ředitel zkoušející školy, popřípadě jím pověřený učitel,
   b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
   c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
7. Termín konání zkoušky dohodne ředitel zkoušející školy se zákonným zástupcem žáka tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do dvou měsíců po skončení období, za které se zkouška koná. Nedojde-li k dohodě mezi zákonným zástupcem žáka a ředitelem zkoušející školy, stanoví termín zkoušky ředitel zkoušející školy. Není-li možné žáka ze závažných důvodů v dohodnutém termínu přezkoušet, stanoví ředitel zkoušející školy náhradní termín zkoušky tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do čtyř měsíců po skončení období, za které se zkouška koná.
8. Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli zkoušející školy vysvědčení žáka za příslušný ročník zahraniční školy a jeho překlad do českého jazyka. Pokud toto vysvědčení neobsahuje jednoznačné vyjádření o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku, předloží zástupce žáka potvrzení zahraniční školy o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku a jeho překlad do českého jazyka. Pro stanovení stupně celkového hodnocení žáka devátého ročníku na konci školního roku je rozhodný výsledek zkoušky a vyjádření zahraniční školy, že žák úspěšně ukončil devátý ročník základního vzdělávání. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu.
9. O zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
10. Výsledek zkoušky stanoví komise hlasováním. Výsledek zkoušky se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel zkoušející školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. Po vykonání zkoušek vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení. Na vysvědčení žák není hodnocen z chování. Na vysvědčení se uvede text "Žák(yně) plní povinnou školní docházku podle § 38 školského zákona".
11. V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení.

VIII. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám

dítěte, žáka nebo studenta. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.

2. Děti a žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.

3. Jedním z nejúčinnějších postupů vedoucích k efektivnímu vzdělávání žáků v heterogenních kolektivech je formativní hodnocení.

Učitelé, kteří používají formativní hodnocení, nesrovnávají žáky mezi sebou, ale zaměřují se na dosahování učebních cílů u každého z nich. To mimo jiné umožňuje každému dítěti zažít uspokojení z vykonané práce a nabýt patřičné důvěry ve své schopnosti, a podporuje rozvoj kompetence k učení.

Formativní hodnocení je založeno na:

- důrazu na komunikaci mezi žákem a učitelem i žáky navzájem
- pravidelném a četném vyhodnocování žákovské práce (poskytnutí zpětné vazby – informace o tom, co se podařilo, na co je třeba se zaměřit v budoucnu a jak konkrétně je třeba postupovat)
- stanovení výukových cílů a sledování pokroku každého žáka na cestě k těmto cílům.

4. U žáka se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Výsledky vzdělávání žáka v základní škole speciální se hodnotí slovně.

5. Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

6. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

7. Klasifikace byla provázena hodnocením, t.j. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.

8. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.

9. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

10. Vzdělávání žáků se SVP se řídí vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Hodnocení nadaných a mimořádně nadaných žáků

1. Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.
2. Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

5.3. Hodnocení práce v zájmových útvarech

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:
pracoval(a) úspěšně
pracoval(a)

5.4. Autoevaluace školy

Autoevaluace – vnitřní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vnitřní hodnocení školy stanoví § 11 a §12 zákona č.561/2004 Sb. (školský zákon) a vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

1. Oblasti autoevaluace

a) materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
b) průběh vzdělávání
c) školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou
d) výsledky vzdělávání
e) řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
f) soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

2. Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy. Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok.

3. Nástroje autoevaluace

a) rozbor dokumentace školy
b) rozhovory s učiteli, rodiči
c) dotazníky pro rodiče, žáky a učitele
d) srovnávací prověrky, dovednostní testy
e) hospitace

4. Časové rozvržení autoevaluačních činností

a) hospitační činnost (v průběhu celého škol. roku)
b) sebehodnocení práce učitelů a hodnocení ředitelem školy za minulý školní rok (začátek škol. roku)
c) projednání struktury vlastního hodnocení školy s pedagogickou radou (§ 9 vyhlášky č.15/2005 Sb.) (do konce září)
d) projednání vlastního hodnocení školy v pedagogické radě za minulý školní rok (do konce října)
e) testy žáků 5. a 9. ročníku (Cermat, Scio)
f) srovnávací prověrky (průběžně celý škol. rok)
   Průběžně: rozhovory s učiteli a žáky, výstupy z jednání školské rady

6. Učební plán pro 1. - 5. ročník

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět		1. ročník		2. ročník		3. ročník		4. ročník		5. ročník		Vyuč. hodin		Celkem vyuč. hodin
				d.		d.		d.		d.		d.	pov.	d.	
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	Čj	7	2	7	2	7	1	6	1	6	1	33	7	**40**
	ANGLICKÝ JAZYK	Aj					3		3		3		9	0	**9**
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	M	4		4	1	4	1	4	1	4	1	20	4	**24**
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	INFORMATIKA	Inf								1	1		1	1	**2**
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	PRVOUKA	Prv	2		2		2	1					6	1	**7**
	PŘÍRODOVĚDA	Př							2		2		4	0	**4**
	VLASTIVĚDA	Vl							1	1	1	1	2	2	**4**
UMĚNÍ A KULTURA	HUDEBNÍ VÝCHOVA	Hv	1		1		1		1		1		5	0	**5**
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	Vv	1		2		1		2		1	1	7	1	**8**
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	TĚLESNÁ VÝCHOVA	Tv	2		2		2		2		2		10	0	**10**
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PRAKTICKÉ ČINNOSTI	Pč	1		1		1		1		1		5	0	**5**
Týdenní hodinová dotace	**Součet zákl. a dispon.hodin**		**18**	**2**	**19**	**3**	**21**	**3**	**22**	**4**	**22**	**4**	**102**	**16**	**118**
			1. ročník		2. ročník		3. ročník		4. ročník		5. ročník				
Celková povinná časová dotace			18	2	19	3	21	3	22	4	22	4			118

d.- disponibilní hodina

Tabulka počtu hodin školního učebního plánu podle vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů vycházejících z RVP ZV uvádí počet hodin v jednotlivých ročnících, celkovou i disponibilní dotaci ve vazbě na jednotlivé oblasti RVP.

Poznámky k učebnímu plánu:

1.stupeň:

Výuka předmětů **Český jazyk a literatura**, **Matematika**, **Prvouka**, **Anglický jazyk**, **Přírodověd**a, **Vlastivěda, Hudební výchova a Praktické činnosti** se odehrává ve kmenových třídách. Hodina **Informatiky** probíhá v počítačové učebně, **Výtvarná výchova** se vyučuje v kmenových učebnách nebo v učebně výtvarné výchovy v 1. patře. **Tělesná výchova** na prvním stupni se odehrává v tělocvičně školy, na školním hřišti a v okolí školy. Žáci v rámci tělesné výchovy mohou dle možností absolvovat plavecký kurz.

Žáci prvního ročníku se vyučují samostatně, ve druhém, třetím, čtvrtém a pátém ročníku jsou žáci samostatně vyučovány na předmět Český jazyk a literatura, Matematika, Prvouka, Anglický jazyk, Přírodověda, Vlastivěda. Ostatní předměty se vyučují ve spojené třídě.

Na I. stupni je předmět **Český jazyk a literatura** posílen celkem 7 disponibilními hodinami. **Anglický jazyk** se vyučuje od třetího ročníku po 3 hodinách v každém ročníku. Vzdělávací předmět **Matematika** je posílen celkem 4 disponibilními hodinami. V předmětu **Informatika** je 1 disponibilní hodina umístěna ve čtvrtém ročníku. Minimální časová dotace pro vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je 12 vyučovacích hodin. Tuto dotaci jsme posílili ve třetím ročníku jednou disponibilní hodinou v předmětu **Prvouka** a předmět **Vlastivěda** jsme posílili ve čtvrtém a pátém ročníku po jedné disponibilní hodině. Vzdělávací oblast Umění a kultura splňuje minimální časovou dotaci 12 hodin a oblast Člověk a zdraví také splňuje minimální časovou dotaci 10 hodin.

<u>Organizační formy jiné než vyučovací hodina</u>

tematické zájezdy, exkurze, kurzy,

návštěvy kulturních akcí a zařízení,

školní výlety, přednášky, besedy,

turistické výlety a vycházky, soutěže, projekty,

výstavy, sportovní akce

6.1.Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

6.1.1.Předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Český jazyk a literatura je vyučován jako samostatný předmět v 1., 2., 3., 4. a 5. ročníku s dotací 40 hodin.

Český jazyk a literatura je vyučován v kmenových třídách.

Cíle výuky českého jazyka a literatury jsou naplňovány:

- komunikační a slohovou výchovou;
- čtením a literární výchovou;
- psaním;
- jazykovou výchovou.

Komunikace v českém jazyce a literatuře se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím *dramatické výchovy*.

V komunikační výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), mluvit a rozhodovat se na základě vnímaných pokynů a přečteného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, učí se rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni. *Pro rozvoj vyjadřovacích schopností v prvním vzdělávacím období využíváme:*

- vyprávění (o obrázku, vlastních zážitcích, přečteném textu, podle obrázkové osnovy)
- rozhovory žáků k určitému tématu
- formulace otázek a odpovědí k danému tématu
- možnosti svobodného výběru způsobu vyjádření myšlenek (v čítankách 2. a 3. r. jsou připraveny náměty, které žáky vždy zaujmou), využívá se mezipředmětových vztahů
- jednoduchých popisů z písanek, hlavně z prvoučného učiva, k psaní podobných textů
- možnost zpracovávat „první knihy“ např.: o květinách, o ptácích aj. v co nejjednodušší podobě, volně doplněné ilustracemi, výstřižky apod., využíváme i dětských knih a encyklopedií.

V literární výchově seznamujeme žáky s literární tvorbou vhodnou pro mladší školní věk včetně ilustrací.

Při výuce psaní v tomto období získají žáci správné psací dovednosti, základy čitelného, přiměřeně hbitého a úhledného rukopisu. Píší slova a texty vhodného a žákům přiměřeného obsahu, který vyjadřuje zkušenosti žáků nebo poznatky získané v jiných vyučovacích předmětech. Písanky připravené pro toto období se zaměřují na psaní s porozuměním.

Jazykové vyučování má velký význam pro rozvoj myšlení žáků, neboť se při něm učí jazykové a pravopisné jevy pozorovat, srovnávat, třídit i zobecňovat. Nejprve se seznamují s konkrétními jazykovými jevy, pozorují je, hovoří o nich. Tak dochází k mnoha elementárním zobecněním a procvičování poznaných jazykových a pravopisných jevů. Pozornost je věnována výcviku v pravopise lexikálním.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáka:

Kompetence k učení
učitel vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
učitel stanovuje dílčí cíle v pravopisu
učitel vytváří vhodné podmínky pro získávání dalších informací
žák porovnává získané výsledky
žák posoudí vlastní pokrok
žák řídí své učení a aktivně se zapojuje do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů
žák navrhuje různá řešení problémů, dokončuje úlohy a zdůvodňuje své závěry
žáci si vzájemně pomáhají a radí si
učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní
učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému ústnímu i písemnému projevu
žák dokáže prezentovat své myšlenky a názory
žák naslouchá promluvám druhých lidí

Kompetence sociální a personální
učitel organizuje práci ve skupinách
učitel vede žáky k prezentaci svých názorů a myšlenek a k vzájemnému respektu
žák respektuje pokyny pedagogů
žák účinně spolupracuje ve skupině, poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské
učitel využívá krásné, naučné i vědecké literatury
žák respektuje přesvědčení druhých

žák se aktivně zapojuje do kulturního dění
žák zvládne komunikaci ve vyhraněných situacích

Kompetence pracovní
učitel vede žáky k organizování a plánování učení
učitel se zajímá, zda žákům vyhovuje způsob výuky
učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
žák dodržuje dohodnuté kvality, vymezená pravidla
žák plní povinnosti a závazky

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
1. období: 1. – 3. ročník

Výstup	**Učivo**	**Ročník**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků uplatnění přirozené intonace	3.	OSV – osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání – skupinová práce	
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	komunikační situace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva dialog, mluvčí a posluchač	1. - 3.	OSV – osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání - skupinová práce	
respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů zdvořilostní obraty	2. – 3.	OSV - kooperace, navázání na myšlenku - odstoupení od nápadu – komunikační kruh	
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace	3.		
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné	rozvíjení znělého hlasu nácvik přiměřeného tempa řeči a	1. - 3.		

tempo řeči.	správného dýchání			
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	členění jazykového projevu	2. – 3.	OSV – sociální rozvoj - komunikace – komunikační kruh	
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	souvislé jazykové projevy využívání jednoduché osnovy	3.		
zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním	dodržování hygienických návyků správného psaní	1. – 3.	HV - správná výslovnost textu písní M - slovní úlohy	
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	automatizace psacího pohybu odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu	3.		
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	plynulý a úhledný písemný projev	2. – 3.		
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací	2. – 3.	OSV – osobnostní rozvoj, kreativita - dramatizace	
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	hláskosloví, stavba slov, nauka o slově	1. – 2.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění – manipulace s pomůckami	
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná	2. – 3.		
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	třídění slov seznamování se s některými slovními druhy	2. – 3.		
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	ohebné a neohebné slovní druhy	2. – 3.		
využívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných	souvislý mluvený projev význam slov	2. – 3.		

jmen a sloves				
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	věta a souvětí spojky a jejich funkce, spojovací výrazy	2. – 3.		
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	druhy vět podle postoje mluvčího výběr vhodných jazykových prostředků	2. – 3.		
odůvodňuje a píše správně: i,í/y,ý po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě,mě; slova s ú/ů; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	znalost správného pravopisu dle očekávaného výstupu	2. – 3.		
čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku	reprodukce textu přednes básně nebo úryvku prózy	1. – 3.	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita - přednes	
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	líčení atmosféry příběhu	3.		
rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	základy literatury - poezie (pojmy: báseň, rým, sloka, přednes), próza (pojmy: pohádka, povídka, postava, děj, prostředí)	3.		
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	volná reprodukce textu dramatizace pohádky, povídky nebo básně	1. – 3.		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
2. období: 4. – 5. ročník

Výstup	**Učivo**	**Ročník**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů tiché čtení s porozuměním	4. – 5.	Poznávání vlastního kulturního zakotvení MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (reklama) – kreslení a malování	
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku	4. – 5.	MKV - Lidské vztahy – uplatňování principů slušného chování, tolerance, solidarita, empatie – hry a soutěže	
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	orientace v textu	4. – 5.	MKV – kulturní diferenciace, etnický původ, rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost – vyhledávání informací	
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	vystižení jádra sdělení orientace v naučných textech přiměřených věku	4. – 5.		
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	pravidla dialogu	4. – 5.		
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	porovnávání názorů, tolerance řešení konfliktních situací	4. – 5.	MV – fungování a vliv médií ve společnosti - dialog	
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, a tempo podle svého komunikačního záměru	členění vět, frázování, síla a barva hlasu	4. – 5.		

rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	spisovná, hovorová a nespisovná mluva	4.		
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	spisovné tvary slov v psaném a mluveném projevu	5.		
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	orientace ve stavbě textu členění na odstavce	4. – 5.		
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	pravidla sestavování osnovy členění příběhu	4. – 5.	OSV – mezilidské vztahy a komunikace při telefonování, popisech kamaráda, zážitků, pozitivní hodnocení charakterových vlastností spolužáků, empatické zvládání situací - práce s textem	
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, slova opačného a stejného významu	4.		
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	stavba slova	4. – 5.		
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	slovní druhy a jejich třídění tvary slov mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen	4. – 5.	OSV – řešení problémů – práce s interaktivní tabulí	
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	práce s větou	4. – 5.		
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	výstavba věty, základní větné členy věta jednoduchá, souvětí smysluplné uspořádání vět	4. – 5.		

	jednoduchých do souvětí			
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	rozmanité spojovací výrazy	4. – 5.		
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	vyjmenovaná slova práce se skupinami slov s y/ý uvnitř slov hledání a dotváření slov příbuzných	4. – 5.		
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	shoda přísudku podmětem	5.		
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	zážitkové čtení a naslouchání nalézání příčin věcí a porozumění jim	4. – 5.		
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	tvořivé činnosti s literárním textem volná reprodukce, dramatizace textu, ilustrace k přečtenému, vystižení děje vlastní tvorba na libovolné téma	4. – 5.		
rozlišuje různé typy uměleckých textů	druhy a žánry dětské literatury	4.		
	literatura umělecká a věcná literatura v proměnách času lidová slovesnost	5.		
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	literární pojmy: přirovnávání, básnické výrazy, přenesené výrazy, zastaralé výrazy verš, rým	4. – 5.		
projevuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy	psychosomatické dovednosti (práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace)	4. – 5.		
pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá přitom různých výrazových prostředků.	dramatická situace, příběh (řazení situací v časové následnosti) základní komunikační dovednosti, základní prvky	4. – 5.	OSV – pozitivní hodnocení sebe a druhých - dramatizace	

prezentuje inscenační tvar před spolužáky a na základě sebereflexe a reflexe spolužáků a učitele na něm dále pracuje, sleduje a hodnotí prezentace svých spolužáků	komunikace v mezilidských vztazích, komunikace citů, tvořivost a základy spolupráce			

6.1.2. Předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Anglický jazyk je vyučován jako samostatný předmět ve 3., 4. a 5. ročníku tři hodiny týdně v každém ročníku.

Anglický jazyk je vyučován v kmenových třídách.

Anglický jazyk je vyučován ve třetím až devátém ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Při výuce gramatické části klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností. Výuka probíhá vždy v celém ročníku najednou.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáka:

Kompetence k učení
žák chápe důležitost komunikace v anglickém jazyce pro další studium i praktický život
žák propojuje probraná témata a jazykové jevy
žák samostatně vyhledává nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině

Kompetence k řešení problémů

žák řeší jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
žák se nebojí mluvit anglicky s cizím člověkem
žák se učí opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní
žák porozumí jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
žák formuluje jednoduché myšlenky anglicky
žák rozumí promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
žák využívá dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu

Kompetence sociální a personální
žák v jednoduchých situacích vyžaduje a poskytuje pomoc, radu
žák dodržuje v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování
žák spolupracuje v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu

Kompetence občanské
žák získává představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnává je se zvyky našimi
žák srovnává ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky

Kompetence pracovní
žák samostatně pracuje s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
žák využívá anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
3, 4. a 5. ročník

Výstup	**Učivo**	**Ročník**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně	pozdravy a rozloučení, představování se, vyjádření souhlasu a nesouhlasu, sdělení záliby, reakce na pokyny	3.	OSV – poznávání lidí - rozhovor	Řečové dovednosti

rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu počítá od 1 do 20	vyprávění velmi krátkého komiksového příběhu rozumí jeho obsahu memorování říkanek, písniček a básniček zpaměti	3.		Řečové dovednosti
rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	hláskováni jmen, věcí a zvířat zvuková a grafická podoba jazyka- fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	3.		Řečové dovednosti
zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal pojmenuje členy rodiny, základní části lidského těla, potravin, libost nelibost, barvy, dny v týdnu a měsíce v roce… užívá výrazy spojené se svátky Halloween, Vánoce, Velikonoce	slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem **slovní zásoba z tematických okruhů:** domov, rodina, škola, volný čas, oblékání, potraviny, ovoce, zelenina, nálady, lidské tělo, zvířata, nábytek, barvy, hračky, bydliště, dopravní prostředky	3.	Hv - správná výslovnost textu písní Prv Vv	Řečové dovednosti
přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov abeceda	3.		Řečové dovednosti
poznává kulturu zemí příslušné	vyhledávání konkrétní informace	3.		Řečové dovednosti

jazykové oblasti, vyhledává nejdůležitější informace o zemích studovaného jazyka používá vhodné pozdravy, naslouchá, dodržuje pravidla ve třídě, pomáhá druhým v běžných školních situacích, osvojí si základy pozitivního hodnocení	v textu pomocí nápovědy			
píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Gramatika: pořádek slov ve větě, synonyma, antonyma, kladná a záporná odpověď anglický slovosled, sloveso „mít“ v otázce a odpovědi, vazba there is/there are, přivlastňovací pád tvorba otázky a záporu tázací zájmena, přídavná jména, podstatná jména sloveso „být“ v kladné větě a v otázce kladná a negativní odpověď sloveso „mít“ v otázce a odpovědi množné číslo podstatných jmen přivlastňovací pád sloveso „mít rád“ v kladné větě a otázce	3.		Řečové dovednosti
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností pozdraví a odpoví na pozdrav zdvořilým způsobem, klade zjišťovací otázky, určí a pojmenuje hudební nástroje, vede	slovní zásoba na téma Pozdravy, Hudební nástroje gramatika – sloveso „umět“ v kladných větách komunikativní situace - zdvořilostní otázky, opakování předchozí látky – pozdravy, osobní otázky, zvířata, jídlo,	4.	Hv – hudební nástroje Prv – zvířata (rozšíření učiva)	Poslech s porozuměním

rozhovor o dovednostech hrát na hudební nástroj	barvy			
rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu vede rozhovor o sportovních dovednostech, vyhledá určitou informaci v čteném textu, rozumí krátkému komiksovému příběhu obsahující popis dovedností	slovní zásoba- žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem slovní zásoba na téma Sport gramatika – sloveso „umět“ v otázce a v záporu komunikativní situace – rozhovory o dovednostech memorování říkanek, písniček a básniček zpaměti mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	4.	Tv – sporty Hv – zpěv anglických písní	Poslech s porozuměním
rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu pojmenuje místnosti v domě, popíše a zeptá se na umístění předmětů, popíše dům a byt, rozumí obsahu krátkého komiksového příběhu odehrávající se v domě	slovní zásoba na téma Místnosti v bytě gramatika – předložky ve spojení s umístěním předmětů komunikativní situace – popis místností opakování – barvy, vazba „there is/there are“, předložky „v“ a „na“	4.	OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy, způsob bydlení ve Velké Británii. Nákres svého vysněného domova. Diskuse o výhodách/nevýhodách bydlení v domě/bytě, ve městě/na venkově, v malé/velké rodině v jednom bytě - diskuze	Poslech s porozuměním
zapojí se do jednoduchých	slovní zásoba na téma Zdraví a	4.	Člověk a zdraví – zdravá	Mluvení

rozhovorů zeptá se a odpoví na otázku o zdravotním stavu, pojmenuje běžné nemoci, zadá kladné i záporné příkazy týkající se léčby, čte jednoduchý text na téma zdravého životního stylu, porozumí krátkému komiksovému příběhu obsahující pokyny	nemoci gramatika – kladné a záporné příkazy komunikativní situace – rady, jak být zdravý opakování – jídlo, kladný rozkazovací způsob		výživa	
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat popíše místa ve městě, zeptá se na cestu a na polohu míst a budov, popíše, jak se někam dostat, rozumí obsahu krátkého komiksového příběhu z prostředí města	slovní zásoba na téma Obchody a místa ve městě gramatika – otázky na zjištění polohy, předložky ve spojení s lokalizací míst komunikativní situace – popis cesty opakování – rozkazovací způsob, vazba „there is/there are“, otázka „Kolik?“	4.		Mluvení
odpoví na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat a podobné otázky pokládá vede rozhovor o aktuální činnosti, napíše pohlednici z prázdnin, čte krátký, jednoduchý text o aktuálních činnostech, rozumí obsahu krátkého komiksového příběhu popisující aktuální děj	slovní zásoba na téma Činnosti o dovolené gramatika – přítomný čas průběhový komunikativní situace – psaní pohlednice opakování – slovní zásoba z předchozích lekcí, otázky Kdo?, Co?, Kde?	4.	VDO - Občanská společnost a škola - společná diskuse o každodenním životě, jak trávím dovolenou - vyprávění	Mluvení
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojeným tématům	slovní zásoba na téma Počasí gramatika – přídavná jména ve spojení s počasím	4.	Člověk a zdraví	Čtení s porozuměním

popíše a zeptá se na počasí, porozumí mapě předpovědi počasí, čte jednoduchou báseň s porozuměním, rozumí obsahu krátkého komiksového příběhu na téma počasí	komunikativní situace – popis počasí podle mapy počasí, názvy anglických měst opakování – oblečení, slovní zásoba z předchozích lekcí související s počasím			
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu zeptá se a odpoví na údaje o čase, popíše školu a pojmenuje vyučovací předměty, vede rozhovor o škole, rozumí obsahu krátkého komiksového příběhu na téma škola	slovní zásoba na téma Čas, Škola, Školní rozvrh hodin gramatika – určení času, sloveso „mít“ komunikativní situace – dotaz na čas, rozhovory o škole a vyučovacích hodinách opakování – čísla, dny v týdnu, „mít rád/nemít rád“, vazba „there is“	4.	VDO – Občanská společnost a škola, uspořádání školního roku v VB - referát	Čtení s porozuměním
napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života pojmenuje běžné typy pořadů, vede rozhovor o oblíbených a neoblíbených TV pořadech, určí čas, orientuje se v programech a v kanálech TV, porozumí krátkému komiksovému příběhu obsahující údaje o otevírací a zavírací době	slovní zásoba na téma Televizní pořady gramatika – určování času, otázky na čas v souvislosti s TV pořady komunikativní situace – oblíbenost TV pořadů a kanálů, „Co je dávají v TV?“ opakování – „mít rád/nemít rád“, slovní zásoba vyjadřující libost či nelibost	4.	MDV – vnímání autora mediálních sdělení – učit se zpracovávat a vyhodnocovat informace, výběr TV pořadů – vyhledávání informací	Psaní
vyplní osobní údaje do formuláře vede rozhovor o svých zálibách, porozumí čtenému i slyšenému	slovní zásoba na téma Záliby, Volný čas gramatika – plnovýznamová	4.	OSV – sociální rozvoj – komunikace – vytváření vztahů – samostatná práce	Psaní

textu o zálibách, napíše krátký dopis o svých oblíbených činnostech, rozumí obsahu krátkého komiksového příběhu odehrávající se v muzeu	slovesa a přítomný čas prostý, kladná věta, otázka, krátká odpověď kladná i záporná komunikativní situace – psaní dopisu opakování – dny v týdnu, sporty, krátké odpovědi na otázku libosti/nelibosti			
vede rozhovor o divokých zvířatech, pojmenuje prostředí, ve kterém divoká zvířata žijí, pojmenuje, co zvířata jedí a stručně popíše, jak žijí, rozumí krátkému komiksovému příběhu obsahující údaje o životě velryby	slovní zásoba na téma Divoká zvířata gramatika – přítomný čas prostý, kladná věta, otázka a zápor ve 3. os.j.č. komunikativní situace– rozhovory o životě zvířat opakování – zvířata v ZOO, otázky „Je to?“, odpovědi „ano, je“, Ne, není“	4.	Vl – zeměpisné reálie, zvířata a jejich prostředí	Mluvení
popíše pravěká zvířata, vyhledá konkrétní informace v krátkém, jednoduchém textu, rozumí obsahu krátkého komiksového příběhu s dramatickým dějem	slovní zásoba na téma Pravěká zvířata, části těla zvířat gramatika – minulý čas sloves „být“, „mít“, klad a zápor komunikativní situace – jednotky délkové míry opakování – části těla, popisná přídavná jména, učivo z předchozích lekcí učebnice slovní zásoba- povolání, roční období, hodiny, zvířata	4.	Př – prehistorická zvířata	Čtení s porozuměním
nakupuje v Eurech, počítá po desítkách do 100, vyjádří správně datum, čte kuchařský recept s porozuměním, pojmenuje části UK	čísla 10, 20, … 100 řadové číslovky a datum Vánoce, novoroční zvyky, sv. Valentýn, příprava jídla podle receptu mapa Spojeného království Velké	4.	EGS – Evropa a svět nás zajímá – život dětí v jiných zemích, zvyky Evropy – skupinová práce	

	Británie a Severního Walesu využití znalostí v divadelním představení			
pozdraví a představí se, užívá čísla 0 – 100, pojmenuje předměty kolem sebe, rozumí instrukcím běžným ve výuce, užívá abecedu k hláskování, popíše umístění předmětů, zeptá se na význam slov	osobní zájmena „já“, „ono“, ukazovací zájmeno „toto“, neurčitý a určitý člen, tázací zájmena, předložky „v“, „na“, „pod“, pravidelné a nepravidelné množné číslo podstatných jmen, přivlastňovací pád podstatných jmen, rozkazovací způsob 2.os. j.č. a mn.č., vazba „there is/there are“ pozdravy v anglicky mluvících zemích vlastní jména osob a zemí, druhy pozdravů, čísla 0 – 100, předměty ve třídě, barvy, abeceda, části těla	5.		Mluvení
zeptá se na osobní údaje, zodpoví dotazy na osobní údaje, sestaví jednoduchý text na pohlednici, odpoví na otázku „Kde je?“, prezentuje své znalosti v projektu „Komunikace	sloveso „být“, přivlastňovací zájmena, výslovnost hlásek „th“, „i:“, „i“, intonace vět slovní zásoba: ceny, rodina, osobní údaje, věk, oblíbené věci mluvnice- základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	5.	OSV - Sociální rozvoj- komunikace v různých situacích – hry a soutěže	Mluvení Psaní Projekt: Komunikace
nakoupí v běžném obchodě, zeptá se na cenu, uvede a zeptá se na detailnější osobní údaje, rozliší a uvede rozdíly v popisu jednoduchého obrázku, pojmenuje dny v týdnu, zeptá se a odpoví na školní rozvrh hodin, prezentuje	sloveso „mít“, ukazovací zájmena „toto“, „tito“, „tyto“, množné číslo podstatných jmen, výslovnost širokého a uzavřeného „e“, intonace „ano/ne“ otázek slovní zásoba: domácí zvířata (mazlíčci), dny v týdnu, škola	5.	OSV-Sociální rozvoj - mezilidské vztahy - vytváření dobrých vztahů - dialog	Mluvení Projekt: Můj svět

své znalosti v projektu „Můj svět“				
rozumí a užívá údaje o čase – hodiny a dny, zeptá se a odpoví na otázku týkající se činností ve volném čase, popíše svůj denní režim, uvede další osobní údaje, prezentuje své znalosti v projektu „Volný čas“	uvedení času, přítomný čas prostý, výslovnost otevřeného a uzavřeného „u“, výslovnost zeslabených hlásek, intonace „wh“ („k-“) otázek slovní zásoba - čas, časové údaje, aktivity denního režimu, aktivity ve volném čase	5.	OSV- Psychohygiena - různé činnosti během dne - projekt	Projekt: Volný čas
zeptá se a odpoví na dotazy o schopnostech, popíše místnost, zeptá se na umístění předmětů, popíše polohu vybraných míst a budov ve městě, objedná si jídlo v restauraci, prezentuje své znalosti v projektu „ Místa v mém životě“	slovesa „moct“ a „muset“, vazba „there is“ a „there are“, předložky místa, rozkazovací způsob pro 1. os. mn. č., výslovnost „h“, výslovnost otevřeného a uzavřeného „o“, výslovnost „š“, výslovnost „ə“ ve větách slovní zásoba – schopnosti, místnosti a nábytek v domě, místa a budovy ve městě	5.	EV-Ekosystémy-lidské sídlo-město-vesnice – projekt	Mluvení Projekt: Místa v mém životě
popíše osobu, rodinu, aktuální činnost, koupí si oblečení, vede jednoduchý rozhovor v obchodě, prezentuje své znalosti v projektu „Lidé“	přítomný čas průběhový, srovnání přítomného času prostého a průběhového, víceslabiční slova, výslovnost „s“ a „z“ slovní zásoba - přídavná jména popisující vzhled, domácí práce, oblečení	5.		Mluvení Projekt: Lidé

6.2.Vzdělávací oblast: MATEMATIKA a JEJÍ APLIKACE

6.2.1.Předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Matematika je vyučován jako samostatný předmět v 1., 2., 3., 4. a 5. ročníku.

Předmět Matematika je vyučován v 1. ročníku 4 hodiny týdně, v 2. – 5. ročníku je 5 hodin týdně. Předmět je zaměřen na osvojování základních matematických pojmů na základě aktivních činností každého žáka. Je kladen důraz na porozumění základním pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Matematické vzdělávání v tomto období pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísel. Matematika rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace. Žáci se učí svoji práci kontrolovat, srovnávat, učí se sebedůvěře, slovně i písemně vyjadřují výsledky svého pozorování. S vyjadřovacími schopnostmi se rozvíjí jejich schopnost uvažovat. Rozvíjejí se zkušeností s matematickým modelováním pomocí činností, kterými se žáci učí poznávat a nalézat situace, které dokážou matematicky popsat. V matematice se využívá zkušeností žáků z domova i ze života kolem nich. Žákům je dán prostor pro aktivní projev – vymýšlení úloh žáky, využití jejich zájmů, komunikace mezi žáky, efektivní využívání osvojených poznatků. Nemalý důraz je kladen na grafické projevy žáka – od kresleného obrázkového názoru k náčrtům. Žák si postupně osvojuje první matematické pojmy, početní výkony, postupy, základy jazyka matematiky a způsoby jejich užití.
Žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě, v učebně se SMART tabulí nebo v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení
učitel podporuje u žáka rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, kvízů, rébusů apod.
učitel vytváří u žáků zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe
učitel vede žáky k stručnému vyjadřování využívajícímu matematického jazyka včetně matematické symboliky

Kompetence k řešení problému
učitel nabízí žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů

učitel vede žáky k poznatku, že matematická úloha a nejen ona, má různé varianty řešení, učí žáky nalézat a objevovat různé varianty řešení úloh
učitel vede žáky k tomu, aby uměli známé a osvědčené postupy řešení, aplikovat při řešení obdobných nebo nových úkolů a problémů
učitel vede žáky k provádění rozboru úkolu (problému), tvorbě plánu jeho řešení, odhadu výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a k vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadání
učitel vytváří u žáků dovednost vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a umět své hypotézy ověřit nebo vyvrátit pomocí příkladů a protipříkladů

Kompetence komunikativní
učitel vede žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu
učitel nabízí žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
učitel vede žáka k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně matematické symboliky, učí žáky porozumět a orientovat se v různých grafech, tabulkách, diagramech apod.

Kompetence sociální a personální
žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

Kompetence občanské
žák chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
rozhoduje se zodpovědně podle dané situace a chová se zodpovědně v situacích ohrožující život a zdraví člověka

Kompetence pracovní
učitel nabízí žákům projekty a další činnosti (modelování a výroba různých těles), ve kterých se mimo jiné budou učit zvládat základní pracovní činnosti (práci s různými materiály – papírem, textilem, dřevem, kovem)

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
1. období: 1. – 3. ročník

Výstup	**Učivo**	**Ročník**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	manipulace s předměty počítání prvků	1.		
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	čtení a zápis čísel vztahy větší, menší, rovno a znaménka > , < , =	1. – 3.		
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	orientace na číselné ose pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi určování stovek, desítek a jednotek	1. - 3.	OSV – osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání – soutěže a hry	
provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	sčítání a odčítání v oboru 0-20 bez přechodu přes 10 a s přechodem přes 10	1. - 2.		
	sčítání a odčítání v oboru 0-100 násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 a 10)	2.		
	sčítání a odčítání v oboru 0-1000 násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 8 a 9)	3.		
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací	2. - 3.	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita – manipulace s pomůckami	
orientuje se v čase, provádí	určování času převádění jednotek	2. - 3.		

jednoduché převody jednotek času	času			
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy orientace a čtení matematických zápisů	1. - 3.		
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose práce s údaji (jízdní řád, ceník)	1. - 3.		
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	vyhledávání určitých tvarů v okolí třídění předmětů podle tvaru rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh	1.		
	tělesa - krychle, kvádr, koule	2. – 3.		
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky, modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině zvládá matematické úkony: sčítání, odčítání, násobení, dělení	bod, přímka, polopřímka a úsečka: měření v cm a mm modelování geom. tvarů podle zadání	2. – 3.		
zvládá matematické úkony: sčítání, odčítání, násobení, dělení	písemné sčítaní a odčítání dvojciferných a trojciferných čísel	3.		Etická výchova- základní komunikační dovednosti, zákl. prvky komunikace v mezilidských vztazích, základy neverbální komunikace, tvořivost a základy spolupráce

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
2. období: 4. – 5. ročník

Výstup	**Učivo**	**Ročník**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata,**	**Poznámky**

			projekty, exkurze	
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	principy asociativnosti a komutativnosti	4. - 5.		
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	sčítání a odčítání čísel do 100000 velká násobilka písemné násobení dvojciferným a trojciferným číslem dělení jednociferným číslem dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel	4.		
	sčítání a odčítání čísel do milionu písemné násobení jednociferným až čtyřciferným číslem dělení dvojciferným číslem	5.		
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel umí pracovat se zlomky čte a používá desetinná čísla a umí jednoduché operace s nimi umí používat desetinná čísla v daných situacích	zaokrouhlování na 1000, 100, 10 kontroly výpočtů	4.		
	zaokrouhlování na 1 000 000, 100 000, 10000, kontroly výpočtů zlomky desetinná čísla	5.		
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi	4. - 5.		
vyhledává, sbírá a třídí data. zná a umí používat římské číslice	práce s daty	4. - 5.		
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	4.		
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce.	práce s geometrickými útvary	4.		
	rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku	5.		

sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	délka úsečky, jednotky délky a jejich převody, obvod mnohoúhelníku, obrazce	4.		
sestrojí rovnoběžky a kolmice	rovnoběžky, různoběžky, kolmice	4.		
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.	obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku jednotky obsahu	5.		
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	osová souměrnost	4.		
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky osvojí si základní vědomosti a dovednosti pro vytváření sebeúcty a úcty k druhým	slovní úlohy s netradičními postupy	4. - 5.		osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita etická výchova- pozitivní hodnocení sebe a druhých, tvořivost a základy spolupráce
pracuje v oboru kladných čísel pouze se zlomky, které mají stejný jmenovatel zlomky se stejným jmenovatelem dokáže porovnat (poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny)	celek, část, zlomek čitatel, jmenovatel, zlomková čára polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina)	4.	EGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z cestování – letadlem, vlakem, autobusem) – komunitní kruh	Názorné ukázky – čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa, krájení dortu, pizzy, mozaiky
sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje	početní operace modeluje pomocí názorných obrázků či jiných názorných pomůcek	5.		Názorné ukázky – krájení dortu, pizzy
vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech	desetinné číslo porovnávání desetinných čísel využití názorných obrázků –	5.	EGS – Evropa a svět nás zajímá (život Evropanů – odlišnosti při vážení a	Názorné ukázky – číselné hodnoty uváděné v tisku, cena v eurech

z běžného života přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu	čtvercová síť, kruhový diagram		měření) – názorné ukázky	Mezinárodní soutěž Klokan
znázorní na číselné ose, zapíše, přečte a porovná celá čísla v rozmezí -100 až +100 nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě	číselná osa – záporná a kladná část měření teploty, vyjádření dlužné částky	5.		Pozorování, měření Vyjádření dlužné částky

6.3.Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

6.3.1.Předmět: Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Informatika je vyučován jako samostatný předmět ve třídách ve 4. a 5. ročníku.

Předmět Informatika se vyučuje ve 4. a 5. ročníku po jedné hodině týdně. Výuka probíhá v počítačové učebně. Vzdělávací oblast informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Předmět Informatika seznamuje žáky se základy výpočetní techniky a s pravidly jejího používání. Pomáhá žákům získat poznatky a dovednosti v ovládání moderních informačních technologií. Učí žáky orientovat se ve světě informací. Rozvíjí jejich tvořivou práci s informacemi, učí je využívat získané informace při vzdělávání i v praktickém životě. Dovednosti získané v tomto vzdělávacím předmětu jsou naprosto nezbytné pro uplatnění se na trhu práce.

Výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
žák využívá informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
žák vyhledává, třídí a zpracovává potřebné informace

Kompetence k řešení problémů
žák se seznamuje s různými zdroji informací, které vedou k řešení problémů, ověřuje si získané informace

Kompetence komunikativní
žák se seznamuje s různými typy textů a obrazových materiálů
žák využívá širokých možností informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální
žák pracuje a dodržuje stanovená pravidla pro činnost skupiny

Kompetence občanské
žák se seznamuje s legislativními a morálními zákony (autorský zákon, ochrana osobních údajů, softwarové pirátství...)
žák využívá kritické myšlení nad obsahem sdělení zpracovávaných informací

Kompetence pracovní
žák pracuje podle návodu, předem stanoveného postupu a hledá vlastní postup

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět: Informatika
2. období: 4. -5. ročník

Výstup	**Učivo**	**Ročník**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejbližší periferie	ovládání počítače popis součástí tisk a ukládání dokumentů na lokální disk orientace na klávesnici	4.-5.	OSV – rozvoj schopností poznávání – práce s počítačem	
respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závad	pravidla práce s počítačem virové nebezpečí legálnost software	4.-5.		
chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	souborová struktura počítače, rozdíl mezi souborem a složkou, ukládání dokumentů na svůj a sdílený adresář, jiné možnosti ukládání souborů, kopírování a mazání souborů a složek	4.-5.		
při vyhledávání na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	práce se školní www prezentací, ovládání internetového prohlížeče nejznámější vyhledávací české portály	4.-5.		
vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	využití vyhledávače Google	4.-5.		
komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení (rozšířené učivo)	zřízení a údržba emailové adresy na veřejném serveru, odesílání a příjem emailu	5.		
	práce s adresářem,	4.-5.		
pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	základní ovládání textového editoru	4.-5.		

	práce se souborem, otevření, zavření, uložení a tisk dokumentu psaní a mazání textu vkládání obrázků kopírování textu a obrázků práce s více otevřenými dokumenty			
ovládá a aktivně využívá výukové programy	práce s výukovými programy	4.-5.		

6.4.Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

6.4.1.Předmět: Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Prvouka je vyučován jako samostatný předmět v 1., 2. a 3. ročníku.

Vyučovací předmět Prvouka je vyučován v 1. a 2. ročníku po dvou hodinách, ve 3. ročníku po třech hodinách týdně. Učitel řídí vyučování tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům zejména na základě vlastních činností a přímého pozorování. Žáci mohou různé věci a jevy pozorovat například při řízených činnostech, na vycházkách, při práci na pokusech, při zacházení s různými nástroji a předměty. Činnostní vyučování v prvouce podněcuje aktivitu všech žáků. Průběžně a v souvislosti s různými vyučovacími předměty vedeme žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování, zjištění a objevování zaznamenávali různými způsoby, tj. výtvarně i písemně. Poznávání věcí – jejich vlastností a zařazujeme je do přírodního a společenského dění.

Cíle jsou naplňovány prostřednictvím využívání vlastních zkušeností žáka - smyslové vnímání a způsobů pozorování určitých předmětů a jevů. Dále se využívá základů jazykového vyjadřování – využíváme českého jazyka (výslovnost, vyprávění, říkadla, básně, písně, pohádky,…), procvičování pozornosti, paměti, představivosti, obrazotvornosti. Dále je žák veden k ochraně přírody, kulturních památek a výsledků lidské práce, k technické výchově (spojení s výtvarnou výchovou a praktickými činnostmi), pohybové výchově (ve spojení s tělesnou výchovou a hudební výchovou), zdravotní výchově a znalosti lidského těla, režimu dne a také k mravní výchově (vytváření správných návyků a vztahů k lidem). Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích včetně mimořádných situacích. Docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určité role, řeší modelové situace atd.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáka:

Kompetence k učení
učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
učitel umožňuje žákům používat vhodné pomůcky, encyklopedie a literaturu
žák získává informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky

Kompetence k řešení problémů:
učitel zařazuje metody, při kterých žák dochází k objevům, řešením a závěrům sami
žák pracuje v hodině s literaturou
žák se učí řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů

Kompetence komunikativní:
žák se učí vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
žák využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
žák užívá správnou terminologii
žák se učí vyjadřovat své myšlenky, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální:
učitel vede žáky k vytváření heterogenních pracovních skupin
učitel navozuje dostatek situací, ve kterých si žáci uvědomí efektivnost spolupráce, vytvoří si představu o sobě samém
učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků
žák ve skupinách spolupracuje, učí se respektovat názory a zkušenosti druhých

Kompetence občanské:
učitel vede žáky k hodnocení vlastních výsledků
učitel buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě, kulturním a estetickým hodnotám
učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
žák se učí poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých
žák projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem lidské společnosti

Kompetence pracovní:
učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů
učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat, experimentovat
učitel vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky, dodržování bezpečnosti práce

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka
1. období: 1. – 3. ročník

Výstup	**Učivo**	**Ročník**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	práce s informací, její vyhledávání	2. – 3.		
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí,	domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy práce s plánem své obce osobní bezpečí, nebezpečné situace, dopravní výchova, riziková místa a situace	2. – 3.	vycházky	
začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě	obec, místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce, dopravní síť, význačné orientační body, historická a památná místa v obci, význačné budovy	2. – 3.		
rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	rozdíly mezi městským a vesnickým prostředím, okolní krajina – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a	2. – 3.		

	živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany			
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi seznamuje se se základními prvky a povinnostmi, se světem financí, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny	1. – 3.		
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	pracovní činnosti lidí: tělesná a duševní práce různá povolání volný čas a jeho využití	2. – 3.		
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	základní orientace v čase den, týden, měsíc, rok minulost, přítomnost a budoucnost, denní režim	1. – 3.		
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	kultura a historie naší obce, města, současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	2. – 3.		
uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti	2. – 3.	OSV – sociální rozvoj - mezilidské vztahy – komunitní kruh	
pozoruje, popíše a porovná	charakteristika ročních období	1. – 3.		

viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	pozorování změn počasí, reakce rostlin a živočichů na roční období			
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	rozlišení živé a neživé přírody základní význam vody, vzduchu, ohně a půdy, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život podmínky života na Zemi	2. – 3.		
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	pozorování a porovnávání vlastností vody, vzduchu, přírodnin látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým používáním základních jednotek	2. – 3.		
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	stavba těla, základní funkce a projevy, zdravý životní styl, péče o zdraví, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi	1. – 3.	OSV – sebepoznávání – pracovní listy	
dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	první pomoc pravidla chování ve školním řádu	1. – 3.		
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro	osobní bezpečí, krizové situace a situace hromadného ohrožení ; přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci,	1. – 3.		

jiné dítě, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	čísla tísňového volání, správný způsob volání a tísňovou linku			
uplatňuje základní pravidla silničního provozu, rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	znalost pravidel silničního provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), chování v krizových situacích	1. – 3.		
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém	1. – 3.	OSV–komunikace- základy komunikačních dovedností, základy neverbální komunikace, komunikace citů, hodnocení sebe a druhých, tvořivost a základy spolupráce – práce s interaktivní tabulí	

6.4.2. Předmět: Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Přírodověda je vyučován jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku dvě hodiny týdně v obou ročnících.

Výuka přírodovědy ve 2. vzdělávacím období navazuje na učivo prvouky, v mnohém ho prohlubuje a rozšiřuje. Charakter výuky je činnostní, to předpokládá provádění žákovských pokusů, hovor o pozorovaných pokusech i jiných sledovaných přírodních úkazech. Žáci mají možnost v přírodovědném vyučování využívat vědomosti z prvouky i své zkušenosti z vlastních pozorování přírody. Tím, že žákům umožňujeme, aby své vlastní zkušenosti a poznatky spojovali s novým učivem, snadno dosahujeme toho, že se učí se zájmem a mají dobré znalosti z přírodovědy.

Při činnostech se žáci učí spolupracovat, organizovat práci ve skupině i přijímat individuální odpovědnost za splnění určitého úkolu.

Při přírodovědném vyučování se ve velké míře uplatňují mezipředmětové vztahy s výukou českého jazyka, matematiky, výtvarné i hudební výchovy, praktických činností. Těchto možností velmi snadno využíváme při realizaci krátkodobých projektů. Navrhujeme-li v tomto období žákům vhodná témata pro projekty, jsou žáci schopni samostatně úkoly do projektů vymýšlet a zpracovávat. Je to jedna z příležitostí, při které mají žáci možnost dobře uplatnit své individuální schopnosti a nápady. Aby mohli ve vybraných projektech využít jak svoji individualitu, tak různé poznatky z běžného života, nesmí být učitelem příliš omezováni ani usměrňováni. Jen tak se projeví i jejich fantazie. Potřebují k tomu však mít důvěru v učitele, snahu ho něčím udivit nebo překvapit. Každý pozitivní postoj učitele k výsledkům práce žáků má za následek jejich zvýšenou snahu a úsilí při plnění dalších úkolů.

Při poznávání přírody a jejich zákonitostí dochází žáci k poznání, že Země a život na ní tvoří celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje v rovnováze. Je třeba, aby si žáci uvědomili, že tuto rovnováhu může člověk svou činností snadno narušit, ale obvykle jen velmi obtížně obnovit. Učí se využívat svých poznatků, hodnotit svá pozorování a záznamy, hledat možnosti, jak i oni mohou přispět k zlepšení životního prostředí a k ochraně přírody.

Významnou roli při činnostní výuce přírodovědy mají žákovské pokusy. S přírodninami, jejich vlastnostmi, se zákonitostmi přírody se žáci neseznamují jen při vyprávění nebo čtení, ale mají možnost je zkoumat více smysly a mnohé poznatky sami objevovat. Značný význam přitom má, když si žáci vedou o svých pozorováních a pokusech jednoduché záznamy, tj. nákresy, zápisy do tabulek, krátké popisy provedení, zápisy závěru, popřípadě i grafické záznamy. Důležité je, aby pokud možno všechny pokusy byly prováděny žáky, buď individuálně, nebo ve dvojicích. Záznamy si však provádí každý žák individuálně, po vzájemné konzultaci o možnostech provedení.

Provádění žákovských pokusů z přírodovědy a příprava pomůcek na tyto pokusy se uskutečňuje ve 4. ročníku a hlavně v 5. ročníku ve spojení s praktickými činnostmi. Týká se to zvláště kapitol Člověk a příroda, Člověk a lidské výtvory. Tím se výuka stává smysluplnou, pro žáky zajímavou a blízkou životní realitě.

Přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů:

- Místo kde žijeme - okolní krajina, místní oblast: druh krajiny, rostlinstvo a živočišstvo, obyvatelstvo, vliv lidí na místní krajinu, životní prostředí. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (dopravní výchova).
- Lidé kolem nás - zásady chování a jednání mezi lidmi, základní světové problémy společnosti, problémy životního prostředí, upevňují si základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí a globálními problémy společnosti i světa.
- Lidé a čas - režim dne, kalendář přírody, orientace v čase, současnost a minulost v našem životě
- Rozmanitost přírody - země jako planeta sluneční soustavy, rozmanitost živé a neživé přírody, živočichové, houby, rostliny: znaky života, rovnováha v přírodě, ochrana životního prostředí, ekologie

- Člověk a jeho zdraví- lidské tělo, biologické a fyziologické funkce člověka, vývoj jedince, základy sexuální výchovy, první pomoc, péče o zdraví. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích včetně mimořádných situacích. Docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určité role, řeší modelové situace atd.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáka:

Kompetence k učení
učitel umožňuje používat vhodné učební pomůcky, odbornou literaturu a encyklopedie
žák získává informace o přírodě, pozoruje přírodu a zaznamenává a hodnotí výsledky svého pozorování
žák poznává podstatu zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
žák poznává a upevňuje si preventivní chování, účelového rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Kompetence k řešení problémů
učitel používá metody, při kterých žáci sami dochází k řešení a závěrům
žák řeší zadané úkoly, učí se vyhledávat informace potřebné k řešení problému

Kompetence komunikativní
učitel vede žáky k používání správné terminologie
učitel vede žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií
žák se učí vyjadřovat své myšlenky, reagovat na názory a podměty jiných
žák si rozšiřuje slovní zásobu v osvojených tématech

Kompetence sociální a personální
učitel zařazuje metody, při kterých žáci pracují společně
žák pracuje ve skupinách, spolupracuje s ostatními při řešení úkolů

Kompetence občanské
učitel buduje u žáků vztah k přírodě
učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
žák poznává rozdíly mezi lidmi, učí se společenskému chování a komunikaci

Kompetence pracovní
učitel vede žáky ke správnému způsobu použití pomůcek
učitel umožňuje žákům pozorování a experimentování
žák si vytváří vhodné pracovní návyky
žák se orientuje v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda
2. období: 4. – 5. ročník

Výstup	**Učivo**	**Ročník**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	živá a neživá příroda vztahy v přírodě	4.	EV – ekosystémy – práce s interaktivní tabulí	
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Země, Vesmír – sluneční soustava, den a noc, roční období; životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí	4. – 5.		
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů	fauna a flora v jednotlivých podnebných pásech, přizpůsobivost organismů; rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva	4. – 5.		

prostředí				
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	dělení organismů, práce s atlasy a klíči rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	4. – 5.	EV – základní podmínky života – práce s atlasy a klíči	
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	člověk a příroda – ekologie, rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	4. - 5.		
provede jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	pokusy - postup práce, výstupy	4.	OSV – sebepoznávání - pokus	
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci	soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“	4. – 5.		
rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a	chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady,	4. – 5.		

dohodne se na společném postupu řešení	zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům			
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároků na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot			
využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	péče o zdraví, lidské tělo – orgány zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/ AIDS/, prevence nemocí a úrazů	5.		
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	vývoj člověka - etapy vývoje soužití lidí, principy demokracie, chování lidí, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové chování, rizikové situace, předcházení konfliktům, základní lidská práva a práva dítěte	4. – 5.		
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem	denní režim - plánování, uspořádání času finanční gramotnost, korupce,	4. – 5.	OSV – seberegulace, psychohygiena – hry a soutěže	

na oprávněné nároky jiných osob orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, přiměřeně ke svému věku nakládá s finančními prostředky odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	nárok na reklamaci, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti hotovostní a bezhotovostní placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky			
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, označování nebezpečných látek, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), chování v krizových situacích, mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém	4. – 5.	OSV – psychohygiena - dramatizace	
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	drogy - prevence, návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, nebezpečí komunikace elektronických médií	4. – 5.	OSV – seberegulace - přednáška	
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví	zdravotní osvěta, přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví ,	4.	OSV – mezilidské vztahy - dramatizace	

a jeho preventivní ochranou	čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku			
ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc rozpozná život ohrožující zranění uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	poskytnutí první pomoci, při drobných poraněních, prevence úrazů a nemocí základy sexuální výchovy, partnerství, manželství, rodičovství, vztahy v rodině, rodina, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality	5.		

6.4.3. Předmět: Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Vlastivěda je vyučován jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku dvě hodiny týdně v obou ročnících.

Dějepisné učivo rozvíjí představy o minulosti. Historická schémata a popisované děje učitel provází různým znázorněním. Dějinné události se žákům velmi dobře přiblíží a stanou se pro ně zajímavějšími.

Zeměpisné učivo navazuje na poznatky z prvouky. Od pozorování nejbližšího okolí bydliště a školy žáci přecházejí k zeměpisnému pozorování svého kraje a republiky až po její začlenění do Evropy. Přímé a názorné vyučování se doplňuje čtením zeměpisných článků, žáci se učí pozorovat a číst z plánů a map. Zařazovány jsou praktická cvičení jako např.: rozlišování zeměpisných značek, práce s kompasem, měřítkem mapy apod. Tyto činnosti připravují žáka na vyučování zeměpisu na 2. stupni i na využití zeměpisných poznatků v praktickém životě.
Výuku vlastivědy vhodně doplňují návštěvy muzeí, výstav, významných historických míst a památek

Ve Vlastivědě se realizují tři okruhy:

- Místo, kde žijeme - chápání organizace života v obci, ve společnosti, praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu, postupné rozvíjení vztahů k zemi, národní cítění
- Lidé kolem nás - upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen, seznamování se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě, směrování k výchově budoucího občana demokratického státu.

- Lidé a čas - orientace v dějích čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů, snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti, organizace, žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně s využíváním různých forem práce, s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáka:

Kompetence k učení
žák se učí vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
žák se učí začlenit obec (město) do příslušného kraje
učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
učitel žákům srozumitelné vysvětluje, co se mají naučit

Kompetence k řešení problémům
žák se učí rozlišovat přírodní a umělé prvky v okolní krajině
učitel umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní
žák se učí vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
žák využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
učitel vede žáky k ověření výsledků
učitel podněcuje k argumentaci

Kompetence sociální a personální
žák rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy
žák odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
učitel vytváří heterogenní pracovní skupiny

Kompetence občanská
žák pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
žák projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti
žák učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní
žák uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí na příkladech porovnává minulost a současnost
učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů
učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Vlastivěda
2. období: 4. – 5. ročník

Výstup	**Učivo**	**Ročník**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	orientace v místě a prostoru naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR	4.		
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky práce s kompasem a mapou, určování světové strany v přírodě	4.		
rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	zeměpisné pojmy orientace podle map, náčrtů a plánů	4. – 5.		
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska	regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod ČR - zeměpisné, hospodářské, politické a zemědělské údaje	4.	EGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu – práce s mapou	

přírodního, historického, politického, správního a vlastnického				
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Evropa a svět- státy a města předávání osobních zkušeností z cest Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování	4. – 5.	MKV – kulturní diference – práce s mapou	
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	ČR – státní zřízení, orgány státní moci, státní symboly, významné osobnosti naší politiky	5.		
rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu	mezilidské vztahy, pravidla slušného chování	4.		
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	pravidla dialogu, komunikace, lidská práva a práva dítěte	4.	OSV – hodnoty, postoje, principy demokracie jako formy vlády - hry	
poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny	základní globální problémy	4. – 5.		
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	čas, časová osa	4.		
využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody,	obrázky našich dějin, český stát, Velká Morava	4.		

nemovitých i movitých kulturních památek				
rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	Přemyslovci, Lucemburkové, Habsburkové v našem kraji	4. – 5.		
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	vznik ČSR, vznik ČR, území českého státu v proměnách času, tradice	5.		
objasní historické důvody pro zařazení státních svátků	historický přehled – znalost významné dny v roce	4. – 5.		

6.5.Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

6.5.1.Předmět: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Hudební výchova je vyučován v 1., 2., 3., 4. a 5. ročníku.

Předmět Hudební výchova se vyučuje v 1. - 5. ročníku po jedné hodině týdně. Těžiště hudebně-výchovné práce je zpěv a poslech hudby. Tyto činnosti jsou dále propojovány s činnostmi instrumentálními a hudebně pohybovými. Výsledky hudebně-pohybové průpravy jsou prezentovány při celoškolních akademiích a při vystoupeních na veřejnosti v rámci dalších akcí. Žáci I. stupně podle možností navštěvují divadelní představení ve Znojmě. Příležitostně je zajištěn výchovný koncert se zaměřením na učivo probírané v jednotlivých ročnících. Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:
vokální činnost - práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
instrumentální činnost - hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
hudebně pohybová činnost - ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

poslechová činnost - aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob.
Žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využíváním, keyboardu, SMART tabule, audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

Výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
učitel ukazuje žákům vhodné způsoby a metody práce s hudebním materiálem
učitel vede žáky k vyhledávání a třídění informací z hudební oblasti za účelem dalšího vzdělávání
učitel nabízí žákům možnosti kriticky zhodnotit výsledky učení
učitel předkládá žákům na výběr hodnotná díla a získávat je pro poslech hudby nebo vlastní tvořivou inspiraci hudebních děl

Kompetence k řešení problémů
učitel vede žáky k posuzování vlastního pokroku v učení, pochopení problémů či překážek, vyhledávání a ověřování vhodných řešení
učitel vede žáky ke kritickému myšlení, k uvážlivým rozhodnutím, schopnosti obhájit je, uvědomování si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a výsledky
učitel předkládá žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování

Kompetence komunikativní
učitel vede žáky k formování vlastních názorů
učitel zapojuje žáky do diskuzí, učit je obhajovat vlastní názor, vhodně argumentovat
učitel učí žáky rozumět různým typům komunikačních prostředků, přemýšlet o nich, reagovat na ně a tvořivě je využívat k vlastnímu rozvoji
učitel vede žáky k aktivnímu zapojení do společenského dění

Kompetence sociální a personální
učitel zapojuje žáky do spolupráce ve skupině a týmu
učitel nabízí žákům dostatek hudebních námětů a navozovat takové situace, ve kterých si žáci uvědomí efektivnost spolupráce

Kompetence občanské
učitel poskytuje žákům možnost vcítit se do situace ostatních
učitel vede žáky k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům
žák je veden k tvořivosti, zapojovat je do kulturního dění
žák je veden k oceňování tradic, kulturního i historického dědictví

Kompetence pracovní
učitel vede žáky k využívání znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
žák využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu
učitel vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení
učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
žák je veden k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
1. období: 1. – 3. ročník

Výstup	**Učivo**	**Ročník**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	rozvoj hlavového tónu správné dýchání (v pauze a mezi frázemi) a správná výslovnost rozšíření hlasového rozsahu artikulace	1. - 3.		
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	hudební hry, říkadla, hry na ozvěnu hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)	1. - 3.	OSV – kreativita - hry	
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	hra na Orffovy nástroje a netradiční hudební nástroje	1. - 3.	OSV – kreativita– manipulace s pomůckami	
reaguje pohybem na znějící hudbu, vyjadřuje se pohybem, tempo, dynamiku, směr melodie	pohybový doprovod znějící hudby: taktování hra na tělo (tleskání, luskání, dupání…	1. - 3.	OSV – kreativita - tanec	
orientuje se v jednoduchém	notová osnova, houslový klíč,	2. - 3.		

zápisu, umí zapsat noty do osnovy	takt: 2/4 a 3/4 ; nota: čtvrťová, hudební styly a žánry, hudba vážná, lidová a umělá osminová, půlová a celá, pomlka			
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	hudební styly a žánry, hudba: vážná, lidová a umělá výrazové prostředky v hudbě (zvuk,tón, melodie..)	1. - 3.	Mezipředmětové vztahy: Jazyková komunikace, Prvouka	
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje; odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; chápe roli posluchače	hudební styly a žánry, hudba: vážná, lidová a umělá výrazové prostředky v hudbě	3.		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
2. období: 4. – 5. ročník

Výstup	**Učivo**	**Ročník**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, dvojhlas a vícehlas - prodleva, kánon,	4. - 5.		

	lidový dvojhlas apod. rozšiřující - soutěž Královodvorská koruna			
orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce	4. - 5.		
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	hra na hudební nástroje, reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.	4. - 5.		
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka, sbor mužský, ženský a dětský	4. - 5.		
je schopen zachytit a analyzovat základní výrazové prostředky v poslechu hudby, porozumět hudebnímu sdělení, orientuje se v základních formotvorných principech (opakování, kontrast), pozná hudební nástroje, předehru, dohru	rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod, hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednodílná písňová forma	4. - 5.		
rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	kvality tónů - délka, síla, barva, výška vztahy mezi tóny - souzvuk, akord hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným	4. - 5.		

	sémantickým nábojem - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu)			
ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků orientace v prostoru - pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	4. - 5.		

6.5.2. Předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Výtvarná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 1., 2., 3., 4. a 5. ročníku.

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. a 3. ročníku 1 hodinu týdně. Ve 2,.4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách. Výtvarná výchova je zaměřena na rozvoj estetického cítění a kreativity. Metody a formy jsou převážně zaměřeny na samostatnou práci žáků, ojediněle práce ve skupinkách - projekty. Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění**.** Vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově**.** Seznamuje se základními

zákonitostmi při používání různých výtvarných technik**.** Učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace a užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání. Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí.

Výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
žáci jsou vedení k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech
žáci zaujímají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů:
učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
žáci samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření
žáci přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj
žáci využívají získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní:
učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
žáci samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření
žáci přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj
žáci využívají získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence sociální a personální:
žáci se zapojují do diskuse
žáci respektují názory jiných
žáci pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření
učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti
žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí
učitel pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům

Kompetence občanské:
žáci umí tvořivě pracovat ve skupině
učitel vede žáky ke kolegiální pomoci

žáci respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu

Kompetence pracovní:
žáci užívají samostatně vizuálně obrazné techniky
žáci dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla
učitel vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
1. období: 1. – 3. ročník

Výstup	**Učivo**	**Ročník**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty) porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba modelování a malba hra s barvou kresba tužkou, pastelkami, dřívkem, křídou, tuší, štětcem, voskovými pastely malba vodovými a temperovými barvami, voskovým pastelem modelováni pomocí modelovací hmoty prostorová vytváření – používání přírodních materiálů, využití kartonových krabic, plastu a textilu kombinované techniky	1. - 3.	OSV – kreativita – kreslení a malování	
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při	experimentování s různými výrazovými prostředky	1. - 3.		

tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace				
vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	arteterapie, muzikoterapie	1. - 3.	OSV- kooperace – práce ve dvojicích, skupinách	
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává	vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů manipulace s objekty kompozice	1. - 3.		
poznává práci nejznámějších ilustrátorů, malířů a sochařů	ilustrace koláže	1. - 3.		
seznamuje se s různými druhy výtvarného umění	práce s encyklopediemi	1. - 3.		
pozoruje tvary předmětů svého okolí z hlediska jejich funkce a materiálu	modelování, práce s netradičním materiálem	1. - 3.		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
2. období: 4. – 5. ročník

Výstup	**Učivo**	**Ročník**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světelné poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a	4. - 5.		Etická výchova- pozitivní hodnocení sebe a druhých, tvořivost a základy spolupráce

	proměny v ploše, objemu a prostoru typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, kresba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama			
užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření grafika projektů	4. - 5.		
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	4. - 5.		
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly; smyslové	4. - 5.		

	účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama			
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	4. - 5.		
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	4. - 5.		
nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl	4. - 5.		

	výtvarného umění			

6.6.Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

6.6.1.Předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Tělesná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 1., 2., 3., 4. a 5. ročníku.

Předmět Tělesná výchova je vyučován v každém ročníku 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v tělocvičně a na sportovním hřišti. Úkolem předmětu Tělesná výchova je vychovávat ze žáků zdravé jedince, kdy pojem zdravý je myšleno jako optimální stav tělesné a duševní pohody. Výuka seznamuje žáky s činnostmi, které ovlivňují jejich zdraví, úroveň pohybových dovedností a s činnostmi, které podporují pohybové učení. Důraz je vždy kladen na individuální potřeby a možnosti každého žáka přiměřené jeho věku, tělesným, duševní i sociálním předpokladům. Plavecký výcvik dle podmínek školy. Žáci cvičí v tělocvičně, na hřišti nebo ve volné přírodě. Hodina je členěna na rušnou část, průpravná cvičení, hlavní část (obsahuje nácvik, výcvik a kondiční část) a závěrečnou část. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a vhodné obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce, používá veškeré dostupné nářadí a náčiní. Přitom dbá obzvláště na bezpečnost.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení
žáci získávají informace o tělocvičném názvosloví
učí se cvičit podle nákresu nebo popisu cvičení
učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky
učitel umožňuje žákům hodnotit své činnosti a výsledky na základě daných kritérií

Kompetence k řešení problémů
žáci se učí řešit zadané úkoly a uplatňují zásady bezpečného chování
řeší problémy nesportovního chování
učitel zařazuje metody a formy, při kterých žáci docházejí k řešení sami

Kompetence komunikativní
žáci jsou vedeni ke spolupráci při týmových pohybových činnostech a soutěžích
žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech
učitel vede žáky ke vzájemné komunikaci a spolupráci

Kompetence sociální a personální
žáci jsou vedeni ke sportovnímu chování, dodržují pravidla
učí se spolupracovat se spoluhráči
učitel zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují

Kompetence občanské
žáci se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu
jsou vedeni ke zlepšování své zdatnosti, učí se být ohleduplní a taktní
učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
učitel umožňuje každému žáku zažít úspěch

Kompetence pracovní
žáci si utváří pracovní návyky při pohybových činnostech, učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní a dodržují vymezená pravidla
učitel vede žáky k uplatňování hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
1. období: 1. – 3. ročník

Výstup	**Učivo**	**Ročník**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
poznává význam tělesné a duševní zdatnosti pro zdraví a pracovní výkonnosti a osvojuje si způsob jejího cíleného ovlivňování	pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu	1. - 3.	OSV- psychohygiena - hry	
osvojuje si pohybový režim délku	pohybové hry s různým	1. - 3.		

a intenzitu pohybu	zaměřením, netradiční pohybové hry využití hraček a netradičního náčiní při cvičení			
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem měření výkonů příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení základy gymnastiky kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance průpravná kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití přetahy a přetlaky	1. - 3.		
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích eliminuje hrubé výrazy, základy asertivního chování, dokáže se těšit z úspěchu jiných	manipulace s míčem, spolupráce ve hře, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů pravidla zjednodušených osvojovaných pohyb. činností – her, závodů, soutěží správné držení těla zásady jednání a chování fair play	1. - 3.	OSV- kooperace – týmové soutěže	Etická výchova- pozitivní hodnocení druhých a sebe, tvořivost a základy spolupráce
uplatňuje hlavní zásady hygieny a	základní hygiena při a po TV	1. - 3.		

bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	základy první pomoci		OSV- řešení problémů - přednáška	
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	1. - 3.		
zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	zdravotní TV kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení	1. - 3.		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
2. období: 4. – 5. ročník

Výstup	**Učivo**	**Ročník**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	význam pohybu pro zdraví (pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu)	4. - 5.		
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	příprava organismu (příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení)	4. - 5.		
zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související				

s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování				
zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele				
upozorní samostatně na činnost (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením				
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her	organizace při TV (základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí), pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží)	4. - 5.		
zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy				
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	hygiena při TV (hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity) bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV)	4. - 5.		
jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti				
jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	zásady jednání a chování (fair play, olympijské ideály a symboly)	4. - 5.	OSV – seberegulace a sebeorganizace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti - rozhovor	
užívá při pohybové činnosti	komunikace v TV (základní	4. - 5.		

základní osvojované tělocvičné názvosloví	tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály)			
změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy)	5.		
orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	zdroje informací o pohybových činnostech	4. - 5.		

6.7.Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

6.7.1.Předmět: Praktické činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Praktické činnosti je vyučován jako samostatný předmět v 1., 2., 3., 4. a 5. ročníku.

Předmět Praktické činnosti se vyučují v 1. až 5. ročníku po jedné hodině týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Praktické činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. Ten je rozdělen do 4 tematických okruhů: práce s papírem, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti a pěstitelské práce. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.
Předmětem prolínají průřezová témata, zejména Osobnostní a sociální výchova a Výchova demokratického občana (zodpovědnost každého jedince za své zdraví, spolupráce a pomoc při práci), Environmentální výchova (podmínky života, vztah k životnímu prostředí).

Výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
žák si osvojuje základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
učitel umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
učitel pozoruje pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů:
žák promýšlí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
učitel se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní:
žák si rozšiřuje slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce
učitel vede žáky k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální:
učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
žák pracuje ve skupině, vytváří společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské:
učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
učitel umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní:
učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
žák správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Praktické činnosti
1. období: 1. – 3. ročník

Výstup	**Učivo**	**Ročník**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce poskytne nebo zajistí první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností) EV	**práce s papírem** mačkání, trhání, stříhání, skládání, lepení papíru práce s papírem novinovým, tvrdým, měkkým, barevným, kartonem	1. – 3.	M – geometrie	
navléká, aranžuje, třídí stříhá a lepí textil poznává vlastnosti různých materiálů vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	**práce s drobným materiálem** přírodniny, textil, vlna, drátek, provázky, korálky, dřívka, netradiční materiály…	1. – 3.	OSV - osobnostní rozvoj - kreativita, originalita nápaditost dekorativnost zručnost - Práce s drobným materiálem	
pracuje podle slovního návodu nebo předlohy sestavuje stavebnicové prvky montuje a demontuje stavebnici sestavuje modely popisuje postup práce	**práce se stavebnicemi** Lego, Merkur, Seva, Cheva… kostky papírové krabičky	1. – 3.		
pečuje o pokojové rostliny přesazuje, zalévá, rozmnožuje aranžuje provádí jednoduché pokusy a pozorování osvojuje se základní pracovní	**Péče o rostliny** ošetřování pokojových rostlin zalévání, kypření, rozmnožování, otírání listů jednoduchá vazba pokusy a pozorování: ověřování	1. – 3.		

dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí spolupracuje a vzájemně si pomáhá	podmínek života rostlin, klíčivost a růst rostlin vycházky do polí a na zahrady			
připraví tabuli pro jednoduché stolování chová se vhodně při stolování	**Příprava pokrmů** jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	1- 3.		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Praktické činnosti
2. období: 4. – 5. ročník

Výstup	**Učivo**	**Ročník**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů	4. – 5.		
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.	bezpečnost a uspořádání práce	4. – 5.		
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	práce se stavebnicí, použití logiky	4. – 5.		
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	využití návodu při postupech práce	4. – 5.		
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	pracovní hygiena, první pomoc při zranění	4. – 5.		
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	práce s rostlinami - pokusy, pozorování	4. – 5.		
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.	péče o rostliny	4. – 5.		

volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	využití nářadí při práci s rostlinami	4. – 5.		
orientuje se v základním vybavení kuchyně	vybavení kuchyně, el. spotřebiče, kuchyňské náčiní	4. – 5.		
připraví samostatně jednoduchý pokrm	příprava jednoduchých pokrmů dle možností	4. – 5.		
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.	základy společenského chování, pravidla stolování	4. – 5.		

7. Učební plán 6. - 9. ročník

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět		6. ročník	d.	7. ročník	d.	8. ročník	d.	9. ročník	d.	Součet vyuč. hodin	d.	Celkem hodin
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	Čj	4		4		3	1	4		15	1	16
	CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA	CČj		1						1		2	2
	ANGLICKÝ JAZYK	Aj	3		3		3		3		12		12
	NĚMECKÝ JAZYK	Nj	–		2		2		2		6		6
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	M	4		3	1	4	1	4	1	15	3	18
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	INFORMATIKA	Inf	1		0	1	0	1	0	1	1	3	4
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	DĚJEPIS	D	2		2		1	1	2		7	1	8
	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	Ov	1		1		1		1		4		4
ČLOVĚK A PŘÍRODA	FYZIKA	F	1	1	1	1	1	1	1	1	4	4	8
	CHEMIE	Ch	-		-		2		2		4		4
	PŘÍRODOPIS	Př	2		2		1	1	1	1	6	2	8
	ZEMĚPIS	Z	2		2		2		1	1	7	1	8
UMĚNÍ A KULTURA	HUDEBNÍ VÝCHOVA	Hv	1		1		1		1		4		4
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	Vv	2		2		1		1		6		6
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	Vkz	1		1		-		-		2		2
	TĚLESNÁ VÝCHOVA	Tv	2		2		2		2		8		8
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PRAKTICKÉ ČINNOSTI	Pč	1		1		1		0	1	3	1	4
	Součet základních hodin		**29**		**30**		**31**		**32**		**112**	**18**	**122**

d. – disponibilní hodina

Tabulka počtu hodin školního učebního plánu podle vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů vycházejících z RVP ZV uvádí počet hodin v jednotlivých ročnících, celkovou i disponibilní dotaci ve vazbě na jednotlivé oblasti RVP.

Poznámky k učebnímu plánu:

2. stupeň:

Na 2. stupni se jako cizí jazyk vyučuje předmět **Anglický jazyk** ve všech ročnících po 3 hodinách a další cizí jazyk je **Německý jazyk** jako povinný předmět. Je mu věnováno 6 hodin. Předmět **Informatika** je posílen 3 hodinami a to v sedmém, osmém a devátém ročníku po jedné hodině. Povinným předmětem je **Výchova ke zdraví**. Vyučuje se v šestém a sedmém ročníku po jedné hodině. **Cvičení z českého jazyka** je povinným předmětem, který rozvíjí čtenářskou gramotnost, upevňuje a rozvíjí předmět Český jazyk a literaturu. Předmět **Matematika** je v sedmém, osmém a devátém ročníku posílen o disponibilní hodinu z důvodu rozvoje matematické gramotnosti. V oblasti **Člověk a příroda** jsou předměty v některých ročnících posíleny o disponibilní hodinu z důvodu prohloubení učiva a praktického využití získaných poznatků. **Dějepis** v osmém ročníku je posílen o jednu disponibilní hodinu z důvodu prohloubení učiva. Předmět **Praktické činnosti** je v devátém ročníku posílen o jednu disponibilní hodinu. Předměty se vyučují v kmenových učebnách a odborných učebnách. Máme odbornou učebnu fyziky, chemie, přírodopisu, zeměpisu, výtvarné výchovy, hudební výchovy, praktických činností (dílny a kuchyňka). Informatika se vyučuje v počítačové učebně. Jazykovou učebnu ve škole nemáme. Předmět **Tělesná výchova** na druhém stupni probíhá v tělocvičně školy, na školním hřišti a v okolí školy.

Organizační formy jiné než vyučovací hodina

tematické zájezdy, exkurze, kurzy, návštěvy kulturních akcí a zařízení

školní výlety, přednášky, besedy, turistické výlety a vycházky

soutěže, projekty, výstavy, sportovní akce

7.1. Vzdělávací oblast : JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

7.1.1. Předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. V komunikační a slohové výchově se žáci učí chápat různá jazyková sdělení, číst text s porozuměním, analyzovat jej, posoudit jeho výstavbu, vybírat vhodné jazykové prostředky.
V jazykové výchově získávají žáci vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování si spisovné podoby českého jazyka. Porovnávání různých jevů, třídění podle různých hledisek a zobecňování vede k rozvoji intelektových dovedností, k přesnému a logickému myšlení.
V literární výchově se žáci prostřednictvím četby učí formulovat vlastní názory o přečteném díle, získávají a rozvíjejí schopnost tvořivé recepce, interpretace a produkce Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek prolíná. Dovednosti, které si žáci v rámci českého jazyka a literatury osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech. Důraz je proto kladen na čtení s porozuměním a na rozvoj komunikačních dovednosti žáků, na rozvoj jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování, kultivovaného ústního i písemného projevu. V rámci předmětu se realizují průřezová témata, zejména osobnostní a sociální výchova, multikulturní výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, environmentální výchova a mediální výchova. Očekávané výstupy mají činnostní charakter, jsou prakticky zaměřené, využitelné v běžném životě. Hodnocení se opírá o výsledky písemných a ústních projevů, úrovně vlastní prezentace a míry zapojení do spolupráce.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je na 2. stupni zařazen samostatně s touto hodinovou dotací: v 6. ročníku 4 hodiny týdně, v 7. ročníku 4 hodin týdně, v 8. ročníku 4 hodiny týdně a v 9. ročníku 4 hodiny týdně. V 6. a 9. ročníku je zařazen s dotací 1 hodiny týdně předmět Cvičení z českého jazyka.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
Vedle samostatné práce žáků se využívají metody a formy práce založené na spolupráci žáků ve dvojicích a ve skupinách, vzájemně si vysvětlují, prezentují se, společně hodnotí práci svou i skupiny. Jsou využívány obrazové materiály, video, internet, výukové programy PC, odborná literatura. Dovednosti a vědomosti si žáci ověřují na exkurzích, v projektech.

Předmět **Český jazyk a literatura** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**:
Cizí jazyk: gramatická pravidla, stylistická cvičení, rozbor textu …

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:
dějepis: dějiny literatury, chronologické zařazení autorů …
výchova k občanství: mateřský jazyk …
ICT: zdroj aktuálních informací …

Předmětem prolínají **průřezová témata:**
OSV: osobnostní rozvoj; sociální rozvoj; komunikace
EGS: Indoevropské jazyky, jazykové rodiny; zajímáme se o Evropu a svět kolem nás
MKV: kulturní diference; lidské vztahy; etnický původ; podpora multikulturality
MDV: kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; interpretace mediálních sdělení; fungování a vliv medií ve společnosti; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:
Žák vyhledává, zpracovává a používá potřebné informace v literatuře, na internetu.
Žák používá vhodné způsoby, metody a strategie vlastního učení (práce s texty)
Žák vyhledává a třídění informací za účelem dalšího vzdělávání
Žák kriticky zhodnotí výsledky vlastního učení
Učitel:
předkládá žákům na výběr hodnotná díla a získávat je pro četbu

Kompetence k řešení problémů:
Žák kriticky přemýšlí, svá rozhodnutí obhajuje a uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí.
Žák samostatně uvažuje a pracuje s předkládanými náměty
Žák samostatně nalézá pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy.
Učitel vede žáky:
k tomu, aby uměli nalézt v textu chyby a odůvodnit správné řešení.
k pochopení problémů, vyhledávání a ověřování vhodných řešení.
ke kritickému hodnocení výpovědí v textech, rozhovorech i v médiích.

Kompetence komunikativní:
Žák si pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřuje slovní zásobu žáků.
Žák pracuje s rozmanitými texty za různými účely (k tvořivému zpracování, sebevzdělávání, zábavě)
Žák se zapojuje do diskuzí
Učitel vede žáka:
k formování vlastních názorů v písemném i ústním projevu
ke správné formulaci obsahu sdělení, ke srozumitelné stavbě větných celků, k výstižnému vyjadřování.

Kompetence sociální a personální:
Žák se zapojuje do spolupráce ve skupině a týmu.
Žák si uvědomí efektivnost spolupráce, vytváří si představu o sobě samém.
Žák diskutuje v malých skupinách i v rámci celé třídy.
Učitel vede žáka:
k efektivní spolupráci, oceňování zkušenosti druhých, respektování různá hlediska, schopnosti požádat o pomoc.

Kompetence občanské:
Žák se zapojuje žáky do diskuze o fyzickém a psychickém násilí.
Žák se vciťuje se do situací ostatních lidí.
Žák se zapojuje do kulturního dění.
Učitel vede žáka:
k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům

Kompetence pracovní:
Žák využívá znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.
Žák dodržuje hygienická pravidel pro čtení a psaní.
Žák udržuje svůj i společný učebního prostoru v pořádku a čistotě.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 6.

Sloh:

Výstup **Žák:**	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata**	**Poznámky**
vyplňuje správně běžné tiskopisy umí vyhodnotit situaci, kdy dané tiskopisy používat, umí si je obstarat	Tiskopisy – poštovní poukázka, podací lístek, telegram	Ov – situace, při nichž používáme poštovní poukázky. chování na poště	Zajištění lístku, tiskopisů

mluvní cvičení zaměřená na obohacování slovní zásoby	Mluvní cvičení	Z – adresa na telegramu, místní určení Vv – projekt na rozšiřování slovní zásoby Lv – dramatizace „ Na poště “	
vyhledá ve snadném odborném článku fakta, najde hlavní myšlenku, pořizuje si potřebné výtahy, formuluje otázky rozpozná rozdíl mezi výtahem a výpisky	Výtah	ČJ – správná formulace myšlenek	Vyhledávání na internetu 1. školní slohová práce
pracuje se snadným odborným textem, najde hlavní myšlenku, klíčová slova, pořizuje si potřebné výpisky	Výpisky	D, F, Př, Z – texty z učebnic ČJ – správná formulace myšlenek	
nastylizuje soukromý dopis, respektuje jeho části a interpunkci umí nadepsat obálku, pozná všechny zákonitosti zvládá formulovat své myšlenky a zpracovat je do písemného projevu	Osobní dopis	MDV – stavba mediálního sdělení – samostatná práce Lv – korespondence slavných osobností D – z historie psaní dopisů, pečeť ICT – elektronická forma dopisu (email)	Domácí slohová práce
nastylizuje úřední dopis, respektuje jeho části a interpunkci zná zákonitosti psaní úředního dopisu, ví, v jakých situacích jej používat zná jeho různé podoby	Úřední dopis	VDO –občan, obč. spol. a stát - diskuze Ov – orientace ve světě	Zajistit tiskopisy, vzorové ukázky dopisů
ústně i písemně sděluje vzkazy pomocí vhodných výrazů, odhadne komunikační záměr partnera v hovoru, sestaví inzerát	Vzkaz, inzerát, objednávka	ICT – internetové stránky	Práce s tištěnými novinami
ústně i písemně popisuje na základě vlastního pozorování, používá vhodné jazykové prostředky a spisovné výrazy	Popis – budova, místnost, postava, krajina.	OSV – kreativita ve vlastní tvorbě – skupinové práce Z – popis známé krajiny, popis zvířete Vv – popis fantazijního zvířete	2. školní slohová práce Pomůcky k popisu
sestaví zprávu a oznámení, používá vhodné jazykové prostředky a spisovné výrazy, rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení	Zpráva a oznámení	Inf – práce na počítači, vyhledávání důležitých zpráv	

ústně i písemně zpracuje jednoduchý pracovní postup, využívá jednoduchou osnovu, využívá vhodné jazykové prostředky	Popis – pracovní postup	PČ – příprava jídla, výroba jednoduchého nástroje ze dřeva	Práce ve školní kuchyňce
v ústním i písemném vypravování respektuje časovou posloupnost děje, sestaví osnovu heslovitě i ve větách, používá plnovýznamová slovesa, užívá vhodné spojky, vyjadřuje se také pomocí souvětí, dorozumívá se kultivovaně	Vypravování	MDV - Práce v realizačním týmu – skupinová práce Lv. – epická díla, pohádky OSV – kreativita při vypravování - dramatizace	

Mluvnice:

Výstup **Žák:**	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy a průřezová témata**	**Poznámky**
rozlišuje (informativně) útvary národního jazyka - nářečí, obecnou češtinu používá samostatně jazykové příručky správně vyslovuje česká a běžně užívaná slova určuje kořen, předponu, příponu vyznačuje slovotvorný základ, jak byla slova odvozena příponami a předponami užívá správné koncovky v pravopise	Český jazyk a jeho útvary Jazykověda a její složky Seznámení s jazykovými příručkami Slovotvorný základ, přípona, předpona, stavba slova Slova příbuzná Střídání hlásek při odvozování Skupiny hlásek při odvozování Zdvojené souhlásky	Z – mapa Evropy, ČR OSV – kreativita, psychohygiena – diskuze MDV – kritické čtení – práce s učebnicí dějepis, zeměpis – správná výslovnost vlastních jmen	Vstupní prověrka
užívá správně zdvojené souhlásky při práci s ukázkami porovnává spisovný a nespisovný jazyk, užívá průběžně spisovnou výslovnost používá správně pauzy, důrazy, tempo, přízvuk	Zvuková stránka jazyka Hláskosloví Spisovná výslovnost Slovní přízvuk Zvuková stránka věty Opakování slovních druhů	Lv – recitace básně, četba prozaické ukázky dějepis, zeměpis – tvorba názvů měst VV – výtvarné, grafické znázornění HV – vytleskávání, rytmus	Diktát
zdůvodní pravopis skupin tam, kde se setká přepona ob- a v- s kořenem na je-, správně aplikuje gramatická pravidla v psaném	Skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně	průběžné zařazování pravopisných jevů!!!	Čtvrtletní prověrka

projevu doplňuje předpony podle smyslu užívá pravopis i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech příbuzných určuje slovní druhy rozlišuje druhy podstatných jmen – konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná, látková; užívá pravopis koncovek podstatných jmen v praxi určí jména obecná a vlastní; osobní a místní skloňuje správně podstatná jména	Předpony s-/se-, z-/ze-, vz-/vze- Předložky s/se, z/ze Psaní i/y po obojetných souhláskách Tvarosloví Druhy slov Podst. jména – druhy, tvary a pravopis podle vzorů, skloňování vlastních jmen osobních a místních	Mezipředmětové vztahy – na základě výběru textu dějepis, zeměpis, přírodopis, skloňování názvů měst, zvířat apod., cizí jazyky Práce s Pravidly českého pravopisu Práce s Slovníkem spisovné češtiny pro školu a veřejnost	
rozlišuje druhy přídavných jmen – tvrdá, měkká, přivlastňovací, správně je skloňuje, užívá jejich pravopis v praxi, procvičuje pravopis jmenných tvarů přídavných jmen stupňuje přídavná jména – 2., 3. stupeň; využívá různé přípony při stupňování	Přídavná jména – druhy, skloňování tvrdých, měkkých, přivlastňovacích, jmenné tvary Stupňování přídavných jmen	Sloh – tvorba co nejdelšího řetězu z přídavných jmen stupňování vlastností (u zvířat) Př – popis zvířat, rostlin pomocí přídavných jmen	Diktát
vyhledává a určuje druhy zájmen skloňuje ukazovací a přivlastňovací zájmena a nezaměňuje jejich tvary	Zájmena Druhy, skloňování Tvary zájmen já, ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj	Cizí jazyk – rozdíly v používání zájmen	Pololetní prověrka
rozlišuje druhy číslovek a skloňuje je určuje mluvnické kategorie sloves procvičuje, vhodně užívá tvary podmiňovacího způsobu přítomného a minulého	Číslovky – druhy, skloňování Slovesa	M – opakování číslovek řadových, druhových, násobných Cizí jazyk – názvy číslovek Lv – tvorba vět s rozličnými slovesa-procvičování	Diktát
určí základní větné členy, vyhledá různé podměty užívá několikanásobného podmětu ve větách, procvičuje shodu podmětu s přísudkem; i s podmětem několikanásobným určuje rozvíjející větné členy ve větě – předmět, příslovečné určení, přívlastek	Skladba Základní větné členy Shoda přísudku s podmětem i několikanásobným	cizí jazyky (slovosled) Vv – správné grafické znázornění rozborové věty související s učivem nebo aktuálním děním	Diktát

	Rozvíjející větné členy – předmět, příslovečné určení, přívlastek	Inf – vyhledávání na internetu	
určuje větu hlavní a vedlejší tvoří věty s podmětem vyjádřeným podstatným jménem spojuje věty spojovacími výrazy procvičuje interpunkci v jednoduchých souvětích	Věta jednoduchá a souvětí Tvoření vět Stavba textová Opakování přímé řeči	rozborové věty související s učivem a aktuálním děním Lv – přímá řeč OSV – kreativita při tvorbě vět – pracovní listy	Závěrečná prověrka

Literatura:

Výstup **Žák:**	**Učivo**	**Průřezová témata, mezipředmětové vztahy**	**Poznámky**
volně reprodukuje přečtený text, vysvětlí hlavní myšlenku díla nebo ukázky charakterizuje epiku – prózu, děj a jeho čas, prostředí, hlavní a vedlejší postavy, řeč autora, řeč postav formuluje ústně dojmy ze své četby uvede, vyhledá výrazné představitele	Základní pojmy a literární žánry Základní rozčlenění poezie a prózy, jejich znaky, představitelé	Lit – vhodné ukázky k jednotlivým žánrům D- historické reálie MKV – multikulturalita - diskuze	Prověrky – literární žánry
vlastními slovy interpretuje smysl díla a jazyk, rozliší přenášení významu, přirovnání, zosobnění uvede, vyhledá výrazné autory dětské poezie recituje vybrané básně dokáže vlastními slovy vyjádřit význam pranostiky pranostiky správně vztahuje k události, ročnímu období objasní znaky lyriky, rozlišuje lyriku přírodní, vlasteneckou určí jazyk básně – obrazné vyjadřování, přenesený význam, přirovnání, zosobnění rozpozná žánry a formy - píseň, báseň, epigram, lidovou tvorbu jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla recituje vybrané básně	Poezie – lyrika přírodní, vlastenecká M. Lukešová – Jak je bosé noze v rose, E. Frynta, J. Seifert – Hora Říp, J. John – Divadlo hoří Žánry a formy Ukázky z lyrické tvorby významných autorů pro děti (Hrubín, Sládek, Kainar – Kocourek) Pranostiky	HV – rým, písňová tvorba pro děti D – historické reálie Př – básně o zvířatech OSV – psychohygiena – kreslení, malování	Recitace

formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby volně reprodukuje přečtený text, vysvětlí hlavní myšlenku díla nebo ukázky charakterizuje epiku – prózu, děj a jeho čas, prostředí, hlavní a vedlejší postavy, řeč autora, řeč postav uvede, vyhledá výrazné autory pověstí a mýtů, sběratele bájí	Pověsti české a jiných národů, regionální, lidové báje o světě, mýty antické a biblické A. Jirásek – Staré pověsti české K. J. Erben – Kytice, Vodník, Polednice E. Petiška – O čtyřech sluncích, Páté slunce E. Petiška – Orfeus A. Goldflam – O moudrosti krále Šalamouna Odyssea, Illias	Čtenářská dílna D- historické reálie VV – výtvarné zpracování pověstí a bájí (soutěž) DV - dramatizace televizní a divadelní zpracování OSV- hodnoty, postoje, rozeznání dobra a zla - dramatizace	Donést si vlastní kinihy Ukázka z Kytice, Staré pověsti české
reprodukuje přečtený text, vysvětlí hlavní myšlenku díla nebo ukázky tvoří vlastní jednoduchý a krátký literární text podle svých schopností, využívá k tomu získané znalosti základů literární teorie uvede významné, výrazné autory románů vlastními slovy interpretuje smysl díla a jazyk tvoří vlastní jednoduchý a krátký literární text podle svých schopností, využívá k tomu získané znalosti základů literární teorie uvede, vyhledá výrazné povídkáře a romanopisce	Příběhy o dětech a pro děti, román a povídka. Příběhy dobrodružné - E. Štorch – Lovci mamutů J. Foglar - „foglarovky“ R. Kipling – Kniha džunglí K. May - Vinnetou D. Defoe - Robinson Crusoe J. London – Bílý tesák J. Verne – Na Kometě, Děti kapitána Granta	Z – geografické zařazení příběhů Př – zvířata, rostliny v dílech D – historické souvislosti, dějinné etapy	Literární prověrka Ukázka – Robinson Crusoe
volně interpretuje přečtený text rozliší volní vlastnosti, rozřadí je na dobré a špatné chápe jednání postav v příbězích, aplikuje je na běžné životní situace orientuje se v jinotaji zvíře – člověk získá základní přehled o časopisech pro děti o nejznámějších ilustrátorech dětských knížek	Bajky – veršované a prozaické Rudolf Těsnohlídek – Liška Bystrouška Miloš Macourek – Vejce, Housenka Věra Hrdličková – Jak liška obelstila tygra,	Dramatizace Vv – výroba rekvizit k dramatizaci Ov – diskuze na téma lidských vlastností, mezilidských vztahů Př - zvířata	Audiozpracování bajek - poslech

	Synovská láska Jiří Žáček – Ušaté torpédo La Fontaine – Bajky (Fr) Literární časopisy pro děti a mládež Ilustrace		
volně reprodukuje přečtený text, vysvětlí hlavní myšlenku díla nebo ukázky charakterizuje epiku – prózu, děj a jeho čas, prostředí, hlavní a vedlejší postavy, řeč autora, řeč postav tvoří vlastní jednoduchý a krátký literární text podle svých schopností, využívá k tomu získané znalosti základů literární teorie uvede, vyhledá výrazné autory	Fantazy literatura pro děti (Tolkien – Hobit, Pán prstenů, Rowlingová – Škola čar a kouzel, O. Preussler – Čarodějův učeň, R. Dahl - Čarodějnice)	OSV – kreativita přednesu, dramatizace televizní zpracování děl Vv – výtvarná soutěž na fantazijní téma – Hobit Ov – trénink fantazie Z – orientace na mapě (Hobit, Pán prstenů) Cizí jazyk – správná výslovnost jmen	Filmová ukázka - Hobit
orientuje se v termínech divadlo, divadelní scéna, divadelní společnosti formuluje rozdíly mezi dramatem, komedií, fraškou pozná nejznámější antické dramatiky, má základní přehled o postavách v těchto dramatech orientuje se v základních myšlenkových pochodech postav	Antické drama Euripides, Aischylos, Sofokles	Vv- umělecké směry, nejznámější architekti v antickém období Ov – kritika lidských vlastností televizní zpracování děl D – dějinné reálie EGS – objevujeme Evropu a svět – skupinová práce	
formuluje ústně i písemně dojmy z návštěvy divadelního nebo filmového představení porovnává různé typy divadelních a filmových představení hodnotí práci herců, jednání hrdinů, jejich vztah k vrstevníkům, ostatním lidem, ke zvířatům, k rostlinám i věcem	Divadlo – kompozice dramatu a komedie, dramatické postavy; monolog, dialog; významní autoři (Werich + Voskovec) Film – tvorba pro děti a mládež Televizní tvorba	Vv – architektonika, umělecké směry Dv – dramatické zpracování televizní zpracování	

Průběžně: Dokáže získat z různých zdrojů další informace k probíranému učivu. Připravuje si referáty o přečtených knihách. Seznamuje se s prací různých ilustrátorů. Navštěvuje školní knihovnu, orientuje se v knihovnickém systému. Čtením si obohacuje slovní zásobu, rozšiřuje vědomosti a rozvíjí myšlení.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 7.

Mluvnice:

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
rozvíjí pozitivní vztah k mateřskému jazyku, pracuje se SSČ, v němž vyhledává potřebné informace, sám nebo pomocí slovníku určuje věcné významy slov umí rozlišit slova jednoznačná a mnohoznačná a tato slova uvádí do kontextu	Opakování učiva 6. ročníku Význam slov Slova jednoznačná a mnohoznačná Slovo a sousloví	Z – národy a jazyky v Evropě OSV - komunikace - rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace - rozhovor	Vstupní prověrka
chápe podstavu synonym, homonym a antonym, tvoří synonymické řady, homonyma uvádí do kontextu v textu vyhledává slova citově zabarvená, rozlišuje slova lichotivá a hanlivá a uvádí k nim neutrální podobu slova pracuje s odbornými názvy, jejich význam si vyhledává ve slovníku. rozlišuje slova základová a slova odvozená	Synonyma, antonyma, homonyma Slova citově zabarvená Termíny SLOVOTVORBA: - odvozování	Ov – diskriminace	Diktát
vysvětlí odvozování různých	- odvozování	OSV – mezilidské vztahy - práce	

slovních druhů (především jmen a sloves), doloží to na příkladech. vytváří a používá složeniny, rozlišuje zkratky a zkratková slova vysvětluje, jak došlo k přenosu významu, označuje slova přejatá z cizích jazyků vyhledává ve slovníku a zjišťuje tam, z jakých jazyků bylo slovo přejato do češtiny určuje mluvnické kategorie ohebných slovních druhů ovládá skloňování zájmena jenž	- skládání - zkracování - přenos významu - převzetí z cizího jazyka práce se slovníkem TVAROSLOVÍ Skloňování zájmena JENŽ	ve skupinách se slovníkem Nj – podobnost ČJ a NJ u tvoření složenin Aj, Nj– práce s cizojazyčnými slovníky	 Čtvrtletní prověrka
ovládá určování mluvnických kategorií sloves, převádí sloveso v trpném rodě od rodu činného a naopak rozlišuje příslovce a příslovečné spřežky, stupňuje příslovce a tím zesiluje a zeslabuje jejich význam	Slovesa Příslovce Příslovečné spřežky Stupňování příslovcí	Hv – příklady trpného rodu zaměřené na hudební skladatele a jejich díla	Diktát
vyhledává v textu neohebná slova a určuje jejich druh (předložky, spojky, částice, citoslovce) ovládá pravopis psaní předpon s/z/vz a skupin bě/pě/vě/mě rozlišuje věty podle postoje mluvčího (věty oznamovací, tázací, žádací) větu dvojčlennou umí rozdělit na část podmětovou a přísudkovou	Předložky, spojky, částice, citoslovce Procvičování pravopisu (s/z, mě/mně, bě, pě, vě, atd.) SKLADBA Věty podle postoje mluvčího Věty dvojčlenné	Ov – rčení z oblasti folklóru	Pololetní prověrka
vysvětlí rozdíl mezi větou dvojčlennou a jednočlennou a větným ekvivalentem vyhledává a určuje základní větné	Věty jednočlenné Větný ekvivalent Základní větné členy		Diktát

členy a všímá si slovních druhů, kterými jsou vyjádřeny určí předmět, ví, na čem předmět závisí a jak se na něj zeptat	Rozvíjející větné členy - PT		
určuje přívlastek, doplněk a jednotlivé druhy příslovečného určení ví, na čem tyto větné členy závisejí, jak se na ně ptáme, vysvětlí jejich podstatu vyjmenuje spojky podřadicí vyhledává spojovací výrazy mezi větami, označuje větu hlavní a vedlejší, dokáže se větou hlavní zeptat na větu vedlejší a poté určí její druh	Rozvíjející větné členy – PU, PK, D Přístavek VH, VV Druhy VV: – podmětná - předmětná	OSV- komunikace - skupinová práce	Čtvrtletní prověrka
vyhledává spojovací výrazy mezi větami, označuje větu hlavní a vedlejší, dokáže se větou hlavní zeptat na větu vedlejší a poté určí její druh	Druhy VV: – příslovečné - přívlastková - doplňková	OSV- komunikace - skupinová práce	Diktát
vytváří graf souvětí a naopak podle grafu umí vytvořit souvětí utvrzuje se ve znalosti probíraných pravopisných jevů	- přísudková Procvičování druhů VV Grafy souvětí Procvičování pravopisu (vyjmenovaná slova, koncovky podstat.a příd. jmen)		Diktát
ovládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí.	Shoda přísudku s podmětem Psaní velkých písmen Větné a jazykové rozbory Souhrnná cvičení	Z – vlastní názvy OSV - komunikace - rozhovor	Závěrečná prověrka

pracuje s jazykovými příručkami (PČP, SSČ), v nich si ověřuje správný pravopis (velká písmena, cizí slova) ovládá určování větných členů a druhů vedlejších vět, chápe vzájemné vztahy mezi větnými členy a větami hlavními a vedlejšími			

Literatura:

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
ovládá základní literární pojmy: lyrika, epika, drama seznamuje se s literaturou raného středověku, tedy nejznámějšími příběhy z Anglie, Francie a Německa orientuje se v pojmech báje, mýtus, hrdinský epos	Opakování základních literárních pojmů a žánrů Báje a eposy raného středověku: Beowulf Tristan a Isolda Rytíři kulatého stolu	D- raný středověk v Evropě OV- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Filmová ukázka: Beowulf
orientuje se v literatuře raného středověku seznamuje s nejstaršími českými literárními památkami vysvětlí pojmy: epos, báje, píseň, chorál, legenda, světec, kronika, pověst vyjmenuje naše první kronikáře a české národní světce, chápe význam sv. Václava	Píseň o Rolandovi Píseň o Nibelunzích Nejstarší česká literatura: Píseň, chorál Legenda – sv. Václav a sv. Ludmila Kronika – Kosmova kronika, Kronika tak řečeného Dalimila Pověst – A. Jirásek	D- počátky přemyslovského státu Hv – píseň, chorál, minnesangři	Audioukázka: Hospodine, pomiluj ny, Svatováclavský chorál Literární prověrka- středověká literatura
chápe význam osoby Jana Husa, zná některá z jeho děl a má	Dopis – Mistr Jan Hus (Listy z Kostnice)	D - osobnost Jana Husa	

informace o jeho životě definuje pojmy: historický román, dopis charakterizuje žánr pohádky, vyjmenuje klasické autory a sběratele pohádek u nás i v Evropě vysvětlí pojem sběratel lidové poezie, folklór, balada	Historický román- M. V. Kratochvíl: Mistr Jan Pohádka: 1.Klasická - cizí: H. Ch. Andersen, bratři Grimmové, - česká: K. J. Erben, B. Němcová	OSV- komunikace – rozhovor, diskuze Ov - mravní výchova, náboženství Ov- folklór	
charakterizuje moderní pohádku, uvádí příklady autorů moderních pohádek charakterizuje „českou“ pohádku a její typické postavičky (čert, vodník,…) a uvádí prvky typické pro romskou pohádku vysvětlí pojem divadelní hra, komedie, muzikál.	- J. Drda, J Werich, K. Čapek 2. moderní - O. Wilde, P. Nikl - romská pohádka – Demeterová -divadelní hra: J. Vrchlický: Noc na Karlštejně	Hv – muzikál D – osobnost Karla IV.	Ukázka z filmového muzikálu Noc na Karlštejně
charakterizuje poezii, ovládá základní pojmy s ní spojené, vysvětlí pojmy balada, elegie, satira recituje vybranou ukázku poezie. Srovnává zpracování stejného námětu (zlatý kolovrat) u autorů Erbena a Němcové, charakterizuje literární postavy chápe satiru v díle K.H. Borovského vysvětlí pojem cestopis, získá představu o cestách M. Pola a jeho přínosu pro evropskou civilizaci	- poezie- balada, elegie K. J. Erben (Zlatý kolovrat, Vodník) K. H. Borovský F. Hrubín Cestopis: M. Polo Václav Šašek z Bířkova	D – 19. Století a našich zemích Z – Miletín – Erbenovo rodiště D – osobnost K. H. Borovského Ov – vlastenectví OSV – mezilidské vztahy, komunikace – skupinová práce Z – cesta do Číny a do západní Evropy	Ukázka z filmového ztvárnění Kytice Ukázka z filmu: Marco Polo

srovnává středověký a moderní cestopis, vysvětluje jeho význam, získává z něj informace o životě lidí v jiných zemích získává informace o osobnosti K. Čapka a rozsahu jeho tvorby (kromě již známých pohádek jsou to nyní cestopisy). vnímá satiru v díle J. Swifta, rozumí pojmu ironie, humor a symbol	Moderní cestopis: K. Čapek F. Nepil Fantazy: J. Swift	Z – evropské země-Španělsko Př – býci	
prohlubuje znalosti o tvorbě K. Čapka (jeho tvorba pro děti se zvířecím hrdinou). Sleduje vztah autorů ke zvířatům (psi, koně, kočky), popisuje vlastní vztah ke zvířatům	Poezie a próza o zvířatech K. Čapek L. Aškenázy J. Kainar W. Saroyen	Př- znalosti o zvířatech EV – základní podmínky života - diskuze	
pokusí se postihnout hlavní rozdíly mezi světem dospělých a dětí seznamuje se se žánrem deníku charakterizuje dětské hrdiny, s nimiž se v ukázkách seznamuje	Deník a próza s dětským hrdinou: S. Townsendová J. Kinney L. Procházková J. Rowlingová	Př – dospívání Z – informace o Nizozemí OSV – mezilidské vztahy, komunikace	
seznamuje se s pojmem nonsensová literatura a poezie, charakterizuje její základní prvky, sám se pokusí vytvořit nonsensovou báseň. Pojmy: poezie, nonsens, limerika charakterizuje sci-fi tvorbu, rozvíjí si představivost a fantazii.	Moderní poezie: Limeriky, nonsens (J. Kolář, J. Žáček) O lidech a robotech M. Shelly L. Pavlát	Vv – J. Kolář výtvarník Ov – otázka otroků a zneužívání lidí	Tvoření vlastní limeriky a nonsensové poezie
zamýšlí se nad vytvořením umělého člověka-robota a nad možností jeho zneužiti. seznamuje se poezií Japonska a	K. Čapek (RUR) -japonská a čínská poezie (haiku) Opakování učiva	OSV – Mezilidské vztahy, Komunikace – komunitní kruh	Vlastní překlad haiku

Číny, pravidly tvoření této poezie a jejími hlavními tématy. S pomocí materiálů se pokusí o vlastní překlad jedné z básní			

Sloh:

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
ovládá základní pojmy ze stylistiky, rozlišuje funkční styly. Sestavuje osnovu popisu, využívá vhodné jazykové prostředky, rozlišuje popis statický od popisu dynamického	Stylistika – úvod do slohu Popis výrobku Popis uměleckého díla		
pracuje podle sestavené osnovy, volí vhodné jazykové prostředky, dodržuje posloupnosti- postupuje systematicky, používá odborné výrazy	Popis uměleckého díla Popis pracovního postupu	VV – výtvarná díla Pč – příprava jídla – jeho popis Př – popis laboratorního postupu	1. kontrolní práce – popis uměleckého díla
vhodně volí jazykové prostředky, používá přirovnání a rčení, rozlišuje charakteristiku vnější i vnitřní. snaží se o vystižení povahy člověka, zachycení a pojmenování jeho vlastností.	Charakteristika	Ov – osobnost člověka, vlastnosti	
charakterizuje vybranou literární postavu, používá charakteristiku vnější a vnitřní, volí vhodné jazykové prostředky, pojmenovává vlastnosti a povahu literární postavy	Charakteristika	Ov – osobnost člověka, vlastnosti OSV – mezilidské vztahy, Komunikace	2. kontrolní práce – charakteristika literární postavy
definuje typické znaky uměleckého stylu.	Líčení Líčení krajiny	Etická výchova – ochrana přírody a životního prostředí	

ovládá pojem subjektivita, vytváří subjektivně zabarvený popis. volí takové jazykové prostředky, které vytváří citovou působivost textu			
třídí a uspořádává informace, vybírá hlavní myšlenky textu, sestavuje osnovu, vybírá klíčová slova, používá odborná slova. zpracuje výtah z odborného textu.	Výtah Výtah z odborného textu	Z, D – odborné texty OSV – komunikace	3. kontrolní práce (líčení nebo výtah)
definuje typické znaky administrativního stylu formuluje žádost na dané téma sestaví vlastní životopis	Žádost Životopis	OSV – komunikace – komunitní kruh Inf – přepis a odeslání žádosti emailem	
sestaví životopis člena své rodiny případně slavné osobnosti vytváří strukturovaný životopis	Životopis Vypravování	D – informace k sestavení životopisu slavné osobnosti	
sestavuje osnovu vypravování, vypravuje podle obrázkové osnovy, rozvíjí svoji slovní zásobu, pro oživení děje obměňuje časy a používá přímou řeč postupuje chronologicky, užívá časová příslovce převypráví zadanou kapitolu knihy či část filmu	Vypravování		4. kontrolní práce - vypravování
procvičuje projev mluvený i psaný, rozvíjí svoji představivost a fantazii při tvorbě vlastního příběhu definuje jednotlivé funkční styly	Vlastní tvorba Opakování učiva	OSV – komunikace, práce ve skupině, rozvoj fantazie	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Cvičení z českého jazyka
Ročník: 8.

Mluvnice:

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
zopakuje si a upevní učivo předchozího ročníku Žák rozlišuje nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby: tvoří slova – odvozováním, skládáním, zkracováním, tvoří sousloví, pozná slova přejatá z cizích jazyků a slova s přeneseným významem	Opakování učiva 7. ročníku (Větné členy, druhy VV) Tvoření slov	 Nj- tvoření složenin	 Vstupní prověrka
rozumí pojmům aktivní a pasivní slovní zásoba. ovládá pravopis (slova počeštělá i slova s pravopisem původním) a výslovnost slov přejatých orientuje se v odchylkách od skloňování cizích jmen, ovládá skloňování cizích jmen vlastních	Slova přejatá – jejich výslovnost, pravopis Skloňování jmen přejatých a cizích jmen vlastních	EGS – Evropa a svět nás zajímá, světové jazyky – přednáška, referáty OSV – komunikace – komunitní kruh	Diktát č.1
určuje mluvnické kategorie sloves (osoba, číslo, způsob, čas). chápe rozdíl mezi slovesy dokonavými a nedokonavými, tvoří vidové dvojice, určuje slovesný vid ovládá shodu přísudku s podmětem a pravidla psaní i/y v koncovkách jmen zná pravidla psaní předpon s	Slovesný vid Psaní i/y v koncovkách Předpony s/z/vz Předložky s/z		Čtvrtletní prověrka

(vyjádření směru),z (změna stavu, výsledek děje, ustálené případy) a vz (směr vzhůru) ví, které pády se pojí s kterými předložkami			
ovládá pravidla psaní skupin bě/bje, pě/, vě/vje, mě/mně rozlišuje věty jednoduché a souvětí, určuje základní (podmět a přísudek) i rozvíjející větné členy (předmět, přívlastek, přísl.určení a doplněk), vysvětlí rozdíl mezi větou jednočlennou, dvojčlennou a větným ekvivalentem, určuje druhy vedlejších vět	Psaní skupin bě/bje, pě/, vě/vje, mě/mně Opakování věty jednoduché, souvětí Druhy VV		Diktát
ovládá spojky souřadicí chápe vztah mezi větami v poměru slučovacím a odporovacím, dokáže vyjmenovat typické spojovací výrazy	Významové poměry mezi větami hlavními: -poměr slučovací -poměr odporovací	OSV- komunikace - skupinová práce	Pololetní prověrka
chápe vztah mezi větami v poměru stupňovacím a vylučovacím, dokáže vyjmenovat typické spojovací výrazy umí tvořit grafy souvětí	-poměr stupňovací -poměr vylučovací		Diktát
chápe vztah mezi větami v poměru příčinném a důsledkovém, dokáže vyjmenovat typické spojovací výrazy tvoří grafy souvětí. chápe vztahy mezi několikanásobnými větnými členy a souřadně spojenými vedlejšími větami	-poměr příčinný a důsledkový - významové poměry mezi větnými členy		Třičtvrtěletní prověrka

ovládá spojky souřadicí a podřadicí, rozlišuje souvětí souřadné a podřadné vnímá různé druhy spojovacích výrazů (spojky, vztažná zájmena, příslovce), ovládá pravidla psaní čárky před spojkami a, i, ani, nebo	Souvětí souřadné a podřadné Spojovací výrazy, interpunkce		Diktát
používá svých znalostí při psaní interpunkce ve složitém souvětí. tvoří grafy složitého souvětí, znázorňuje vztahy mezi větami v jazykových rozborech propojuje všechny své dovednosti a využívá pravidla, která ovládá dokáže rozdělit jazyky slovanské (dále je dělí na východní, západní a jižní), germánské a románské	Jazykové rozbory Spojovací výrazy Složitá souvětí Indoevropské jazyky s důrazem na jazyky slovanské	MKV – kulturní diference - evropské jazyky - referáty D, Z – Česká republika, Evropa	Diktát
rozlišuje útvary českého jazyka: spisovná čeština, hororová čeština, nespisová čeština –nářečí, obecná čeština, slang, argot. umí zdůvodnit jejich užití, rozlišuje spisovný a nespisovný projev v jazykových rozborech propojuje všechny své dovednosti a využívá pravidla, která si osvojil	Útvary českého jazyka Jazyková kultura Jazykové rozbory, souhrnná cvičení Opakování učiva 8. ročníku	MDV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení – četba, diskuze Ov – naše vlast, Evropa D, Z – Česká republika, čeština	Závěrečná prověrka

Literatura:

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
ovládá členění literatury: poezie, próza, drama umí vyjmenovat základní literární žánry	Opakování literárních pojmů a žánrů Cestopis:	 Z – Amerika, Afrika	

vnímá kontrasty: domov x cizina definuje pojem cestopis a pojem ich-forma	Z. Mahler Hanzelka a Zikmund		
definuje pojmy: báseň, sloka, verš, drama, komedie, tragédie seznamuje se s renesanční literaturou italskou a francouzskou, chápe pojmy renesance a humanismus, vnímá změny ve společnosti té doby definuje pojmy: novela, balada	Antická literatura: Ovidius Aristoteles Antické drama Renesanční literatura: G. Boccaccio F. Villon	D – antika Ov – budování evropské kulturní tradice D- renesance	
zná dílo a životopisné údaje W. Shakespeara, vysvětlí jeho význam a přínos. definuje pojmy: komedie, tragédie a historická hra získává další informace o osobě J. A. Komenského, ovládá základní informace o jeho díle.	W. Shakespeare M. Cervantes Barokní literatura: J. A. Komenský	OSV – mezilidské vztahy, poznávání lidí, morální rozvoj – skupinová práce MKV – kulturní diference – dramatizace D- renesance D - baroko	Film: Romeo a Julie Literární prověrka: renesanční literatura
orientuje se v české poezii 19. století ovládá základní pojmy z oblasti poezie seznamuje se s tématem tragické nenaplněné lásky v literatuře recituje vybranou ukázku poezie, charakterizuje hlavní postavy, srovnává literární ukázky získává informace o Vánocích z pramenů jako je Bible a středověká legendistika	Česká poezie 19. století: K. J. Erben F. L. Čelakovský Vánoce: J. Zeyer J. Neruda	D – život v 19. Století Ov – sbírání lidové slovesnosti Ov – folklór a tradice	Film: Kytice – vybrané balady
definuje typické rysy literatury období klasicismu a romantismu	Klasicismus J. W. Goethe	D - klasicismus OSV – mezilidské vztahy,	

zná důležité představitele (německé, anglické, ruské, francouzské, americké) a charakteristické literární hrdiny seznamuje se s prvky hororové literatury	Romantismus: H. Heine B. Stocker E. A. Poe	komunikace - diskuze	Film: Dracula (ukázka)
zná důležité představitele (německé, anglické, ruské, francouzské, americké) a charakteristické literární hrdiny. zná dílo českých představitelů romantismu, především osobu K. H. Máchy Recituje úryvek z básně Máj. srovnává literární a filmové zpracování Máje	A.S. Puškin, N. V. Gogol V. Hugo J. F. Cooper K. H. Mácha	D, Hv – romantismus	Divadelní hra: Revizor Film: Máj (ukázka)
charakterizuje a pojmenovává význam osobnosti K. H. Máchy vysvětlí pojem próza s ženskou hrdinkou, zná hlavní témata této literatury v českém i světovém kontextu srovnává hrdinky povídek B. Němcové definuje pojem povídka	K. H. Mácha J. K. Tyl Próza s ženskou hrdinkou: B. Němcová - povídka J. Seifert	D, Hv – romantismus	Literární prověrka: romantismus Film: Divá Bára
charakterizuje literární hrdinky, hledá v dílech autorek shodné a odlišně rysy srovnává dobu a nároky na dospívajícího člověka v dílech autorek s ženskou hrdinkou s hrdinou S. Townsandové pracuje s lyrickými texty J. Žáčka, V. Hraběte a J. Suchého	Ch. Brontëová J. Austenová S. Townsandová J. Žáček V. Hrabě J. Suchý	Ov – postavení žen ve společnosti 19. Století D – Viktoriánská Anglie	
vysvětlí pojmy humor, satira,	Humoristická literatura:	Z – anglicky mluvící země	Audioukázka: Pan Kaplan má stále

ironie charakterizuje hrdiny humoristických románů	L. Rosten R. Fulghum J. D. Salinger	AJ – složitost překladu jazykového humoru	třídu rád
vysvětlí pojem science fiction – vědecko-fantastická literatura	Sci-fi literatura: I.Procházková J. Mikula J. Giono	Z- vesmír	

Sloh:

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
vysvětlí pojem stylistika, ovládá rozdělení a definici slohových útvarů sestaví osnovu vypravování, používá vhodné výrazové prostředky	Stylistika - úvod Vypravování	OSV - Mezilidské vztahy, komunikace – komunitní kruh	Vypravování na téma: Můj zážitek z prázdnin
definuje odborný styl. umí sestavit osnovu z odborného textu dokáže vytvořit výpisky a výtah. rovnává a umí vysvětlit rozdíl mezi výpisky a výtahem. formuluje hlavní myšlenky textu dokáže vytvořit citaci	Výtah	MDV – vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti - diskuze	1. kontrolní práce: výtah
definuje pojmy: popis, charakteristika, ch.přímá a nepřímá, ch. vnější a vnitřní. používá jazykové prostředky vhodné pro charakteristiku	Charakteristika - přímá, nepřímá Charakteristika literární postavy	Psychologie – nitro člověka OSV – Komunikace, morální rozvoj (hodnoty, postoje, praktická etika). - hra	Test temperamentu
používá jazykové prostředky vhodné pro charakteristiku	Charakteristika literární postavy	OSV – Komunikace, morální rozvoj (hodnoty, postoje, praktická	2. kontrolní práce: charakteristika literární

charakterizuje oblíbenou literární nebo filmovou postavu		etika) - rozhovor MDV – vnímání autora mediálního sdělení – filmová ukázka MKV – lidské vztahy - hra	postavy
ovládá vhodné jazykové prostředky pro výklad, umí sestavit osnovu výkladu. formuluje základní myšlenky textu, využívá znalostí získaných v konkrétních předmětech, používá odborná slova.	Výklad		
definuje jazykové prostředky potřebné pro popis, definuje umělecký popis-líčení. Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení. vybírá si vhodné jazykové prostředky, zaměřuje se na básnická pojmenování – metafora, přirovnání, metonymie, personifikace, básnické přívlastky)	Popis – opakování Líčení - úvod - básnická pojmenování		3. kontrolní práce: líčení
vytváří osnovu líčení, volí vhodné jazykové prostředky používá svůj subjektivní pohled při popisu krajiny, zapojuje všechny smysly	Líčení – subjektivně zabarvený popis	Vv – malíř zachycuje krajinu (impresionismus) Lit – básnická pojmenování Z – počasí Literární texty, Z, Př, Vv	
rozlišuje druhy úvahy – odborná, publicistická, umělecká, prosté uvažování, esej rozumí pojmu citát sestaví osnovu úvahy, dokáže formulovat otázky, vnímá názory ostatních, dokáže zdůvodnit	Úvaha	EGS – Evropa a svět nás zajímá – vyhledání informací na internetu	

vlastní názory			
pokouší se zachytit vlastní postoje a názory, vysvětlit je a obhájit volí vhodné jazykové prostředky	Úvaha		4. kontrolní práce: úvaha
umí vyjmenovat a vysvětlit rozdíly mezi jednotlivými slohovými styly a jejich útvary dokáže vyhledávat a třídit informace	Komunikace Vlastní tvorba Opakování učiva	MDV – stavba mediálních sdělení (účast v soutěžích, samostatná tvorba dle svých možností), Práce v realizačním týmu (plnění úloh ve skupinách).	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 9.

Sloh:

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
přijímá informace, třídí je a vyhodnocuje podává informace-mluvené i psané, komunikuje rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr autora	Objektivní a subjektivní slohotvorní činitelé Základní funkční styly	OSV – seberegulace - diskuze OSV - hodnoty a postoje – slohová práce	
v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči	Vyprávěcí slohový postup	Literatura a film – vyprávění filmových scén D – vyprávění o dějinných událostech VDO – občanská společnost a škola - projekt	Domácí slohová práce - vyprávění
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní (soudržný) text s dodržováním pravidel mezivětné souvislosti	Popisný slohový postup	Pč – popis pracovního postupu – výroba pomůcky Vv – popis obrazu OSV – kreativita – samostatná práce	1. školní slohová práce – popis obrazu
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i	Líčení	Př. – popis přírody	Mladý Demosthénés –

věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci na základě svých dispozic a osobních zájmů		Hv – líčení hudebních pocitů	řečnická soutěž
pracuje s odborným textem, najde hlavní myšlenku, klíčová slova, využívá základy studijního čtení	Výkladový slohový postup	MDV – stavba mediálního sdělení - vyhledávání informací VDO – formy participace občana - diskuze F – příprava výkladu o známých fyzicích Ch – výklad na téma „plynové lahve“	
ústně i písemně uvažuje, užívá vhodných výrazů, odhadne komunikační záměr partnera	Úvahový slohový postup	OSV – mezilidské vztahy – slohová práce Vkz, Ov – úvaha na téma vztahů ve společnosti a problémů (AIDS, kouření, alkohol	
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji	Úvaha		2. školní slohová práce - vyprávění
dorozumívá se kultivovaně, výstižně jazykovými prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru, rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení	Mluvené jazykové projevy Mediální výchova	MDV – interpretace vztahu sdělení a reality – vyhledávání informací	
zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu, využívá vhodné jazykové prostředky	Publicistika	Ov – vyhledávání novinových článků s aktuálním tématem tvorba proslovu	Práce s tiskem
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci	Fejeton, esej	Práce v realizačním týmu ČJ – známí čeští a světoví novináři a fejetonisté (Neruda, Křesťan)	3. školní slohová práce - fejeton

Mluvnice:

Výstup Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	Poznámky
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí dorozumívá se jazykově správně v ústním i písemném projevu	SKLADBA Jazykový projev a výpověď stavba věty jednoduché Větné členy	Celoročně: Opakování pravopisu Jazykové rozbory	Vstupní prověrka

uzavírá správně výpověď intonačně i písemně určuje větněčlenskou platnost			
vyjadřuje vztahy mezi členem řídícím a závislým zopakuje si, která slova nemají větněčlenskou platnost pracuje s pojmem valence	Větné členy holé, rozvité a členy souřadně spojené Interpunkce	Tvorba jednoduchých grafů Rozbor vět z oblasti Př. a Ch	Diktát
rozlišuje všechny druhy přívlastků správně užívá interpunkce rozlišuje věty D, J, VE uvědomuje si východisko a jádro výpovědi, zdůraznění	Větné členy ve vztahu přístavkovém Shoda přísudku s podmětem Věta dvojčlenná, jednočlenná, Zvláštnosti výstavby vět	Opakování gramaticky Z – jména měst a obcí, vlastní jména, D - historické postavy EGS – Jsme Evropané – práce s interaktivní tabulí	Čtvrtletní prověrka
aktualizuje, upřesňuje, doplňuje větu pomocí SMČ, Os VČ procvičuje jejich užití domýšlí z kontextu elipsu porozumí různým druhům záporu	Vsuvka, oslovení Výpovědní funkce vět a VE Prostředky pro vyjádření Mluvnický zápor-zápor větný a členský		Diktát
zkvalitňuje své vyjadřovací schopnosti řídí se pravidly českého slovosledu upravuje slovosled ve větách používá přímou řeč v písmu, nahrazuje ji nepřímou	Pořádek slov ve větě Přímá a nepřímá řeč Tvoření vět Věta a souvětí Souvětí podřadné	Literatura – přímá a nepřímá řeč – ukázky ze známých literárních děl	Pololetní prověrka
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí určuje druhy VV nahrazuje je větnými členy rozebírá složitá souvětí určí závislost vět vyhodnotí interpunkci	Opakování druhů VV Druhy významových poměrů mezi větami souřadně spojenými	Ov – výběr vět z novin s aktuálním sdělením	Diktát
zopakuje druhy významových poměrů mezi souřadně spojenými větami prohloubí poznatky tvarosloví – slovní druhy pohlíží na ně z různých hledisek- významové, tvaroslovné a skladební z hlediska spisovnosti, původu, citové zabarvení,	Souřadné souvětí TVAROSLOVÍ Slovní druhy Mluvnické významy		Diktát

slohového, dobového			
užívá správné tvary přejatých slov prohloubí znalosti o jménech správně odůvodňuje pravopis připomene si, že sloveso organizuje stavbu věty	Skloňování podstatných jmen přejatých Přídavná jména Zájmena a číslovky Slovesa	M – rozlišení řadových, druhových číslic Ov – přídavná jména popisující mezilidské vztahy Vv – přídavná jména popisující výtvarné dílo	Čtvrtletní prověrka
procvičuje tvary sloves seznamuje se s přechodníky a jejich tvořením provádí rozbor stavby slova a slovotvorný rozbor správně dělí slova na konci řádky	Slovesa-procvičování Přechodníky Stavba slova a způsoby tvoření slov Pravopis-procvičování Významy slov	Opakování pravopisu Cizí jazyky – významy slov, správná výslovnost	Diktát
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech samostatně pracuje s jazykovými příručkami, PC rozlišuje útvary národního jazyka - nářečí, obecnou češtinu používá samostatně jazykové příručky správně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	OBOHACOVÁNÍ SLOVNÍ ZÁSOBY Slovníky Zvuková stránka jazyka Stavba jazykového projevu Obecné výklady o jazyce	OSV – psychohygiena, utváření vlastního názoru – práce s e slovníkem D – historické souvislosti	Závěrečná prověrka

Literatura:

Výstup Žák	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	Poznámky
uceleně reprodukuje přečtený text, vlastními slovy interpretuje smysl díla, jednoduše popisuje strukturu a jazyk díla operuje s literárními pojmy vede, vyhledá výrazné představitele	Za literárními památkami – z renesanční literatury: díla Boccacia (Dekameron), Villona a Shakespeareho (Romeo a Julie, Hamlet). Klasicismus v podání Goetheho (Faust)	Vv – umělecký směr, architektura, sochařství D- historické reálie filmová zpracování děl MKV – multikulturalita, princip smíru - diskuze	Prověrka na literární styly a žánry Ukázka Romeo a Julie
vlastními slovy interpretuje smysl díla a jazyk rozliší přenášení významu, přirovnání, zosobnění charakterizuje prozaické útvary	Realismus v literatuře Balzac – Evženie Grandetová Flaubert – Paní Bovaryová	Vv – umělecký směr, architektura D- historické reálie	Prověrka – realismus

	Dostojevskij, Čechov, Zola – Nana, Zabiják (naturalismus) Realismus v Česku – Karel Havlíček Borovský - epigramy, Jan Neruda)	Ov – mezilidské vztahy a řešení konfliktů OSV – řešení problémů – skupinová práce ČJ – zpracování divadelní a televizní	Ukázka realistického dramatu
volně reprodukuje přečtený text, vysvětlí hlavní myšlenku díla nebo ukázky charakterizuje baladu, epické, lyrické básně přístup k životu, jeho ztvárnění ve verších určí jazyk básně – obrazné vyjadřování, přenesený význam, přirovnání, zosobnění	Obecná charakteristika literatury Od 90. let 19. století Literární moderna, Prokletí básnící, anarchisté Baudelaire, Verlaine, Rimbaud – výběr z děl čeští zástupci – Gellner, Šrámek Symbolismus a dekadence v dílech Karla Hlaváčka a Viktora Dyka	Čtenářská dílna ČJ, HV – nácvik správného přednesu a dýchání D – historické reálie Cizí jazyk – správná výslovnost jmen	Recitace Audioukázka
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla poznává styl jazyka - jeho bohatost	Avantgarda – osvobozená slova Futurismus a dadaismus 20. léta 20. století- proletářská poezie, poetismus-jejich představitelé, Wolkerovy balady Seifertovy básně, Nezvalova tvorba Osvobozené divadlo-politická satira Karel Čapek	Dramatizace OSV – kreativita přednesu, dramatizace Vv – výtvarné zpracování poezie (dadaismus – hravost) D – historické reálie VDO – výchova občana, vlastenectví – vlastní tvorba	
rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty reprodukuje přečtený text, vysvětlí hlavní myšlenku díla nebo ukázky uvede významné, výrazné autory diskutuje o svobodě a totalitní moci deformující vztahy lidí	1. světová válka v literatuře- Prozaická díla, poezie, drama Remarque-román, Romain Rolland – Petr a Lucie Hašek-román, povídka, humor, komika, ironie	D- historické reálie televizní a divadelní zpracování	Prověrka – válečná literatura Ukázka Petr a Lucie

	Od začátku 2. světové války Básníci-obrana domova, mateřštiny.		
diskutuje o svobodě slova rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele vlastními slovy interpretuje smysl díla a jazyk uvede, vyhledá výrazné povídkáře	Literatura po roce 1948 (2. sv. válka) Bohumil Hrabal – vypravěč, Taneční hodiny. Josef Škvorecký – Tankový prapor Milan Kundera - Žert Filmové ocenění Exilová literatura	D- historické reálie Inf. – vyhledávání informací, zhlédnutí filmů Z - emigrace	
uvádí základní literární směry a jejich významné představitel v české a světové literatuře porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Autobiografické prvky v tvorbě Ludvík Vaculík-román Ota Pavel-povídkové soubory Karel Poláček – Bylo nás pět B. Hrabal - Pábitelé Viewegh - současný nejčtenější autor	D – dějinné souvislosti televizní a filmová tvorba MKV – lidské vztahy - diskuze	Ukázka Bylo nás pět
vyhledá informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších zdrojích objasní znaky lyriky, rozlišuje lyriku určí jazyk básně – obrazné vyjadřování, přenesený význam, přirovnání, zosobnění rozpozná žánry a formy recituje vybrané básně	Pováleční básníci -Hrubín,…Žáček, Skácel, Mikulášek (regionální autoři) písničkáři		Prověrka – poválečná literatura
reprodukuje text, vysvětlí hlavní myšlenku díla nebo ukázky charakterizuje drama, hlavní a vedlejší postavy, řeč autora, řeč postav dramatizuje text, podle svých schopností, využívá k tomu získané znalosti základů literární teorie uvede, vyhledá výrazné autory, hodnotí práci herců, jednání hrdinů	Současné divadlo Václav Havel-absurdní drama Suchý + Šlitr Husa na provázku Divadlo Járy Cimrmana Významní autoři	Vv – divadelní zpracování filmové zpracování návštěva divadla D – dějinné souvislosti V. Havel (prezident)	Hry – Cimrman, Voskovec + Werich
formuluje ústně i písemně dojmy z četby referuje o přečtených knihách porovnává čtená díla s jejich adaptacemi hodnotí chování hrdinů	Ze světové literatury-ukázky		

Průběžně: Dokáže získat z různých zdrojů další informace k probíranému učivu. Připravuje si referáty o přečtených knihách. Seznamuje se s prací různých ilustrátorů. Navštěvuje školní knihovnu, orientuje se v knihovnickém systému. Čtením si obohacuje slovní zásobu, rozšiřuje vědomosti a rozvíjí myšlení.

7.1.2. Předmět: Cvičení z českého jazyka

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznání. Vzdělávacím obsahem oboru Cvičení z českého jazyka je procvičení a prohloubení znalostí získaných v hodinách českého jazyka a literatury, kdy se žák učí správné komunikaci a práci s textem. Žák si procvičuje již osvojená pravopisná pravidla, dále se seznamuje se stavbou vět a souvětí a se vztahy mezi jednotlivými členy větné stavby. Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. Žák se učí pravidelně a samostatně pracovat s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami a využívá své znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Vyučovací předmět Cvičení z českého jazyka je na 2. stupni zařazen samostatně s touto hodinovou dotací: v 6. ročníku 1 hodina týdně a v 9. ročníku 1 hodina týdně.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

Vedle samostatné práce žáků se využívají metody a formy práce založené na spolupráci žáků ve dvojicích a ve skupinách, vzájemně si vysvětlují, prezentují se, společně hodnotí práci svou i skupiny. Jsou využívány obrazové materiály, video, internet, výukové programy PC, odborná literatura.

Předmět **Cvičení z českého jazyka** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**:
Cizí jazyk: gramatická pravidla, stylistická cvičení, rozbor textu …

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:
dějepis: dějiny literatury, chronologické zařazení autorů …
výchova k občanství: mateřský jazyk …
ICT: zdroj aktuálních informací …

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

OSV: osobnostní rozvoj; sociální rozvoj
EGS: Evropa a svět nás zajímá
MKV: kulturní diference; lidské vztahy; etnický původ; podpora multikulturality
MDV: kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; interpretace mediálních sdělení; fungování a vliv medií ve společnosti; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu

Zaměření na klíčové kompetence

Kompetence k učení

Klademe důraz na čtení s porozuměním a práci s textem.
Rozvíjíme schopnost samostatně vyhledávat informace, třídit je a využívat.

Vedeme žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě.

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky k hledání různých řešení problémů, argumentaci, diskuzi a k obhajování svých výsledků.
Vedeme žáky k tomu, aby uměli nalézt v textu chyby a odůvodnit správné řešení.
Učíme žáky kriticky přemýšlet, svá rozhodnutí obhájit a uvědomit si zodpovědnost za svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

Pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřujeme slovní zásobu žáků.
Vedeme žáky ke správné formulaci obsahu sdělení, ke srozumitelné stavbě větných celků, k výstižnému vyjadřování, ke kultivovanému ústnímu i písemnému projevu.
Učíme žáky naslouchat druhým lidem, porozumět jim, vhodně reagovat, účinně se zapojovat do diskuse, využívat verbálních i nonverbálních prostředků, vedeme žáky k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace.

Kompetence sociální a personální

Vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy.
Vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli efektivně spolupracovat, oceňovat zkušenosti druhých, respektovat různá hlediska, naučili se požádat o pomoc.
Vytváříme příznivou atmosféru ve třídě a dodává žákům sebedůvěru.

Kompetence občanské

Seznamujeme žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlovat jim jeho význam.
Podporujeme v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby.
Umožňujeme žákům vyjadřovat své vlastní názory a myšlenky vhodným způsobem a kultivovaným jazykovým projevem.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní.
Vedeme žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru.
Vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k daným úkolům – přesnost a úplné dokončení práce

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Cvičení z českého jazyka
6. ročník

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	Poznámky
Prakticky využívá znalostí a dovedností získaných při výuce hodin českého jazyka. Dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby. Člení souvislou řeč, zvládá intonaci. Využívá každodenní verbální a neverbální komunikaci jako nástroj jednání v různých situacích ve vztazích k jiným lidem. Komunikuje výstižně, kultivovaně, využívá vhodné jazykové prostředky pro danou situaci. Orientuje se a vyhledává v jazykových příručkách.	Úvod o českém jazyce Jazyk a jeho útvary Seznámení s jazykovými příručkami Slovní zásoba, tvoření slov, stavba slova, přejatá slova. Jazykové hry, křížovky, jazykolamy, vzorové texty přijímacích řízení	D, cizí jazyky Hv – melodie, intonace, informatika Literatura – využití spisovného a nespisovného jazyka EGS – Jsme Evropané - hry	Zajistit slovníky a jazykové příručky.
Ovládá a využívá pravopisná pravidla získaná v průběhu výuky v hodinách českého jazyka. Orientuje se a vyhledává v jazykových příručkách.	Stavba slova a pravopis Slovotvorný základ, předpona, přípona Slova příbuzná Stavba slova Střídání hlásek při odvozování Skupiny hlásek při odvozování Zdvojené souhlásky Skupiny bě-bje, vě-vje,mě-mně Předpony s-/se-, z-/ze-, vz-/vze- i-y po obojetných souhláskách	Z – odvozování ze zeměpisných názvů D – vznik slov a jejich vývoj F, Ch – diktáty a pravopisné cvičení na témata	Audiodiktáty Doplňovačky. Diktát

	Hrátky s češtinou, jazykové rébusy, cvičné doplňovačky		
Ovládá a využívá znalostí získané v průběhu výuky v hodinách českého jazyka. Orientuje se a vyhledává v jazykových příručkách.	Tvarosloví Slovní druhy ohebné i neohebné Jména a jejich druhy a tvary Slovesa a jejich tvary Křížovky, rébusy, osmisměrky, vzorové texty přijímacích zkoušek	OSV – kooperace - skupinová práce Z, D, F, Př, Ch – texty z rozličných vědních oblastí	Projekt
Prakticky využívá znalostí získané při výuce českého jazyka. Orientuje se a vyhledává v jazykových příručkách.	Skladba Věta jednoduchá Větné členy holé, rozvité a souřadně spojené Věta dvojčlenná, jednočlenná, větný ekvivalent, jejich funkce Věta a souvětí	M – tvorba jednoduchý grafů	Procvičování grafů - prověrka
Je schopen vyhledávat neobratné stylizace v tisku a v mluveném projevu a reaguje na ně. Rozumí různým typům textů a záznamů. Naslouchá promluvám druhým a vhodně na ně reaguje. Orientuje se a vyhledává v jazykových příručkách.	Slohová a komunikační výchova Jazykolamy Práce s novinami, časopisy, s uměleckým textem	D – historie časopisů Ov – diskuse Informatika – vyhledávání informací o tisku	Předem zajistit noviny a časopisy
Získává hlubší poznatky o přečtených knihách. Vyhledává samostatně informace na internetu. Orientuje se ve filmové baterii literárních děl	Literární výchova diskuze o přečtených knihách čtenářské dílny promítání filmů a divadelních záznamů vztahujících se k literárnímu učivu	Vv – sochařství, architektura, historické reálie Dv – sledování inscenací, diskuse, přehrávání scén INF – vyhledávání informací OSV – psychohygiena, odpočinek – sledování inscenací	Zajistit promítání filmů.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Cvičení z českého jazyka
9. ročník

VÝSTUP	UČIVO	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	Poznámky
Prakticky využívá znalostí získané při výuce českého jazyka. Orientuje se a vyhledává v jazykových příručkách. Charakterizuje souvětí. Rozliší větu jednoduchou a souvětí.	Skladba Věta jednoduchá Větné členy holé, rozvité a souřadně spojené Věta dvojčlenná, jednočlenná, větný ekvivalent, jejich funkce Věta a souvětí	M – tvorba grafů D – vývoj valence, známí čeští jazykovědci	Skupinový projekt
Určí počet vět v souvětí. Určí druh vět vedlejších. Dokáže spojit věty v souvětí podle zadaných podmínek. Dokáže nahradit větný člen vedlejší větou a naopak. Dolní správně interpunkci. Graficky znázorní stavbu složitějšího souvětí. Vybere z nabízených možností grafickou stavbu souvětí a přiřadí ji k danému souvětí Ovládá a využívá pravopisná pravidla získaná v průběhu výuky v hodinách českého jazyka. Orientuje se a vyhledává v jazykových příručkách.	Souvětí podřadné, druhy vedlejších vět Souvětí souřadné, významové poměry mezi větami Vzorové texty přijímacích zkoušek Stavba slov a tvoření slov Pravopis související se stavbou slova a tvořením slov Pravopis i/y, souhláskových skupin, bě/bje, vě/vje,mě/mně Hrátky s češtinou, jazykové rébusy, cvičné doplňovačky, vzorové texty přijímacích zkoušek	Inf – vyhledávání vhodných vět k rozboru na internetu Texty k rozboru z různých odvětví – F, Z, D.	

Ovládá a využívá znalostí získané v průběhu výuky v hodinách českého jazyka. Orientuje se a vyhledává v jazykových příručkách.	Tvarosloví Slovní druhy ohebné i neohebné Jména a jejich druhy a tvary Skloňování obecných jmen přejatých Skloňování cizích jmen vlastních	EGS –Objevujeme Evropu a Svět – práce s interaktivní tabulí Cizí jazyk – správná výslovnost Z, Př. - správné psaní měst, jezer, pohoří.	Práce s atlasem
Vyhledá v textu slovesa a určí jejich vzory. Bezpečně pozná, kdy je sloveso v činném a kdy v trpném rodě. Rozpozná opisný tvar trpný a vyjádřený zvratnou podobou slovesa. Převede slovesné tvary z rodu činného do rodu trpného a naopak. Bezpečně určí vid. Tvoří vidové dvojice. U sloves určí osobu, číslo, způsob, čas, rod, vid, třídu a vzor.	Slovesa a jejich tvary Křížovky, rébusy, osmisměrky, vzorové texty přijímacích zkoušek	OSV – rozvoj poznávacích schopností – pracovní listy, hry MV – kritické čtení – individuální práce Sloh – řetězce sloves	Děti tvoří vlastní rébusy a křížovky
Rozpozná samohlásky a souhlásky znělé a neznělé. Vysvětlí spodobu znělosti. Uvede příklady. Spisovně vyslovuje česká slova.	Stavba slova a pravopis Slovotvorný základ, předpona, přípona Slova příbuzná Stavba slova Střídání hlásek při odvozování Skupiny hlásek při odvozování	D – historický vývoj slov cizí jazyky Hv – melodie, intonace, informatika Literatura – využití spisovného a nespisovného jazyka	
Ovládá a využívá pravopisná pravidla získaná v průběhu výuky v hodinách českého jazyka. Orientuje se a vyhledává v jazykových příručkách.	Skupiny bě-bje, vě-vje,mě-mně Předpony s-/se-, z-/ze-, vz-/vze- i-y po obojetných souhláskách Hrátky s češtinou, jazykové rébusy, cvičné doplňovačky	D, Př, F – témata pravopisných cvičení Informatika.	Diktát
Je schopen vyhledávat neobratné stylizace v tisku a v mluveném projevu a reaguje na ně.	Slohová a komunikační výchova jazykolamy	MKV – kulturní diference – vyhledávání	Předem zajistit noviny a časopisy

Rozumí různým typům textů a záznamů. Naslouchá promluvám druhým a vhodně na ně reaguje. Orientuje se a vyhledává v jazykových příručkách.	Práce s novinami, časopisy, s uměleckým textem Vzorové texty přijímacích zkoušek	informací MDV – kritické čtení – práce s tiskem D – historie časopisů Ov – diskuse Informatika – vyhledávání informací o tisku	
Získává hlubší poznatky o přečtených knihách. Vyhledává samostatně informace na internetu. Orientuje se ve filmové baterii literárních děl	Literární výchova diskuze o přečtených knihách čtenářské dílny promítání filmů a divadelních záznamů vztahujících se k literárnímu učivu	VV – sochařství, architektura, historické reálie Dv – sledování inscenací, diskuse, přehrávání scén INF – vyhledávání informací OSV – psychohygiena, odpočinek - malování OSV – hodnoty, postoje, obhájení vlastních názorů - diskuze	Promítání filmů

7.1.3. Předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovaný předmět Anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Výuka cizího jazyka přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice a prohlubuje uvědomění si závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.
Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu.

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Vyučovaný předmět Anglický jazyk je vyučován na druhém stupni v 6., 7., 8. a 9. ročníku po třech hodinách, týdně. Celková hodinová dotace předmětu na druhém stupni tedy činí 12 hodin.

Anglický jazyk je vyučován formou běžných vyučovacích hodin ve třídách s důrazem na rozvoj komunikačních schopností žáků, k čemuž jsou využívány i metody jako skupinová práce, projektové práce apod. K procvičování nových gramatických jevů jsou využívány výukové programy na PC. Výuka jazyka směřuje k tomu, aby žáci zvládli základy cizojazyčné konverzace. Seznamují se i s reáliemi anglicky mluvících zemí a cizojazyčnými kulturami. Výuka je založena na modelu britské angličtiny.
K výuce jsou využívány nástěnné obrazové materiály a audiovizuální technika.
Výuka předmětu probíhá v běžných třídách nebo v učebně informatiky.

Vzdělávání v daném předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:
postupnému rozvíjení schopnosti chápat a správně interpretovat slyšené i čtené cizojazyčné texty a přiměřeně na ně reagovat, schopnosti vést rozhovor i souvisle hovořit v rámci nejběžnějších situací každodenního života, a to jazykově správně a z hlediska výslovnosti co nejblíže normě, schopnosti písemně zformulovat nejběžnější typy sdělení s respektováním základních pravopisných pravidel
k seznamování se se základními poznatky z reálií zemí příslušné jazykové oblasti, s nejběžnějšími zvyky a sociálními konvencemi
k osvojování učebních postupů potřebných k efektivnímu studiu cizích jazyků
ke zvyšování celkové úrovně svého vyjadřování i vzájemného chování a současně rozvíjení intelektuální, etické, emocionální a estetické složky osobnosti
k rozšiřování všeobecného kulturního obzoru, který je předpokladem k formování postojů vedoucích k vytváření porozumění mezi národy, k pěstování vzájemné tolerance a respektu, k úctě ke kulturním hodnotám jiných národů

Vyučovaný předmět Anglický jazyk je tvořen následujícími tematickými celky:
- Poslech
- Čtení
- Mluvená interakce
- Mluvený projev

Písemná interakce
Písemný projev

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

Ve vyučování jsou využívány různé metody a formy práce jako např. práce žáků ve dvojicích, skupinách, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná i ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály, práce s mapou, s články z časopisů, s obrázkovými a kopírovatelnými materiály), hry, soutěže, kvízy, křížovky, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC a internetu, krátkodobé projekty.
Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. S rozšiřováním osvojeného učiva se uplatňuje logičnost a tvořivá samostatná práce žáků. Soustavná pozornost se věnuje osvojování účinných studijních dovedností a návyků, včetně uplatňování autokorekce a způsobů skupinové práce (zpracování různých jednoduchých projektů).

Předmět **Anglický jazyk** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**:
Český jazyk a literatura: gramatická pravidla, stylistická cvičení, rozbor textu …
Další cizí jazyk: gramatická pravidla, stylistická cvičení, rozbor textu …

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:
zeměpis: reálie anglicky mluvících zemí
ICT: zdroj aktuálních informací …
výchova k občanství: finanční gramotnost
hudební výchova: poslech písní, zpěv, hudební skladatelé,…
dějepis: dějiny anglicky mluvících zemí, architektura

Předmětem prolínají **průřezová témata:**
OSV: osobnostní rozvoj; sociální rozvoj
EGS: Evropa a svět nás zajímá
MKV: kulturní diference; lidské vztahy; etnický původ; podpora multikulturality
MDV: kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; interpretace mediálních sdělení; fungování a vliv medií ve společnosti; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení
Žák chápe smysl učení se anglickému jazyku.
Žák je motivován k tomu, aby plánoval a řídil vlastní učení, aby projevoval ochotu pro další studium a celoživotní učení.
Žák propojuje probraná témata a jazykové jevy.
Žák vypráví o tradicích a životě v cizích zemích.
Učitel vede žáka:
k vyhledávání informací v cizojazyčné literatuře
k tomu, aby byl schopen stručně vyjádřit své poznatky, názory a pocity v cizím jazyce

Kompetence k řešení problémů
Žák řeší problémové situace, promýšlí je a hledá vhodný způsob řešení.
Žák se nebojí mluvit anglicky s cizím člověkem.
Žák se učí myslet kriticky, je schopni hájit svá rozhodnutí.
Učitel vede žáka:
k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků

Kompetence komunikativní
Žák aktivně používá anglický jazyka v běžných situacích každodenního života
Žák umí zformulovat jednoduché myšlenky v angličtině.
Vyjadřuje se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu.
Učitel vede žáka:
k týmové práci, ke komunikaci se spolužáky a učiteli

Kompetence sociální a personální
Žák spolupracuje ve skupině.
Žák je schopen si v jednoduchých situacích vyžádat a sám poskytnout pomoc, radu
Učitel vede žáka:
k upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské
Žák respektuje ostatní, své spolužáky a učitele.
Žák diskutuje a vyjadřuje svůj názor.
Žák naslouchá názorům ostatních lidí.
Kompetence pracovní
Efektivně si organizuje svou práci

Učitel vede žáka:
k tvorbě projektů.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 6.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
poslech s porozuměním rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně mluvení žák se umí představit a mluvit o svých zájmech, o své rodině, kamarádech zeptá se na základní informace, adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích pojmenuje části svého těla čtení s porozuměním rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace psaní vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše o sobě jednoduchý text	opakování učiva 5. ročníku slovesa: být, mít členy určitý a neurčitý zvláštní tvary množného čísla. slovní zásoba: rodina, povídání o sobě, koníčky, pocity, nálady, části těla zvuková a grafická stránka jazyka (srozumitelná výslovnost, slovní a větný přízvuk, intonace, pravopis slov) song: Head and shoulders	Ov – rodina OSV – komunikace - rozhovor Hv – píseň	

gramatika používá základní slovesa ve všech osobách přítomného času, uvědomuje si zvláštnost ve 3. osobě čísla jednotného rozlišuje členy určitý a neurčitý a správně je používá umí položit otázku, odpovídá kladně i záporně			
poslech s porozuměním rozumí informacím v jednoduchých textech mluvení žák popíše místnost, pojmenovává předměty kolem sebe, zeptá se na umístění předmětů, používá základní předložky sděluje, jaké předměty má ve škole v určitě dny čtení s porozuměním rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace mluví o škole a svém volném čase vyjmenovává státy a světadíly psaní reaguje na jednoduché písemné sdělení, sám napíše jednoduchý text o své škole a předmětech gramatika tvoří větu oznamovací, tázací i	vazba there is/there are ukazovací zájmena: this/these sloveso have hot/has got předložky: in, on, under správná výslovnost hlásek slovní zásoba: předměty kolem nás, státy a světadíly, škola, předměty, dny v týdnu práce se slovníkem	Čj – předložky Z – státy a světadíly EV-Ekosystémy-lidské sídlo-město-vesnice - referát	test - opakování

zápornou se slovesem have got pracuje se slovníkem, vyhledává a orientuje se v něm			
mluvení používá základní příslovce (často, obvykle, někdy) mluví o svých aktivitách ve škole i volném čase, odpoví na dotaz, kolik je hodin, sám se na hodiny dokáže zeptat ovládá slovní zásobu dané lekce psaní napíše jednoduchý text o svém volném čase gramatika žák chápe rozdíl mezi přítomným časem prostým a průběhovým, časy umí správně používat vytvoří větu oznamovací, zápor i otázku	Present continuous - přítomný čas průběhový, srovnání přítomného času prostého a průběhového. tvoření věty oznamovací, otázky a záporu v Present simple - přítomném čase prostém. typická příslovce (often, usually, sometimes) hodiny slovní zásoba: denní rutina, stravovací návyky, volný čas a aktivity v něm	Čj – časová příslovce OSV – komunikace - rozhovor	project: My free time (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení) Revision 1 - test
poslech s porozuměním rozumí obsahu krátkého poslechu mluvení zeptá se na základní informace adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích popisuje místnost a dům a používá přitom vazbu there is/are mluví o Vánocích ve VB ovládá slovní zásobu dané lekce	sloveso „can“, vazba there is/there are předložky: next to, in front of, behind, between, opposite slovní zásoba: bydlení- nábytek , popis: můj pokoj, můj dům/můj byt Vánoce song: Silent night	Čj – modální slovesa Čj – předložky M – geometrie-nákres pokoje OSV – komunikace - rozhovor Hv – píseň	

ovládá reálie anglicky mluvících zemí čtení s porozuměním rozumí krátkému textu psaní napíše jednoduchý text o Vánocích gramatika žák ovládá modální sloveso „can“ ovládá předložky a používá je při popisu místnosti a domu			
poslech s porozuměním rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně mluvení žák popisuje své město a používá přitom vazbu there is/are ovládá předložky a používá je při popisu města/vesnice vyjmenuje hlavní budovy ve městě, mluví o prostředí, v němž žije ovládá slovní zásobu dané lekce psaní napíše jednoduchý text o své obci	vazba there is/there are předložky: to, at sloveso: must slovní zásoba: město, popis města – místa a budovy ve městě, město a příroda song: My bonnie is over the ocean	Z – město, mapy Hv -píseň	
mluvení umí popsat osobu- kamaráda- pojmenuje části těla, barvy, oblečení, přiřazuje vhodná	přítomný čas průběhový – věta oznamovací, otázka, zápor přivlastňovací zájmena slovní zásoba: popis osob – přídavná	Čj – přivlastňovací zájmena Čj – popis a charakteristika	Revision 2 - test

přídavná jména ovládá slovní zásobu dané lekce gramatika žák ovládá přítomný čas průběhový, tvoří větu oznamovací, zápor i otázku ovládá zájmena osobní a k nim přiřazuje zájmena přivlastňovací psaní napíše jednoduchý text, němž popíše svého kamaráda	jména, oblečení, barvy, nakupování, móda		
mluvení vyjmenuje dny v týdnu, měsíce, označuje datum konkrétního dne. tvoří otázky s tázacími zájmeny: kde, kdy, proč, co, jaký, jak? čtení s porozuměním vyhledává informace v textu psaní napíše jednoduchý text o své rodině gramatika žák postihuje rozdíl mezi časy přítomným prostým a přítomným průběhovým ovládá typická příslovce, která mu pomáhají správně určovat daný čas od číslovek základních odvozuje číslovky řadové	srovnání časů přítomného prostého a průběhového. příslovce: Now, often, sometimes měsíce, dny, datum tázací zájmena: where/when/why/what/how? slovní zásoba: rodina, koníčky, zvyky číslovky základní a řadové	Čj – číslovky, příslovce Čj – tázací zájmena Ov – koníčky a zájmy	
mluvení	sloveso: have got	OSV – komunikace - rozhovor	

pojmenovává části těla lidí, ale i zvířat. popisuje zvířata zeptá se na základní informace adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích ukazuje na předměty kolem sebe, rozlišuje mezi blízkými–this/these a vzdálenými that/those ovládá slovní zásobu dané lekce čtení s porozuměním vyhledává informace v textu gramatika žák ovládá sloveso have got ve všech osobách, tvoří větu oznamovací, zápor i otázku. využívá sloveso ve 3. osobě, ve tvaru has got.	ukazovací zájmena: This-these/that-those nepravidelné množné číslo sluchové rozlišování fonologického systému jazyka slovní zásoba: přídavná jména, části těla song: Hockey pockey (I put my right hand in)	Čj – nepravidelné množné číslo Hv – píseň Př – tělo a jeho části	
mluvení žák vyjmenovává zájmena osobní a od nich odvozuje zájmena v pádě. pojmenovává části těla lidí, ale i zvířat. popisuje zvířata, přiřazuje k nim vhodná přídavná jména ovládá slovní zásobu dané lekce čtení s porozuměním vyhledává informace v textech o zvířatech	zájmena osobní, zájmena v pádě slovní zásoba: zvířata a části jejich těla podstatná jména počitatelná a nepočitatelná - Some, any song: If you´re happy and you know it	Čj – zájmena Př – zvířata Čj – podstatná jména se zvláštním číslem (pomnožná, hromadná, látková) Hv – píseň	project: my favourite animal (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení)

psaní napíše jednoduchý text o svém oblíbeném zvířeti gramatika chápe rozdíl mezi podstatnými jmény počitatelnými a nepočitatelnými a podle toho užívá buď člen a, an, nebo some,any			
poslech s porozuměním rozumí obsahu promluvy, sdělení, rozhovoru mluvení mluví o sobě, svých kamarádech a zvířatech, popisuje je čtení s porozuměním vyhledává v textu informace, rozumí krátkým textům psaní napíše krátký text na zadané téma gramatika žák ovládá tvoření časů přítomného prostého a průběhového a správně je používá rozlišuje podstatná jména počitatelná a nepočitatelná, k podstatným jménům přiřazuje vhodná přídavná jména. ovládá zájmena osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací	opakování učiva 6. ročníku přítomný čas prostý a průběhový podstatná jména počitatelná a nepočitatelná, rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka zájmena osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací slovní zásoba: popis kamaráda, popis pokoje, mé oblíbené zvíře	OSV – komunikace - hra	Revision 3 - test

ovládá slovní zásobu daného ročníku			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 7.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
poslech s porozuměním rozumí obsahu promluvy, sdělení, rozhovoru mluvení mluví o sobě, svých kamarádech a zvířatech, popisuje je čtení s porozuměním vyhledává v textu informace, rozumí krátkým textům psaní napíše krátký text na zadané téma gramatika žák ovládá tvoření časů přítomného prostého a průběhového a správně je používá rozlišuje podstatná jména počitatelná a nepočitatelná, k podstatným jménům přiřazuje vhodná přídavná jména ovládá zájmena osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací ovládá slovní zásobu daného	opakování učiva 6. ročníku podstatná a přídavná jména ve spojení se členy zájmena slovesa – Present simple, Present continuous - Přítomný čas prostý a průběhový příslovce pojící se konkrétními časy zvuková a grafická stránka jazyka (srozumitelná výslovnost, slovní a větný přízvuk, intonace, pravopis slov)	Čj – podstatná a přídavná jména, časy u sloves OSV – komunikace – skupinová práce, rozhovory	test - opakování

ročníku			
mluvení zeptá se na základní informace adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích ovládá slovní zásobu dané lekce. psaní napíše krátký text o tom, co dělal gramatika žák umí vytvořit minulý čas od slovesa být-existovat, vytvoří zápor i otázku tvoří a používá minulý čas pravidelných sloves pomocí koncovky -ed, tvoří zápor a otázku	Past simple - Minulý čas slovesa to be – ve všech osobách, zápor, otázka. minulý čas pravidelných sloves, rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka tvoření věty oznamovací, záporu a otázky slovní zásoba: u lékaře, nemoci, zdraví, stravovací návyky song: Bingo	VkZ – zdraví a nemoci Čj – čas minulý Hv – píseň	
mluvení hovoří o svých zážitcích, vypravuje jednoduchý příběh, co dělal o prázdninách zeptá se na základní informace adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích čtení s porozuměním reaguje na jednoduché písemné sdělení gramatika žák ovládá tvary minulého času u nepravidelných sloves, tvoří věty	minulý čas nepravidelných sloves tvoření věty oznamovací, záporu a otázky. příslovečné určení času (včera, minulý týden,..) vyprávění příběhu song: Old McDonald	Čj – slovesa Čj – vypravování, časová příslovce Hv – píseň	

oznamovací, zápor a otázku. používá časová příslovce			
poslech s porozuměním rozumí obsahu sdělení, konverzaci spolužáků mluvení žák dokáže vyjádřit plánovanou budoucnost pomocí tvaru going to, hovoří o věcech, které ho v blízké době čekají ovládá slovní zásobu dané lekce. čtení s porozuměním psaní sestaví a napíše recept na své oblíbené jídlo, popisuje výrobu jídla gramatika rozlišuje a ovládá podstatná jména počitatelná a nepočitatelná	vyjádření budoucnosti pomocí tvaru: going to tvoření věty oznamovací, záporu a otázky slovní zásoba: jídla, potraviny, stravovací návyky, restaurace, číslovky – ceny práce se slovníkem podstatná jména počitatelná: many, few, a few	Čj – čas budoucí Ov - moje budoucnost Čj – podstatná jména se zvláštním číslem (látková)	Revison 1 - test
poslech s porozuměním rozumí konverzacím spolužáků na téma nakupování mluvení ovládá slovní zásobu pro konverzaci v obchodě, při nakupování. má znalosti o typických českých a britských jídlech, mluví o nich a srovnává je mluví o svém oblečení, popisuje	podstatná jména nepočitatelná: much, little, a little otázka: How much/how many? člen určitý a neurčitý slovní zásoba: nákupy, móda, příprava jídel, nádobí	Čj – podstatná jména se zvláštním číslem (látková) Pč – příprava jídla, nádobí Čj – popis pracovního postupu	project: My favourite meal /recipe (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení)

jak vypadá spolužák, sourozenec. čtení s porozuměním vyhledává informace v článku o obchodech a nakupování gramatika žák rozlišuje a ovládá podstatná jména počitatelná a nepočitatelná, ovládá příslovce vyjadřující množství.			
poslech s porozuměním rozumí obsahu poslechu o USA mluvení popisuje anglicky mluvící země, srovnává je s ČR ovládá slovní zásobu dané lekce. zeptá se na základní informace, adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. žák ovládá reálie Velké Británie a Spojených států, mluví o jejich geografii, obyvatelstvu, historii čtení s porozuměním rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace gramatika stupňuje přídavná jména a příslovce – tvoří 2. stupeň, ovládá srovnávání	reálie anglicky mluvících zemí (UK, USA) stupňování přídavných jmen a příslovcí – 2. stupeň vazba: older than me slovní zásoba: počasí, příroda, moje země, rekordy song: Super Trouper (ABBA) - minulý čas)	Z - VB, USA EGS – objevujeme Evropu a svět, srovnání života u nás a v Británii/v USA – rozhovor, inscenační hra Z – počasí Hv – píseň Čj – stupňování	

mluvení zvládá dialogy v restauraci a obchodě popisuje svou obec a stát. ovládá slovní zásobu dané lekce. psaní napíše jednoduchý text, v němž srovnává spolužáky ve třídě gramatika žák stupňuje přídavná jména a příslovce – tvoří 3. stupeň, ovládá srovnávání a vazbu tak jako zná příklady nepravidelného stupňování a výjimky ovládá stupňování dlouhých přídavných jmen ovládá ustálené tvary z oblasti přirovnání	stupňování přídavných jmen a příslovcí – 3. Stupeň, rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka vazba : as old as, the oldest of all nepravidelné stupňování, zvláštní tvary slovní zásoba: státy světa, cestování, popis krajiny, město a příroda, nakupování, oblečení stupňování dlouhých přídavných jmen přirovnání	Čj – stupňování, nepravidelné tvary Čj – přirovnání	project: My country(jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení)
poslech s porozuměním rozumí jednoduchému poslechu s příslovci četnosti mluvení tvoří záporné otázky a klade je spolužákům popisuje svůj volný čas, vypráví o oblíbeném filmu či knize gramatika žák ovládá příslovce četnosti (often, sometimes, usually, never, seldom, always), ví, se kterými se pojí časy a zná jejich místo ve	příslovce četnosti (often, sometimes, usually, never, seldom, always) tvoření příslovcí od přídavných jmen čas přítomný prostý, čas minulý prostý otázka s příslovcem četnosti slovní zásoba: zábava, filmy, kultura, volný čas	Čj – příslovce	

větě od přídavných jmen odvozuje příslovce. správně používá časy přítomný prostý a minulý prostý.			
mluvení ovládá slovní zásobu dané lekce. ovládá reálie anglicky mluvících zemí čtení s porozuměním vyhledává v textu požadované informace psaní žák rozlišuje, s čím ve větě se pojí příslovce a s čím přídavné jméno – ovládá slovosled rozlišuje mezi dvojím vyjádřením slovesa muset- správně využívá tvary have to a must pracuje se slovníkem, vyhledává	srovnání příslovcí a přídavných jmen, pravidla užiti sloveso: have to – muset rozdíl při užití must a have to věty se dvěma a více slovesy slovní zásoba: zábava v Británii, filmy, hudba, moderní technologie a média práce se slovníkem		Revision 2 - test
poslech s porozuměním rozumí obsahu promluvy, který se týká osvojovaných témat. mluvení ovládá základní reálie VB a USA ovládá slovní zásobu daného ročníku. čtení s porozuměním	opakování učiva 7. ročníku slovesa- čas minulý, vyjádření budoucnosti pomocí going to přídavná jména a příslovce – stupňování reálie anglicky mluvících zemí	OSV – komunikace - skupinová práce, rozhovor	

rozumí krátkým textům o reáliích anglicky mluvících zemí psaní vyplní formulář, napíše jednoduchý text gramatika žák ovládá následující časy: přítomný prostý, přítomný průběhový, minulý prostý a vyjádření budoucího času pomocí going to stupňuje přídavná jména a příslovce			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 8.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
poslech s porozuměním rozumí obsahu promluvy, který se týká osvojovaných témat. mluvení ovládá základní reálie VB a USA ovládá slovní zásobu daného ročníku. čtení s porozuměním rozumí krátkým textům	opakování učiva 7. ročníku - čas přítomný prostý, přítomný průběhový, minulý čas prostý, zopakování příslovcí, přídavných jmen zvuková a grafická stránka jazyka (srozumitelná výslovnost, slovní a větný přízvuk, intonace, pravopis slov) song: Under (Alex Hepburn)	Čj – slovesné časy Hv – píseň OSV – komunikace - rozhovor	test - opakování

psaní vyplní formulář, napíše jednoduchý text gramatika žák ovládá následující časy: přítomný prostý, přítomný průběhový, minulý prostý a vyjádření budoucího času pomocí going to stupňuje přídavná jména a příslovce			
poslech s porozuměním mluvení popisuje svůj volný čas a aktivity v něm, napíše jednoduchý text o svém volném čase ovládá slovní zásobu dané lekce čtení s porozuměním vyhledává požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech gramatika žák vytvoří větu oznamovací, zápor i otázku v přítomném čase prostém. tvoří tázací dovětky ke větám v různých časech. žák vytvoří větu oznamovací, zápor i otázku v minulém čase prostém.	Present simple – přítomný čas prostý – věta oznamovací, zápor otázka tázací dovětky Past simple -minulý čas prostý, upřesnění – věty s -ago, správná tvorba otázky, záporu slovní zásoba: každodenní rutina, seznamování, stěhování	Ov - seznamování	

ovládá výraz –ago a ve větách ho řadí vždy na konec.			
mluvení je schopen popsat události ve své minulosti žák dokáže vyjádřit pocity, názory seznamuje se s reáliemi VB, ovládá slovní zásobu týkající se rodiny, používá přivlastňovací pád vypráví o své rodině psaní žák pracuje s textem a umí se v něm orientovat, umí sestavit životopis a využívá k tomu minulý čas sestaví rodokmen své rodiny seznamuje se s přepisem výslovnosti, hláskuje slova	minulý čas prostý slovní zásoba: telefonování, cestování, rodokmen mé rodiny, vztahy v rodině, společnost a její problémy song: Yesterday (Beatles)	D – historie mé rodiny, rodinný strom Ov - vztahy v rodině Hv – píseň	
poslech s porozuměním rozumí obsahu promluvy, který se týká osvojovaných témat mluvení žák dokáže vyjmenovat sporty, umí popsat volnočasové aktivity. sestaví rozhovor o oblíbeném sportu, napíše jednoduchý text o svých oblíbených sportech. tvoří otázky s tázacími zájmeny žák zná vánoční zvyky ve VB a porovná je s ČR. ovládá reálie anglicky mluvících zemí	použití vazby like +going to, tázací zájmena slovní zásoba: sporty, hry, volný čas, reálie: Vánoce práce se slovníkem	Čj – tázací zájmena Tv – sporty MKV – kulturní diference - poznávání kulturních zvyklostí anglicky mluvících zemí – Vánoce – komunitní kruh	Revision 1 -test

poslech s porozuměním rozumí informacím v jednoduchém poslechu mluvení ovládá slovní zásobu dané lekce. popisuje britskou rodinu a srovnává ji s českou rodinou. ovládá reálie anglicky mluvících zemí čtení s porozuměním dokáže doplňovat slovesa do textu, volí správné tvary sestaví dotazník vyhledává informace v jednoduchých každodenních materiálech. psaní reaguje na jednoduché písemné sdělení gramatika žák rozlišuje časy přítomná prostý a průběhový. používá sloveso have to v ustálených vazbách	využití přítomné času prostého a průběhového, srovnání. užití slovesa have ve vazbách (have a good time,..) slovní zásoba: zdravý životní styl, stravovací návyky, volný čas, britská rodina	Čj – ustálená spojení, frazémy VkZ – zdravý životní styl Tv – sport Ov -rodina	project: my family and my family tree (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení)
mluvení formuluje zdvořilou nabídku a návrh. ovládá slovní zásobu dané lekce. zeptá se na základní informace, adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Future tense - budoucí čas – tvoření věty oznamovací, záporu a otázky slovní zásoba: dopravní prostředky, místa-město a příroda nabídky a návrhy	Z – dopravní prostředky DopV- dopravní prostředky	

čtení s porozuměním rozumí a vyhledává informace v krátkém textu o městě gramatika žák dokáže vyjádřit budoucí čas pomocí slovesa will/won´t tvoří větu oznamovací, zápor a otázku v budoucím čase. plánovanou budoucnost tvoří pomocí tvaru going to			
psaní žák napíše krátký příběh, v němž používá souvětí se spojkou when mluvení umí vyjádřit rozhodnutí, vypráví o svých plánech na budoucnost. žák formuluje věty v budoucím čase dokáže utvořit návrh, žádost, rozhovor a umí správě zareagovat gramatika tvoří souvětí se spojkou when a používá přitom slovesa ve správném čase pracuje se slovníkem	budoucí čas, použití příslovečného určení místa a předložky slovní zásoba: mé plány na budoucnost, volba povolání užití spojky when rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka	Čj – souvětí se spojkou když Čj - předložky	
poslech s porozuměním rozumí obsahu poslechu (text o Kanadě)	Past continuous – minulý čas průběhový - tvoření věty oznamovací, otázky, záporu	Čj – idiomy MKV – kulturní diference -	

mluvení zná reálie Kanady, mluví o její přírodě, geografii, obyvatelstvu a historii ovládá slovní zásobu dané lekce psaní napíše jednoduchý text o Kanadě reaguje na jednoduché písemné sdělení gramatika žák ovládá tvoření a užití minulého času průběhového, tvoří sloveso v kladném tvaru, v záporu i v otázce vyhledává slovíčka ve slovníku	každodenní fráze reálie: Kanada práce se slovníkem	poznávání kulturních zvyklostí anglicky mluvících zemí, srovnání života u nás a v Británii, typických aktivit - referát	
poslech s porozuměním rozumí obsahu poslechového cvičení o živelných pohromách mluvení ovládá slovní zásobu dané lekce. vypráví jednoduchý příběh, správně v něm používá časy čtení s porozuměním vyhledává informace v textu o živelných pohromách gramatika žák rozlišuje minulý čas prostý a minulý čas průběhový, správně	porovnání: Past simple x Past continuous slovní zásoba: živelné pohromy, společnost a její problémy, interview, detektivní příběh song: I saw her standing there (Beatles)	Čj – slovesné časy Z – živelné pohromy Hv – píseň Ochrana člověka za mimořádných situací – živelné pohromy, tornádo	project: My favorite foreign country (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení)

tvoří tvary sloves a rozlišuje, kdy který čas používá ovládá příslovečná určení času typická pro jednotlivé časy a používá je pracuje se slovníkem			
poslech s porozuměním rozumí obsahu poslechového cvičení na dané téma mluvení zná reálie anglicky mluvících zemí, hovoří o nich ovládá slovní zásobu daného ročníku čtení s porozuměním rozumí krátkým textům o reáliích anglicky mluvících zemí psaní vyplní formulář, napíše jednoduchý text gramatika žák ovládá přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý a průběhový a čas budoucí ovládá minulý čas nepravidelných sloves.	zopakování probrané látky: čas přítomný čas, čas minulý, používání nepravidelná sloves, budoucí čas (will/ going to)		Revision 2-test

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 9.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
poslech s porozuměním rozumí obsahu poslechového cvičení na dané téma mluvení zná reálie anglicky mluvících zemí, hovoří o nich ovládá slovní zásobu daného ročníku čtení s porozuměním rozumí krátkým textům o reáliích anglicky mluvících zemí psaní vyplní formulář, napíše jednoduchý text gramatika žák ovládá přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý a průběhový a čas budoucí ovládá minulý čas nepravidelných sloves.	opakování 8. ročníku, čas přítomný prostý, přítomný průběhový. čas minulý prostý a minulý průběhový budoucí čas orientace v časech a správné použití zvuková a grafická stránka jazyka (srozumitelná výslovnost, slovní a větný přízvuk, intonace, pravopis slov) slovní zásoba předchozího ročníku	OSV – komunikace – rozhovor, skupinová práce	test
poslech s porozuměním rozumí poslechu, konverzaci a jednoduchému sdělení	Londýn a jeho památky – britské reálie užití členu určitého a neurčitého u vlastních názvů	Z – geografie Londýna D – historie Londýna	

mluvení žák popisuje Londýn, mluví o jeho památkách, historii, obyvatelstvu ovládá reálie anglicky mluvících zemí (Londýn) ovládá slovní zásobu dané lekce psaní napíše krátký text o Londýnu gramatika používá členy určité a neurčité ve spojení s vlastními jmény. užívá sloveso v přítomném čase průběhovém pro vyjádření blízké budoucnosti	použití přítomného času průběhového pro vyjádření blízké budoucnosti		
mluvení umí se zeptat na cestu a sám vysvětlí cestu. tvoří tázací dovětky v různých časech. vypráví o historii Londýna, používá vhodné minulé časy. čtení s porozuměním vyhledává informace o Londýně psaní napíše krátký text o Londýnu gramatika žák ovládá použití vazby there is/there are, popisuje místa, používá vhodné předložkové	vazba: there is/there are předložky pojící se s místem, směry a umístění vysvětlování cesty příkazy užití členu určitého a neurčitého tázací dovětky slovní zásoba: reálie anglicky mluvících zemí: historie Londýna práce se slovníkem	Z - mapy a orientace	

vazby			
poslech s porozuměním rozumí obsahu poslechového cvičení s tématem událostí z minula majících vliv na dnešní dobu mluvení vypráví o událost z minulosti, které mají vliv na jeho současnost gramatika žák používá slovesa v předpřítomném čase, chápe použití tohoto času. tvoří předpřítomný čas slovesa být-existovat a dalších pravidelných sloves. tvoří stažené tvary předpřítomného času.	Present perfect – předpřítomný čas – vytvoření věty oznamovací, užití předpřítomného času sloveso to be v předpřítomném čase, pravidelná slovesa stažené tvary	Čj – krácené tvary	
mluvení hovoří o New Yorku, jeho historii, obyvatelích ulicích a významných místech ovládá slovní zásobu dané lekce, pro neznámá slovíčka využívá slovník vypráví děj svého oblíbeného filmu/knihy čtení s porozuměním vyhledává požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	Present perfect – předpřítomný čas, nepravidelná slovesa tvoření otázky a záporu slovní zásoba - filmy, kina, herci, kultura reálie anglicky mluvících zemí – New York song: Bring it all back (nebo New York) práce se slovníkem	HV - píseň	project: My capital (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení)

psaní napíše krátký text o New Yorku gramatika žák v předpřítomném čase tvoří otázky a zápor a ovládá tvoření slovesných tvarů u nepravidelných sloves			
poslech s porozuměním rozumí obsahu článku o kuriózních příkazech a zákazech mluvení formuluje příkazy, zákazy a nařízení a reaguje na ně čtení s porozuměním čte anglické zákazové a příkazové tabule a překládá jejich význam do češtiny gramatika žák ovládá modální sloveso must a chápe jeho vztah se slovesem mustn´t rozumí příkazům, zákazům, nařízením. ovládá vyjádření podmiňovacího způsobu slovesem should	slovesa: must, mustn´t slovní zásoba: nařízení, zákazy a pravidla podmiňovací způsob: should	Čj – modální slovesa Čj – podmiňovací způsob	Revision 1 - test
psaní napíše dopis, v němž žádá o radu a doporučení reaguje na jednoduché písemné	slovesa: must/mustn´t , don´t have to, can – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka	OSV – komunikace – rozhovor Čj – modální slovesa Čj – dopis	

sdělení poslech s porozuměním reaguje na vyslechnuté povely a zákazy mluvení ovládá slovní zásobu dané lekce. čtení s porozuměním gramatika žák ovládá slovesa must/mustn´t , don´t have to, can, chápe jejich používání. orientuje se v rozdílu užití mustn´t a don´t have to. používá frázová slovesa, rozšiřuje si slovní zásobu díky novým spojením sloves s předložkami	slovní zásoba: dopis, rady a doporučení frázová slovesa		
mluvení pojmenuje datum konkrétního dne, správně ho vyslovuje žák ovládá základní číslovky, počítá v řádech desítek, stovek, tisíců a milionů ovládá správnou výslovnost číslovek základních a řadových psaní píše správě anglická data gramatika zná pravidla zvláštního slovosledu při potřebě zdůraznění některých výrazů	čísla – stovky, tisíce, miliony, pravidla tvoření, pravopis datum učení pomocí myšlenkových map zdůraznění slov ve větě	M – čísla v řádech stovek, tisíců a milionů	

vytváří tematické myšlenkové mapy			
mluvení formuluje otázky a zápor s příslovci ever a never. ovládá slovní zásobu dané lekce čtení s porozuměním vyhledává informace v článku o spánku a snech psaní napíše krátký text o vlastním snu gramatika žák ovládá správný slovosled věty v přítomném čase prostém s i bez použití výrazů ever a never. ovládá složeniny typu někdo, něco a správně je používá	předpřítomný čas – příslovce ever, never - užití, umístění ve větě oznamovací, v otázce a záporu slovní zásoba - spánek a sny, pocity a nálady složeniny: somethink/anything/nothing somebody/everybody/nobody somewhere/anywhere/everywhere	Čj – složeniny Čj – příslovce někdy a nikdy	Revision 2 -test
poslech s porozuměním rozumí obsahu poslechového cvičení o slavné osobnosti mluvení žák hovoří o vybrané slavné britské osobnosti, představí jeho dobu, život a dílo vybere si jinou slavnou osobnost a stejným způsobem ji představí čtení s porozuměním čte a třídí informace z článků o	reálie – slavné osobnosti Británie opakování učiva 9. ročníku	OSV – komunikace, rozhovor – skupinová práce	project – My favourite celebrity/ my favourite famous person (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení)

slavných Britech psaní napíše krátký o své oblíbené slavné osobnosti gramatika žák ovládá přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý a průběhový, čas budoucí a předpřítomný čas prostý. zná a používá modální a frázová slovesa. ovládá číslovky základní a řadové. správně používá člen určitý a neurčitý. zná reálie anglicky mluvících zemí.			

7.1.4. Předmět: Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Německý jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru - Další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Německý jazyk je vyučován tak, aby logicky navazoval na výuku anglického a českého jazyka. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto zde klademe důraz převážně na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu. Žáci se také učí a fixují výslovnost, gramatiku a slovní zásobu pomocí výukových programů na internetu, ale také básniček, písniček a her.

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Předmět německý jazyk je vyučován jako samostatný předmět v 7., 8. a 9. ročníku. V každém ročníku 2 hodiny týdně.

Německý jazyk se nevyučuje v odborné učebně, ale v kmenových třídách, případně v počítačové učebně (poslech).

Vzdělávání v předmětu německý jazyk směřuje k:
získávání a rozvíjení základů gramatiky a základních komunikativních dovedností, osvojování pojmů v cizím jazyce potřebných v praktickém životě
k rozvoji schopností stručně vyjádřit ústně i písemně své poznatky, názory a pocity v cizím jazyce
k rozvoji schopnosti reprodukovat slyšené slovo a porozumět jednoduchému poslechu
k rozvoji čtenářské dovednosti a porozumění jednoduchému textu
získávání a rozvíjení dovedností pracovat s informačními zdroji – internet, slovník
rozvoji trvalého zájmu o cizí jazyk a poznávání německy mluvících zemí
rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
pochopení cizojazyčných kultur

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
frontální výuka s obrazovým a zvukovým materiálem
skupinová práce (s využitím slovníků, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu, on-line cvičení)
práce ve dvojicích – dialogy
práce na stanovištích
hry, projekty, referáty

Předmět **německý jazyk** úzce souvisí s ostatními předměty ve vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace:**
český jazyk: abeceda, pravopis, slovní zásoba – odlišnosti, shody a spojitost, převzatá slova, spisovatelé, interpretace básně
anglický jazyk: slovní zásoba – odlišnosti, spojitost a shoda

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:
zeměpis: státy a města Evropy, EU, práce s mapou, orientace na mapě a ve městě …
hudební výchova: poslech písní, zpěv, hudební skladatelé,…
ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
tělesná výchova: druhy sportů, sportovní osobnosti, sportovní kluby,…
dějepis: dějiny, architektura

Předmětem prolínají **průřezová témata:**
VDO: občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie
OSV: rozvoj schopností poznávání; seberegulace, sebeorganizace; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje
EV: ekosystémy; základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí

MDV: kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sdělení a reality; stavba mediálního sdělení; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu
EGS: objevování Evropy, světa
MKV: kulturní diference; lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita; principy solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení
žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení
žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
Učitel vede žáky:
k poznání a smyslu učení se německému jazyku
k plánování a řízení vlastního učení
k motivaci pro další studium a celoživotní učení
k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací v cizojazyčné literatuře na internetu
k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní
žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
žáci komunikují v týmu
žáci automatizují reakci při rozhovorech
Učitel vede žáky:
k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů i zvukových záznamů
k vyjadřování svých poznatků, názorů a pocitů v cizím jazyce
ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
k naslouchání a respektování názorů druhých
k aktivnímu používání německého jazyka v běžných situacích každodenního života

Kompetence k řešení problémů
žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení

žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí
Učitel vede žáky:
k porovnávání stavby německého, anglického a českého jazyka, vyhledávání shod a odlišností
k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
k odpovědím na otevřené otázky
k práci s chybou

Kompetence sociální a personální
žáci spolupracují ve dvojicích nebo skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání
Učitel vede žáky:
k využívání skupinového vyučování
k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
k ochotě pomoci a umět o pomoc požádat
k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské
žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
žáci chápou základní environmentální problémy
Učitel vede žáky:
k dodržování pravidel slušného chování
k tomu, aby brali ohled na druhé
k respektování odlišných kultur a zvyků

Kompetence pracovní
žáci jsou vedeni k efektivní práci, k tvorbě projektů
Učitel vede žáky:
k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

k získávání poznatků z návštěv cizích měst (muzea, galerie,…)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Německý jazyk
Ročník: 7.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
poslech s porozuměním rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, týkajících se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu čtení s porozuměním čte nahlas plynule a foneticky správně jednotlivá písmena a slova vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k tématům lekce mluvení zapojí se do jednoduchých rozhovorů	seznámení se se zvukovou a grafickou podobou jazyka - abeceda, žáci si osvojují základní výslovnostní návyky jazykolamy poslech písní pravidla výslovnosti představování pozdravy a oslovení žádost a poděkování dny v týdnu číslovky 1-20 barvy	Z – Německo, Rakousko a další německy mluvící země Ov – lidé a země, národní jména a příjmení Čj, D, Hv, Tv – významné osobnosti ve vědě, kultuře, sportu ČJ – jazykolamy	Použití audiovizuální techniky Důraz na výslovnost Fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
poslech s porozuměním rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje	jména - německá dívčí a chlapecká jména lidé a země	Ov – lidé a země, národní jména a příjmení	Žák by měl být dostatečně motivován k učení cizím jazykům, Nj – jazyk sousední země, okolí školy – výhody:

rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat z probraného učiva mluvení zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného a podobné otázky pokládá psaní vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času používá dvojjazyčný slovník	internacionalismy Základní údaje o sobě - *ich heiße, ich wohne in …* otázky, odpovědi formulář, slovosled ve větě (W- otázky) sloveso *sein* rozšiřování slovní zásoby sloveso *haben*	EGS – Jsme Evropané- jak bydlí v jiných evropských státech – práce s textem v učebnici	příhraniční oblast a potenciál snadnějšího uplatnění na trhu práce
mluvení zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a jeho rodiny odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného a jeho	Moje rodina – představování členů rodiny popis osoby – přídavná jména přivlastňovací zájmena - *mein, dein*	MKV- lidské vztahy – projekt Vv – tvorba projektu ICT – Internet – zdroj informací, tvorba projektu	Projekty: Já a moje rodina

rodiny, pokládá otázky psaní napíše jednoduchý text týkající se jeho rodiny, jeho samotného poslech s porozuměním rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a vztahují se k tématu moje rodina, s využitím vizuální opory			
poslech s porozuměním rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a vztahují se k tématu moje rodina, můj kamarád, rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se téma můj kamarád mluvení interpretuje projekt – sdělí jednoduchým způsobem základní informace o kamarádovi zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Moji kamarádi příslovce časové údaje – *Stunde/ Uhr* předložka *um* v časových údajích příslovce slovní zásoba - volný čas vypravování o kamarádovi - projekt „*mein Freund*“ slovní zásoba Vánoce poslech s porozuměním, čtení s porozuměním – na téma Mein Freund	Ov - zvyky a tradice o vánocích OSV – komunikace - týmová spolupráce EGS – Evropa a svět nás zajímá,časová pásma, určování času – práce s mapou a slovníkem Ov – režim dne Vv – tvorba projektu ICT – Internet – zdroj informací, tvorba projektu	Projekt – Můj kamarád Slovní zásoba – žáci si osloví slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem

psaní napíše jednoduchý tex týkající se jeho kamaráda čtení s porozuměním rozumí krátkému jednoduchému textu na téma můj kamarád zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci			
mluvení sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se školních potřeb zapojí se do jednoduchých rozhovorů odpovídá na jednoduché otázky k tématu školní potřeby a podobné otázky pokládá psaní napíše jednoduchý text týkající se popisu školních potřeb používá dvojjazyčný slovník	Škola - školní potřeby určitý člen - *der, die, das,* neurčitý člen - *ein. eine, ein* jednoduchý popis věcí zápor rozkazovací způsob	projekty – škola D – školní docházka Vv – tvorba projektu, tvorba koláží OSV – komunikace - debata nad problémy	Projekt - Škola žáci si sami shromažďují obrazovou dokumentaci k projektu škola Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
mluvení zapojí se do jednoduchých rozhovorů, sdělí jednoduchým způsobem základní informace o sobě, rodině a volném čase, zvládne krátký telefonický	Zájmy vyprávění o koníčcích popis činností během týdne telefonování – domluva, odmítnutí vyplňování formuláře psaní e-mailu	OSV – komunikace - debata nad problémy	,

rozhovor, domluví si nebo odmítne naplánovanou činnost psaní vyplní své základní údaje do formuláře, představí svůj týdenní režim napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času poslech s porozuměním rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech na téma zájmy	časování pravidelných sloves telefonování – domluva, odmítnutí poslech s porozuměním		
čtení s porozuměním vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci psaní stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení - napíše krátký pozdrav, dopis kamarádovi nebo dospělému, pozdraví a rozloučí se s dospělým i s kamarádem	slovní zásoba Velikonoce časování pravidelných sloves předložka *am* psaní e-mailu a dopisu	Ov – zvyky a tradice o velikonocích Vv – tvorba projektu ICT – Internet – zdroj informací, tvorba projektu Tv – zájem o sport	Projekt – zájmy žáci si sami shromažďují obrazovou dokumentaci k projektu
zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na učivo	Opakování časování sloves, slovní zásoba		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Německý jazyk
Ročník: 8.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
poslech s porozuměním rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se jeho samotného, rodiny, kamaráda, volného času, školních potřeb psaní napíše jednoduchý text na osvojované téma čtení s porozuměním čte nahlas plynule a foneticky správně vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci. rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova používá dvojjazyčný slovník rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Opakování učiva zápis známého textu podle diktátu čtení autentických textů tvoření otázky vyhledávání internacionalismů Časování sloves opakování slovní zásoby		
poslech s porozuměním rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje mluvení	Ich habe einen Computer 4. pád podst. jmen zápor ve větě – *kein* ve 4. pádě rozkazovací způsob telefonování, psaní dopisu	ICT mediální výchova videoprogramy, poslech, počítačové programy	

sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se různých činností – nákup, fotografování zná zajímavosti Vídně odpovídá na jednoduché otázky týkající se osvojovaného učiva a podobné otázky pokládá psaní stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	popis zvířat časování slovesa *haben* Vídeň – reálie, zajímavosti 4. pád podstatných jmen s neurčitým členem	EGS – objevujeme Evropu a svět, jak žijí v jiných evropských státech – vyhledávání informací, práce s interaktivní tabulí	
mluvení zapojí se do jednoduchého rozhovoru na téma domácí zvířata sdělí jednoduchým způsobem základní informace na téma domácí zvíře odpovídá na jednoduché otázky, podobné otázky pokládá čtení s porozuměním rozumí jednoduchým slovům a větám, které se vztahují k tématu zvířata vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci. psaní napíše o sobě jednoduchý dopis, napíše jednoduchý text - přání napíše jednoduchý text týkající se domácího zvířete	slovní zásoba Vánoce časování pravidelných sloves projekt – Mein Tier psaní dopisu, přání k Vánocům Wo und wann? pozvání předložky *in* ve 3. pádě – popis místa užití čísel do 100	Př – domácí zvířata Projekt – Domácí zvíře OV – zvyky a tradice v německy mluvících zemích M – počítání	Projekt – Domácí zvíře žáci si sami shromažďují obrazovou dokumentaci k projektu

poslech s porozuměním rozumí jednoduchému a krátkému textu s vizuální oporou a vyhledá v něm požadovanou informaci rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech			
psaní napíše jednoduchý text – pozvánku mluvení zapojí se do jednoduchých rozhovorů - popíše místo, kde se nachází. počítá do 100 a základní matematické úkony zapojí se do jednoduchých rozhovorů - zeptá se na přesný čas, poskytne informace o časových údajích sdělí jednoduchým způsobem věk, přesný čas nebo telefonní číslo, určí roční období a měsíc poslech s porozuměním rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech na téma roční období a měsíce čtení s porozuměním rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a	základní matematické úkony čtení telefonních čísel určování času předložka *um* v časových údajích množné číslo podst. jmen měsíce roční období narozeniny časování sloves rodinný příběh – čtení a poslech s porozuměním	OSV-sebepoznání, mezilidské vztahy (já a moje rodina) - využití volného času, oslava narozenin – pracovní listy M – jednoduché početní úkony Z, PŘ – roční období	

vyhledá v něm požadovanou informaci			
mluvení sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy odpovídá na jednoduché otázky k tématu cestování a prázdniny a podobné otázky pokládá ovládá konverzaci s dostatkem času pro porozumění psaní vyplní základní údaje ve formuláři napíše jednoduchý text - krátký pozdrav z výletu	In den Ferien – slovní zásoba vazba *ich möchte* předložky *nach, in* sloveso *fahren* opakování konverzace-zakoupení jízdenky objednání ubytování, cíl cesty dotazník	Ov-domov, rodina Z – cestování, evropské země MKV - multikulturní výchova - diskuze MKV – historie, tradice, kultura a rozmanitost různých etnik, etnický původ – referáty	
čtení s porozuměním vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci používá dvojjazyčný slovník. psaní napíše jednoduchý text týkající se reálií Nj zemí	Spiel jazykolamy reálie německy mluvících zemí Projekt - Země	ICT - projekty k jednotlivým německy mluvícím zemím internet – zdroj informací, tvorba projektu Vv – tvorba projektu	Projekt – Nj mluvící země, Země EU žáci si sami shromažďují obrazovou dokumentaci k projektu
čtení s porozuměním rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k tématu bydlení, zvláště pokud má k dispozici vizuální oporu mluvení hovoří o činnostech během roku, v jednotlivých ročních obdobích,	Bei uns slovní zásoba – pokoj a dům předložky se 3. a 4. pádem vysněný pokoj slovesa – *stehen, sitzen, liegen, hängen* plány během roku časování sloves s odlučitelnou předponou	ICT – projekty k jednotlivým německy mluvícím zemím internet – zdroj informací, tvorba projektu Vv – tvorba projektu, koláž OSV – komunikace, debata nad problémy, vztahy mezi lidmi Vkz, občanská výchova, ekologická výchova – dialogy	Projekt – Moje bydlení, můj domov

měsících psaní napíše jednoduchý text např. k obrázku na téma bydlení	přivlastňovací zájmena Projekt – Meine Wohnung, Mein Zuhause	projekt můj dům/pokoj/ byt –	
poslech s porozuměním rozumí pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny s pečlivou výslovností, a reaguje na ně, vyslovuje foneticky správně čtení s porozuměním čte nahlas plynule a foneticky správně rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci	nácvik Leseverstehen, Hörverstehen časování sloves opakování gramatiky opakování slovní zásoby	Hv – poslech písní	Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na učivo dokáže komunikovat na známá témata používá dvojjazyčný slovník	Opakování		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Německý jazyk
Ročník: 9.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
čtení s porozuměním vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci. při práci používá pro neznámá slova dvojjazyčný slovník čte nahlas plynule a foneticky správně delší texty s jednoduchou slovní zásobou mluvení zapojí se do jednoduchých rozhovorů - dokáže konverzovat na známé téma s dostatkem času pro porozumění odpovídá na jednoduché otázky týkající se osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Opakování učiva, Opakování slovní zásoby Německy mluvící země	Čj – základní konverzační témata, pozdrav v cizích jazycích, zdroj informací ICT – zdroj informací MKV – multikulturalita - historie, tradice, kultura a rozmanitost různých etnik – vyhledávání informací OSV – vztahy mezi lidmi, odpovědné řešení problémů, diskuse na dané téma, skupinová práce	
dokáže se zeptat na směr cesty a jednoduše popíše cestu dokáže přijmout a odmítnout pozvání psaní sestaví gramaticky a formálně správně písemné sdělení a krátký text na téma denní program,	Wie komme ich… popis cesty předložky – Wohin - 4. pád cestování – slovní zásoba nadřazené pojmy – slovní zásoba denní program osobní a přivlastňovací zájmena přijmutí a odmítnutí pozvání	M – zpracování statistických údajů Ov – mezinárodní spolupráce OSV – řešení problémových úkolů – formulace svého názoru, naslouchání, argumenty EGS – objevujeme Evropu a svět ,mezinárodní spolupráce, orientace	

cestování	slovesa – *bleiben, liegen, sitzen…*	v evropském a mezinárodním prostoru – práce s mapou, atlasem Z – práce s mapou, orientace v terénu, hory, moře v Evropě	
mluvení zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace - vypráví o průběhu svého dne, charakterizuje své povinnosti, hovoří o svém jídelníčku, pracuje s časovými údaji v průběhu dne, používá čísla větší než 100, dokáže si porovnat cenu základních potravin v EURO a Kč ovládá základní konverzaci v obchodě odpovídá na jednoduché otázky na osvojované učivo a podobné otázky pokládá psaní napíše jednoduchý text týkající se jídla a stravování	Mein Tag – slovní zásoba müssen číslovky nad 100 množné číslo podst. jmen rozhovory při nakupování potraviny – slovní zásoba 3. pád podstatných jmen nepravidelná slovesa Projekt - Essen	ICT – zdroj informací Př , Vkz – výživa, šetření surovinami prostředí, trvale udržitelný rozvoj OSV – vlastní zodpovědnost při řešení problémů, komunikace, hledání kompromisu, já a moje rodina, využití volného času - projekt Hv – poslech písní M – jednoduché počítání, převod ceny Kč:EU finanční gramotnost Vv – návrh koláže, tvorba projektu	Projekt Jídlo a pití žáci si sami shromažďují obrazovou dokumentaci k projektu Žáci sledují a porovnávají ceny za zboží a služby v ČR a zahraničí – finanční gramotnost měnové kurzy
mluvení zapojí se do jednoduchých rozhovorů, popíše svůj denní program podá informace o své škole, rozvrhu hodin a chování ve škole čtení s porozuměním čte přiměřené texty z časopisu rozumí krátkému jednoduchému	Meine Woche cestování – slovní zásoba týdenní program rozvrh hodin řadové číslovky čtení s porozuměním rozhovory ve škole způsobová slovesa *können, dürfen* časové údaje	Př – životní prostředí, ekologie, vliv prostředí na zdraví lidí Z – práce s mapou, atraktivity měst a zemí Vkz – denní režim	Projekty zpracované na téma škola, týdenní program, jídlo žáci si sami shromažďují obrazovou dokumentaci k projektu

textu a vyhledá v něm požadovanou informaci poslech s porozuměním rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se osvojovaného učiva psaní napíše jednoduché texty týkající se školy, týdenního programu	podmět man cesta do Berlína Projekt – Meine Woche, Mein Stundenplan		
mluvení zapojí se do jednoduchých rozhovorů na téma lidské tělo, návštěva u lékaře sdělí, kde byl a co dělal používá pokyny a reaguje na ně vypráví jednoduchý příběh v minulosti odpovídá na jednoduché otázky týkající se minulosti a podobné otázky pokládá	Was tut dir weh? lidské tělo – slovní zásoba Co tě bolí? – u lékaře obličej rozkazovací způsob *haben* a *sein* v minulém čase vyprávění	Př, Vkz – lidské tělo, zdraví Hv – poslech písní	
mluvení zapojí se do jednoduchých rozhovorů - dokáže popsat cestu a orientuje se v plánu města, požádá o informaci ohledně orientace sdělí základní informace - popíše místo, kde bydlí, vyjádří kam a čím, chce cestovat poslech s porozuměním rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech	In der Stadt, auf dem Lande město a vesnice – slovní zásoba poslech s porozuměním předložka *von … bis*, *aus* státy dopravní prostředky předložka *mit* popis místa	Př – příroda v místní krajině Vkz – dopravní výchova Z – místopis, práce s mapou, osídlování měst, evropské státy, vlajky	

týkajících se osvojovaného učiva			
mluvení zapojí se do jednoduchých rozhovorů na téma počasí, dokáže popsat své oblečení jednoduchým způsobem sdělí blahopřání psaní napíše jednoduchý text - přání	Das Wetter heute charakteristika počasí, roční období a měsíce blahopřání vyprávění svátky, zvyky a obyčeje - velikonoce oblečení – slovní zásoba telefonování přivl. zájmena sloveso *tragen*	Př, Z – roční období a měsíce, počasí Estetická výchova – móda	
mluvení zapojí se do jednoduchých rozhovorů - popíše plány na dovolenou, vypráví v minulém čase o zážitcích z výletu, dokáže popsat známé věci a osoby odpovídá na jednoduché otázky týkající se osvojených témat, minulosti a podobné otázky pokládá čtení s porozuměním rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k tématu umí pracovat se slovníkem, vyhledává rozšiřující slovní zásobu vyhledá v textu požadovanou infrmaci	Wieder Ferien minulý čas nepravidelných sloves stupňování příd. jmen a příslovcí cestování – Evropa a svět Dopravní prostředky porovnání pomocí *als*	Z – vliv cestovního ruchu, druhy dopravy, oblíbené destinace našich turistů, místopis, práce s mapou, evropské státy, vlajky Př – příroda v místní krajině	
zopakuje si probírané učivo a vytvoří si celkový náhled na učivo správně používá syntaktické struktury v souladu	opakování učiva na základní škole	Př, Ov, Vkz – organizace volného času Zdravý životní styl – projekty prázdniny	projekt – prázdniny žáci si sami shromažďují obrazovou dokumentaci k projektu

s vymezeným rozsahem slovní zásoby a tvarových jevů			

7.2. Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

7.2.1. Předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Cílem předmětu Matematika je poskytovat znalosti a dovednosti potřebné pro praktický život, rozvíjet osobní a pracovní dovednosti, aby žáci byli tvořiví, kreativní a flexibilní při řešení problémů, učili se po celý život, využívali informačních technologií. Cílem je přivést žáky k porozumění základním myšlenkovým postupům, matematickým pojmům a jejich vzájemným vztahům.
Žáci si postupně osvojují pojmy, algoritmy, terminologii a symboliku a způsoby jejich využití při řešení praktických úloh. Při řešení nestandardních aplikačních úloh a problémů uplatňují logické myšlení a řešení nezávislé na znalostech školské matematiky.

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Předmět matematika je vyučován jako samostatný předmět v 6. a 7. ročníku 4 hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku 5 hodin týdně.

Matematika se vyučuje v kmenových třídách, někdy v počítačové učebně.

Vzdělávání v předmětu matematika směřuje k:
získávání a rozvíjení orientace v prostorovém a rovinném myšlení, v osvojování hlavních matematických jevů a pojmů, v používání různých metod řešení početních a slovních úloh
získávání a rozvíjení dovedností pracovat s tabulkami, grafy, modely těles a diagramy
respektování všech hodnot, lidských výtvorů a k rozvoji logického úsudku, představivosti, kombinatoriky
rozvoji trvalého zájmu o didaktické hry, počtářské soutěže, matematické hádanky, pexesa a sudoku
rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
aplikování algebraických a geometrických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, tabulek, grafů, diagramů, kalkulaček a internetu)
procvičování převodů jednotek na internetu, brainstorming ve dvojicích
projekty, referáty, ***šetření ve statistice a finanční matematice***

Předmět **matematika** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda:**
chemie: určování poměru, ředění roztoků, početní operace s desetinnými čísly
fyzika: fyzikální veličiny, převody jednotek, těžiště, některé zákony
přírodopis: zvětšování a zmenšování schémat a živočichů, fotosyntéza

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:
Zeměpis: měřítko mapy, určování zeměpisné polohy
ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
Fyzika: převody jednotek, těžiště – geometrie, fyzikální zákony
Chemie: převody jednotek, příprava roztoků, určování částí poměru, vyčíslování chemických rovnic

Předmětem prolínají **průřezová témata:**
VDO: prohlubování a kooperace zákonů, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
OSV: rozvoj schopností poznávání; seberegulace, sebeorganizace; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje
EV: ekosystémy; základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí
MDV: kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sdělení a reality; stavba mediálního sdělení; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu
EGS: objevování světa, upevňování osvojování vzorců chování občana
MKV: kulturní diference; lidské vztahy; korigování jednání a hodnotový systém žáků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

<u>Kompetence k učení</u>
žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
žáci poznávají smysl a cíl učení, volby problémových úloh, matematických hádanek, kvízů a rébusů, doplňovaček, sudoku
Učitel vede žáky:
k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání a volbě správné metody řešení
k používání odborné matematické terminologie
k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praktických slovních úlohách
k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní
žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
Učitel vede žáky:
ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
k naslouchání a respektování názorů druhých
k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů
žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
žáci se učí myslet logicky, provádět rozbory úkolů, odhad výsledku, zdůvodnit své řešení
Učitel vede žáky:
k vyhledávání a kombinování informací, k volbě správného postupu řešení daného úkolu
k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
k argumentaci, k vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadání
k odpovědím na otevřené otázky, k volbě vhodného způsobu řešení a jeho provedení
k práci s chybou, k vyslovování hypotéz, k ověření nebo vyvrácení pomocí příkladů

Kompetence sociální a personální
žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání
Učitel vede žáky:
k využívání skupinového vyučování
k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
k ochotě pomoci a umět o pomoc požádat
k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek v přírodovědné, matematické oblasti

Kompetence občanské
žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
žáci chápou základní matematické problémy, respektují požadavky na jejich využití v běžném životě
Učitel vede žáky:
k dodržování pravidel slušného chování
k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
k tomu, aby brali ohled na druhé
k vytváření osobních představ o životním prostředí

Kompetence pracovní
žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování i v terénu, při modelování těles
žáci jsou vedeni k efektivní práci, zvládání základních prací s papírem
Učitel vede žáky:
k dodržování pravidel bezpečného chování v hodinách matematiky
k vyhledávání a využívání různých metod, postupů k řešení slovních a početních úloh

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 6.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla provádí početní operace s přiroz. čísly zpaměti a písemně zaokrouhluje a provádí odhady a kontrolu výpočtů umí zobrazit přirozené čísla na číselné ose čte a zapisuje desetinná čísla	-rozšířené opakování - přirozená čísla - zobrazení na číselné ose - čtení a zápis čísla v desítkové soustavě - početní operace	F – zápis des. čísel, převody Z – měření vzdáleností OSV – rozvoj schopností, poznávání – skupinová práce	Projekt – číselná osa v praxi Skupinová práce – zápis a porovnávání přirozených čísel
	Základní pravidla rýsování		

rozlišuje druhy čar používá technické písmo k popisu geometrických útvarů	- druhy čar, technické písmo	Pč – technické práce	Jednoduchý výkres
užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka rýsuje lin. útvary zdůvodňuje a využívá vlastnosti rovin. útvarů v jednoduchých praktic. úlohách zvládá vypočítat obvod čtverce obdélníku, trojúhelníku převádí jednotky délky, hmotnosti, času	Geometrické útvary v rovině - rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka - kružnice, kruh, symbolika -obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku -převody jednotek	F- měření fyzikálních veličin	Využití čtverce, obdélníku a trojúhelníku v běžném životě
čte a zapisuje desetinná čísla umí zobrazit des. číslo na č. ose porovnává a zaokrouhluje des. č. provádí početní operace s des. čísly, umí vypočítat aritmetický průměr převádí jednotky provádí odhady s danou přesností zvládá řešit slovní úlohy z praktického života	Desetinná čísla - porovnávání, zaokrouhlování - zobrazení na číselné ose - čtení a zápis v desítkové soustavě -aritmetický průměr -převody jednotek -slovní úlohy	F – měření fyzikálních veličin Z- globus a mapa	Dlouhodobý úkol – týdenní – zápis desetinných čísel a výpočet aritmetického průměru
narýsuje a změří daný uhel umí graficky přenést úhel a sestrojit jeho osu rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů provádí početní operace s velikostmi úhlů ve stupních a minutách pozná dvojice vedlejších a	Úhel a jeho velikosti - pojem, rýsování, přenášení úhlu - osa úhlu -ostrý, pravý, tupý, přímý uhel -jednotky velikosti úhlu, měření -vrcholové a vedlejší úhly -pojem pravidelný mnohoúhelník -pravidelný šestiúhelník	Z- globus a mapa F- graf. zobrazení siločar	

vrcholových úhlů rozumí pojmu mnohoúhelník pokusí se sestrojit pravidelný šestiúhelník			
zná pojem násobek a dělitel umí použít znaky dělitelnosti rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené rozloží číslo na součin prvočísel určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v N pozná čísla soudělná a nesoudělná pozná útvary osově souměrné sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti znázorní a určí druhy trojúhelníků, zná jejich vlastnosti pojmenuje a správně užívá základní pojmy umí sestrojit trojúhelník podle věty sss, sus, usu pokusí se sestrojit těžnice, střední příčky, výšky trojúhelníku	Dělitelnost přirozených čísel - znaky dělitelnosti, násobek, dělitel -prvočíslo, číslo složené - společný násobek, dělitel -čísla soudělná, nesoudělná - slovní úlohy Osová souměrnost - shodné útvary - osová souměrnost -osově souměrné útvary Trojúhelník - pojem a druhy trojúhelníků -vnitřní a vnější úhly trojúhelníku -těžnice, střední příčky, výšky -kružnice opsaná, vepsaná -konstrukce trojúhelníků podle vět sss, sus , usu	F – teplota, tlak, hustota Z- nadmořská výška ICT- zdroj informací OSV – sebepoznání a sebepojetí, formuje studijní dovednosti - debata F – využití v optice Pč – technický výkres F- využití ve fyzikálních zákonech Př – využití v potravní pyramidě Pč – technický výkres	Využití dělitelnosti ve statistice a finanční matematice

zvládá sestrojit kružnici trojúhelníku opsanou a vepsanou zná jednotky obsahu, umí je převádět umí vypočítat obsah čtverce a obdélníku charakterizuje tělesa kvádr, krychle umí načrtnout a narýsovat síť krychle a kvádru načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání vypočítá povrch krychle a kvádru užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí odhaduje a vypočítá objem krychle a kvádru	Obsah čtverce a obdélníku Povrch a objem krychle a kvádru -jednotky obsahu -obsah čtverce a obdélníku -obsah složitějších obrazců s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku -kvádr, krychle, sítě těles -zobrazování těles -povrch krychle a kvádru -jednotky objemu - objem krychle a kvádru - slovní úlohy z praxe	F – měření fyzikálních veličin Z – mapy, plány, měřítka	
	Opakování učiva 6. ročníku -převody jednotek -základní geometrické prvky -aritmetika: prvočíslo, násobek, dělitel, číselná osa, osově souměrné útvary		žáci si sami shromažďují obrazovou dokumentaci k jednotlivým obrazcům, návrh výkresu s využitím krychle a kvádru

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 7.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy průřezová témata projekty, exkurze**	**Poznámky**
modeluje a zapisuje zlomkem část celku převádí zlomky na des. čísla a naopak porovnává zlomky provádí početní operace s rac. čísly využívá různé způsoby vyjádření části z celku zlomkem, des. číslem, poměrem analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, využívá matematických výpočtů v oboru racionálních čísel pozná shodné útvary	Racionální čísla -čtení a zápis zlomku -vztah mezi zlomky a des.čísly -zobrazení na číselné ose -krácení a rozšiřování zlomků -smíšené číslo -převrácený zlomek -početní operace -složený zlomek -slovní úlohy -číselné a logické řady Trojúhelník -shodnost trojúhelníků -konstrukce trojúhelníků podle vět usu, sus Středová souměrnost -sestrojení obrazu ve středové souměrnosti	OSV – rozvoj schopností poznávání – pracovní listy, skupinová práce F – měření fyzikálních veličin Z- plány, mapy Pč – technický výkres F – optika, skládání sil	Žáci by měli využívat různé zdroje poskytující početní operace a jejich využití v praxi

užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách umí sestrojit trojúhelník z daných prvků- věty usu, sus dbá na kvalitu a přesnost rýsování sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti určí středově souměrný útvar rozlišuje kladná a záporná čísla umí zobrazit kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose chápe pojem opačné číslo určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe jeho geometrický význam provádí početní operace s celými čísly analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá výpočty v oboru celých čísel umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami	Celá čísla -čtení a zápis čísla -zobrazení na číselné ose -opačné číslo -absolutní hodnota -početní operace Poměr Přímá a nepřímá úměrnost. - pojem -zvětšení a zmenšení v daném	F – měření teploty Z- určování zeměpisné polohy F- převody jednotek, měření fyzikálních veličin Z- určování zeměpisné polohy	

zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru dělí celek na části v daném poměru pracuje s měřítky map a plánů řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti využívá trojčlenku při řešení slovních úloh vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem a rovnicí	poměru -rozdělení dané hodnoty v daném poměru -měřítko plánu a mapy -pravoúhlá soustava souřadnic -přímá a nepřímá úměrnost -trojčlenka, využití v slovních úlohách	Pč – využití v technických činnostech	
	Procenta	Z – hospodářství a průmysl	
chápe pojem 1% užívá základní pojmy procentového počtu vyjádří část celku pomocí % řeší slovní úlohy chápe pojem promile řeší praktické úlohy s % i pro případ, že procentová část je větší než celek	-pojem -základ, procentová část, počet procent -promile -slovní úlohy		
	Čtyřúhelníky		
umí charakterizovat pojem čtyřúhelníku	- pojem a vlastnosti		Projekt – využití slev v běžném životě na základě obrazového materiálu a letáků ze supermarketů
	Rovnoběžníky		
umí charakterizovat pojem rovnoběžníku rozlišuje různé typy rovnoběžníků dovede vypočítat obvod a obsah rovnoběžníku	-rozdělení, vlastnosti -konstrukce -obvod a obsah -obsah trojúhelníku	Pč – technické kreslení	

zvládne vypočítat obsah trojúhelníku rozpozná a pojmenuje lichoběžník sestrojí lichoběžník vypočítá obvod a obsah lichoběžníku	Lichoběžník -pojem -konstrukce		
rozezná a pojmenuje hranol načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině narýsuje síť hranolu vypočítá povrch a objem hranolu řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Povrch a objem hranolů -pojem kolmý hranol -povrch a objem hranolu -úlohy z praxe	D – dobývání pólů Z - vesmír F – rozbor klimatodiagramu EV – základní podmínky života – diskuze OSV – kooperace – práce ve skupinách	
zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geometrii a aritmetiku, hlavně v slovních úlohách	Opakování		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 8.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek a kalkulačky užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech chápe pojem reálné číslo	Druhá mocnina a odmocnina -pojem mocniny -čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin -určení druhých mocnin a odmocnin -pojem reálného čísla	F – atmosférické prvky	Statistika, tabulky, vzorce pro výpočet objemů a povrchů těles Projekt – význam mocnin a odmocnin v praxi
rozliší odvěsny a přeponu v pravoúhlém trojúhelníku rozumí odvození vzorce Pythagorové věty využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku umí využít poznatky v slovních úlohách provádí odhady výsledků	Pythagorova věta	Př- vliv osídlení na krajinu F- zobrazení sil, siločary	Matrika obce – údaje o obyvatelstvu
rozumí pojmu výraz matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných určí hodnotu číselného výrazu zapíše pomocí výrazu s proměnnou slovní text	Výrazy - číselné výrazy -proměnná -výrazy s proměnnou -úpravy výrazů	MDV – stavba mediálního sdělení -reklama, zdroj informací, - aktuality, referáty	

umí dosadit do výrazu s proměnnou provádí početní operace s výrazy		F – typy elektráren	
zapíše číslo ve tvaru a *10n pro 1 menší i větší 10, n je celé číslo provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	Mocniny s přirozeným mocnitelem -čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem - zápis čísla pomocí mocnin deseti - početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	F – měření fyzikálních veličin	
pozná počet členů mnohočlenu provádí početní operace s mnohočleny zná vzorce, druhá mocnina součtu a rozdílu, rozdíl druhých mocnin umí rozložit mnohočlen na součin pomocí vytýkání a pomocí vzorců	Mnohočlen -pojem -početní operace s mnohočleny -vzorce - rozklady výrazů na součin	F – zápis, tvar fyzikálních zákonů	
užívá a zapisuje vztah rovnosti řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav provádí zkoušku řešení matematizuje jednoduché reálné situace řeší slovní úlohy pomocí lin. rovnic s úvahou ověří výsledek řešení	Lineární rovnice -rovnost -lineární rovnice o jedné neznámé -vyjádření neznámé ze vzorce Slovní úlohy - slovní úlohy na rovnice	F- fyzikální zákony Ch- jednoduché chemické výpočty	
	Kruh, kružnice, válec		

určí vzájemnou polohu přímky a kružnice objasní vzájemnou polohu dvou kružnic zvládne kružnici a kruh popsat, narýsovat vypočítá obvod a obsah kruhu řeší slovní úlohy z praxe umí sestrojit jednoduché konstrukce rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti využívá poznatků o množinách bodů, Thaletově kružnici v konstrukčních úlohách čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy zaznamenává výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek vyhledá a vyhodnotí statistická data v grafech a tabulkách	-pojem -vzájemná poloha přímky a kružnice -vzájemná poloha dvou kružnic -délka kružnice, obsah kruhu -pojem a síť válce -povrch a objem válce -slovní úlohy Konstrukční úlohy -jednoduché konstrukce -množiny všech bodů dané vlastnosti -Thaletova kružnice -konstrukce trojúhelníků, čtyřúhelníků Shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů -základní statistické pojmy -základní charakteristiky statistického souboru - diagramy Opakování učiva Shrnutí mocnin, odmocnin Pythagorova věta	F – měření fyzikálních veličin Pč – technické kreslení Z – vesmírná tělesa	

	Thaletova věta		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 9.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
rozkládá výraz na součin vytýkáním a pomocí vzorců provádí početní operace s lomenými výrazy	Výrazy -úpravy výrazů pomocí vzorců -rozklad výrazů na součin -pojem lomený výraz -úpravy lomených výrazů -početní operace s lomenými výrazy (dovednost pracovat s lomenými výrazy v jednoduchých tvarech a vazbách)	ICT – zdroj informací OSV –mezilidské vztahy, odpovědné řešení problémů, diskuse na dané téma, skupinová práce F – fyzikální zákony	
řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou sčítací a dosazovací	Rovnice s neznámou ve jmenovateli -rovnice s neznámou ve jmenovateli Soustavy rovnic -soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými -slovní úlohy řešené pomocí	OSV - řešení problémů - diskuze F – vyjádření fyzikální veličiny ze vzorce	

navrhuje způsob řešení slovních úloh pomocí soustav lineárních rovnic	soustav lineárních rovnic		
umí sestrojit trojúhelník a 4- úhelník s využitím množin bodů daných vlastností	Konstrukční úlohy - konstrukce trojúhelníků - konstrukce čtyřúhelníků	ICT – zdroj informací F- znázornění sil	
zakreslí bod v PSS chápe pojem funkce rozlišuje lineární, kvadratickou funkci, přímou a nepřímou úměrnost sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce užívá funkční vztahy pro řešení úloh	Funkce -pravoúhlá soustava souřadnic -pojem funkce -lineární funkce, přímá úměrnost -nepřímá úměrnost -kvadratická funkce -grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých	Ch – využití v analytické chemii F – závislost a zobrazení fyzikálních veličin v grafu	
rozliší shodné a podobné útvary užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách	Podobnost - pojem podobnost -věty o podobnosti trojúhelníků -užití podobnosti při konstrukcích -slovní úlohy	CH – živelné pohromy Př – příroda v místní krajině Vv – náčrtky, plánky	

vyvodí vztah mezi stranami a úhly pravoúhlého trojúhelníku definuje funkce sinus, kosinus a tangens užívá goniometrické funkce v řešení slovních úloh z praxe	Goniometrické funkce - goniometrické funkce ostrého úhlu -jednoduché slovní úlohy z praxe	F – znázornění sil, optika, fyzikální zákony	
charakterizuje jednotlivá tělesa umí narýsovat síť daného tělesa vypočítá povrch a objem těles	Tělesa - kužel -jehlan - koule -povrch a objem těles	F – mechanika, vlastnosti látek Ch – protokoly laboratorních prací OSV – rozvoj schopností poznávání – práce s interaktivní tabulí	
řeší úlohy z praxe na jednoduché a složené úrokování zhodnotí vhodnost úvěru, leasingu, půjčky v budoucím životě	Finanční matematika -základní pojmy finanční matematiky -jednoduché a složené úrokování Opakování -rovnice, funkce, soustavy lin. rovnic, tělesa, konstrukce	Z – ekonomika států Ov – hospodaření rodiny, jednotlivce	

7.3. Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

7.3.1. Předmět: Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Informatika je zaměřen na rozvoj praktických dovedností souvisejících s využíváním moderních informačních technologií v praktickém životě, aby žáci dosáhli určité úrovně informační gramotnosti. Důraz je kladen na zvládnutí jednoduchých postupů při využívání služeb informačních technologií. Předmět má vést žáky k orientaci ve světě informací, tvořivě s nimi pracovat a dále je využívat v praxi. Cílem je také podporovat žáky a rozvíjet, aby našli uplatnění na trhu práce. Učivo je v jednotlivých ročnících prohlubováno a aplikováno do různých témat či projektů.

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Předmět Informatika je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V každém ročníku 1 hodina týdně.

Vzdělávání v předmětu Informatika:
vede k poznání úlohy informací a jejich toku (vznik, uložení, přenos, zpracování, vyhledávání)
rozvíjí využívání moderních informačních a komunikačních technologií
vede k rozvoji algoritmického myšlení
seznamuje s efektivním využíváním informačních a komunikačních technologií pro učební činnost žáka
vede k respektování práv k duševnímu vlastnictví při práci se software
učí rozpoznávat nebezpečný obsah vyskytující se na Internetu či jiných mediích
vede k šetrnému způsobu práce s výpočetní technikou

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
frontální výuka s demonstračními pomůckami, ukázkou, instruktáží
skupinová práce
samostatná práce
projekty

Předmět **Informatika** úzce souvisí s ostatními předměty dalších vzdělávacích oblasti a rozvíjí **mezipředmětové vztahy**:
Český jazyk a literatura: Typografická pravidla, spisovná čeština, tvorba životopisu, textový editor
Matematika a její aplikace: Tabulkový procesor – vzorce, grafy
Umění a kultura: Výtvarná výchova – grafické editory, prezentační software, digitální fotografie

Člověk a společnost: duševní vlastnictví, ochrana práv k duševnímu vlastnictví
Člověk a zdraví: nebezpečí na Internetu

Předmětem prolínají průřezová témata:
VDO: občanská společnost a stát – odpovědnost za své činy
OSV: kooperace, komunikace
EV: problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí
MDV: kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sdělení a reality; stavba mediálního sdělení; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu
EGS: objevování Evropy, světa – získávání informací, navazování kontaktů
MKV: kulturní diference; lidské vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
vést žáky k vyhledávání a třídění informací, efektivnímu využívání v procesu učení
ukázat žákům vhodné způsoby, metody a strategie vlastního učení
nabízet žákům řadu témat, která jim usnadní učení a vzbudí zájem o předmět
vést žáky k celoživotnímu učení v oblasti informačních a komunikačních technologií

Kompetence komunikativní
vést žáky k vyjadřování myšlenek a názorů
vést žáky ke kultivovanému písemnému projevu
učit žáky komunikovat na dálku pomocí různých technologií
nabízet žákům příležitost využívat nové informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů
učit žáky získávat informace z různých zdrojů

Kompetence k řešení problémů
nabízet žákům reálné příklady a podporovat tvořivý přístup při jejich řešení
předkládat žákům dostatek námětů k samostatné práci
seznámit žáky s častým řešením problému v oblasti informačních a komunikačních technologií

Kompetence sociální a personální
zapojovat žáky do spolupráce ve skupině a týmu

učit žáky hodnotit svou práci i práci ostatních

Kompetence občanské
vést žáky k dodržování autorských práv v oblasti používání informací
podporovat kritické myšlení v souvislosti s obsahem na Internetu

Kompetence pracovní
Seznámení žáků s dodržováním bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s výpočetní technikou
Vést žáky k pozitivnímu vtahu k informačním a komunikačním technologií, který je důležitý pro jejich profesní rozvoj

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 6.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
popíše vývojové trendy informačních technologií	Základy komunikace Základní pojmy z oblasti informačních a komunikačních technologií Vývoj technologií	MDV – způsoby komunikace-hry VkO – druhy komunikace D – historie počítačů	
vysvětlí význam pojmu hardware, pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače	Hardware: procesor, pevný disk, operační paměť, základní deska, zdroj, mechaniky (disketová, CD, DVD), porty, karty Jednotky výkonu procesoru (Hz) a kapacit pamětí (B) a jejich násobky (K, M, G) Periferie: vstupní zařízení (klávesnice, myš, scanner, mikrofon, digitální fotoaparát …)		

	výstupní zařízení (monitor, tiskárna, reproduktory …)		
využívá operační systém jako prostředek komunikace mezi uživatelem a počítačem vysvětlí jednotlivé části softwaru	Software: operační systémy a orientace v nich aplikace programy antivirové programy komprimační programy		
zvládá základní operace se souborem a složkou	Práce se složkami a soubory: pojmy: disk, složka, soubor postupy: vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru včetně variant (menu, myš, klávesové zkratky)		
zpracuje v textovém editoru texty, tabulky a obrázky a jejich prostřednictvím vytváří mediální sdělení vytváří krátké dokumenty typu referát, článek do časopisu apod. upravuje vlastnosti písma a odstavce, vkládá obrázky, mění vlastnosti obrázků	Textové editory: Práce s dokumentem - uložení, otevření, pohyb v dokumentu, označení části textu do bloku kopírování, přesun částí textu psaní, mezery, oprava textu, formát písma, odstavce, odrážky, číslování (menu, panel nástrojů) vložení obrázku a jeho úprava tvorba tabulky	MDV – tvorba mediálního sdělení - projekt VV – tvorba pozvánky, plakátu	
využívá základních formátu grafických souborů dokáže vytvořit obrázek	Grafika: práce s programem formáty grafických dat pojmy: čára, obrazec, výplň, …	VV- tvorba obrázku	

	úprava obrázku v grafickém editoru rozdíl mezi rastrovým a grafickým editorem		
pracuje se sítí Internet – zvládá základní služby Internetu jako WWW a e-mail ovládá internetový prohlížeč, rozumí struktuře www adresy, vyhledává informace pomocí Internetu při použití vyhledávacích nástrojů ověřuje informaci získanou z Internetu a odhaduje její hodnotu a relevanci komunikuje pomocí e-mailu – dodržuje pravidla komunikace prostřednictvím e-mailu	Internet: Vznik a služby Internetu Orientace v internetovém prohlížeči E-mail Hodnota a důvěryhodnost informací a informačních zdrojů Bezpečné chování na Internetu	MKV – kulturní diferenciace - diskuze MDV – kritický přístup k Informacím - diskuze OSV – komunikace, spolupráce - hra VDO – uvědomění si zodpovědnosti při publikaci na Internetu - diskuze	

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 7.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
popíše vývojové trendy informačních technologií	Základy komunikace Základní pojmy z oblasti informačních a komunikačních technologií Vývoj technologií	MDV – způsoby komunikace- hra VkO – druhy komunikace D – historie počítačů	
vysvětlí význam pojmu hardware,	Hardware:		

pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače	procesor, pevný disk, operační paměť, základní deska, zdroj, mechaniky (disketová, CD, DVD), porty, karty Jednotky výkonu procesoru (Hz) a kapacit pamětí (B) a jejich násobky (K, M, G) Periferie: vstupní zařízení (klávesnice, myš, scanner, mikrofon, digitální fotoaparát …) výstupní zařízení (monitor, tiskárna, reproduktory …)		
využívá operační systém jako prostředek komunikace mezi uživatelem a počítačem vysvětlí jednotlivé části softwaru	Software: operační systémy a orientace v nich aplikace programy antivirové programy komprimační programy		
zvládá základní operace se souborem a složkou	Práce se složkami a soubory: pojmy: disk, složka, soubor postupy: vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru včetně variant (menu, myš, klávesové zkratky)		
zpracuje v textovém editoru texty, tabulky a obrázky a jejich prostřednictvím vytváří mediální sdělení vytváří krátké dokumenty typu referát, článek do časopisu apod.	Textové editory: Práce s dokumentem - uložení, otevření, pohyb v dokumentu, označení části textu do bloku kopírování, přesun částí textu	MDV – tvorba mediálního Sdělení - projekt VV – tvorba pozvánky, plakátu	

upravuje vlastnosti písma a odstavce, vkládá obrázky, mění vlastnosti obrázků	psaní, mezery, oprava textu, formát písma, odstavce, odrážky, číslování (menu, panel nástrojů) vložení obrázku a jeho úprava tvorba tabulky		
využívá základních formátu grafických souborů dokáže vytvořit obrázek	Grafika: práce s programem formáty grafických dat pojmy: čára, obrazec, výplň, … úprava obrázku v grafickém editoru rozdíl mezi rastrovým a grafickým editorem	VV- tvorba obrázku	
pracuje se sítí Internet – zvládá základní služby Internetu jako WWW a e-mail ovládá internetový prohlížeč, rozumí struktuře www adresy, vyhledává informace pomocí Internetu při použití vyhledávacích nástrojů ověřuje informaci získanou z Internetu a odhaduje její hodnotu a relevanci komunikuje pomocí e-mailu – dodržuje pravidla komunikace prostřednictvím e-mailu	Internet: Vznik a služby Internetu Orientace v internetovém prohlížeči E-mail Hodnota a důvěryhodnost informací a informačních zdrojů Bezpečné chování na Internetu	MDV – kritický přístup k Informacím - diskuze OSV – komunikace, spolupráce hry VDO – uvědomění si zodpovědnosti při publikaci na Internetu - diskuze	

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 8.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
Seznámí se se základními typografickými pravidly Uplatňuje základní typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	Základní typografická pravidla	MDV – způsoby komunikace - hra ČJ - typografie	
vysvětlí význam pojmu hardware, pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače	Hardware: procesor, pevný disk, operační paměť, základní deska, zdroj, mechaniky (disketová, CD, DVD), porty, karty Jednotky výkonu procesoru (Hz) a kapacit pamětí (B) a jejich násobky (K, M, G) Periferie: vstupní zařízení (klávesnice, myš, scanner, mikrofon, digitální fotoaparát …) výstupní zařízení (monitor, tiskárna, reproduktory …)		
využívá operační systém jako prostředek komunikace mezi uživatelem a počítačem vysvětlí jednotlivé části softwaru	Software: operační systémy a orientace v nich aplikace programy antivirové programy komprimační programy		

seznámí se s vývojem počítačových sítí chápe rozdíly v oblasti počítačových sítí	Počítačové sítě		
zvládá základní operace se souborem a složkou	Práce se složkami a soubory: pojmy: disk, složka, soubor postupy: vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru včetně variant (menu, myš, klávesové zkratky)		
Zvládne vytvořit tabulku a dále s ní pracovat tvoří jednoduché číselné operace a grafy	Tabulkový editor: vytváření tabulek porovnávání dat jednoduché vzorce grafy	M – grafy	
zpracuje a prezentuje textové a grafické informace při uplatnění základních typografických a estetických pravidel vytváří mediální sdělení vytváří jednoduché prezentace pracuje s digitálním zvukem zpracuje digitální video	Prezentační program: Prezentace informací Zpracování zvuku, videa	MDV – stavba mediálních sdělení - projekt	
pracuje se sítí Internet – zvládá základní služby Internetu jako WWW a e-mail ovládá internetový prohlížeč, rozumí struktuře www adresy, pracuje se záložkami, využívá oblíbené, umí nastavit www prohlížeč vyhledává informace pomocí	Internet: Vznik a služby Internetu Orientace v internetovém prohlížeči E-mail Hodnota a důvěryhodnost informací a informačních zdrojů Bezpečné chování na Internetu Autorský zákon, citace	MDV – kritický přístup k Informacím - diskuze OSV – komunikace, spolupráce hra VDO – uvědomění si zodpovědnosti při publikaci na Internetu - diskuze	

Internetu při použití vyhledávacích nástrojů ověřuje informaci získanou z Internetu a odhaduje její hodnotu a relevanci komunikuje pomocí e-mailu – dodržuje pravidla komunikace prostřednictvím e-mailu zná základy autorského práva a dodržuje je			

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět: Informatika
9. ročník

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
Seznámí se se základními typografickými pravidly Uplatňuje základní typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	Základní typografická pravidla	MDV – způsoby komunikace hra ČJ - typografie	
vysvětlí význam pojmu hardware, pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače	Hardware: procesor, pevný disk, operační paměť, základní deska, zdroj, mechaniky (disketová, CD, DVD), porty, karty Jednotky výkonu procesoru (Hz) a kapacit pamětí (B) a jejich násobky (K, M, G) Periferie: vstupní zařízení (klávesnice, myš, scanner, mikrofon, digitální fotoaparát …)		

	výstupní zařízení (monitor, tiskárna, reproduktory …)		
využívá operační systém jako prostředek komunikace mezi uživatelem a počítačem vysvětlí jednotlivé části softwaru	Software: operační systémy a orientace v nich aplikace programy antivirové programy komprimační programy		
seznámí se s vývojem počítačových sítí chápe rozdíly v oblasti počítačových sítí	Počítačové sítě		
zvládá základní operace se souborem a složkou	Práce se složkami a soubory: pojmy: disk, složka, soubor postupy: vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru včetně variant (menu, myš, klávesové zkratky)		
Zvládne vytvořit tabulku a dále s ní pracovat tvoří jednoduché číselné operace a grafy	Tabulkový editor: vytváření tabulek porovnávání dat jednoduché vzorce grafy	M – grafy	
zpracuje a prezentuje textové a grafické informace při uplatnění základních typografických a estetických pravidel vytváří mediální sdělení vytváří jednoduché prezentace pracuje s digitálním zvukem zpracuje digitální video	Prezentační program: Prezentace informací Zpracování zvuku, videa	MDV – mediální sdělení-projekt	
pracuje se sítí Internet – zvládá základní služby Internetu jako	Internet: Vznik a služby Internetu	MDV – kritický přístup k Informacím - diskuze	

WWW a e-mail ovládá internetový prohlížeč, rozumí struktuře www adresy, pracuje se záložkami, využívá oblíbené, umí nastavit www prohlížeč vyhledává informace pomocí Internetu při použití vyhledávacích nástrojů ověřuje informaci získanou z Internetu a odhaduje její hodnotu a relevanci komunikuje pomocí e-mailu – dodržuje pravidla komunikace prostřednictvím e-mailu zná základy autorského práva a dodržuje je	Orientace v internetovém prohlížeči E-mail Hodnota a důvěryhodnost informací a informačních zdrojů Bezpečné chování na Internetu Autorský zákon, citace	OSV – komunikace, spolupráce -hra VDO – uvědomění si zodpovědnosti při publikaci na Internetu - diskuze	

7.4. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

7.4.1. Předmět: Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je uchování kontinuity historické paměti. Jde zejména o poznávání dějů a osobností, které ovlivnily vývoj společnosti a mají vliv i na současnost. Podstatou předmětu je rozvíjet takové časové a prostorové představy, které umožní žákům lépe pochopit historické jevy a děje. Do předmětu jsou zahrnuty i regionální dějiny, které mají doplnit obecně historické problémy.

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Předmět Dějepis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V každém ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu Dějepis:
směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o historii
vede k upevňování vědomí náležitosti k evropské kultuře
poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění dějinných souvislostí
učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě
vede k chápání podstatných souvislostí historií a současností
vytváří pozitivní hodnotový systém opřený o historickou zkušenost
seznamuje žáka s obecnými znalostmi dějepisu s pochopením i regionálních dějin

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
samostatná práce
diskuze
exkurze k regionální tématice s osvojením probíraného učiva
projekty
dějepisná olympiáda

Předmět **Dějepis** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a společnost:**
Výchova k občanství: naše obec, region, kraj, zajímavá a památná místa, významní rodáci, ochrana kulturních památek, …

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:
Český jazyk: literární výchova, …
Zeměpis: regiony ČR, …
Přírodopis: vývoj člověka, …
Výtvarná výchova: stavební slohy,…
Hudební výchova: hudební dílo a autor, hudební styly, …

Předmětem prolínají **průřezová témata:**
VDO: občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie
OSV: rozvoj schopností poznávání; seberegulace, sebeorganizace; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje
EV: ekosystémy; základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí

MDV: kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sdělení a reality; stavba mediálního sdělení; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu
EGS: objevování Evropy, světa
MKV: kulturní diference; lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita; principy solidarity
Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení
vést žáky k samostatnému získávání a vyhodnocování informací z různých zdrojů (učebnice, encyklopedie, dobové texty, historické dokumenty, historické filmy, beletrie, …)
ukázat žákům vhodné způsoby, metody a strategie vlastního učení
nabízet žákům řadu aktivizačních metod, které jim usnadní učení dějepisu a vzbudí zájem o předmět
vést žáky k celoživotnímu zájmu o historii

Kompetence komunikativní
vést žáky k vyjadřování myšlenek a názorů
nabízet žákům možnost zapojovat se do diskuse na historická témata
vést žáky ke kultivovanému ústnímu projevu
učit žáky prezentovat referáty a projekty na historická témata
nabízet žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů
učit žáky získávat informace z různých zdrojů

Kompetence k řešení problémů
nabízet žákům reálné příklady a jejich řešení posuzovat z nejrůznějších historických a společenských aspektů
vést žáky k pochopení historických událostí
předkládat žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování
předkládat žákům nejrůznější společenské a historické problémy v jejich vývoji

Kompetence sociální a personální
zapojovat žáky do spolupráce ve skupině a týmu
umožnit žákům na příkladech z historie pochopit prospěšnost spolupráce

Kompetence občanské
nabízet žákům dostatek příležitostí k pochopení nutnosti chránit kulturní památky a historické dědictví
vést žáky k pochopení a vcítění se do hrůz válečných konfliktů a k uvědomění si nutnosti odmítat psychické i fyzické násilí
vést žáky k úctě vlastního i jiných národů, k respektování kulturní odlišnosti jednotlivců i skupin

Kompetence pracovní
nabízet žákům projekty a další činnosti, ve kterých se mimo jiné budou učit zvládat základní pracovní činnosti (výroba pravěkých nástrojů, výroba nádob…)
Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 6.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
uvede konkrétní příklady důležitosti dějepisných poznatků uvede příklady zdrojů informací o minulosti seznámí se s významem muzeí, knihoven a archivů zvládne základní orientaci v historickém čase a prostoru seřadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Význam minulosti pro současnost a budoucnost Periodizace dějin Práce s časovou osou Určování století Práce s historickou mapou Historické prameny Pomocné vědy historické Význam muzeí, archivů, knihoven Archeologie	M – práce s časovou osou VkO – kulturní instituce	Regionální dějiny jsou doplněny vycházkou, exkurzí či besedou.
seznámí se s vývojem člověka a způsobem života lidí v pravěku porovná změny ve vývoji člověka na příkladech uvede, jaký vliv mělo prostředí na vývoj člověka seznámí se s důsledky přechodu k zemědělskému způsobu obživy objasní význam zpracování kovů pro lidskou společnost vyjmenuje nejvýznamnější archeologické památky na našem	Vývoj člověka Doba bronzová, doba železná Vznik zemědělství a změny ve způsobu života lidí - neolitická revoluce Střední Evropa v době železné – Keltové , Bójové	MKV– etnický původ, rovnost všech ras - diskuze Z – světadíly Př – vývoj stavby těla prvních lidí, vliv přírodních podmínek na vývoj člověka, mineralogie – pazourek Vv – první výtvarné projevy	

území uvede základní údaje o keltském osídlení u nás			
uvede příklady souvislostí mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států seznámí se s vývojem společenského uspořádání starověké Mezopotámie, Egypta, Číny a Indie seznámí se s kulturním přínosem nejstarších starověkých civilizací pro dnešek uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Starověk Staroorientální státy Vznik nejstarších států Mezopotámie Egypt Starověká Indie Starověká Čína Chetitská říše, Palestina, judaismus, Fénicie, mořské národy	MKV– kulturní diferenciace, prolínání a vzájemné obohacování starověkých kultur, jejich vliv do dnešních dob, židovské náboženství diskuze Z – orientace na mapě VkO – vznik právních norem (Chammurapi), náboženství (egyptské, židovské), základy demokracie, počátky křesťanství ČJ – první literární památky M – šedesátková, desítková soustava, indické (arabské) a římské číslice Př – egyptské lékařství, mumifikace Vv – malířství, sochařství, architektura Tv – olympijské hry, Marathon	
seznámí se se starými řeckými bájemi orientuje se na antické mapě demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech vysvětlí podstatu antické demokracie	Mykénské Řecko Homérské období Eposy, mýty, bohové Antické Řecko Helenistická kultura Antický Řím	OSV– síla osobnosti a její vliv na utváření dějin (Alexandr Veliký), příklady sebeobětování ve prospěch celku (Sparťané v bitvě u Thermopyl), síla náboženského vyznání – první křesťané - diskuze EGS– objevujeme Evropu a svět, kořeny světové a evropské civilizace - projekt Z – orientace na mapě	

		M – římské číslice Vv – malířství, sochařství, architektura Tv – olympijské hry, Marathon	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 7.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy průřezová témata projekty, exkurze**	**Poznámky**
popíše podstatné změny v Evropě způsobené stěhováním národů seznámí se a porovná odlišnosti říše byzantské, arabské i franské vnímá rozvoj křesťanství pracuje s dějepisným atlasem	Utváření středověké Evropy Stěhování národů, příchod Slovanů Byzantská říše Arabská říše Franská říše Křesťanství v raném středověku	EV - vliv přírodního prostředí na fungování států – práce s mapou EGS – jsme Evropané, křesťanství jako základní evropská hodnota a stmelující prvek, osobnosti, které utvářely ráz Evropy,kulturní dědictví Evropského středověku - diskuze Z- orientace na mapě Čj – slovanské jazyky VkO – křesťanství, islám VV – malířství, sochařství	Regionální dějiny jsou doplněny vycházkou, exkurzí či besedou
seznámí se se vznikem významných státních útvarů v Evropě, s postavením panovníka a jednotlivých společenských vrstev, jakož i s dobovým životním stylem těchto vrstev společnosti objasní úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka i	Sámova říše a Velkomoravská říše Počátky a rozvoj českého státu Přehled významných evropských států: Kyjevská Rus, Vikingové, anglické a francouzské království, Svatá říše římská Křížové výpravy Románská kultura	VV – románské a gotické umění Z – orientace na mapě PČ – výroba husitských zbraní	

konflikty mezi mocí světskou a církevní charakterizuje první státní útvary na našem území charakterizuje základní znaky románského slohu uvede příklady významných románských památek na našem území charakterizuje život člověka ve středověké vesnici i ve městě seznámí se s rozmachem českého státu za posledních Přemyslovců a Lucemburků popíše základní znaky gotického slohu uvede příklady významných gotických památek na našem území seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a krizi středověké společnosti, jež vyústily v českou reformaci popíše význam a průběh husitské revoluce charakterizuje změny v českém státě za vlády Jiřího z Poděbrad a vlády Jagellonců	Středověký způsob života – zemědělství, středověká města Český stát za posledních Přemyslovců a Lucemburků Vývoj Evropy - soupeření mezi Anglií a Francií, Arabové a Pyrenejský poloostrov… Gotika Husitství – průběh, výsledky, Významné osobnosti Český stát za vlády Jiřího z Poděbrad a Jagellonců		
popíše základní znaky renesance a humanismu vyjmenuje nejznámější světové i domácí renesanční památky,	Renesance a humanismus v Itálii Zámořské objevy Pokroky ve výrobě a obchodu	Z – orientace na mapě VV – renesanční památky a umělci ČJ – dílo W.Shakespeara	

umělce i jejich díla objasní důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí pro tyto země i pro Evropu uvede příklady zdokonalení ve výrobě, obchodu a vědě v 16. stol. vysvětlí požadavky reformy církve včetně reakce církve na tyto požadavky	Reformace Evropská kultura a věda 16. století Nástup Habsburků na český trůn		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 8.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
vysvětlí postavení českých zemí v habsburské monarchii v podmínkách Evropy rozdělené na katolický a reformační blok seznámí se s důsledky náboženské nesnášenlivosti v době třicetileté války stručně vysvětlí průběh třicetileté války, uvede příklady důsledků válečného konfliktu	Boj českých stavů proti Habsburkům a třicetiletá válka České země za třicetileté války a její důsledky	MDV – vyhledávání a zpracovávání informací – práce s literaturou EV – lidské aktivity, vliv nedostatku znalostí o hygieně, šíření nemocí (morové epidemie) - referáty MKV – důsledky náboženské nesnášenlivosti, ovlivňování kultur – návaznost renesance na antiku - diskuze OSV – morální propad společnosti během válečných konfliktů - diskuze	Regionální dějiny jsou doplněny vycházkou, exkurzí či besedou

		Z – orientace na mapě Př – morové epidemie, hygiena	
na pozadí anglické revoluce pochopí a definuje pojmy republika, konstituční a absolutní monarchie a srovná výhody a nevýhody těchto státních zřízení na vybraných evropských zemí charakterizuje fungování absolutistických států	Vývoj v Anglii, Francii, Rusku a Prusku		
vyjmenuje základní znaky barokní kultury u nás i ve světě, zná nejznámější památky, umělce a jejich díla charakterizuje význam osvícenství jako významný myšlenkový předěl charakterizuje situaci v českých zemích po třicetileté válce seznámí se situací rakouské monarchie v době vlády Marie Terezie a Josefa II., vybere jejich nejdůležitější reformy	Baroko Osvícenství Habsburská monarchie po třicetileté válce České země za Marie Terezie a Josefa II	VV – barokní památky a umělci HV – opera	
koloniální mocnosti, seznámí se s významem kolonií vysvětlí důvody a průběh osamostatnění USA, srovná vývoj Severu a Jihu, vysvětlí příčiny občanské války popíše průběh a význam Francouzské revoluce a napoleonských válek pro evropské dějiny	Kolonialismus Vznik USA Velká francouzská revoluce Napoleonské války	MKV - rasismus, obchod s otroky, zrušení otrokářství - diskuze VDO – principy demokracie, konstituční a absolutní monarchie, první dokumenty definující lidská práva – Prohlášení nezávislosti, Všeobecná deklarace lidských práv, význam Francouzské	

		revoluce pro uplatňování lidských práv - referáty OSV - otrokářství jako morální problém - diskuze VkO – lidská práva, konstituční a absolutní monarchie	
uvede příklady emancipačního hnutí národů usilujících o vytvoření jednotných národních států (Češi, Německo, Itálie) porovná fáze národního obrození, vyjmenuje nejdůležitější osobnosti tohoto období, vysvětlí jejich přínos pro obrodu národa charakterizuje význam průmyslové revoluce a její vliv na hospodářství, politiku, kulturu i životní prostředí seznámí se se základními znaky klasicismu a romantismu, uvede příklady nejvýznamnějších památek u nás i ve světě charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky, jak byly formulovány v revolučním roce 1848 na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy shrne vývoj v rakouské monarchii v 50. a 60. letech	Průmyslová revoluce a rozvoj vědeckého poznání Klasicismus a romantismus Habsburská monarchie v 1.pol.19.století Národní obrození Revoluce 1848 – průběh a výsledky v českých zemích a v Evropě Sjednocení Itálie a Německa Občanská válka v USA Vznik Rakouska - Uherska a české země v 50. a 60. letech 19.století	EV - škodlivý vliv rozvoje průmyslové revoluce na životní prostředí a zdraví lidí, přírůstek obyvatelstva během průmyslové revoluce F – Newton, parní stroj HV – Hlahol TV – Sokol ČJ – Národní divadlo, osobnosti Národního obrození VV – klasicismus, romantismus Př – Hook – mikroskop, Harway – krevní oběh, Mendel, Purkyně, Darwin	
rozumí změnám v průmyslu a	České země po roce 1867	- EGS – jsme Evropané,	

důvodům vzniku dělnických stran charakterizuje problémy česko - německého soužití, které se odrážely v politice, kultuře i hospodářství vysvětlí prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy charakterizuje soupeření mezi velmocemi před první světovou válkou a vymezí význam kolonií	Kolonialismus Konflikty mezi velmocemi Vzestup USA a situace v Rusku Průmyslová revoluce	konflikty mezi státy, česko – německé soužití - hry - Z – orientace na mapě	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 9.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
zná příčiny, průběh i důsledky první světové války na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách seznámí se s významem T. G. Masaryka nejen při vzniku Československa	Příčiny a vznik první světové války Důsledky války Ruské revoluce Vznik ČSR	EGS – konflikty mezi státy, důsledky války na život ve společnosti - diskuze VDO – vytvoření samostatného Československého státu - referát	
vysvětlí tíživé dopady celosvětové hospodářské krize popíše postavení Československa v době mnichovské krize zná okolnosti nástupu totalitních režimů v Německu, Itálii, Rusku i Španělsku a uvědomí si křehkost	Hospodářská krize Nástup totalitních režimů Mnichovská dohoda Druhá republika	VDO – principy demokracie, porušení základních demokratických principů - diskuze	

demokracie srovná výhody a nevýhody demokratického a totalitního vedení státu definuje pojmy antisemitismus, rasismus, nacismus a na příkladech doloží jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv			
na pozadí průběhu druhé světové války se naučí, jaké jsou materiální a morální důsledky válek popíše situaci Československa během války, zná hlavní osobnosti domácího i zahraničního odboje na příkladech doloží zločinnost nacismu (koncentrační tábory, holocaust, ..) seznámí se změnami v poválečném Československu i ve světě popíše vznik a problémy existence bipolárního světa a zejména postavení Československa v mezinárodních souvislostech, uvede příklady střetávání obou bloků charakterizuje fungování totalitního Československa (politické procesy, řízená ekonomika, ovlivňování kultury a vědy, ..)	2. světová válka Protektorát Čechy a Morava Formy odboje Heydrichiáda Přelom ve válce, cesta ke svobodě Osvobozování Československa Svět po 2. světové válce Československo po 2. Světové válce Únor 1948 a nástup totalitního režimu v Československu	MDV – zneužití médií k politické propagandě – inscenační hra MKV – problematika odsunu německého obyvatelstva - diskuze VDO – porušování lidských práv, politické procesy - hra VkO, Z – mezinárodní organizace ČJ – holocaust v literatuře, vliv politické situace na kulturu	
zná postavení rozvojových zemí seznámí se s touhu lidí po politické změně (1968)	Rozdělení světa, studená válka 60. – 70. léta	EGS – Evropa a svět nás zajímá, problémy rozvojových zemí, rozdělení světa na západní demokracii a východní totalitu – projekt, práce s mapou	
popíše příčiny rozpadu východního	Rozpad sovětského bloku		

bloku a komunistických systémů uvede příklady problémů současného světa	Vznik ČR Problémy současnosti		

7.4.2. Předmět: Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Výchova k občanství se zaměřuje na různé vztahy a vazby ve společnosti. Vede žáky k sebepoznávání a poznávání osobností druhých lidí. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů či protiprávním jednáním, např. korupcí. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování, jednání i jejich důsledky. Výchova k občanství rozvíjí občanské a právní vědomí, odkazuje na zákony, reaguje na aktuální situace v ČR i ve světě. Rozebírá také tématiku obrany státu, jako důležitou část našich životů. Součástí je finanční gramotnost, která vede žáky k uvědomělému hospodaření s penězi.

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Předmět Výchova k občanství je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V každém ročníku je 1 hodina týdně.

Vzdělávání v předmětu Výchova k občanství:
směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o aktivní občanský život
umožňuje poznat sám sebe, své chování i osobnosti druhých
učí aplikovat poznatky v praktickém životě
rozvíjí orientaci v aktuálním dění a ve světě financí (tzn. finanční gramotnost), rozpoznat znaky korupčního jednání
učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy
rozvíjí občanské a právní vědomí žáků

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
skupinová práce s využitím pracovních listů, odborné literatury, internetu…)
samostatná práce
vycházky v okolí školy, obce, regionu
projekty
diskuze
rozhovor

dramatizace
modelové problémové situace
aktivizační metody (brainstorming, myšlenková mapa)

Předmět **Výchova k občanství** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a společnost:**
Dějepis: naše vlast, vývoj československého státu, významné události, kulturní památky,…

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:
Zeměpis: měna, EU, NATO,…
Výtvarná výchova: stavební slohy,…
Výchova ke zdraví: rodinné vztahy, vztahy ve skupině, …

Předmětem prolínají **průřezová témata:**
VDO: občanská společnost a škola; občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie
OSV: rozvoj schopností poznávání; seberegulace, sebeorganizace; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje
EV: lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí
MDV: kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sdělení a reality; stavba mediálního sdělení; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu; fungování a vliv médií ve společnosti
EGS: Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět; jsme Evropané
MKV: kulturní diference; lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita; principy solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

<u>Kompetence k učení</u>
vést žáky k samostatnému získávání a vyhodnocování informací z různých zdrojů (učebnice, internet, televize, noviny, encyklopedie, slovníky, beletrie, ..)
ukázat žákům vhodné způsoby, metody a strategie vlastního učení
nabízet žákům řadu aktivizačních metod, které jim usnadní učení
vést žáky k tomu, aby své poznatky propojovali do širších celků a získávali tak komplexnější pohled na dění ve společnosti
vést žáky k celoživotnímu zájmu o dění ve společnosti

<u>Kompetence komunikativní</u>

vést žáky k formování vlastních názorů v písemném i ústním projevu
nabízet žákům možnost zapojovat se do diskuse na různá témata
vést žáky ke kultivovanému ústnímu projevu
učit žáky prezentovat referáty a projekty
nabízet žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů
učit žáky získávat informace z různých zdrojů a rozpoznat jejich spolehlivost
vést žáky k respektování názorů druhých lidí

Kompetence k řešení problémů
vést žáky k pochopení problémů, vyhledávání a ověřování vhodných řešení
nabízet žákům reálné příklady jak řešit různé problémové situace
předkládat žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování
vést žáky ke schopnosti činit uvážlivá rozhodnutí, obhájit je a nést za ně zodpovědnost
nabízet žákům dostatek příležitostí samostatně řešit problémy a ověřovat správnost svých postupů
vést žáky k porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních praktických zkušeností o člověku a jeho zdraví

Kompetence sociální a personální
vést žáka ke spolupráci ve skupině
vést žáka k upevňování dobrých mezilidských vztahů
umožnit žákům pochopit prospěšnost spolupráce
umožnit žákům rozvoj zdravé sebedůvěry
navozovat dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti a jedinečnosti každého člověka a k pochopení změn během dospívání

Kompetence občanské
vést žáky k vcítění se do pocitů a myšlení druhých lidí
nabízet žákům dostatek příležitostí a modelových situací naučit se odmítat psychické i fyzické násilí
vést žáky k respektování kulturní odlišnosti jednotlivců i skupin
umožnit žákům pochopit princip vzniku zákonů a právních norem, uvědomit si následky a dopady při jejich nedodržování
vést žáky k ocenění našich kulturních tradic, uměleckých děl a památek
umožnit žákům pochopit naše začlenění do evropské integrace
vést žáky k pochopení nutnosti ochrany životního prostředí a k jeho aktivní ochraně

Kompetence pracovní

nabízet žákům projekty a další činnosti, ve kterých se mimo jiné budou učit zvládat základní pracovní činnosti (práce s papírem, …)
vést žáky k odpovědné volbě povolání
vytvářet dostatek situací k pochopení fungování tržního hospodářství, cílů a rizik podnikání

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Výchova k občanství
Ročník: 6.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
dokáže stručně charakterizovat každé roční období i měsíc zná významné svátky, lidové zvyky, vysvětlí jejich původ na příkladech uvede rozdílné způsoby slavení svátků u nás a v jiných zemích sleduje sdělovací prostředky orientuje se na naší škole řídí se vnitřním řádem školy chápe práva a povinnosti žáků, objasní výhody jasně stanovených pravidel a dodržuje je aktivně se zapojuje do žákovské samosprávy	Úvod do výchovy k občanství Cyklus dne, týdne a roku Významné svátky roku Život ve škole Práva a povinnosti žáků – vnitřní řád školy Činnost žákovské samosprávy	VDO- občanská společnost a škola, uplatňování demokratických principů ve škole - diskuze OSV – pozitivní vztah k druhým, komunikace – inscenační hry MKV – vztahy mezi lidmi - hry D – významné události naší historie	Aktuálně jsou probírána témata státních svátků a významných dnů
stručně popíše fungování obce, zná pojmy jako je starosta, obecní rada, obecní volby, obecní úřad, .. zapojuje se do kulturního života obce a ochrany životního prostředí okolí obce zná zajímavá a památná místa naší obce a okolí	Naše obec Fungování obce Místní tradice Významná místa a rodáci Náš region	EV – vztah člověka k prostředí, příroda a kultura obce a její ochrana - referát VDO – obec jako základní jednotka samosprávy státu - exkurze ČJ – místní pověsti D – významná rodáci, historie	

uvědomuje si nutnost jejich ochrany sleduje místní zpravodaje a sdělovací prostředky uvědomí si postavení obce a regionu v širších souvislostech (ČR, EU)		obce PŘ – přírodní zajímavosti obce a regionu	
dokáže vyprávět některou z pověstí o počátcích českého národa objasní význam některých slavných osobností naší minulosti dokáže uvést příklady významných kulturních i přírodních míst a památek vysvětlí, co proslavilo ČR ve světě objasní význam hlavního města Prahy uvědomí si důležitost mateřského jazyka seznámí se se základními prvky demokracie v našem státě objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání rozliší projevy vlastenectví od projevů nacionalismu vysvětlí rozdíl mezi národností a státním občanstvím objasní potřebu tolerance ve společnosti zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Pojem vlasti a vlastenectví Pověsti o počátcích českého národa Naši slavní předkové Zajímavá a památná místa Významné osobnosti Praha Mateřský jazyk Státní symboly ČR jako demokratický stát Obrana státu	VDO – principy demokracie - hry EGS – jsme Evropané, naše vlast a Evropa – práce s mapou MKV – postavení národnostních menšin, základní informace o etnických a kulturních skupinách žijící v české společnosti - diskuze MDV– mediální sdělení - projekt ČJ – pověsti, mateřský jazyk D - historie našeho státu Z – orientace na mapě	

sleduje sdělovací prostředky popíše situace, kdy je třeba bránit stát navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení			
zaujímá tolerantní postoje přiměřeně uplatňuje svá práva s ohledem na zájmy druhých posoudí přínos spolupráce lidí při řešení úkolů v rodině řeší neshody nenásilným způsobem vysvětlí význam harmonických vztahů pro zdravý vývoj dítěte rozpozná možné příčiny rodinných problémů uvede příklady efektivního sestavení osobního rozpočtu vyjmenuje základní povinné poplatky rozpočtu domácnosti rozliší zbytné a nezbytné výdaje vysvětlí zásady hospodárnosti na rozpočtu domácnosti objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	Rodina a rodinný život Volný čas Lidská setkání, přátelství Manželství - rodičovství Dospívání Finanční gramotnost: Hospodaření domácnosti – úspory, investice… Domácí finance	OSV – seberegulace, Sebepoznání, psychohygiena, poznávání lidí, chování podporující dobré vztahy - hry M – rozpočet VkZ – vztahy v rodině, změny v životě člověka	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Výchova k občanství
Ročník: 7.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy průřezová témata projekty, exkurze**	**Poznámky**
uplatňuje slušné způsoby komunikace kriticky přistupuje k mediálním informacím vyjádří svůj postoj k působení reklamy na chování lidí charakterizuje prostředky masové komunikace	Život mezi lidmi Typy sociálních skupin Rodina, škola, vrstevníci Komunikace Média	OSV – komunikace, poznávání lidí, život ve skupině, mezilidské vztahy, pravidla slušného chování - hry MDV – chápání mediálních sdělení, reklam - projekt VDO – občan, jako zodpovědný člen společnosti, volební systém, práva jsou pro všechny, rovnost, tolerance, rasismus - hry EGS - Evropa a svět nás zajímá, státní a evropské symboly, národnostní menšiny, předsudky - diskuze ČJ – mediální sdělení, zpráva, způsoby komunikace	Prevence k rasismu, xenofobii a intolerance Prevence šikany Do výuky jsou zařazena témata: Finanční gramotnost Obrana státu Korupce Aktuálně jsou probírána témata státních svátků a významných dnů
porovnává různé podoby a projevy kultury respektuje odlišné projevy kultury orientuje se v nabídce kulturních institucí uplatňuje vhodné způsoby chování, zdůvodní nepřijatelnost vandalismu toleruje a chápe odlišnosti mezi různými náboženstvími	Člověk a kultura Kultura a umění Víra a náboženství Zásady slušného chování Kulturní instituce Ochrana přírodního a kulturního dědictví	MKV – kulturní diferenciace, lidské vztahy – diskuze, hry D – kulturní vývoj, stavební slohy, kulturní památky Z – současný svět, ohniska náboženských konfliktů	

chápe kulturní význam světových náboženství pro svět chápe, že víra může člověka obohatit uvědomuje si nebezpečí náboženských sekt			
dodržuje zásady hospodárnosti objasní vlastní zásady hospodaření s penězi rozlišuje různé formy vlastnictví dokáže se rozhodnout, jak vhodně nakládat s penězi orientuje se v základních měnách států uvede příklady různého způsobu hotovostního a bezhotovostního placení zhodnotí bezpečností rizika platebních karet	Majetek Naše potřeby Majetek a vlastnictví Životní úroveň Finanční gramotnost: peníze, funkce, formy placení	OSV – rozhodování a řešení problémů - hry M - rozpočet ČJ – práce s textem, novinami D – historie peněz, obchodu	
rozlišuje typy států uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na řízení státu pokusí se vyložit smysl voleb popíše situace, kdy je třeba bránit stát navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení	Stát Demokracie Volby Samospráva Obrana státu	VDO – občan jako odpovědný člen společnosti, základní principy demokracie, volby, participace ve společnosti - hry Z – druhy a formy států ve světě	
objasní potřebu tolerance ve společnosti ví, jak pomoci v situacích ohrožení zaujímá aktivní postoj k projevům lidské nesnášenlivosti přiměřeně uplatňuje svá práva,	Nadnárodní organizace Lidská práva v dokumentech Rovnost a nerovnost Svoboda Morálka a mravnost	OSV – morální rozvoj - diskuze VDO – práva a povinnosti občana, Listina základních práv a svobod - projekt MKV – rovnost - diskuze Z – mezinárodní organizace	

respektuje zájmy druhých			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Výchova k občanství
Ročník: 8.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
objasní, jak může hodnocení vlastní osobnosti ovlivnit rozhodování, vztahy s druhými lidmi objasní význam vůle při překonávání překážek rozpoznává projevy záporných vlastností u sebe i ostatních pochopí, co vytváří rozdílnost jednotlivých osobností je schopen rozvíjet osobní přednosti, překonávat nedostatky rozpozná, jak pěstovat zdravou sebedůvěru získá základní představu o emocích zamyslí se nad smyslem života	Osobnost Podobnost a odlišnost lidí Sebepoznávání a sebehodnocení Vlastnosti osobnosti Temperament, charakter, Motivy, zájmy, potřeby Schopnosti, inteligence Poznání, myšlení a tvořivost Paměť City Náročné životní situace	OSV – sebepoznání a sebepojetí - hry VkZ – osobnostní rozvoj PŘ – psychohygiena, prevence a ochrana zdraví	Do výuky jsou zařazena témata: Finanční gramotnost Obrana státu Korupce Aktuálně jsou probírána témata státních svátků a významných dnů
na příkladu kupujících a prodávajících vysvětlí podstatu fungování trhu objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny na příkladu ukáže tvorbu ceny	Hospodaření Výrobní a nevýrobní odvětví, služby a statky Trh a jeho fungování Finanční gramotnost: Trh	OSV – komunikace, mezilidské vztahy – inscenační hry M – počítání slev Inf – vyhledávání spotřebitelských informací na Internetu	

jako součet nákladů, zisku a DPH popíše vliv inflace na hodnotu peněz vysvětlí pojem konkurence kriticky hodnotí klamavé reklamy uvede základní práva spotřebitelů uplatňuje zásady reklamace výrobků	Cenové praktiky, slevy, klamavá reklama Základní práva spotřebitelů Reklamace		
rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci uvede příklady institucí a orgánů státní moci objasní výhody demokratického řízení státu pro život uvede příklady korupčního jednání diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání v konkrétních situacích na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu	Právo Ústava Moc zákonodárná Moc výkonná Moc soudní Základní práva a svobody Politika Korupce Obrana státu	VDO – principy demokracie, význam Ústavy - diskuze MDV – kritické čtení mediálních sdělení - projekt ČJ – denní tisk, politické zprávy	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Výchova k občanství
Ročník: 9.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany rozpozná protiprávní jednání,	Občan obce a státu Odvětví práva ČR Občanskoprávní vztahy	VDO – demokratické principy v životě, občan jako zodpovědný člen státu - referát	Do výuky jsou zařazena témata: Finanční gramotnost Obrana státu

rozliší přestupek a trestný čin, uvede příklady korupčního jednání diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání v konkrétních situacích	Orgány právní ochrany a sankce Přestupky a správní řízení, protiprávní jednání Občanské soudní řízení Trestní právo Korupce		Korupce Aktuálně jsou probírána témata státních svátků a významných dnů
objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky	Vlastnictví Ochrana majetku Smlouvy Odpovědnost za škodu	VDO – odpovědnost, právní vztahy - exkurze	
objasní význam správné volby povolání a sebepoznání objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – pracovní poměr	Volba povolání Pracovní právo Zákoník práce	MDV – vnímání mediálních sdělení (nabídka zaměstnání) - beseda ČJ – inzerát Inf – tvorba životopisu na PC	
objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – manželství, náhradní rodinná péče	Rodinné právo Manželství Rodiče a děti	OSV – mezilidské vztahy, kooperace - hry VkZ – vztahy mezi lidmi a způsoby soužití VkZ - rodinné vztahy	
rozlišuje zdroje příjmů státu, rozlišuje výdaje státu vysvětli, jakou funkci plní banky, jaké služby nabízejí rozlišuje úlohu výroby, obchodu a služeb na příkladu objasní úrok objasní nakládání s volnými finančními prostředky uvede příklady splátkového prodeje definuje hypotéku orientuje se ve stavebním spoření a hypotékách uvede a zhodnotí možnosti	Stát a hospodářství Státní rozpočet a daně Sociální politika státu Podnikání Peněžní ústavy Finanční gramotnost: Toky peněz Finanční produkty Finanční plánování Pojištění	VDO – odpovědnost - hry M – rozpočet, úroky, daně	

různých typů pojištění vysvětlí, co je inflace			
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam a popíše výhody spolupráce mezi státy uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu	Mezinárodní organizace (EU, OSN, NATO) Problémy současného světa a bezpečnostní situace Ohrožené životní prostředí Globalizace Globální problémy v Evropě a ve světě Obrana státu	EGS – Evropa a svět nás zajímá, globalizace, ČR a Evropa, ČR a svět – práce s mapou EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí- ekologie, závažnost a důsledky zásahu lidí do přírody, vztah člověka k prostředí - referáty MKV – etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity - diskuze M - rozpočet Z – současný svět, orientace na mapě, mezinárodní organizace D – historie konfliktů ve světě	

7.5. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

7.5.1. Předmět: Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

V 6. ročníku je kladen důraz na motivační stránku. Používané metody a formy práce vedou zejména k rozvoji zájmu žáka o fyziku a fyzikální jevy. Ve velké míře jsou využívány praktické úkoly, fyzikální zajímavosti, jednoduché laboratorní úkoly, praktické měření fyzikálních veličin a jejich odhady, úkoly spojené s praxí, (dívej se kolem sebe, zkoumej, odhaduj), ukaž, co už umíš a dovedeš, projekty a jednoduché motivační pokusy. Velký důraz je kladen na laboratorní práce žáků a zařazeny jsou i exkurze. V předmětu jsou zařazena i dvě průřezová témata, a to environmentální a mediální výchova. V některých tématech učivo fyziky prolíná s učivem chemie, matematiky a zeměpisu.

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V každém ročníku 2 hodiny týdně.

Fyzika se vyučuje v odborné učebně fyziky, v počítačové učebně s připojením k internetu.

Vzdělávání v předmětu Fyzika:
směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o fyziku a ostatní přírodovědné předměty
poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodních zákonitostí
umožňuje porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažovaní
učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě
vede k chápání podstatných souvislostí mezi fyzikou, chemii, přírodopisem a běžným životem
seznamuje žáka s přírodními zákony

zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí

zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování

potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
frontální výuka s demonstračními pomůckami
vycházky s pozorováním, exkurze (planetárium, alternativní zdroje energie)
krátkodobé projekty
výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi
skupinová práce s využitím pomůcek, pracovních listů, odborné literatury, pracovních sešitů apod.

Fyziku je možno dělit **podle metod práce**, kterými fyzikové pracují, nebo **podle oborů**, kterými se fyzika zabývá.
Podle **metod práce** dělíme fyziku na **experimentální a teoretickou**.

Experimentální fyzika – provádí pokusy, měří fyzikální veličiny, hledá vzájemné souvislosti mezi fyzikálními veličinami a stanovováním fyzikálních zákonitostí a zákonů.
Teoretická fyzika hledá obecné zákony a principy, kde jejich rozborem dochází k novým poznatkům. Užívá především matematických prostředků – fyzikální vzorce – k řešení jí slouží kalkulátory a počítače.

Podle **oborů** dělíme fyziku na:
Molekulovou fyziku – stavba hmoty, její vlastnosti a zákonitosti.
Mechaniku – nauka o pohybu těles v prostoru.
Termiku – nauka o teple, jeho přeměnách a vzniku.
Nauku o vlnění a akustiku – mechanické vlnění těles, zvuk a tón.
Elektřinu a magnetismus – nauka o zelektrizování těles a jejich užití.
Optiku – nauka o světle a jevech s ním souvisejících.
Atomistiku – nauka o jádře atomu a jeho energii.

Předmět **Fyzika** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda:**
Přírodopis: stavba oka, stavba ucha, hlasivky, význam ultrazvuku v lékařství
Zeměpis: planety, Vesmír, orientace na obloze, sluneční soustava
Chemie: stavba látek atom, molekule, iont, elektrický článek, elektrolýza, chemická vazba

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:
Informatika: práce (příklady konání práce v různých sportech)
Matematika: úprava rovnic (zápis a výpočty slovních úloh), vyjádření neznámé ze vzorce
Přírodopis: vývoj člověka, …
Dějepis: vztlaková síla, síla, Isaac Newton, jednoduché stroje (usnadnění práce dříve a dnes)

Zeměpis: planety, pohyb Země, Měsíce, slapové jevy, střídání ročního období
Hudební výchova: tóny a akordy

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

VDO: občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie

OSV: rozvoj schopností poznávání; seberegulace, sebeorganizace; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje

EV: ekosystémy; základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí

MDV: kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sdělení a reality; stavba mediálního sdělení; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu

EGS: objevování Evropy, světa, zákonitosti světa

MKV: kulturní diference; lidské vztahy; ochrana člověka za běžných rizik

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
Na úrovni předmětu fyzika jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využívány následující postupy:
vést žáky k tomu, aby uváděli věci do souvislostí, propojovali do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvářeli komplexnější pohled zejména na přírodní jevy.
vést žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů a využívat je efektivně ve svém dalším studiu
podporovat u žáků snahu vytrvale hledat konečné řešení problému, nenechat se odradit případným nezdarem
nabízet žákům možnost samostatně, či ve spolupráci s ostatními žáky systematicky pozorovat různé fyzikální objekty, procesy i jejich vlastnosti a měřit různé fyzikální vlastnosti objektů
vést žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování a měření zpracovávali, vyhodnocovali a dále používali pro vlastní učení
vést žáky v diskuzích k vyslovení hypotézy o fyzikální podstatě studovaných jevů či jejich průběhu, ověřovat různými prostředky jejich pravdivost a využívat získané zkušenosti k dalšímu poznávání okolního světa

Kompetence k řešení problémů
Na úrovni předmětu fyzika jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využívány následující postupy:
podporovat u žáků samostatné pozorování a experimentování, získané výsledky žák porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

vést žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechat se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
vést žáky k samostatnému řešení problémů; k volbě vhodných způsobů řešení; při řešení problémů žák využívá logické, matematické a empirické postupy
hledat, navrhovat a používat další metody, informace a poznatky, které přispívají k řešení daného problému v případě, že dosavadní poznatky a metody nevedou k cíli
vést žáky k pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí a k rozhodování v zájmu podpory a ochrany zdraví svého i ostatních

Kompetence komunikativní
Na úrovni předmětu fyzika jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využívány následující postupy:
vést žáky k zvládnutí přesného a stručného vyjadřování užíváním fyzikálního jazyka včetně symboliky (označení fyzikálních veličin a jejich jednotek)
nabízet žákům dostatek možností k porozumění textů, obrazových materiálů, modelů a pokusů souvisejících s fyzikálními jevy
vést žáky k týmové práci, žáci jsou si vědomi zodpovědnosti za výsledek skupinové (párové) práce, hodnotí výsledky skupinové práce a formulují své uspokojení z práce v hodině
vést žáky k diskusi o výsledcích skupinové práce ve skupině i ve třídě
vést žáky k využívání informačních prostředků pro své studium, práci ve škole a komunikaci s okolím, k používání komunikačních technologií k dorozumění (telefon, internet, e-mail, chat)

Kompetence pracovní:
nabízet dostatek situací k propojení problematiky člověka, jeho hygieny, ochrany jeho zdraví s otázkami ochrany zdraví při práci a zájmové činnosti.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vzdělávací předmět: Fyzika
Ročník: 6. ročník

Výstupy	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, exkurze, projekty**	**Poznámky**
je vzbuzen zájem o předmět. Na další hodiny se žák bude těšit, je	co rozumíme pod pojmem fyzika? jsme schopni vysvětlit každý jev?	D Významné osobnosti historie, muzea, technické památky.	Úvodní hodina, zjištění vědomostí z I. stupně, navázání na získané

zvědav	jak jevy popisujeme práce s učebnicí a sešitem jak sledovat předváděné pokusy, praktická ukázka efektního pokusu seznámení se způsobem hodnocení	Př Ochrana životního prostředí, ekologie, život v rybníku za nízkých teplot. Ov Jaderná elektrárna, vynález dynamitu. M Fyzikální výpočty, práce s kalkulačkou.	vědomosti, opakování
bezpečně rozliší látku a těleso rozezná látku pevnou, kapalnou, plynnou, uvede příklady pevných, kapalných a plynných těles	TĚLESA A LÁTKY, JEJICH VLASTNOSTI látka jako společná vlastnost některých těles tři skupenství látek, skupenství vody	Vv ekologie – znečisťování ovzduší tání ledovců Př. koloběh vody v přírodě čistota vody Tv lední hokej, lyžování – umělý led, sněhová děla	Hodně praktických příkladů
odvodí vlastnosti pevných látek odvodí vlastnosti kapalných látek odvodí vlastnosti plynných látek experimentuje s využitím dostupných pomůcek	pružnost, tvárnost, křehkost a tvrdost pevných látek, tvarová stálost volný vodorovný povrch, tekutost a nestlačitelnost kapalin, tvarová proměnlivost tekutost, stlačitelnost a rozpínavost plynných látek nebezpečné látky a pravidla zacházení s nimi	nebezpečí hrozící od nelegálního uskladňování jedovatých látek EV - základní podmínky života – pracovní listy, práce s textem	
experimentuje s využitím dostupných pomůcek uvádí praktické příklady těles, která na sebe vzájemně působí	GRAVITAČNÍ SÍLA, ZEMĚ účinky vzájemného silového působení pohybové a deformační účinky síly elektrická, magnetická a gravitační síla	Př. buňka	Práce s glóbusem, video, interaktivní materiály
rozlišuje rozdíl mezi atomem a	Atom	Z přitažlivá síla Země a jiných těles	Práce s olovnicí

molekulou uvede příklady prvků uvede příklady sloučenin	prvek molekula sloučenina	Z práce s glóbusem Pč výroba olovnice	
chápe pojem fyzikální veličiny je schopen uvést příklady fyzikálních veličin uvede měřidla a jednotky některých veličin	elektrování elektrická síla elektrický náboj kladný elektrický náboj záporný	Př. mikroskopování struktur pouhým okem neviditelných D filozofové starověkého Řecka a jejich moderní představy o stavbě hmoty	
zná měřidla a umí je použít převádí jednotky délky provede správně měření délky vypočte aritmetický průměr hodnot z více měření	porovnávání vlastností těles měření vlastností těles pojem fyzikální veličina příklady fyzikálních veličin, měřidla značka, základní a vedlejší jednotky postup měření přesnost měření opakované měření délky	Z Fyzikální veličiny používané v zeměpisu (rychlost větru, zeměpisné souřadnice, nadmořská výška…) Př. Fyzikální veličiny používané v přírodopisu (rychlost, délka, hmotnost, hustota). Tv Fyzikální veličiny používané v tělesné výchově (rychlost, délka, hmotnost, čas) Tv Význam hmotnosti ve sportu – sumo, vzpírání Př. Hmotnosti živočichů (plejtvák obrovský, slon africký, blecha, …) . M Stejné počítání Z Rovnodennost v šedesátkové soustavě u času a úhlu. Ov Délka roku, měsíce. Kalendář. D Sumerská říše. Čj Původ slov sekunda, vteřina. M násobky a díly jednotek, převody čtení a sestavení jednoduché tabulky	Co nejvíce praktických ukázek
zná jednotky objemu a umí je převádět umí zacházet s odměrným válcem umí změřit objem kapalného tělesa umí změřit objem pevného tělesa	odměrný válec značka, základní a vedlejší jednotky postup měření přesnost měření objem kapalného a pevného tělesa		Laboratorní práce
zná jednotky hmotnosti a umí je převádět umí zacházet s různými typy vah umí změřit objem pevného tělesa změřit hmotnost kapalného tělesa	měřidla, rovnoramenné váhy značka, základní a vedlejší jednotky postup měření přesnost měření hmotnost kapalného a pevného tělesa		
chápe pojem hustota látky vysvětlí na konkrétních příkladech	hustota látky značka, základní a vedlejší jednotky		

hustotu látky vypočte hustotu látky vypočte hmotnost látky z objemu a hustoty orientuje se v tabulkách hustot látek	převody jednotek výpočet hustoty výpočet hmotnosti tělesa pomocí hustoty	vyjádření funkční závislosti tabulkou a grafem D historie měření fyzikálních veličin ITK vyhledávání informací po portálech, v knihovnách a databázích, www Z změny teploty v různých ročních období a klimatických sférách EGS –Evropa a svět nás zajímá, zavedení soustavy SI (význam pro kooperaci, model Země) – práce s odbornou literaturou, interaktivní tabule	
zná jednotky času a umí je převádět umí zacházet se stopkami umí změřit dobu trvání jevu	měřidla značka, základní a vedlejší jednotky postup měření přesnost měření		
chápe změnu objemu těles v závislosti na teplotě uvede příklady roztažnosti těles chápe souvislost využití roztažnosti těles v teploměrech	změna objemu pevných těles při zahřívání bimetalový pásek a jeho vlastnosti změna objemu kapalných těles při zahřívání		
zná základní jednotku teploty umí zacházet s teploměrem umí změřit teplotu tělesa dokáže sledovat a zaznamenávat změny teploty ovzduší	měřidla značka, základní jednotka postup měření přesnost měření		
orientuje se ve fyzikálních veličinách, zná jejich značky a jednotky, umí změřit hodnoty veličin, umí počítat pomocí vzorců	Shrnutí učiva		

pohyb a klid těles posuzuje vždy ve vztahu k jinému tělesu uvede příklady pohybu těles chápe pojem trajektorie a dráha pohybu rozliší různé druhy pohybu	POHYB Klid a pohyb těles Jak můžeme popsat pohyb	M desetinná čísla převody jednotek úlohy na pohyb těles funkční vztah vyjádřený tabulkou Př. rychlosti pohybu různých zvířat ITK orientace v jízdních řádech OSV - kooperace - spolupráce při měření - skupinová práce	Vhodná hodina v učebně TV – pohyb. Ukázky s míčem
uvede příklady rovnoměrného pohybu uvede příklady nerovnoměrného pohybu rozliší znaky rovnoměrného a nerovnoměrného pohybu	Nerovnoměrný, rovnoměrný a pohyb		
vypočte rychlost pomocí dráhy a doby pohybu dokáže vysvětlit pojem rychlosti rovnoměrného pohybu umí užít vzorec pro výpočet rychlosti v základních úlohách zná vztah mezi různými jednotkami rychlosti	Rychlost rovnoměrného pohybu		Elektrické autíčko
vypočte dráhu pomocí rychlosti a doby pohybu orientuje se v grafu s (t)	Dráha tělesa při rovnoměrném pohybu		

chápe pojem průměrné rychlosti vypočte průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu	Průměrná rychlost		
	Úlohy k opakování a shrnutí učiva		
demonstruje sílu a její účinky uvede příklady silového působení v denním životě popíše siloměr a princip, na kterém je založen	SÍLA. SKLÁDÁNÍ SIL Co už víme o síle	D historie poznání síly	
znázorní sílu specifikuje odlišnost dvou různých sil chápe rozdíl mezi hmotností a gravitační silou chápe vztah přímé úměrnosti gravitační síly a hmotnosti určí velikost gravitační síly Země působící na těleso o dané hmotnosti uvede příklady dvou sil stejného směru působících na jedno těleso určí velikost a směr výslednice těchto sil uvede příklady dvou sil opačného směru působících na jedno těleso určí velikost a směr výslednice těchto sil definuje podmínky pro rovnováhu sil uvede příklady rovnováhy sil objasní pohybové účinky sil v rovnováze na těleso	Znázornění síly Gravitační síla a hmotnost tělesa Skládání dvou sil stejného směru Skládání dvou sil opačného směru Rovnováha dvou sil	M geometrie, úsečky, tělesa a jejich tvary, výpočet, opakování jednotek hmotnosti – převody jednotek Vv znázornění síly Tv těžiště lidského těla, posuny těžiště OSV - řešení problémů, rozhodování - diskuze	
odhadne polohu těžiště těles chápe vliv polohy těžiště na stabilitu těles	Těžiště tělesa Rovnovážná poloha tělesa		
uvede příklady posuvných účinků síly uvede příklady změny rychlosti tělesa působením síly uvede příklady brzdných sil	POSUVNÉ ÚČINKYSÍLY. POHYBOVÉ ZÁKONY Zákon setrvačnosti	Př. živočichové s reaktivním pohonem	

navrhne řešení změny velikosti brzdných sil	Zákon vzájemného působení dvou těles Urychlující a brzdné účinky síly	vliv tvaru tělesa živočichů na zmenšení odporové síly	
chápe princip hydraulických zařízení uvede příklady užití hydraulických zařízení v praxi popíše činnost hydraulických zařízení podle modelu vypočte tlakovou sílu na dno nádoby porovná tlakovou sílu na dno nádoby s gravitační silou působící na kapalinu v nádobě jmenuje příklady technických	Mechanické vlastnosti kapalin	Př. páky ve stavbě těla člověka OSV – kooperace - pokusy	
vypočítá hydrostatický tlak chápe praktické důsledky existence p_h uvede příklady využití spojených nádob chápe, že na těleso v kapalině působí proti sobě F_g a F_{vz} určí směr F_{vz} chápe souvislost F_{vz} s objemem ponořené části tělesa a s hustotou kapaliny vysloví Archimédův zákon vypočítá F_{vz} v konkrétních případech	Hydraulická zařízení Účinky gravitační síly na kapalinu Hydrostatický tlak Vztlaková síla v kapalině	Př. přizpůsobení vodních živočichů životu v hloubce potápění lidí a jejich výbava M opakování jednotek objemu, převody jednotek OSV - kreativita – laboratorní práce Vv voda v malbě D historická postava Archimédes Čj skloňování jména Archimédes ČJ napsat referát Tv rekordy člověka ve vodě, pod	Laboratorní práce

		vodou	
experimentálně prokáže plování nestejnorodých těles v kapalině dokáže porovnat síly působící na těleso při plování vysvětlí význam ponoru plovoucích těles vysvětlí existenci atmosférického tlaku určí směr působení tlakové síly v atmosféře	Potápění, plování a vznášení se stejnorodého tělesa v kapalině Archimédův zákon Plování nestejnorodých těles Opakování a shrnutí učiva		Laboratorní práce
vysvětlí princip měření atmosférického tlaku popíše rtuťový tlakoměr chápe proměnlivost atmosférického tlaku a umí ji zdůvodnit zná hodnotu normálního tlaku aplikuje Archimédův zákon pro vzduch určí směr F_{vz} chápe souvislost F_{vz} s objemem tělesa a s hustotou vzduchu uvede příklady praktického využití vztlakové síly ve vzduchu uvede konkrétní příklady přetlaku, podtlaku plynu dokáže měřit tlak deformačním manometrem	MECHANICKÉ VLASTNOSTI PLYNŮ Co už víme o plynech Atmosférický tlak Měření atmosférického tlaku Změny atmosférického tlaku Vztlaková síla působící na tělesa v atmosféře Země Tlak plynu v uzavřené nádobě. Manometr	OV, VkZ první pomoc ČJ správné psaní cizích slov souvisejících s tématem M, F převody jednotek tlaku Z tlak jako meteorologický jev - rozdíly	Hélium
pojmenuje zdroje světla zná hodnotu rychlosti šíření světla ve vakuu definuje šíření světla ve stejnorodém prostředí pozná podle tvaru srpku Měsíce na obloze aktuální fázi	SVĚTELNÉ JEVY Světelné zdroje. Rychlost světla Přímočaré šíření světla Měsíční fáze	M osová souměrnost Vv	Lupy, světla Interaktivní materiál

dokáže vysvětlit proměny měsíčního srpku na obloze vysvětlí pojem stín a vznik stínu vysvětlí vznik zatmění Slunce, Měsíce vysloví zákon odrazu experimentálně ověří zákon odrazu popíše vlastnosti obrazu v zrcadle experimentuje s rovinným zrcadlem ověří experimentálně vlastnosti obrazu chápe praktický význam zrcadel uvede příklady lomu světla experimentálně prokáže lom uvede příklad odrazu světla	Stín Odraz světla. Zákon odrazu Zobrazení rovinným zrcadlem Zrcadla v praxi	využití stínů a barev ve výtvarném projevu a v uměleckých dílech D význam optických přístrojů pro poznání v historii ITK vyhledává informace o zajímavých optických jevech	
	Opakování a shrnutí učiva		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vzdělávací předmět: Fyzika
Ročník: 8. ročník

Výstupy **Žák:**	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu změří velikost působící síly předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	Co jsme se dosud naučili	Př. Činnost svalů. D Starověké pověsti -Atlas.	

vysvětlí fyzikální pojem práce uvede příklady konání práce vypočte velikost práce demonstruje práci 1J demonstruje výkon 1W umí porovnat srovnatelné výkony řeší úlohy na výkon	PRÁCE A VÝKON Práce Výkon	T Vykonávaná práce při různých sportech. Ov Význam práce pro sociologii. Ch Působení sil mezi molekulami a atomy. Př. Výkony zvířat a porovnání s výkonem člověka Ov Vliv zvýšení výkonu pomocí strojů na společenský vývoj. D Vynález parního stroje. T Výkony sportovců v různých disciplínách - vzpírání, skok do výšky. OSV – kooperace – týmová práce M vzoreček	Kalkulačka
vysvětlí užitečnou práci stroje určí účinnost stroje vysvětlí účinnost v %	Výpočet práce z výkonu a času		
ví, jak zvětšit, zmenšit pohybovou energii E_k vysvětlí, na čem závisí E_k vypočte potenciální energii tělesa E_p vysvětlí, na čem závisí E_p	ENERGIE Pohybová a polohová energie Polohová energie tělesa	Př. Množství energie v potravinách. Přeměny energie u různých živočichů. Světluška, elektrický úhoř Ov Energie a její přeměny jako podmínka sociologického vývoje lidstva. Potřeba potravin pro život člověka T start sprinterů D Historický vývoj zdrojů energie Z. Příliv a odliv, koloběh vody Př. Metabolismus rostlin, obsah	

		chemických látek v rostlinách, činnost svalů OSV – řešení problémů - diskuze	
uvede příklady přeměny energií popíše přeměnu energií při volném pádu má přehled o praktickém využití přeměny polohové energie vody na pohybovou	Vzájemná přeměna E_p a E_k Zákon zachování energie Perpetum mobile Shrnutí		Laboratorní práce Shrnutí
umí zelektrovat tělesa třením vysvětlí princip elektrování chápe pojem elektrického pole experimentuje s elektroskopem zná značku a jednotku elektrického náboje vysvětlí princip přitahování nenabitých těles k elektricky nabitému tělesu popíše princip indukce modeluje a znázorní elektrické pole pomocí siločar nakreslí schéma el. obvodu vysvětlí funkci el. obvodu má přehled o účincích el. proudu popíše el. proud ve vodiči zná dohodnutý směr proudu	ELEKTRICKÉ JEVY Elektrování těles, elektrický náboj, elektrické pole Vodič a izolant v elektrickém poli Elektrické siločáry Elektrický obvod Elektrický proud	Čj. Různé významy slova náboj Ch Složení atomů, vznik iontů, iontová vazba molekul Ov Laserové tiskárny a kopírky. Odlučovače kouře Prokop Diviš EGS – objevujeme svět a jeho zákonitosti – manipulace s pomůckami Př. Vnímání změn elektrického pole živými organizmy Ch Elektrolyt, elektrolýza, ionty	Práce s elektrickými sestavami
dokáže zapojit ampérmetr nakreslí schéma zapojení změří elektrický proud v obvodu	Měření elektrického proudu	Zem. Zemské magnetické pole. Př. Význam elektrického proudu v živých organismech. Ov Měření elektrických proudů v lékařství - vyšetření EKG, EEG	
dokáže zapojit voltmetr nakreslí schéma zapojení	Měření elektrického napětí	Čj. různé významy slova napětí	

změří elektrické napětí			
zná druhy galvanických článků a baterií zná princip akumulátoru	Zdroje elektrického napětí	Ch elektrolyt, chemické děje probíhající na elektrodách Voltova článku Ov Vybité el. Články nepatří do komunálního odpadu	
vysvětlí elektrický odpor umí užít vzorec pro Ohmův zákon umí změřit odpor spotřebiče vysvětlí závislost odporu na vlastnostech vodiče navrhne změnu odporu vodiče zná zákonitosti elektrického proudu v jednoduchém obvodu umí určit veličiny v jednoduchém obvodu zná zákonitosti elektrického proudu v rozvětveném obvodu umí určit veličiny v rozvětveném obvodu zapojí reostat jako regulátor proudu zapojí reostat jako dělič napětí uvědomuje si souvislost energie a práce vyhledá příkon spotřebiče umí použít vzorce pro výpočet výkonu a účinnosti vypočte spotřebu el. energie	Ohmův zákon Závislost odporu na vlastnostech vodiče Výsledný odpor dvou rezistorů spojených za sebou Výsledný odpor dvou rezistorů spojených vedle sebe Reostat a potenciometr Elektrická práce, elektrická energie. Výkon elektrického proudu	Př. Elektrická vodivost tkání živých organismů Př. Elektrické vlastnosti živých tkání Ch Elektrické vlastnosti kovových prvků M matematické úkony se zlomky Př. Regulace vodních toků Ov Metody úspory elektrické energie	Elektrické sestavy - revize
uvědomuje si výhody a nevýhody využití různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Zdroje energie	OV Úspora elektrické energie, ochrana životního prostředí. CH Oxid uhličitý, chemické procesy při spalování. Výroba hliníku.	

	Elektromagnet	Př. Metabolismus rostlin, vznik volného kyslíku v atmosféře. Z Přečerpávací elektrárny. Geotermální energie, gejzíry, Island. Kosmické sondy	Chemické vzorce
umí použít elektrické spotřebiče dbá na dodržování bezpečnostních předpisů zná zásady bezpečné manipulace s el. zařízením umí poskytnout první pomoc	BEZPEČNÉ ZACHÁZENÍ S ELEKTRICKÝMI ZAŘÍZENÍMI Elektrické spotřebiče v domácnosti Ochrana před úrazem el. proudem První pomoc při úrazu elektrickým proudem	VKZ – první pomoc	Jaderná elektrárna - exkurze

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vzdělávací předmět: Fyzika
Ročník: 9. ročník

Výstupy	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, exkurze, projekty**	**Poznámky**
odvodí, na čem závisí velikost změny vnitřní energie tělesa umí užít vzorec Q = cm□t odlišuje teplo a teplotu chápe význam měrné tepelné kapacity	Teplo	Ov Použití jednotek tepla k hodnocení energetické vydatnosti potravin. Ch Teplo jako veličina rozhodující o charakteru chemické reakce (exotermické a endotermické reakce)	

uvede příklad tepelné výměny popíše změnu vnitřních energií a teplot těles při tep. výměně ověří prakticky velikost tepla přijatého a odevzdaného při tepelné výměně pojmenuje příčiny tepelných ztrát navrhne využití energie slunečního záření popíše princip proudění tepla v bytě	Tepelná výměna LP č. Druhy tepelné výměny	Z- Přímořské podnebí – mírnější změny než ve vnitrozemí EV – základní podmínky života – pracovní listy ITK vyhledává informace o tepelných vlastnostech látek v Tabulkách a na internetu	
experimentálně ověří proces tání ledu popíše význam tuhnutí vody a tání ledu v přírodě vysvětlí význam anomálie vody	Tání a tuhnutí látek Skupenské přeměny LP č.	Ov Údržba silnic v zimě Ch Struktura ledu. Chlazení spalovacích motorů, chladící směsi Z - Vliv tání ledovců na změnu klimatu	
uvede příklady vypařování dokáže urychlit vypařování kapalin	Vypařování	D Solivary, solné stezky. Ch Reaktivní vypařování tavenin (výroba skla). Z Odpařování vody z vodních ploch, koloběh vody v přírodě.	
pozoruje a popíše var odlišuje var a vypařování zná princip a výhody tlakového hrnce	Var	Ov Zásady první pomoci při popálení vařící vodou, párou, olejem. Var a následné ochlazen: - k dezinfekci vody. Tlakový hrnec a šetření energie. Ch Tlakové nádoby pro chemické reakce, problematika zklidnění dlouhodobého varu. Užití varu za při výrobě cukru. Úprava potravin při	

		průmyslovém zpracování. Papírenský průmysl. Z - Život v horských oblastech - závislost teploty varu na atmosférickém tlaku v dané nadmořské výšce Tv Horolezectví.	
uvede příklady kapalnění vodní páry v přírodě uvede praktické příklady sublimace a desublimace	Kapalnění	Př. Význam rosy pro život hmyzu Ov Vznik námrazy - ohrožení dopravy v zimních měsících. Film - napodobení varu pomocí sublimace suchého ledu. Mrazicí boxy. Ch Fyzikálně chemické metody čištění látek. Průmyslové čistění krystalických látek. Výroba barevných fotografií Z- planeta Mars.	
přeměny energií rozliší pojmy hnací a hnaný stroj rozliší dvoutaktový a třítaktový motor popíše činnost motorů a jeho fáze	Pístové spalovací motory	D Historie dopravy. T Zvyšování výkonu motoru při automobilových závodech. Ov Vliv tepelných motorů na životní prostředí. Ch Činnost katalyzátoru. MKV – lidské vztahy – pokusy Z Cesty Hanzelky a Zikmunda.	Rozebrání motoru
uvede příklady šíření zvuku využije znalost rychlosti zvuku v praxi kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Šíření zvuku	Z místa výskytu popsaných zvukových jevů Hv Využití ozvěny v hudbě	

objasní vznik tónu určí přibližně hranice slyšitelnosti zvuku	Tón. Výška tónu	Př. Lov ryb. Netopýr, delfín, velryba, slon. Ultrazvukové vyšetření v lékařství. ultrazvukové měření vzdáleností. Ov Použití ultrazvuku k čištění. Ultrazvukové vyšetření v těhotenství. OSV – kreativita – práce ve skupině	Hodina v učebně hudební výchovy
vysvětlí princip ozvěny uvede příklady praktického užití odrazu	Odraz zvuku		
dovede vysvětlit riziko pobytu v prostředí s nadměrným hlukem posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Ochrana před nadměrným hlukem	Př. Fyziologie sluchu. Hadi. Hv Škodlivé intenzity zvuku při rockových koncertech a při poslechu ze sluchátek. Tamburína, kytara, kontrabas. Stereofonie. Ov Hlasitost zvuku, její měření, ochrana před nadměrným hlukem.	
navrhne využití energie slunečního záření popíše princip proudění tepla v bytě experimentálně ověří proces tání ledu popíše význam tuhnutí vody a tání ledu v přírodě vysvětlí význam anomálie vody uvede příklady vypařování dokáže urychlit vypařování kapalin Opakování	ZEMĚ A VESMÍR Sluneční soustava Naše Galaxie Struktura Vesmíru Kosmonautika	Z – vesmír práce s glóbusem INF – vyhledávání databázích ČJ – velká písmena	Exkurze - planetárium

7.5.2. Předmět: Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovaný předmět vede k ucelenému poznání chemických látek a jejich chemickým přeměnám. Cílem výuky v daném předmětu je osvojit si složení a chemickou stavbu anorganických i organických látek a jejich sloučenin. Důležitou kapitolou jsou užité organické látky, jejich pozitivní i negativní vliv na zdraví lidí.

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Předmět chemie je vyučován jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku. V každém ročníku 2 hodiny týdně.

Chemie se vyučuje v odborné učebně fyziky, v počítačové učebně s připojením k internetu.

Vzdělávání v předmětu chemie směřuje k:
získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji chemických informací
respektování přírodních hodnot a k podpoře ochrany životního prostředí
rozvoji trvalého zájmu o environmentální výchovu
rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování v technické oblasti
aplikování chemických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
chemické exkurze s pozorováním
projekty, referáty

Předmět **chemie** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda:**
zeměpis: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry,…
fyzika: sluneční soustava, vesmír, …
přírodopis: ochrana přírody a organizmů

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:
matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, …
ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování

občanská výchova – ohrožení přírody a její ochrana člověkem

Předmětem prolínají **průřezová témata:**
OSV: rozvoj schopností poznávání; seberegulace, sebeorganizace; kreativita
EV: ekosystémy; základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí
MDV: kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sdělení a reality; stavba mediálního sdělení; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení
Učitel vede žáky:
k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
k používání odborné terminologie
k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní
žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
Učitel vede žáky:
ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
k naslouchání a respektování názorů druhých
k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů
žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí
Učitel vede žáky:
k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů

k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
k odpovědím na otevřené otázky
k práci s chybou

Kompetence sociální a personální
žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání
Učitel vede žáky:
k využívání skupinového vyučování
k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
k ochotě pomoci a umět o pomoc požádat
k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
k odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské
žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje
Učitel vede žáky:
k dodržování pravidel slušného chování
k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní
žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu a v odborné učebně
žáci jsou vedeni k efektivní práci
Učitel vede žáky:
k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Chemie
Ročník: 8.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
seznámí se s pravidly bezpečnosti práce posoudí nebezpečnost a vlastnosti látek informuje o haváriích chemických provozů dokáže zformulovat význam H-vět a P –vět (piktogramy a jejich význam)	Co je chemie Chemie jako přírodní věda Pozorování, pokus, měření Chemická laboratoř Chemické prvky – názvosloví, význam	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – práce s mapou, vycházka	
určí společné a rozdílné vlastnosti látek objasní nejefektivnější jednání na příkladech havárie s únikem nebezpečných látek rozliší směsi stejnorodé a různorodé, uvede konkrétní příklady rozdělí různorodé směsi na suspenze, emulze, pěna a aerosol vypočítá hmotnostní koncentraci roztoku identifikuje faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek provede jednoduchou filtraci a uvede příklady oddělování složek směsí z domácnosti	Dělení chemických látek Směsi Chemicky čisté látky	F – měření fyzikálních veličin, vlastnosti kapalin	Laboratorní práce – filtrace, protokol
rozliší fyzikální tělesa od látek a	Složení chemických látek	M – práce s měřítkem, převody	Projekt – čističky vod

naopak popíše na základě pozorování některé vlastnosti látek nakreslí schéma přeměny skupenství látek vyjmenuje příklady chemicky čistých látek a směsí převádí hmotnostní zlomek a vyčíslí všechny veličiny, které tento zlomek obsahuje nakreslí a popíše schéma oběhu vody v přírodě rozliší různé druhy vod na základě obsahu minerálních látek a čistoty popíše vznik kyselých dešťů, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	Atomy, složení a struktura Molekuly, struktura Periodická soustava prvků, význam Periodický zákon Chemické vazby, iontová, kovalentní Výpočet 1 molu látky v plynném skupenství	jednotek, poměr	
nakreslí schéma atomu, popíše jeho stavbu a složení zařadí látky mezi atomy, molekuly, sloučeniny a prvky naučí se zpaměti periodický zákon určí na základě znalostí periodického zákona počet částic a nakreslí schéma atomu rozliší kovy, nekovy a polokovy, uvede jednotlivé příklady vybere významné nekovy, uvede jejich vlastnosti a využití vysvětlí princip vzniku chemické vazby určí pomocí elektronegativity, o jaký typ chemické vazby se jedná vysvětlí podstatu vzniku kovalentní a	Tvoření chemických vzorců Oxidy	M – práce s měřítkem, převody jednotek, poměr Čj – názvosloví	

iontové vazby zapíše reakce pomocí chemických rovnic, uvede reaktanty a produkty rozdělí oxidy, uvede vlastnosti a použití naučí se zpaměti názvoslovné koncovky z názvu oxidu odvodí vzorec a ze vzorce vytvoří název			
znázorní složení vzduchu popíše průmyslové zpracování vzduchu vlastními slovy vysvětlí vznik smogu, ozonové díry, teplotní inverze a dalších změn ve složení atmosféry zopakuje si znalosti o částicovém složení látek z fyziky šestého ročníku	Vzduch, složení, význam Vodík Kyslík Dusík Technické plyny Hoření a hašení	Z – atmosféra F – vlastnosti kapalin a plynů	
vybere významné nekovy, uvede jejich vlastnosti a jejich využití vyjmenuje významné halogenidy, uvede jejich využití a názvosloví vyjmenuje známé kyseliny a zásady, se kterými se setkává v domácnosti definuje co je to indikátor, uvede příklady charakterizuje kyseliny bezkyslíkaté, kyslíkaté, jejich vlastnosti a jejich využití odvodí vzorce a vytvoří názvy kyslíkatých kyselin	Halogeny – nekovy Fluor a jeho sloučeniny Chlor a sloučeniny Brom a sloučeniny Jod a sloučeniny Kyseliny a hydroxidy Vznik kyselin Vznik hydroxidů Význam kyselin a hydroxidů v praxi	Z – složení atmosféry F – vlastnosti plynů Př – znečištění vody	

osvojí si názvosloví hydroxidů, uvede významné hydroxidy, vlastnosti a využití uvede příklady indikátorů vysvětlí princip neutralizace uvede významné soli kyslíkatých kyselin, jejich vlastnosti a použití vysvětlí princip neutralizace uvede významné soli kyslíkatých kyselin, vlastnosti a použití	Chemické děje a reakce Zákon zachování hmoty Základní typy chemických reakcí – analýza Chemické slučování – syntéza Chemické nahrazování – substituce Podvojná záměna Chemické rovnice a jejich úprava Oxidace a redukce Neutralizace Vznik solí Kondenzace roztoků Roztoky kyselé, zásadité, neutrální Vznik solí a neutralizace Nejvíce používané chemické soli	F – chemické reakce	
vybere významné nekovy, uvede jejich vlastnosti a použití	Důležité prvky 2. a 3. Periody Uhlík Křemík Síra Fosfor		
vybere významné kovy, jejich vlastnosti a využití charakterizuje princip výroby železa	Kovy a jejich slitiny Výskyt nejdůležitějších kovů v přírodě Výroba železa	Z – hospodářství F – vlastnosti pevných látek převody jednotek	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Chemie
Ročník: 9.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy průřezová témata projekty, exkurze**	**Poznámky**
vysvětlí rozdíl mezi sloučeninami popíše chování při úniku nebezpečných látek charakterizuje vlastnosti uhlíku v organických sloučeninách, vysvětlí princip názvosloví sestaví vzorce základních alkanů, alkenů, alkinů a arenů uvede vlastnosti, zdroje, způsob získávání a použití vybraných zástupců uvedených skupin uhlovodíků vysvětlí pojmy exotermické a endotermické reakce, uvede příklady ze života jmenuje příklady fosilních a umělých paliv, porovná jejich výhřevnost uvede základní frakce destilace ropy a jejich využití popíše zásady bezpečného	Organické látky – uhlovodíky Rozdíl mezi anorganickými a organickými sloučeninami Strukturní, racionální a sumární vzorce Alkany Alkeny Alkiny Arény Význam ropy a zemního plynu Ropné produkty Zpracování ropy	Z - hospodářství F – vlastnosti kapalin Z – hospodářství států F – vlastnosti látek ČJ – výklad EGS- Evropa a svět nás zajímá, mezinárodní spolupráce, výzkum - referáty	Žáci by měli využívat různé zdroje poskytující obrazovou dokumentaci, internet a encyklopedie Referáty k využití jednotlivých frakcí destilace ropy, obrazová dokumentace

používání paliv vzhledem k jejich složení a vlastnostem			
aplikuje obecný princip názvosloví derivátů při čtení a psaní vzorců, vysvětlí princip a podstatu uhlovodíkových zbytků vyvodí vznik derivátů z jednotlivých uhlovodíků interpretuje význam halogenderivátů, vysvětlí pojem freony a jejich vztah k životnímu prostředí charakterizuje karbonylové sloučeniny, rozdíl mezi aldehydy a ketony, uvede praktický význam formaldehydu, acetonu a acetaldehydu	Deriváty uhlovodíků Halogenderiváty Hydroxyderiváty, alkoholy, fenoly Aldehydy Organické kyseliny Ketony Aminy, nitrosloučeniny	F – fyzikální vlastnosti látek a jejich měření	
sestaví vzorce a názvy běžných solí, hydrogensolí a hydrátů solí popíše vlastnosti a použití významných solí, příklady jejich využití	Vzorce a názvy organických sloučenin Tvorba vzorců strukturních, racionálních a sumárních Výpočty	M – přímá úměrnost, funkce	

řeší jednoduché vybrané chemické rovnice, rozliší typy reakcí aplikuje zákon zachování hmotnosti při vyčíslování chemických rovnic používá jednotku látkového množství při čtení rovnic, řeší jednoduché výpočty s využitím hmotnosti reaktantů nebo produktů	Plasty Polyetylen PE Polyvinylchlorid PVC Polystyren PS Teflon Plexisklo Látky vznikající z více monomerů		Projekt – využití plastů
vysvětlí princip polymerace jako hlavní reakce vzniku plastů vyjmenuje hlavní vlastnosti a význam plastů, srovná výhody a nevýhody používání plastů dokáže využít poznatky o chemii s ohledem na své zdraví, hodnotí složení potravy z hlediska zásad zdravé výživy		F – vlastnosti látek Pč- zkoumání látek vznikajících z monomerů	
objasní podstatu polymerace, vznik syntetických vláken pokusí se vysvětlit vznik a vlastnosti polyesterů, polyamidů poukáže na vhodnost a frekvenci využití některých syntetických vláken	Syntetická vlákna Kaučuk-z přírodních makromolekulárních látek Celuloid, celofán Viskosa Vlastnosti plastů a syntetických vláken		

charakterizuje a zapíše základní vzorce vybraných alkoholů vysvětlí nástrahy a nebezpečí používání alkoholických nápojů uvede nebezpečí konzumace drog a jiných návykových látek volí si efektivní a zodpovědné jednání v rámci domácí ekologie	Užité organické látky Léčiva Alkoholy Drogy Výbušniny Barviva	ČJ – výklad F – vlastnosti látek a jejich využití v praxi Z – hospodářství EV– lidské aktivity a problémy životního prostředí – referáty žáků	Referáty - ohrožení lidského zdraví užitím organických látek
zapíše chemickou rovnici průběhu fotosyntézy objasní význam glukózy a sacharózy charakterizuje škrob, celulózu a glykogen popíše vlastnosti tuků, průběh esterifikace vyjmenuje zdroje bílkovin, chemické složení a význam uvede princip metabolismu jednotlivých složek potravy člověka	Přírodní látky Sacharidy – monosacharidy, disacharidy Polysacharidy Tuky – lipidy, vlastnosti, využití Rostlinné a živočišné tuky Mýdla a prací prostředky Vosky Bílkoviny – proteiny, tvorba a přeměna, výskyt, vlastnosti a význam bílkovin	Z – hospodářství	Potravní pyramida – projekt

sestaví pravidla pro práci s chemikáliemi, běžnými z praktického života vyčte z označení jednotlivých látek jejich nebezpečnost a specifika pro práci s konkrétní chemikálií zhodnotí používání paliv jako zdroje elektrické energie, navrhne alternativní zdroje a způsoby šetření fosilními surovinami	Změny energie při chemických reakcích Termochemie Zákon zachování energie Přeměna energií Chemická, mechanická a elektrická energie Spalování nebo-li hoření, složení plamene Hašení hořících látek Paliva, energie organismů	D – dějiny od poloviny 20. století do současnosti	
uvede faktory ovlivňující průběh chemické reakce charakterizuje nejvýznamnější sacharidy, tuky a bílkoviny objasní proces esterifikace dokáže vysvětlit obecné zásady správné skladby potravy vyjmenuje nejdůležitější enzymy a hormony lidského těla rozdělí a vysvětlí výskyt a význam vitamínů podle rozpustnosti	Biokatalyzátory Enzymy Vitamíny Hormony	Př – biologie člověka	

	Oxidace a redukce		
rozliší jednotlivé typy reakcí rozezná redoxní reakce mezi ostatními reakcemi popíše elektrolýzu roztoku chloridu sodného, vápenatého vysvětlí využití elektrolýzy v průmyslu i v běžném životě charakterizuje podstatu koroze, navrhne způsoby ochrany kovů proti korozi vysvětlí pojmy exotermická a endotermická reakce, uvede příklady z běžného života	Oxidačně- redukční děje Reakce kovů s vodou Galvanické články Elektrolýza	F – elektrolýza - galvanický článek Z - hospodářství	
	Ochrana člověka za mimořádných událostí		
rozliší typ nebezpečí v běžném životě uvědomí ostatní obyvatele, sousedy apod. na blížící se riziko obeznámí se se signály poplachů vysvětlí chování člověka v případě záplavy, požáru rozezná další typy nebezpečí v běžném životě, vysvětlí chování za této situace	Poplachy, signály Záplavy Požáry Chemické a jiné nebezpečí	ČJ – vyprávění, výklad F – vlastnosti látek	Projekt – chemický poplach - požární poplach

7.5.3. Předmět: Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Přírodopis směřuje žáky k orientaci v životě, celistvosti jeho chápání. Zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody, podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.
Pomáhá pochopit souvislosti vzniku a vývoje života na Zemi. Seznamuje žáky se zástupci rostlinné a živočišné říše. Poukazuje na globální problémy a s tím související vymírání druhů. V rámci předmětu je integrovaná část výstupu z oblasti Výchova ke zdraví.

Obsahové, organizační a časové vymezení:
Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V každém ročníku jsou 2 hodiny týdně.

Součástí výuky jsou také exkurze, projekty, soutěže. Výuka přírodopisu navazuje na předmět Člověk a jeho svět na 1. stupni.
Přírodopis se vyučuje v odborné učebně, která je vybavena interaktivní tabulí s připojením na internet.

Obsahově se výuka přírodopisu zaměřuje zejména na tyto oblasti: Vznik Země a života, botanika, zoologie, biologie člověka, geologie, ekologie. Klademe důraz na odpovědné chování žáků v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech. Žáky vedeme tak, aby v případě nutnosti dokázali poskytnout adekvátní první pomoc

Vzdělávání v předmětu přírodopis:
směřuje k rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
frontální výuka s demonstračními pomůckami
skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
přírodovědné vycházky s pozorováním, botanické a zoologické klíče a atlasy.
krátkodobé projekty, trvalé preparáty, mikroskopování, referáty

Předmět **přírodopis** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**:
chemie: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:
Fyzika: sluchové ústrojí, zrak …
ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
Výtvarná výchova: přírodniny
Praktické činnosti: pěstování rostli, chov zvířat

Předmětem prolínají **průřezová témata**:
aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostření (VDO)
evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání (OSV)
porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy (EV)
komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
evropská a globální dimenze v základech ekologie (EGS)
vzájemné respektování (MKV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení
Učitel vede žáky:
k vyhledávání, třídění a propojování informací
ke správnému používání odborné terminologie
k samostatnému pozorování a následnému porovnávání získaných informací
k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů
učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní
práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi

učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i ústní formě
učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální
využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské
učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní
učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 6.

Výstup	**Učivo**	**Průřezová témata** **Mezipředmětové vztahy** **Kurzy a projekty**	**Poznámky**
vysvětlí stavbu zemského tělesa stručně popíše vývoj Země, vznik jednotlivých sfér rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů dokáže popsat části mikroskopu popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	Země a život Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam Buňka	Z - Planeta Země EV – ekosystémy - rozmanitosti přírody – pracovní listy	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Kurzy a projekty	Poznámky
rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů rostlin i živočichů třídí organismy a zařadí vybrané organizmy do říší a nižších taxonomických jednotek vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou pracuje s lupou a mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát		Ch8-oxidace	
vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady vysvětlí pojmy: pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	Základní struktura života Projevy života: fotosyntéza, dýchání, růst, výživa, rozmnožování, vývin	EGS – Evropa a svět nás zajímá - pandemie nemocí, očkování – práce s interaktivní tabulí	
uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organizmů rozliší základní projevy života, uvede jejich význam vysvětlí význam slov: producent, konzument dokáže roztřídit organismy do říší	Význam a zásady třídění organismů	EV – ekosystémy - význam lesa, ubývání lesních porostů, emise, imise – práce s odbornou literaturou .	
zhodnotí rozdíl mezi bakterií a virem uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	Viry Bakterie a sinice		
vysvětlí význam řas a uvede vybrané zástupce vysvětlí rozdíl ve stavbě buňky hub a rostlin objasní význam kvasinek pro člověka	Jednobuněčné organismy: -jednobuněčné rostliny (jednobuněčné řasy) jednobuněčné houby jednobuněční živočichové		
popíše stavbu těla prvoků na příkladu trepky uvede další příklady prvoků	Mnohobuněčné organismy: nižší rostliny		
rozlišuje rozdělení řas do skupin podle jejich barvy uvede příklady mnohobuněčných řas			

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Kurzy a projekty	Poznámky
popíše jednotlivé části hub rozezná (i s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů na modelovém příkladu nezmara rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky rozlišuje vnitřní a vnější parazity odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce objasní vývojové zdokonalení stavby těla	Houby houby bez plodnic houby s plodnicemi lišejníky Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla Vývoj, vývin a systém živočichů nižší živočichové (bezobratlí) žahavci ploštěnci hlísti Projevy chování živočichů	Vkz - základní hygienické návyky Př-8.r. – roztoči a onemocnění nervové soustavy Ch – insekticidy narušení přírodní rovnováhy, přemnožené druhy hmyzu - důsledky	modely hub

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Kurzy a projekty	Poznámky
rozlišuje vodní a suchozemské druhy rozpozná vybrané zástupce (hlemýžď, páskovka, škeble, srdcovka, sépie) vysvětlí jejich význam a postavení v přírodě popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů vysvětlí význam žížaly v přírodě dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd popíše tělo korýšů na příkladu raka říčního dokáže popsat tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu vysvětlí význam ostnokožců z vývojového hlediska aplikuje praktické metody poznávání přírody (lupa, mikroskop, herbáře, klíče a atlasy) dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné	měkkýši kroužkovci členovci - pavoukovci - korýši, - hmyz Rozšíření, význam a ochrana živočichů ostnokožci Praktické metody poznávání přírody Významní biologové a jejich objevy Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Kurzy a projekty	Poznámky
dopady i ochranu před nimi charakterizuje mimořádné události vyvolané výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy a základní způsoby ochrany (individuální, kolektivní)			

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
vysvětlí význam a zásady třídění organismů rozlišuje jednotlivé taxonomické jednotky	Třídění organismů		-zopakovat třídění bezobratlých z 6. ročníku
porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů dokáže rozdělit zástupce do jednotlivých tříd a vysvětlit vývojové zdokonalování vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí na příkladu kapra obecného objasní stavbu těla ryb rozpozná vybrané zástupce ryb rozlišuje nejznámější mořské a sladkovodní ryby vysvětlí postavení ryb v potravním řetězci, význam ryb v potravě člověka	Strunatci: podkmen obratlovci třídy - kruhoústí - paryby - ryby	Z -rozšíření organismů, migrace Z - mezinárodní smlouvy o rybolovu - referát D – rybníkářství v Čechách	-na konci 7. ročníku žák dokáže zařadit jednotlivé živočichy do taxomických skupin Laboratorní práce - ryby
rozpozná vybrané zástupce obojživelníků vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu	- obojživelníci		

Výstup	**Učivo**	**Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy**	**Poznámky**
prostředí		Z – cesty ptáků	
rozliší vybrané zástupce plazů	- plazi		
seznámí se s exotickými druhy plazů a možností jejich chovu v teráriích			
vysvětlí význam plazů v potravním řetězci			rozšíření
vysvětlí vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu	- ptáci		živočichů
rozpozná vybrané zástupce a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů (pěvci, dravci, hrabaví atd.) -přizpůsobení prostředí			Laboratorní práce - peří
uvede zástupce tažných a přezimujících ptáků			
vysvětlí vývoj rostlin			
dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu	Vývoj rostlin, přechod rostlin na souš		
určí příklady výtrusných rostlin a vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kapraďorosty	Vyšší rostliny Rostliny výtrusné		
vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě	Mechorosty	EV – ekosystémy - význam lesa, ochrana lesů – vycházky, pracovní listy	
vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami	Plavuně, přesličky, kapradiny		
podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin	Nahosemenné rostliny		
rozlišuje naše nejznámější jehličnany podle jednotlivých znaků			
vysvětlí význam lesa a způsoby jeho ochrany			
objasní pojmy: ekosystém, biocenóza atd.			
	Ekosystém les		
odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům,			
porovná jejich vnější a vnitřní stavbu	Stavba rostlinného těla	léčivé rostliny, bio – produkty - referáty	
vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla	Anatomie a morfologie rostlin		Laboratorní

Výstup	**Učivo**	**Průřezová témata** **Mezipředmětové vztahy** **Projekty a kurzy**	**Poznámky**
(kořen, stonek, list, květ, plod) a objasní způsoby rozmnožování rostlin a jejich pohyby a určí rozdíl mezi opylením a oplozením	Fyziologie rostlin		práce
stanoví charakteristické znaky pro určování rostlin rozliší rozdělení na jednoděložné a dvouděložné rostliny a uvede jejich odlišné znaky vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin uvede významné zástupce jednotlivých čeledí a dokáže je roztřídit odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí vysvětlí význam lučních porostů uvede příklady a využití kulturních plodin pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin	Systém rostlin Krytosemenné rostliny Význam rostlin a jejich ochrana Ekosystém louka	EV – ekosystémy, zásahy člověka - diskuze	
uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi charakterizuje mimořádné události vyvolané výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy a základní způsoby ochrany (individuální, kolektivní)	Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 8.

Výstup	**Učivo**	**Průřezová témata** **Mezipředmětové vztahy** **Projekty a kurzy**	**Poznámky**
popíše stavbu těla savců a základní charakteristiku podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní řády savců a správně roztřídí vybrané zástupce vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života (např. kytovci, netopýři, krtek apod.) správně pojmenuje vybrané zástupce dokáže vysvětlit význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému zařadí člověka do systému živočišné říše, dokáže charakterizovat biologické znaky lidského a živočišného organismu vysvětlí vývoj člověka rozpozná lidské rasy a jejich charakteristické znaky vysvětlí pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus vysvětlí stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla objasní význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb dovede pojmenovat základní kosti a svaly vysvětlí příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní	Projevy chování živočichů -savci Vývoj člověka Buňky, tkáně, orgány Anatomie a fyziologie Soustava opěrná a svalová Nemoci, úrazy a prevence Zdraví a nemoci Způsob přenosu nemocí Význam preventivní péče Ochrana před úrazy Základy první pomoci	EGS – Evropa a svět nás zajímá, ohrožené druhy, nezákonný lov – práce s interaktivní tabulí MKV- multikultularita, rasy, národnostní menšiny - diskuze D - vývoj člověka Tv-význam posilování, udržování kondice Ch-aerobní procesy, oxidace OSV – psychohygiena - hry	Laboratorní práce – trvalé preparáty

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
význam zdravého způsobu života uplatňuje preventivní opatření proti nemocem zvládne vyhledat odbornou pomoc v době nemoci diskutuje o příčinách dopravních nehod a jejich předcházení zapojuje se do akcí školy podporující snižování rizik nehodovosti využívá relaxační techniky předchází stresovým situacím	Životní styl Stres a zdraví Psychická onemocnění Těžké životní situace	OSV – zvládání stresových situací - hry VkO – zvládání náročných životních situací	pitný režim rakovina kůže
dovede vysvětlit, jak tělo získává energii pojmenuje a popíše části trávicí soustavy a určí jejich funkci popíše příčiny nemocí trávicí soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci	Energie Trávicí soustava	F-zákon zachování energie, přeměna energie Z - hladomor, problémy zemí třetího světa, přístup k pitné vodě - vyhledávání informací Ch -cukry, tuky, bílkoviny	Laboratorní práce
dokáže pojmenovat a popsat části dýchací soustavy vysvětlí činnost dýchací soustavy v práci a při zátěži příčiny nemocí dýchací soustavy, prevence, zásady první pomoci	Dýchací soustava	EV-vztah člověka k prostředí, znečištěné ovzduší, exhalace – diskuze Ch - oxidy, spalování	
vysvětlí složení krve a funkce jednotlivých částí krve vysvětlí stavbu srdce a druhy cév, činnost srdce a celé oběhové soustavy popíše příčiny nemocí oběhové soustavy a krve, jejich prevenci a zásady první pomoci	Tělní tekutiny Oběhová soustava	MDV – stavba mediálních sdělení, využití médií, stav ovzduší, varování - špatné rozptylové podmínky, pylové zpravodajství – vyhledávání informací	reflexní oblouk
objasní stavbu a funkci vylučovací soustavy vysvětlí příčiny onemocnění vylučovací soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci	Soustava vylučovací	Z - lidské aktivity a problémy životního prostředí, pitný režim, ochrana vodních zdrojů - udržitelný rozvoj - diskuze	
charakterizuje význam a stavbu kůže vysvětlí příčiny onemocnění soustavy kožní, jejich	Soustava kožní		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
prevence a zásady první pomoci popíše stavbu a činnost nervové soustavy popíše části mozku a určí jejich význam vysvětlí příčiny nemocí nervové soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci vysvětlí stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí objasní příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci vyjmenuje nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu popíše stav a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy vysvětlí způsob oplození a nebezpečí přenosu pohlavních chorob charakterizuje odpovědné sexuální chování vymezí a vysvětlí rizika předčasného a nechráněného pohlavního styku uvědomí si spojení sexuálního života s perspektivním vztahem popíše jednotlivé etapy života objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří pozná vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka vyjmenuje návykové látky a jejich nebezpečí orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	Nervová soustava Smyslové orgány Žlázy s vnitřní sekrecí Rozmnožování Pohlavní soustava Sexuální výchova Rozmnožování a reprodukční soustava Problematika těhotenství a rodičovství mladistvých Poruchy pohlavní identity Nemoci přenosné pohlavním stykem Vývoj jedince (fylogeneze a ontogeneze člověka) Životní styl	OSV – znalost sama sebe, plánování - hry pandemie AIDS- referáty VkZ-nebezpečí návykových látek, kouření, alkoholismus OSV – řešení problémů – inscenační hry MKV – solidarita - diskuze	Projekt

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů rozlišování pohlavního a nepohlavního rozmnožování vysvětlení pojmu genotyp a fenotyp objasní pojmy chromozom, gen, genetika, proměnlivost, pohlavní aktivita vysvětlí princip pohlavního rozmnožování a přenos dědičných vlastností a jeho důsledků ve šlechtitelství a chovatelství uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí na modelových příkladech (ukázkách situací), hodnotí	Genetika-dědičnost a proměnlivost organismů Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
správné a nesprávné jednání účastníků			

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
vysvětlí teorii vzniku Země	Země, vznik, stavba	Z-planeta Země, stavba	
objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života			
rozliší prvky souměrnosti krystalu	Mineralogie - nerost, hornina, krystal		Laboratorní
orientuje se ve stupnici tvrdosti			práce
podle charakteristických vlastností rozpozná vybrané nerosty	Třídění nerostů	F, Ch - terminologie, rozpustnost Ch – chemické vzorce, značky prvků	
vysvětlí význam některých důležitých nerostů (rudy)			mineralogic
rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku	Petrologie - horniny		ké klíče
popíše význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice)		Z - vznik pohoří, pohoří v ČR, ve světě	vzorky hornin a
rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů	Geologické děje vnitřní	Ch-působení vody ve vápencích	minerálů
uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geologických dějů	Geologické děje vnější		atlasy hornin a minerálů
popíše druhy zvětrávání			
dokáže popsat vlivy erozí ve svém okolí (skalní			lavinové

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
města)			nebezpečí
porovná význam půdních činitelů pro vznik půdy rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	Pedologie		
popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi	Vznik a vývoj života na Zemi		
rozlišuje jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů	Éry vývoje Země	EV – lidské aktivity a životní prostředí, aktivní přístup k ochraně ŽP – pracovní listy, vycházka	
popíše stavbu povrchu a vývoj na území ČR	Geologický vývoj a stavba území ČR -Český masiv a Karpaty		
uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	Podnebí a počasí ve vztahu k životu		
orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo, biom) rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí uvede konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitismu a symbiózy	Ekologie Organismy a prostředí	vztah člověka a prostředí, principy udržitelného rozvoje - debata	
uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů sleduje aktuální stav životního prostředí chápe principy trvale udržitelného rozvoje rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie orientuje se v globálních problémech biosféry	Člověk a životní prostředí Ochrana přírody a životního prostředí	EGS –Evropa a svět nás zajímá, spolupráce v otázkách ŽP a udržitelného rozvoje, ochrana přírodního a kulturního bohatství, organizace UNESCO - referáty	
uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj	Ochrana člověka za běžných rizik a		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi na modelových příkladech (ukázkách situací), hodnotí správné a nesprávné jednání účastníků	mimořádných událostí		

7.5.4. Předmět: Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vede žáky k získávání a chápání přírodovědných poznatků a k jejich aplikaci v praktickém životě. Pomáhá jim orientovat se v současném světě a vytváří u nich vědomí evropské sounáležitosti. Učí žáky modernímu postoji k lidem odlišné rasy, kultury a náboženství. Dává návod, jak se správně chovat v případě živelné pohromy, jak ji předvídat, jak eliminovat případná rizika. Seznamuje žáky s globálními problémy, s jejich příčinami, poukazuje na problematické regiony současného světa.

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V každém ročníku 2 hodiny týdně.

Zeměpis se vyučuje v odborné učebně, případně v počítačové učebně nebo podle charakteru učiva na vycházkách.
V odborné učebně se využívá interaktivní tabule s připojením k internetu.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:
získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka

rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
zeměpisné vycházky s pozorováním
projekty, referáty
práce s atlasem, slepá mapa

Předmět **zeměpis** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda:**
chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry,…
fyzika: sluneční soustava, vesmír, …
přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, …

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:
matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, …
ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
dějepis: kultura národů, historie států,…

Předmětem prolínají **průřezová témata:**
VDO: občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie
OSV: rozvoj schopností poznávání; seberegulace, sebeorganizace; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje
EV: ekosystémy; základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí
MDV: kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sdělení a reality; stavba mediálního sdělení; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu
EGS: objevování Evropy, světa
MKV: kulturní diference; lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita; principy solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry

žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení
Učitel vede žáky:
k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
k používání odborné terminologie
k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní
žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
Učitel vede žáky:
ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
k naslouchání a respektování názorů druhých
k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů
žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí
Učitel vede žáky:
k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
k odpovědím na otevřené otázky
k práci s chybou

Kompetence sociální a personální
žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání
Učitel vede žáky:
k využívání skupinového vyučování
k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
k ochotě pomoci a umět o pomoc požádat
k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků

k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské
žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje
Učitel vede žáky:
k dodržování pravidel slušného chování
k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
k tomu, aby brali ohled na druhé
k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní
žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
žáci jsou vedeni k efektivní práci
Učitel vede žáky:
k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 6.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
objasní postavení Země ve vesmíru a popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy ve srovnání se Zemí, charakterizuje polohu, povrch,	Země jako vesmírné těleso a postavení Země ve vesmíru	F - snímky z kosmu – vyhledávání informací OSV – komunikace, naslouchání – hry a soutěže F – sluneční soustava, skupenství	rozvoj představivosti a fantazie dětí referáty – planety

pohyby a jednotlivé fáze Měsíce, aplikuje poznatky o vesmíru a o Sluneční soustavě v pohledu na zemské těleso, orientuje se na hvězdné obloze rozumí pojmům: planeta, hvězda, planetky, měsíce, meteorická tělesa, komety, Galaxie, cizí galaxie		látek Čj – Galaxie x galaxie Př – život ve vesmíru D – stáří kosmu, existence lidstva M – jednotky vzdáleností, porovnávání velikosti planet	projekt - vesmír
používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti planety Země, orientuje se v přírodě podle Slunce, hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi, vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období, vysvětlí podstatu polárního dne a noci, dokáže v praxi využít znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním slunovratu	Tvar a pohyby planety Země	OSV – hodnoty, postoje, otázka vlastního názoru na tvar, pohyby Země v minulosti – diskuze M – porovnávání rozměrů Slunce, Měsíce, Země F – gravitační síla Země D – vývoj poznání o tvaru Země Ov – kalendář Př – roční období – změny v přírodě, život na Měsíci Čj – 2 významy slova den	Pro žáka v 6. ročníku je velmi těžké pochopit pohyby Země, a proto by měl být důraz kladen na názorné pomůcky.
používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu, používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Geografická kartografie a topografie Komunikační geografický a kartografický jazyk - glóbus - měřítko glóbu	OSV – řešení problémů a rozhodování, spolupráce při měření, výpočtech – skupinová práce M – práce s měřítkem, převody jednotek, poměr Čj – skloňování slova glóbus	Glóbus lze využít i v jiných předmětech
používá různé druhy plánů a map,		EGS – Evropa a svět nás zajímá,	Lze zařadit zeměpisnou vycházku, kde

orientuje je, přepočítává vzdálenosti podle různých měřítek, seznámení se se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách, prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadmořské výšky, vyhledává potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících	Druhy plánů a map, jejich měřítko, obsah a grafika map, barvy, výškopis, polohopis a vysvětlivky (mapový klíč) orientace plánu a mapy vzhledem ke světovým stranám přepočet vzdáleností - práce s atlasem	pohled na svět, ve kterém žiji – pracovní listy M – práce s měřítkem, převody jednotek, poměr Př – tematické mapy D – tematické mapy Vv – estetická stránka mapy Čj – názvosloví Zeměpisná vycházka – práce s mapou, orientace v krajině	žák určuje světové strany podle buzoly, kompasu i jinými způsoby, pohybuje se v terénu podle azimutu, vytváří jednoduché náčrtky a plánky okolní krajiny. K měření vzdáleností využívat i mapy, které žáci potřebují v životě - turistické mapy, plány okolí školy.
používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na glóbu i mapě absolutní (matematickou) geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi, vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního a 180. poledníku pro určování času na Zemi, stanovení místního času, vysvětlení pojmů: poledník, místní poledník, hlavní poledník, rovnoběžka, zemský rovník, zeměpisná síť, nadhlavník, obratníky, polární kruh, datová hranice	Poledníky a rovnoběžky Zeměpisné souřadnice zeměpisná síť určování geografické polohy - určování časových pásem	M – polokružnice, určování času Ov – režim dne – časová pásma	
vysvětlí pojem krajinná sféra, orientuje se v objektech, v jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry, rozpoznává souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi	Krajinná sféra Země a její složky Pevninské a oceánské tvary zemského povrchu Význam jednotlivých přírodních složek na Zemi	Př - vznik krajinných sfér, endogenní, exogenní děje, horniny a nerosty, rozmístění fauny a flóry na Zemi, rozmanitost organismů, živá složka půdy, člověk v různých	Žák by měl být dostatečně motivován k poznávání krajinné sféry naší planety, měl by zhodnotit potřebnost poznání přírodních podmínek pro život člověka.

jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry, objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů posuzuje zemský povrch - reliéf jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností vysvětlí pojmy:počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře vymezí a vyhledává na mapách různé podnebné pásy a porovnává je, pozoruje, zaznamenává a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště, seznámí se s rozložením vody na Zemi, vysvětlí a vyhledá na mapách pojmy: oceán, moře, pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže, popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití, rozumí pojmům mateční hornina, humus, eroze půdy vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a	Litosféra Atmosféra Hydrosféra Pedosféra Biosféra	životních podmínkách, ekosystémy, fotosyntéza Čj – četba, synonyma – podnebí, klima F – teplota, tlak, hustota, změny skupenství Ov – šetření vodou, čistota ovzduší M – nadmořská výška D – časová představa o pohybu kontinentů Vv – tvorba projektu ICT – Internet – zdroj informací, tvorba projektu OSV – zájem o okolí, rozvoj kritického myšlení, řešení problémů - diskuze Projekt – geografická šířková pásma – vegetační pásy	

nadmořské výšce, vymezí geografická šířková pásma na Zemi, seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí, vyjmenuje krajinotvorné činitele, objasní pojem krajinná ekologie, určí typy kulturních krajin a uvede jejich charakteristiku, zamyslí se nad ochranou přírody a krajiny, zdůvodní globální problémy světa	Krajina a člověk	Př- ekosystém, populace Ch- smog, chemické znečištění ovzduší	Vycházka do terénu, typy krajin v okolí bydliště
provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vyhledá a pojmenuje modelové státy, hlavní a významná města popíše a porovná jejich sektorové zaměření a zvažuje souvislost s přírodními poměry seznámí se s mezinárodními organizacemi dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy	Zeměpis světadílů Afrika Afrika - fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika Afrika – regionalizace, státy	D – objevné cesty Př – vliv geografické polohy na život ve světadílech a v oceánech, ekologické katastrofy, využití oceánů EV-lidské aktivity a životní prostředí, stav životního prostředí – práce s interaktivní tabulí VDO-prvky demokracie, forma vlády – pracovní listy OSV-komunikace s jinými národy, debata nad problémy	referáty práce se slepou mapou žáci si sami shromažďují obrazovou dokumentaci k jednotlivým světadílům, tvorba koláží
spolupracuje i v obtížných sociálních situacích.	Etická výchova Uplatnění komplexních sociálních témat - bída světa,		Bude zařazováno v průběhu čtyř let.

	informovanost o situaci zemí třetího světa, vztah k menšinám		
zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	Opakování		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 7.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy průřezová témata projekty, exkurze**	**Poznámky**
určí geografickou polohu jednotlivých světadílů podle zeměpisných souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích a v podnebných pásech, porovná rozlohu jednotlivých světadílů, popíše a srovnává při interpretaci obecně zeměpisných map členitost a typické znaky přírodních poměrů jednotlivých světadílů, provede regionalizaci v jednotlivých světadílech a porovná jednotlivé regiony mezi sebou	Zeměpis světadílů Evropa- fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika Evropa – regionalizace, státy Asie – fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika Asie – regionalizace, státy Amerika – fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika Amerika – regionalizace, státy	M – výsečové diagramy D – objevné cesty Př – vliv geografické polohy na život ve světadílech a v oceánech, ekologické katastrofy, využití oceánů EV – základní podmínky života, podmínky života na Zemi, ekologická problematika oceánů - aktuality EGS- Evropa a svět nás zajímá, život v evropském i mezinárodním prostoru, integrace, spolupráce zemí, postavení ČR, cestování – diskuze	Žáci by měli využívat různé zdroje poskytující obrazovou dokumentaci referáty projekty – vyber si zajímavý stát práce se slepou mapou podrobněji se seznámí se státy střední Evropy zaměří se na mezinárodní organizace, ve kterých je ČR členem žáci si sami shromažďují obrazovou dokumentaci k jednotlivým světadílům, tvorba koláží

vyhledá a pojmenuje modelové státy, hlavní a významná města popíše a porovná jejich sektorové zaměření a zvažuje souvislost s přírodními poměry, seznámí se s mezinárodními organizacemi, dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy	Austrálie a Oceánie – poloha, rozloha, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, obyvatelstvo a hospodářství	MKV- kulturní diference, kultura a tradice, rasismus - přednáška Př- lidská populace, lidské rasy, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, hlad, HIV D- nejstarší osídlené oblasti, vznik prvních měst, vývoj urbanizace, význam objevných plaveb, obchod s cizími zeměmi v minulosti Ov- lidská práva, pokrok lidstva, význam vzdělání pro člověka, zdravý životní styl Vkz- rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa Čj- pozdrav v cizích jazycích M- rozbor grafů, kartogramů, určování hustoty zalidnění Ch- využití nerostných surovin, chemický průmysl, výfukové plyny, katalyzátory F- typy elektráren Pč- suroviny pro přípravu pokrmů Projekty: Erby států Evropy Vv – tvorba pexesa, kvarteta	
určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti, uvede význam Antarktidy	Zeměpis světadílů – polární oblasti	D – dobývání pólů Př – fauna, flóra M – rozbor klimatodiagramu	problémové úkoly: Proč lidé dobývají polární oblasti? Proč je přísně chrání? Čím mohou být ohroženy? Kdo se může dostat

seznámí se s globálními problémy, které těmto oblastem hrozí, posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí		Čj - četba OSV – kooperace, spolupráce – hry a soutěže	do polárních oblastí?
spolupracuje i v obtížných sociálních situacích	Etická výchova Uplatnění komplexních sociálních témat - bída světa, informovanost o situaci zemí třetího světa, vztah k menšinám		Bude zařazováno v průběhu čtyř let.
zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	Opakování		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 8.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
určí absolutní geografickou polohu České republiky	Absolutní geografická poloha	EV –lidské aktivity a životní prostředí, stav přírody,	Práce se slepou mapou

vyhodnotí relativní geografickou polohu České republiky podle různých kritérií porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států popíše s pomocí obecně zeměpisných a tématických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost	(poloha v zeměpisné síti), relativní geografická poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry České republiky	ochrana, předpoklad vývoje – diskuze EGS – jsme Evropané, poloha státu na mapě světa, orientace – práce s mapou Př – geologická stavba, ochrana přírody M – porovnávání rozlohy F – atmosférické prvky Projekt: Ochrana přírody	
vyhledá, popíše a zdůvodňuje na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v České republice vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České republice a určí jejich lokalizační faktory srovnává ukazatele o lidnatosti a rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva České republiky se sousedními státy vyhledá aktuální demografické údaje týkající se své obce, zpracovává je, vyhodnocuje a pokouší se o prognózu dalšího vývoje	Obyvatelstvo a sídla České republiky	MKV – multikultularita, kultura a tradice - diskuze Čj. – nářečí M – hustota obyvatelstva. Př- vliv osídlení na krajinu D - vznik prvních měst, vývoj urbanizace	Matrika obce – údaje o obyvatelstvu Referáty - města
rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu	Hospodářství České republiky	EV – ekosystémy, vliv hospodářství na životní prostředí - těžba, průmyslové	Práce s tabulkami

hospodářských aktivit v České republice, hospodářství České republiky charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod zhodnotí postavení své obce v rámci hospodářství celé republiky		závody, doprava, cestování – pracovní list Ch – využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie D – historie průmyslu Př- obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, F – typy elektráren	
lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice, charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost	Regiony České republiky	EV – vztah člověka k prostředí, stav životního prostředí – práce s interaktivní tabulí D – historie regionů Ch – průmysl regionů Čj – významné osobnosti M – práce s daty Př - krajina, stav přírody Exkurze: Průmyslový závod	
vymezí místní oblast zeměpisnou polohou a uvede kritéria pro vymezení místního regionu, uvede vztahy k okolním regionům, uvede základní charakteristiky regionu z hlediska dalšího rozvoje (potenciál a bariéry)	Místní region	D – historie regionů Čj – významné osobnosti Př - krajina, stav přírody	Exkurze do místního regionu.
spolupracuje i v obtížných sociálních situacích	Etická výchova vztah k menšinám		Bude začleňováno v průběhu čtyř let.
zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na	Opakování		

geografické učivo			

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 9.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
používá aktivně tematické mapy obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel a hospodářských aktivit na konkrétních regionálních příkladech orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství porovnává a lokalizuje na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti světového hospodářství vymezí kritéria hodnocení vyspělosti státu	Socioekonomická geografie světa (společenské, sídelní a hospodářské poměry současného světa) Obyvatelstvo světa Světové hospodářství	Př – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, podvýživa, hlad, HIV D – nejstarší osídlené oblasti, zvyšování tempa růstu obyvatelstva od 19. st. – demografická revoluce, vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce – významné technické objevy, průmyslový pokrok, význam zemědělství v historii, vývoj dopravy, význam objevných plaveb, obchod s cizími zeměmi v minulosti, rozvoj služeb, kláštery a univerzity jako centra vzdělanosti v minulosti Ov – lidská práva, pokrok lidstva, konzumní způsob života, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, volba povolání, zdravý životní styl Rv- rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa – city x slum	Referáty – světové zajímavosti Práce se slepou mapou, atlasem Práce s tabulkami

uvede, vyhledá a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje		Čj – základní konverzační témata, pozdrav v cizích jazycích, zdroj informací M – rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty, jednotky plochy Ch – chemizace v zemědělství – vliv na přírodu, kvalitu potravin – vitamíny, využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, složení výfukových plynů, katalyzátory F – parní stroj, typy elektráren, jaderná reakce, rychlost dopravních prostředků Pč – suroviny pro přípravu pokrmů ICT – zdroj informací MKV – etnický původ, historie, tradice, kultura a rozmanitost různých etnik - diskuze	
orientuje se na politické mapě světa uvede aktuální počet států současného světa, vyhledá na politické mapě světa nově vzniklé státy rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva, hlediska svrchovanosti, státního zřízení a formy vlády, správního členění uvádí příklady různé míry demokracie ve světě lokalizuje aktuální příklady	Hlavní mezinárodní politické, bezpečnostní a hospodářské organizace a seskupení mezi státy na světě	M – zpracování statistických údajů Ov- státní zřízení, forma vlády, principy demokracie, náboženství, národnostní menšiny, příčiny válek, možnosti řešení konfliktů, mezinárodní spolupráce D – vznik států v minulosti, vývoj počtu států Př – vliv přírodních podmínek na osídlení Cj – zdroj informací ICT – zdroj informací VDO – prvky vlády, formy	

politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení		demokracie, totalita, vztahy mezi státy světa – skupinová práce	
vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení	Globální problémy současného světa	ICT – zdroj informací Př – podvýživa, hlad, AIDS, kyselé deště, oteplování, ekologické katastrofy, rozšiřování pouští, vyčerpatelné nerostné suroviny, kácení tropických deštných lesů, fotosyntéza Ch – skleníkový efekt, kyselé deště, složení atmosféry, ozón, oteplování, výfukové plyny, ropné havárie, nerostné suroviny, jiné zdroje energie, pitná voda – znečištění D – rozvoj společnosti, změny krajiny, života lidí v průběhu času F – alternativní zdroje energie, rozvoj techniky Ov – mezinárodní spolupráce, pokrok lidstva, šetření surovinami OSV – komunikace, vlastní zodpovědnost při řešení problémů, hledání kompromisu – diskuze Projekt – Globální problémy	Práce s mapou Aktuality Referáty – problémy světa
rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajin, uvede konkrétní příklady posuzuje působení přírodních krajinotvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou	Krajina – prostředí, typy krajin společenské a hospodářské vlivy na krajinu a na životní prostředí	EV – ekosystémy, ochrana přírody, trvale udržitelný rozvoj – pracovní listy	referáty

a lidskou společností na krajinu a na životní prostředí, zhodnotí jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti, působí dlouhodobě v prostoru a v čase na krajinu a životní prostředí, uvede kladné a záporné příklady, zhodnotí dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí na lokální i globální úrovni, navrhne možná řešení problematiky životního prostředí, provede prostorové rozmístění hlavních ekosystémů, porozumí pojmům ekologie, trvale udržitelný rozvoj	Vztah příroda a společnost	Př – životní prostředí, ekologie, vliv prostředí na zdraví lidí, život v přírodní a kulturní krajině	
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu, využívá aktivně mapy, atlasy, cestovní průvodce, pracuje s internetem a s dalšími materiály, při vyhledávání informací uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	cvičení a pozorování v terénu v místní krajině – orientační body, pomůcky a přístroje, světové strany, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů, panoramatické náčrtky, schématické náčrtky pochodové osy ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí – živelné pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí	M – měřítko, poměr CH – živelné pohromy, chemické složení bojových plynů Př – příroda v místní krajině – stav, ochrana, ohrožení zdraví a života člověka Vv – náčrtky, plánky	
spolupracuje i v obtížných sociálních situacích	Etická výchova Uplatnění komplexních sociálních témat - bída světa,		Bude začleňováno v průběhu čtyř let.

	informovanost o situaci zemí třetího světa, vztah k menšinám		
zopakuje si probírané učivo a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	Opakování geografického učiva na základní škole		

7.6. Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

7.6.1. Předmět: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět Hudební výchova se zaměřuje na 2. stupni na činnosti vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové. Ve vokální dovednosti si žáci osvojují základní pěvecké dovednosti, práci s hlasem. V oblasti instrumentální se žáci seznámí se nejjednoduššími hudebními nástroji a snaží se o danou reprodukci i produkci. V hudebně pohybových se žák učí hudbu cítit, pomocí pohybu, tance či gest. V poslechové oblasti rozeznává různé žánrové, stylové podoby hudby a učí se tak hudbu interpretovat a vnímat.
Výsledky žáků jsou prezentovány při celoškolních akademiích a veřejných vystoupeních. Každoročně je zajištěn výchovný koncert na dané téma. Žáci pracují ve třídě nebo hudební učebně s využitím piana, keyboardu, SMART tabule, audiovizuální techniky a dostupných výchovných pomůcek.

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Hudební výchova je vyučována jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku po jedné hodině týdně.

Vzdělávání v předmětu hudební výchova směřuje k:
vedení žáků k samostatné reprodukci i produkci hudební činnost, používání textových zdrojů (zpěvníky, notový zápis, naučná literatura…)
rozvoj žáků v oblasti hudebních žánrů, stylů
rozvoj praktické manipulace s různými typy textů, obrazovými materiály audio i videozáznamů
uplatnění pěveckých dovednosti při zpěvu i v mluveném projevu
rozpoznání stylových období
toleranci odlišných kultur

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
frontální výuka s poslechovým a obrazovým materiálem
skupinová práce
projekty, referáty
práce s hudebními nástroji
diskuze

Předmět **Hudební výchova** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Umění a kultura:**
Výtvarná výchova: časová období, pravěk – 21. století

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:
český jazyk: rétorické dovednosti
matematika: rozlišování taktu 2/4, ¾, 4/4 ….
cizí jazyky: orientace v cizojazyčných oblastech (forte, piano, RnB…)
dějepis: historie lidstva, zařazení žánrů a stylů do daných období
ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování

Předmětem prolínají **průřezová témata:**
OSV: rozvoj smyslového vnímání, chápat umění jako zdroj komunikace a osvojování si světa, kreativita
VDO: respektování kulturních, etnických a jiných odlišností, schopnost kompromisu, podpora a rozvoj vlastního názoru - principy demokracie
EV: prohlubování vztahu člověka a prostředí (sociálního, přírodního), vnímání estetických kvalit prostředí
MDV: porozumění „řeči“ znakových kódů, obrazu a zvuku; vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit uměleckou i běžnou mediální produkci
EGS: porozumění kulturním kořenům, chápání kulturních souvislostí a snaha o uchování kulturních zdrojů
MKV: kulturní diference; lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita; principy solidarity

Výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
učitel ukáže žákům vhodné způsoby, metody práce s hudebním materiálem
učitel vede žáky k vyhledávání a třídění informací z hudební oblasti za účelem dalšího vzdělávání
učitel učí žáky operovat s termíny a na základě jejich pochopení uvádět věci do souvislostí
učitel směřuje žáky k vytváření si komplexnějšího pohledu na kulturní jevy
učitel vede žáky k pozorování, poslouchání, experimentování, kritickému hodnocení výsledků svého učení

Kompetence k řešení problémů
učitel vede žáky:
k posuzování vlastního pokroku v učení, k určení překážek či problémů bránících učení, diskutování o nich, o možnostech nápravy
k předkládání dostatku námětů k samostatnému uvažování
ke kritickému myšlení, k uvážlivým rozhodnutím, schopnosti obhájit je, uvědomování si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a výsledky

Kompetence komunikativní
učitel vede žáky k formování vlastních názorů
učitel nabízí žákům dostatek hudebních námětů
žáci se zapojují do diskuse, učí je obhajovat vlastní názor, vhodně argumentovat
žáci se učí rozumět různým typům komunikačních prostředků, přemýšlet o nich, reagovat na ně a tvořivě je využívat k vlastnímu rozvoji
k aktivnímu zapojení do společenského dění

Kompetence sociální a personální
žáci se zapojují do spolupráce ve skupině a týmu
učitel navozuje dostatek situací, ve kterých si žáci uvědomí efektivnost spolupráce

Kompetence občanské:
učitel vede žáky:
k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům
k oceňování našich tradic, kulturního i historického dědictví
k tvořivosti, zapojovat je do kulturního dění
učitel poskytuje žákům možnost vcítit se do situace ostatních

Kompetence pracovní:
žáci jsou vedeni k efektivní práci
učitel vede žáky k užívání znalostí, zkušeností a dovedností v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
6. - 7. ročník

Výstup	**Učivo**	**Ročník**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, charakterizuje rozdíl mezi stupnicí a tóninou, orientuje se v jednoduchém notovém zápisu, vyhledává určené takty a rytmy	intonační cvičení, vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur, zpěv lidových a umělých písní, vánoční koledy, práce s notovým zápisem, partitura, předznamenání	6.	VV- výtvarný záznam melodie nebo rytmu OSV- rozvoj schopností poznávání – hry a soutěže OSV- kreativita – hry, skupinová práce	Nácvik na vánoční koncert Týmová práce
pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus, využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách, umí taktovat dvoučtvrťový a tříčtvrťový takt	rytmické hádanky, ozvěny a hra na tělo, rytmické hudební formy- pochod, polka, valčík, analytická práce s písní, reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu	6.	TV- krok pochodový, valčíkový, polkový	Hádanky hry
uplatňuje získané pěvecké dovednosti při zpěvu i při mluveném projevu	stupnice, akordy durové a molové, hlasová hygiena, lidské hlady, dramatizace písní	6.		
umí rozlišit lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, oparu a operetu, seznámí se s obdobím baroka a klasicismu a s vybranými skladbami těchto slohů	píseň lidová a umělá, komorní hudba, melodram, muzikál, opera, opereta, hudba a tanec	6.		
zpívá intonačně čistě a rytmicky v jednohlasu a vícehlasu, využívá správné pěvecké návyky	lidové a umělé písně, píseň zlidovělá, lidový dvojhlas, dynamika, melodie, rytmus, výběr písní různých období a etnik, lidský hlas, hlasová	7.		Práce v týmu

	hygiena			
provádí jednoduché hudební improvizace	tvoření jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje, hudebně výrazové prostředky	7.	VV- hudba maluje	
orientuje se v zápise písní a skladeb	partitura, reprodukce známých písní	7.		
zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a předvede jednoduchou pohybovou vazbu	taktování, taneční kroky, polka, valčík, mazurka, tanec, balet, výrazový tanec, společenské a moderní tance	7.	TV- vlastní taneční variace	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
8. – 9. ročník

Výstup	**Učivo**	**Ročník**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu, zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně, respektuje dynamiku písně	transpozice vzestupné a sestupné řady tónů (stupnic), původ hudby	8.		
dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého, rozliší durovou a molovou stupnici, zná pojem akord, umí přesně rytmicky zazpívat vybrané písně, seznámí se s charakteristickými prvky džezové hudby	hlasová a rytmická cvičení, intervaly, zpěv lidových i umělých písní, tradicionál, blues, swing	8.	Z- počátky hudebních stylů v různých částech světa OSV-kreativita – práce v týmu	referáty
tvoří jednoduché doprovody, umí podle individuálních dispozic vytleskat obtížnější rytmus	práce s poslechovými ukázkami (poslech různých hudebních žánrů, srovnávání)	8.	TV- jednoduchý country tanec	
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při	opakování učiva z předchozích ročníků	9.		Nácvik na předtančení – školní ples

hudebních aktivitách				
dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	opakování lidových i umělých písní s důrazem na dynamiku, melodii a rytmus, česká populární hudba	9.		
zařadí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji s dalšími skladbami	naše hudební minulost, hudební renesance v Čechách, český hudební klasicismus, 20. století ve vážné hudbě, jazz a swing v české hudbě, 70. – 90. léta 20. století v české moderní populární hudbě	9.	LV- literární předlohy hudebních děl D- historická období	
vyhledává souvislosti mezi hudby a jinými druhy umění	50. a 60. léta- divadla malých forem	9.	LV- hudba v divadlech malých forem	

7.6.2. Předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět výtvarná výchova na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět výtvarná výchova na 1. stupni. Výuka probíhá ve speciální výtvarné učebně, případně v učebnách výpočetní techniky, nebo mimo školu, práce v plenéru, návštěvy muzeí a galerií. Výtvarná výchova je zaměřena na rozvoj estetického cítění a kreativity. Metody a formy jsou převážně zaměřeny na samostatnou práci žáků, v rámci projektů práce ve skupinkách.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:
Výtvarná výchova je vyučována jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V 6. a 7. ročníku po 2 hodinách, v 8. a 9. ročníku po 1 hodině.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova:
směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik

učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
Samostatná práce
skupinová práce
projekty

Předmět **Výtvarná výchova** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Umění a kultura:**
Hudební výchova: časová období, pravěk – 21. století

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:
český jazyk: rétorické dovednosti
matematika: geometrické tvary
dějepis: stavební slohy, významní světoví malíři
ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování, práce s grafickými programy

Předmětem prolínají **průřezová témata:**
OSV: rozvoj smyslového vnímání, chápat umění jako zdroj komunikace a osvojování si světa, kreativita
VDO: respektování kulturních, etnických a jiných odlišností, schopnost kompromisu, podpora a rozvoj vlastního názoru - principy demokracie
EV: prohlubování vztahu člověka a prostředí (sociálního, přírodního), vnímání estetických kvalit prostředí
MDV: porozumění „řeči“ znakových kódů, obrazu a zvuku; vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit uměleckou i běžnou mediální produkci
EGS: porozumění kulturním kořenům, chápání kulturních souvislostí a snaha o uchování kulturních zdrojů
MKV: kulturní diference; lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita; principy solidarity

Výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
žáci samostatně pozorují a vnímají realitu a řeší výtvarné problémy
aktivně se vizuálně obrazně vyjadřují
žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech
žáci zaujímají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření
používají vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku. Pozornost zaměřují na dovednost autokorekce chyb.
Kompetence k řešení problémů:

tvořivě přistupují při řešení výtvarných úkolů
žáci samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření
žáci přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj
žáci využívají získaná poznání při vlastní tvorbě
navrhují vlastní řešení zadaného úkolu

Kompetence komunikativní:

žáci samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření
žáci přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj
žáci využívají získaná poznání při vlastní tvorbě
Využívají informačních a komunikačních technologií pro komunikaci s okolím.

Kompetence sociální a personální:

žáci se zapojují do diskuse
respektují názory jiných
žáci pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření
učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti
žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí
vytvářejí si svůj vlastní postoj k výtvarným dílům
vzájemně se respektují.

Kompetence občanské:

žáci umí tvořivě pracovat ve skupině
dovedou projevit kolegiální pomoc
žáci respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu

Kompetence pracovní:

žáci užívají samostatně vizuálně obrazné techniky
žáci dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 6. + 7.

Výstup	Učivo	Ročník	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze

Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	Linie, tvary, objemy, světlo, barva a její kvality, textury, kombinace prvků, jejich použití pro obecné i konkrétní vyjádření. Dekorativní práce. Kresebné studie, linie, jejich rozvržení v obrazové ploše, jejich vzájemné vztahy, podobnost a kontrast.	6. – 7.	OSV- rozvoj schopností poznávání kreativita – skupinová práce Kulisy pro vánoční koncert
Užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy.	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a čase, základy perspektivy a kompozice, vizuální záznam smyslových vjemů a pocitů, vyjádření abstraktních i konkrétních představ a fantazie, inspirace dalšími druhy umění a jejich kombinace (např. ilustrace)	6. – 7.	MKV- multikulturalita– vzájemné pochopení – kreslení a malování Výtvarné soutěže
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Vlastní tvorba s využitím počítačové grafiky, digitální fotografie a videa, animace, zpracování projektů a prezentací z oblasti teorie a dějin umění a různých druhů umění	6. – 7.	OSV- kreativita – práce na počítači Kulisy na školní karneval
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	Vyjadřování emocí a nálad, fantazie, osobních zkušeností a představ nejen tradičními výtvarnými metodami a technikami (kresba, malba, grafika, prostorové vytváření a práce v materiálu), ale i např. výtvarnou akcí, manipulací s objekty, pohybem těla a jeho umístěním v prostoru, prostorovým uspořádáním apod. Kombinace a variace vlastní tvořivostí.	6. – 7.	

Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu.	Vnímání a interpretace výtvarného díla vlastního i přejatého v uvedených rovinách a jejich vědomé uplatnění ve vlastní tvorbě	6. – 7.	MKV- etnický původ - diskuze
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Základní znalosti o druzích výtvarného umění a jejich způsobech vyjadřování, vývoj umění v pravěku, starověku, středověku a renesanci, lidové umění a kultura, základy architektury, užitého umění a kultury bydlení, estetika přírody, ilustrační tvorba, estetika písma. Návštěvy výtvarných výstav a kulturních objektů. Všechny tyto znalosti a oblasti jsou zároveň inspirací pro vlastní tvorbu	6. – 7.	Výzdoba na závěrečnou akademii
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	Srovnání záměru tvorby a obsahu děl vlastních nebo přejatých	6. – 7.	
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	Vysvětlení a obhajoba výsledků tvorby, její prezentace – výstava ve škole i mimo ní, výzdoba školy, soutěže, prezentace v médiích (tisk, internet)	6. – 7.	MDV - fungování a vliv médií ve společnosti - diskuze MDV - tvorba mediálního sdělení - práce na počítačích

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 8. + 9.

Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	Vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a čase, vyjádření podobnosti, kontrastu, rytmu, dynamiky, struktury	8. – 9.	
Užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Vyjádření vztahů mezi objekty (lineární, světlostní a barevné), jejich pohybu, proměn uvnitř objektů i mezi nimi, perspektiva, zaznamenání časového průběhu, abstraktní i konkrétní tvorba z představy a fantazie, reflexe různých druhů umění a jejich prolínání	8. – 9.	
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Vlastní tvorba s využitím počítačové grafiky, digitální fotografie a videa, animace, zpracování projektů a prezentací z oblasti teorie a dějin umění a různých druhů umění. Využití digitální médií k zachycení procesu tvorby a k různým formám prezentace vlastní tvorby, vytvářené tradičními i moderními výtvarnými technikami	8. – 9.	MDV - fungování a vliv médií ve společnosti – práce na počítačích MDV - tvorba mediálního sdělení - diskuze výtvarné soutěže
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	Vyjadřování emocí a nálad, fantazie, osobních zkušeností a představ nejen tradičními výtvarnými metodami a technikami (kresba, malba, grafika, prostorové vytváření a práce v materiálu), ale i např. výtvarnou akcí, manipulací s objekty, pohybem těla a jeho	8. – 9.	

	umístěním v prostoru, prostorovým uspořádáním, happeningem apod. Srovnání účinků a výsledků různých druhů vyjádření.		
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu.	Tvorba s plánovaným záměrem dosažení konkrétního účinku díla a výběrem účinných technik, postupů, prvků a materiálů. Vnímání a interpretace vlastního i přejatého výtvarného díla z hlediska způsobu jeho vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) a motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání apod.)	8. – 9.	EV - základní podmínky života - rozhovor
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků. Umí využívat znalostí o základních a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	Záměry tvorby a proměny jejího obsahu v historických, kulturních a sociálních souvislostech. Rozšiřující znalosti o druzích výtvarného umění a jejich způsobech vyjadřování, vývoj umění v od baroka po současnost v českém i světovém kontextu, užité umění a kultura bydlení, oděvní kultura a živ. styl design, architektura a urbanismus, estetika krajiny a živ. prostředí, reklama a reklamní grafika. Návštěvy výtvarných výstav a objektů. Všechny tyto znalosti a oblasti jsou zároveň inspirací pro vlastní tvorbu	8. – 9.	Návštěva výstavy
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti	Srovnání záměru tvorby a obsahu děl vlastních nebo přejatých a poznání příčin vzniku odlišných interpretací, zdůvodňování	8. – 9.	

svých hodnotových soudů.	odlišností, hledání kritérií pro prvky osobité i převzaté. Orientuje se v grafických technikách.		
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	Vysvětlení a obhajoba výsledků tvorby, její prezentace – výstava ve škole i mimo ní, výzdoba prostor školy, soutěže, prezentace v médiích (tisk, internet)	8. – 9.	Kulisy na závěrečnou akademii

7.7. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

7.7.1. Předmět: Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Cílem předmětu Výchova ke zdraví je prevence ochrany zdraví. Žáci jsou seznámeni s různými riziky, které ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situací, osvojují si dovednosti a způsoby chování, které vedou k zachování či posílení zdraví. Získávají tak potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví ostatních. Důraz je kladen na osvojování si zásad zdravého životního stylu i k osvojování účelného chování při rizikových situacích a mimořádných událostech.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví.

Výchova ke zdraví obsahuje také výchovu k mezilidským vztahům. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků. Do předmětu je zařazeno téma Ochrany člověka za mimořádných událostí, Dopravní výchova a Sexuální výchova.

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Předmět Výchova ke zdraví je vyučován jako samostatný předmět v 6. a 7. ročníku. V každém ročníku je 1 hodina týdně.

Vzdělávání v předmětu Výchova ke zdraví:
směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění a pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů

umožňuje poznat člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažovaní
vede k aplikaci poznatků z předmětu v praktickém životě
seznamuje žáka s ochranou zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
vede k chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
vede k odpovědnému chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a seznamuje s poskytováním první pomoci

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
frontální výuka s demonstračními pomůckami
projektové vyučování
samostatná práce
modelové situace související s danými tématy
dramatizace
diskuze
vycházky s pozorováním určitého jevu nebo problematiky
besedy, exkurze

Předmět **Výchova ke zdraví** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví:**
Tělesná výchova: význam pohybu pro zdraví

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:
Přírodopis: nemoci, úrazy a prevence, životní styl, zásady první pomoci …
ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování, nebezpečí Internetu, …
Fyzika: spalování energie, „..
Chemie: prvky důležité pro zdraví člověka, …
Výchova k občanství: komunikace, životní cíle, …

Předmětem prolínají **průřezová témata:**
OSV: rozvoj schopností poznávání; seberegulace, sebeorganizace; psychohygiena; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje

MDV: kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sdělení a reality; stavba mediálního sdělení; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu
EV: základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
MKV: kulturní diference; lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita; principy solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení
vést žáky k samostatnému získávání a vyhodnocování informací z různých zdrojů (učebnice, internet, televize, noviny, encyklopedie, slovníky, beletrie, ..)
ukázat žákům vhodné způsoby, metody a strategie vlastního učení
nabízet žákům řadu aktivizačních metod, které jim usnadní učení
vést žáky k tomu, aby své poznatky propojovali do širších celků a získávali tak komplexnější pohled na zdravý životní styl
vést žáky k dalšímu studiu a celoživotnímu učení

Kompetence komunikativní
vést žáky k formování vlastních názorů v písemném i ústním projevu
nabízet žákům možnost zapojovat se do diskuse na různá témata
vést žáky ke kultivovanému ústnímu projevu
učit žáky prezentovat referáty a projekty
nabízet žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů
učit žáky získávat informace z různých zdrojů a rozpoznat jejich spolehlivost
vést žáky k respektování názorů druhých lidí
vést žáky k uplatňování bezpečného a odpovědného sexuálního chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

Kompetence k řešení problémů
vést žáky k pochopení problémů, vyhledávání a ověřování vhodných řešení
nabízet žákům reálné příklady jak řešit různé problémové situace - mimořádné situace, krizové situace a plánovat způsob řešení problémů
předkládat žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování
vést žáky ke schopnosti činit uvážlivá rozhodnutí, obhájit je a nést za ně zodpovědnost
nabízet žákům dostatek příležitostí samostatně řešit problémy a ověřovat správnost svých postupů
vést žáky k porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních praktických zkušeností o člověku a jeho zdraví

Kompetence sociální a personální

vést žáka ke spolupráci ve skupině a tvorbě vzájemných pravidel
vést žáka k upevňování dobrých mezilidských vztahů
umožnit žákům pochopit prospěšnost spolupráce
umožnit žákům rozvoj zdravé sebedůvěry
navozovat dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti a jedinečnosti každého člověka a k pochopení změn během dospívání
učit žáky, jak v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat

Kompetence občanské
vést žáky k vcítění se do pocitů a myšlení druhých lidí
nabízet žákům dostatek příležitostí a modelových situací naučit se odmítat psychické i fyzické násilí
vést žáky k respektování kulturní odlišnosti jednotlivců i skupin
vést žáky k pochopení nutnosti ochrany životního prostředí a k jeho aktivní ochraně
vést k pochopení základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy
vést k vědomí svých práv a povinností ve škole i mimo školu
učit žáky se zodpovědně rozhodovat podle dané situace

Kompetence pracovní
nabízet žákům projekty a další činnosti, ve kterých se mimo jiné budou učit zvládat základní pracovní činnosti (práce s papírem, …)
poskytnout možnost práce s ICT pro hledání informací
vést žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
vést žáky k tomu, aby využívali znalosti a dovednosti z běžné praxe
procvičovat základní postupy první pomoci
vést žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
vytvářet příležitosti k aplikacím v modelových situacích

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví
Ročník: 6.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze**	**Poznámky**
respektuje přijatá pravidla soužití ve dvojici i skupině vrstevníků osvojuje si komunikaci a	Rodina Komunikace a vztahy v rodině a mezi vrstevníky	OSV – vztahy mezi lidmi, chování podporující dobré vztahy, komunikace,	

spolupráci vysvětlí role členů skupiny uvede pozitivní a negativní vlivy na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví	Kamarádství Přátelství Láska	kooperace MKV – tolerance a spolupráce s druhými, zásady slušného chování VkO – rodina, rodinné vazby	
respektuje změny v období dospívání respektuje význam sexuality vysvětlí souvislosti mezi tělesným a duševním zdravím	Dospívání Tělesné a duševní změny	OSV – sebepoznání, můj vztah k sobě	
chápe důležitost zdravé výživy pro zdraví člověka rozumí důležitosti aktivního trávení volného času vysvětlí souvislost mezi jednotlivými složkami zdraví chápe vztah mezi uspokojováním potřeb a hodnotou zdraví v případě potřeby poskytne první pomoc uplatňuje zásady prevence a ochrany před chorobami v případě potřeby se obrátí na odbornou pomoc vytvoří si vlastní názor o problematice zdraví a je schopen o něm diskutovat chápe osobní odpovědnost za své zdraví	Zdravá výživa a její vliv na zdraví člověka Zásady zdravé výživy Zásady zdravého životního stylu Denní režim a volný čas Složky zdraví a lidské potřeby Vliv prostředí na zdraví Ochrana před přenosnými nemocemi, prevence Ochrana před úrazy, základy první pomoci	OSV – sebeovládání, vůle, organizace vlastního času TV – aktivní odpočinek, sport, význam pohybu pro zdraví Př – viry, bakterie	
charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z běžného života uvede vhodné způsoby preventivního chování a ochrany v konkrétních situacích silniční a železniční dopravy uplatňuje	Bezpečí doma a ve škole Záškoláctví Ochrana zdraví při různých situacích Nebezpečí spojené s využíváním ICT	OSV – hledání pomoci při potížích, řešení problémů Inf – bezpečné chování na internetu TV – jízda na kole	V předmětu je zařazeno téma Dopravní výchova. Cílem je rozvíjení vědomostí, dovedností a návyků v oblasti bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, snížení nehodovosti a rizik silničního provozu.

bezpečné chování, které neohrožuje jeho osobu ani jiné účastníky používá bezpečnostní a ochranné prvky	Dopravní výchova: rizika silniční a železniční dopravy bezpečný pohyb na chodníku a na silnici vhodné oblečení, používání reflexních prvků dopravní značky, předpisy dopravní prostředky, cestování		
seznámí se se zdravotními riziky spojenými s užíváním návykových látek	Zneužívání návykových látek Alkoholismus Kouření	OSV – regulace vlastního jednání	
aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Ochrana člověka za mimořádných událostí: živelné pohromy (povodně, sesuvy půdy, sopečný výbuch, zemětřesení, atmosférické poruchy, lavinové nebezpečí, požár) únik nebezpečných látek do životního prostředí (radioaktivní, chemické, biologické) použití nebo anonymní hrozby použití výbušniny či jiné nebezpečné látky nález či obdržení podezřelého předmětu svědectví trestného činu či havárie typy výstrah, varovných signálů, linky tísňového volání zásady první pomoci, znalost obsahu evakuačního zavazadla	OSV – řešení problémů MKV - solidarita	Do předmětu je zařazeno téma Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí.

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví
Ročník: 7.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy průřezová témata projekty, exkurze**	**Poznámky**
chápe vztahy v prostředí rodiny a partnerského soužit	Volba partnera Partnerské vztahy a manželství Rodina a její význam v současnosti Rodinné krize a rozpad rodiny	OSV – vzájemné poznávání, respekt MKV – tolerance, empatie VkO – sociální skupiny, komunikace	
chová se kultivovaně k opačnému pohlaví respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou a morálními cíli vysvětlí stanovení věkové hranice pro beztrestný pohlavní styk charakterizuje odpovědné sexuální chování vysvětlí, které hygienické postupy a preventivní činnosti podporují reprodukční zdraví vymezí a vysvětlí rizika předčasného a nechráněného pohlavního styku uvědomí si spojení sexuálního života s perspektivním vztahem	Sexuální dospívání Zdrženlivost v období dospívání Problematika předčasného sexuálního styku Promiskuita Těhotenství a rodičovství mladistvých Zásady osobní a intimní hygieny Ochrana před pohlavními chorobami	OSV – sebepoznání, můj vztah k sobě	Do předmětu je zařazeno téma Sexuální výchova. Téma má poskytnout informace, které by plnily funkci poučení, prevence a ochrany.
uplatňuje zdravé stravovací návyky vyhodnotí vliv zdravé výživy na zdraví jedince	Zdravá výživa Alternativní způsoby výživy Poruchy výživy	OSV – sebeovládání, vůle, dobrý vztah k sobě samému F – spalování energie CH – důležité prvky pro naše tělo PČ – příprava pokrmů podle	

		zásad zdravé výživy	
zvládne vyjádřit svůj názor diskutuje a respektuje názor druhých	Mezilidské vztahy Komunikace	OSV – snaha o dobré vztahy, různé způsoby komunikace MKV – tolerance, spolupráce VkO – komunikace	
usiluje o aktivní podporu zdraví uvědomuje si důležitost pohybu pro zdraví využívá relaxační techniky předchází stresovým situacím	Vliv prostředí na zdraví Pohyb a zdraví Stres, relaxační techniky Psychické onemocnění a rizikové chování	OSV – organizace vlastního času, stanovování cílů EV – lidské aktivity a vliv na životní prostředí TV – pohyb a sport OSV – zvládání stresových situací VkO – zvládání náročních životních situací	
seznámí se se sociopatologickými jevy rozumí rizikům spojeným se zneužíváním návykových látek v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Závislost Návykové látky Doping ve sportu	OSV – regulace vlastního jednání Inf – závislost na Internetu, sociálních sítích TV – doping a příklady sportovců	
uvede vhodné způsoby preventivního chování a ochrany volí vhodné způsoby jednání, které směřují k ochraně před nebezpečím vyhodnocuje konkrétní rizikové situace v silniční a železniční dopravě a vyvozuje bezpečné chování diskutuje o příčinách dopravních nehod a jejich předcházení zapojuje se do akcí školy podporující snižování rizik	Šikana a jiné projevy násilí Kriminalita mládeže Násilí v sexualitě Bezpečné sportování Dopravní výchova: sport a dopravní bezpečnost Havárie a postup v případě dopravní nehody	OSV – hledání výhod v odlišnostech, respektování, podpora MKV – právo žít všech společně, jedinečnost člověka a důraz na jeho individualitu TV – bezpečnost při sportu VkO – protiprávní jednání	V předmětu je zařazeno téma Dopravní výchova. Cílem je rozvíjení vědomostí, dovedností a návyků v oblasti bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, snížení nehodovosti a rizik silničního provozu.

nehodovosti			
vyhodnotí možný manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt využívá komunikační dovednosti jako obranu proti manipulaci a agresi	Reklama a manipulace Působení sekt	OSV – komunikační dovednosti, asertivní komunikace MDV – kritický přístup k reklamě VkO – média, vliv médií na život ve společnosti, náboženství a sekty	
aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Ochrana člověka za mimořádných událostí: živelné pohromy (povodně, sesuvy půdy, sopečný výbuch, zemětřesení, atmosférické poruchy, lavinové nebezpečí, požár) únik nebezpečných látek do životního prostředí (radioaktivní, chemické, biologické) použití nebo anonymní hrozby použití výbušniny či jiné nebezpečné látky nález či obdržení podezřelého předmětu svědectví trestného činu či havárie typy výstrah, varovných signálů, linky tísňového volání zásady první pomoci, znalost obsahu evakuačního zavazadla	OSV – řešení problémů MKV - solidarita	Do předmětu je zařazeno téma Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí.

7.7.2. Předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět Tělesná výchova zahrnuje pohybové činnosti ovlivňující především úroveň pohybových dovedností, podporuje pohybové učení a v neposlední řadě je zařazena rovněž zdravotní tělesná výchova podporující prevenci a korekci zdravotních oslabení žáků. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají speciální vyrovnávací cvičení a všestranně zaměřené pohybové činnosti, které jsou podle potřeby preventivně využívány v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky. Pohybové vzdělávání směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů na straně jedné, k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na straně druhé. Žáci se učí samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti vedoucí k uspokojování vlastních pohybových potřeb a zájmů, k optimálnímu rozvoji zdatnosti a výkonnosti, k regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení a také k podpoře svého zdraví a ochraně života. Důraz je kladen na žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu a dobře zvládnutá dovednost tvoří v závěru zpětnou vazbu, která jeho prožitek ještě umocňuje.

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Předmět tělesná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V každém ročníku 2 hodiny týdně.

Tělesná výchova se vyučuje v tělocvičně, školním hřišti, přírodě nebo v jiných sportovních účelových zařízeních (plavecký bazén, ledová plocha).

Vzdělávání v předmětu tělesná výchova směřuje k:
zvyšovaní tělesné zdatnosti, vytváření pohybových dovedností a kladného vztahu k fyzickým aktivitám a sportu
pravidelnou účastí na pohybových aktivitách k získávání návyků zdravého životního stylu.
porozumění pojmům, které souvisí s pohybem, principy, strategiemi a taktikami, aplikovanými při osvojování a vykonávání pohybových aktivit
naučí se dodržovat sportovní etiku, pravidla a jednání fair – play
k rozvoji estetického cítění, rozvoji schopností vyjádřit náladu pohybem, rytmizaci, cvičení s hudbou
formování osobnosti, dodržování stanovených pravidel, spolupráce, respektování jiných atd.
rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti
aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
týmová práce, soutěže, hry, práce na stanovištích

Předmět **Tělesná výchova** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví:**

výchova ke zdraví: zdravý životní styl, hygiena, první pomoc, správné držení těla, dopravní výchova …

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:
hudební výchova: rytmizace, cvičení s hudbou
výchova k občanství: dodržování stanovených pravidel, spolupráce, respektování jiných atd.
přírodopis: lidské tělo, nemoci pohybového aparátu, traumatologie

Předmětem prolínají **průřezová témata:**
VDO; principy demokracie
OSV: rozvoj schopností poznávání; seberegulace, sebeorganizace; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje, psychohygiena
EV: základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí
MDV; práce v realizačním týmu
MKV: kulturní diference; lidské vztahy; principy solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení
žáci poznávají vlastní pohybové schopnosti a jejich individuální rozvoj
chápou souvislost mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
systematicky sledují vývoj vlastní fyzické zdatnosti

Kompetence k řešení problémů
přemýšlí o problému při ovládnutí cviku nebo sportovního prvku
hledají vhodnou taktiku v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence komunikativní
žáci dokáží komunikovat na odpovídající úrovni a osvojovat si kultivovaný ústní projev
reagují na povely a pokyny a sami je umí vydávat

Kompetence sociální a personální
dodržují pravidla fair play
dokáží spolupracovat uvnitř kolektivu sportovního družstva
chápou význam rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva
vytváří si pozitivní představu o sobě samém

Kompetence občanské
chápou význam celoživotního sportování
dodržují hygienické zásady při tělesných aktivitách
chápou škodlivost požívání drog a jiných škodlivin
dokáží poskytnout první pomoc při úrazech lehčího charakteru

Kompetence pracovní
chápou nutnost dodržování pravidel ve sportu i v celém životě
jsou si vědomi možných rizik při pohybových činnostech a hledá cesty jejich minimalizace
zpracovávají a prezentují naměřené výkony

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 6. + 7.

Výstupy	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, exkurze, projekty**	**Poznámky**
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem samostatně se připraví na pohybovou činnost při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy Osvojuje si základní povely a signály a reaguje na ně. Orientuje se v tělocvičně, na hřišti a v	Atletika Běžecká abeceda, nízký start, startovní povely Běh 60 m, 200 m, 600 – 800 m Skok daleký-nácvik rozběhu, odrazu, práce paží Skok vysoký- průprava na flop, nůžkový skok Hod kriketovým míčkem z místa, s rozběhem	OSV : Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí - soutěže Vkz - psychohygiena Př – stavba těla, svaly M – měření výkonů, přepočty jednotek - rekordy z jednotlivých cvičebních oblastí (odkazy k MS, ME, OH...)	Úvodní měření – výška, váha Důsledné zapisování známek do ŽK Upozornění na bezpečnosti, seznámení s pravidly chování v tělocvičně a na školním hřišti Závody dračích lodí

přilehlých prostorech (šatna, WC) Chápe organizaci cvičebního prostoru			
zvládá cvičební prvky na hrazdě, kruzích… dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond	Gymnastika Akrobacie- kotoul vpřed, vzad, z- a do- různých poloh, stoj na lopatkách, na hlavě, stoj na rukou- průprava obraty v různých polohách Hrazda- vzpor, unožování, přešvih únožmo, kotoul, zákmihem seskok Kruhy- kroužení, kotoul vpřed, vzad, houpání, svis vznesmo, střemhlav Trampolínka- skoky s obratem, s roznožením, skrčmo, cvičení na zpevnění těla Kladina- poskoky, taneční kroky, rovnovážné postoje, obraty Koza- výskok do kleku, dřepu, roznožka Šplh na tyči, laně- průprava		Hygiena při hodinách TV v tělocvičně – větrat Pozor na alergiky na prach! Obuv se světlou podrážkou Řádně rozcvičit a dávat dopomoc při jednotlivých cvicích. Neustále děti pod dozorem, uklízet tělocvičnu
zvládá jednoduché taneční kroky, tančí se žákem opačného pohlaví	Rytmická a kondiční gymnastika - chůze přísunná, cval vpřed, stranou, polkový krok, valčíkový krok	HV – rytmika, druhy tanců – základní přehled	Nosit si přehrávač
používá správnou techniku používá správnou techniku zahřátí organismu osvojuje si kompenzační cvičení	Úpoly-střehové postoje, pády stranou, vzad	Vkz – první pomoc, hygiena při sportu	Pozor na rozcvičku a protažení svalů
uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit	Sportovní hry odbíjená, košíková-průprava, ringo,	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání	Řádně vysvětlit pravidla

sportovní utkání svých vrstevníků	vybíjená - hra	lidí, mezilidské vztahy – soutěže a hry Netradiční hry s využitím pomůcek z různých oblastí – bubínek, kolíčky...	Průběžné turnaje – fotbal, florbal, vybíjená
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz-dodržuje pravidla silničního provozu jako chodec i cyklista), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 15 km	Turistika a pobyt v přírodě uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na ŠVP- táboření, ochrana přírody, orientace, přežití v přírodě, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy	EV – vztah člověka k prostředí – pobyt v přírodě, vycházky Z – ochrana přírody, ekologie Vv – projekt na ochranu přírody Př – chráněné rostliny	Při pobytu v přírodě dbát na bezpečnosti (auta, hmyz, různá jiná nebezpečí)
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu	Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí.	Ov, Vkz – hygiena a prevence	
užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí	Komunikace v TV tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech Organizace prostoru a pohybových činností v nestandardních podmínkách - sportovní výstroj a výzbroj, výběr a ošetřování Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci,	MKV : Lidské vztahy – rozhovory, hry D – historie sportu a olympijských her ČJ – správná výslovnost jmen, krátké referáty, informace na dané téma	Závěrečné měření a vážení

k úspěchu družstva a dodržuje ji rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojené hry a soutěže zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	olympismus – olympijská charta Pravidla osvojovaných pohybových činností, her, závodů, soutěží Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností. Měření, evidence, vyhodnocování		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 8. + 9.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy průřezová témata projekty, exkurze**	**Poznámky**
umí činnosti užívané na začátku a konci vyučovací hodiny dodržuje kázeň a pravidla slušného chování v hodinách TV uplatňuje pravidla hygieny a bezpečnosti a učí se jednat v duchu fair play, podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a uvědomuje si význam sportu pro zdravý rozvoj ovládá běžeckou a skokanskou průpravu, rozvíjí běžeckou vytrvalost, zdokonaluje se ve sprintech, ovládá nízký start zvládá v souladu s individuálními schopnostmi techniku atletických disciplín umí soutěžit má snahu o dosažení svého maximálního výkonu dovede uplatňovat rychlost v krátkých bězích umí uplatňovat vytrvalost, dýchání při vytrvalostních bězích dokáže se starat o svou hygienu a	pořadová cvičení – nástupové tvary, obraty na místě seznámení s bezpečností a chováním v hodině TV, zásady bezpečnosti, chování v méně známém prostředí, pobyt venku, péče o náčiní a nářadí Olympijský víceboj – seznámení s pravidly a disciplínami komunikace v hodinách TV – smluvené signály a povely. atletika - nácvik sprintu a vytrvalostního běhu, start nízký a polovysoký, běh v terénu, nácvik štafetového běhu, předávání štafety, kondiční cvičení technika běhu rychlého, technika běhu vytrvalostního běh na 60 m běh na 800 m – dívky (měření) Běh na 1500 m – chlapci (měření) běh na 12 min zdokonalování techniky skoku – rozběh, odraz zdokonalování techniky hodu míčkem a granátem vrh koulí – technika sunem	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita – hry a soutěže	v hodinách TV i při mimoškolních sportovních aktivitách – sportovní oblečení a sportovní obuv důraz na bezpečnost v hodinách TV plnění disciplín OV

bezpečnost, dovede ošetřit malá poranění	(chlapci) štafetový běh 4x 60 m		
užívá odbornou gymnastickou terminologii chápe význam gymnastiky pro tělesný vývin člověka a zvyšování celkové tělesné zdatnosti umí ohodnotit gymnastický výkon umí poskytnout dopomoc a záchranu při cvičení na nářadí zvládá gymnastické cviky na úrovni individuálních předpokladů umí posoudit provedení osvojované pohybové činnosti a označit její nedostatky	gymnastika – průpravná cvičení ke sportovní gymnastice, cvičení obratnosti akrobacie kotouly, kotoul vzad do zášvihu, stoj na rukou a kotoul vpřed, obraty, stoj na hlavě, rondát (dívky), přemet stranou, rovnovážné polohy v různých postojích, skoky, jednoduché vazby a sestavy přeskok skrčka a roznožka hrazda závěs v podkolení, toč, jednoduché sestavy kruhy kruhy v hupu – houpání odrazem střídnonož kladina cviky rovnováhy ve dvojicích	Hv- tanec na hudbu	kázeň při sportu cvičení ve družstvech zodpovědné plnění úkolů

využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy chápe význam tělesných cvičení pro život	cviky s přenášením náčiní trampolína šplh na tyči s přírazem šplh na laně – technika smyčky šplh na tyči – měření kondiční cvičení ve dvojicích, s různým náčiním cvičení obratnosti na lavičkách, žebřinách cvičení zdravotní gymnastiky, strečink zábavná a sebezáchranná cvičení v tělocvičně a třídě rytmické a kondiční cvičení s hudbou různé formy pohybu s hudbou cvičení s hudbou, náčiním aerobic, kalanetika lidové tance – polkový, valčíkový krok, country tance		příprava na školní ples
umí si vybrat hru a zorganizovat utkání ovládá základní pravidla jednotlivých sportovních her dodržuje zásady bezpečnosti při míčových hrách v kontaktu s vrstevníky a kriticky se dovede postavit proti nedodržování základních sportovních zásad	sportovní hry volejbal herní činnosti jednotlivce odbití obouruč vrchem, odbití obouruč spodem (bagr), spodní podání, příjem podání, přihrávka, nahrávka průpravné hry hra dle pravidel basketbal základní pravidla, driblování, přihrávky, střelba na koš, využití naučených základů při hře, herní kombinace		žáci se učí respektovat spoluhráče, protihráče žáci se učí rozhodovat

	florbal zdokonalování herních činností jednotlivce, herní kombinace, systém hry		
	úpolová cvičení úpolové hry ve skupině, cvičení s lanem		
	lyžování	EV – lidské aktivity a životní prostředí – aktivity v přírodě	pro zájemce
umí jednat při mimořádných událostech	ochrana člověka za mimořádných událostí		

7.8. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

7.8.1. Předmět: Praktické činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Pracovní výchova patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. Ten je rozdělen do 4 tematických okruhů. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Vzdělávací obor máme rozdělen do 4 okruhů:

Pěstitelské práce a chovatelství
Provoz a údržba domácnosti
Přípravy pokrmů
Svět práce

V okruhu **Pěstitelské práce a chovatelství** vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci a odpovědnému postoji vlastní činnosti i druhých, uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti.

V okruhu **Provoz a údržba domácnosti** (pouze 6. a 7. ročník) vedeme žáky k používání vhodných nástrojů a pomůcek při práci v běžném životě.

V okruhu **Příprava pokrmů** vedeme žáky k dodržování technologické kázně a dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce.

V okruhu **Svět práce** (pouze 8. a 9. ročník) vedeme žáky k chápání práce jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvoji podnikatelského myšlení.

Obsahové, organizační a časové vymezení:
Předmět je vyučován v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V každém ročníku 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá ve třídách, na školním pozemku, ve školní kuchyňce, někdy v učebně informatiky.

Vzdělávání v předmětu Praktické činnosti:
směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu, o pozitivní vztah k práci
poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění problematiky vztahu člověk a příroda
umožňuje poznat základní pracovní návyky
podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažovaní
učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě
vede k chápání podstatných souvislostí mezi praktickou činností a vlastním výsledkem práce
vede žáky k získávání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
podporuje u žáků osvojování jednoduchých pracovních postupů pro běžný život
učí osvojovat a uplatňovat zásady bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce, plánování práce a technologické kázně
umožňuje žákům získávat pozitivní vztah k práci a odpovědný a tvořivý postoj k vlastní činnosti a její kvalitě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
skupinová práce s praktickým využitím pracovních nástrojů a teorie z odborné literatury,
samostatná práce
soutěže, hry, práce na stanovištích
diskuze, beseda
vycházky s pozorováním přírody
výuka je propojována s reálnými situacemi z běžného pracovního života

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:
informatika: práce s internetem
výchova k občanství: dodržování stanovených pravidel, spolupráce, respektování jiných, finanční gramotnost atd.
přírodopis: práce na pozemku, pěstování rostlin, vhodný výběr rostlin …
výtvarná výchova: estetika při přípravě pokrmů, úprava stolu…

Předmětem prolínají **průřezová témata:**
VDO; principy demokracie
OSV: rozvoj schopností poznávání; seberegulace, sebeorganizace; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje, psychohygiena
EV: základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí
MDV: fungování a vliv médií ve společnosti, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
MKV: kulturní diference; lidské vztahy; principy solidarity

Výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
žáci dovedou používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
žáci pozorují pokrok u ostatních a učí se toleranci
učitel vytváří podnětné a tvůrčí prostředí, klade důraz na pozitivní motivaci žáka, používá vhodné učební pomůcky (atlasy, časopisy, encyklopedie, výuka v terénu) a audiovizuální techniku

Kompetence k řešení problémů
žáci řeší učitelem zadané úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
žáci uplatňují tvořivost, která je vede k uplatňování vlastních nápadů
učitel vede žáka k objevování různých variant řešení, k samostatnému řešení problému, k praktickému ověřování řešení problémů.
učitel vede žáky k volbě vhodných pracovních postupů při konkrétních úkolech – dodržování technologické kázně, práce podle předpisů, popisů, náčrtků.
učitel vede žáky k vytrvalosti v práci a učit je odstraňovat nedostatky a dovést je ke konečnému cíli

Kompetence komunikativní
žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce
žáky dovedou užívat správnou terminologii
učitel nabízí žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem, klade důraz na zapojení žáků do diskuse, obhájení svého názoru a vhodnou argumentaci, vede žáky k aktivnímu zapojení do společenského dění (prezentace výrobků, výstavky)

Kompetence sociální a personální

žáci spolupracují a vzájemně si pomáhají
žáci pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku
učitel zařazuje práci ve skupině, klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu, vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky, posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj a v pracovní činnosti k pozitivnímu vlivu na kvalitu společné práce, učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
vést žáky ke spolupráci ve skupině, k vytváření pravidel pro práci ve skupině – rozdělení rolí, učit žáky pomáhat druhým a naopak dokázat požádat o pomoc. Vytvářet u žáků pozitivní představu o sobě, svých schopnostech a dovednostech s ohledem na budoucí volbu povolání

Kompetence občanské
žáci dovedou uplatnit pozitivní vztah k práci i dovedou nést odpovědnost za kvalitu svých i společných výsledků práce
žáci na základě jasných kritérií dovedou hodnotit svou činnost nebo výsledky
učitel respektuje věkové, intelektuální, sociální a etnické zvláštnosti žáka, podporuje požadavky na kvalitu životního prostředí, chápání ekologických souvislostí v zájmu ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní
žáci dodržují zásady obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
dovedou správně použit materiál a pracovní nástroje
žáci správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami
učitel vede žáka k bezpečnému používání nástrojů, vybavení, dodržování pravidel, plnění povinností, adaptaci na pracovní podmínky, učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
učitel dbát na dodržování vymezených pravidel, bezpečnost práce, provozní řád školní kuchyně

Výstup	**Učivo**	**Ročník**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata**
Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin. Pečuje o nenáročné rostliny.	Základní podmínky pro pěstování-půda a její zpracování, druhy půdy, zelenina, ovocné rostliny, okrasné rostliny, léčivé rostliny.	6. - 9.	EV - ekosystémy základní podmínky života lidské aktivity a problémy životního prostředí – pracovní listy, skupinová práce Práce na pozemku
Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu. Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad,	Okrasné rostliny. Základy ošetřování pokojových květin,	8.	Př-okrasné rostliny

pokojové i jiné rostliny.	pěstování vybraných okrasných dřevin, květina v interiéru a exteriéru. Hydroponie, bonsaje, jednoduchá vazba, úprava květin.		
Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu. Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.	Používá správné nářadí při práci s rostlinami. Druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění plodů, jejich zpracování.	6. - 9.	Práce na pozemku
Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.	Chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, kontakt se známými a neznámými zvířaty.	7.	Př – chov zvířat
Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty.	Práce s rostlinami. Léčivé rostliny, koření, rostliny a zdraví člověka, léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy a jejich zneužívání, alergie.	6. - 9.	
Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví.	Finance, ekonomika domácnosti. Rozpočet, příjmy a výdaje, platby úspory, hotovostní a bezhotovostní platební styk.	7.	Projekt-rozpočet domácnosti
Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů.	Úklid a údržba domácnosti, návody k obsluze, údržba oděvů, úklid domácnosti, čisticí prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace.	6. - 7.	
Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí	Spotřebiče v domácnosti. Elektronika v domácnosti,	7. - 8.	Fyzika Výchova k občanství

drobnou domácí údržbu.	sdělovací technika, ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem.		
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem.	Bezpečnostní pravidla při práci se spotřebiči.	7.	VDO - občanská společnost a škola - přednáška Fyzika - elektřina
Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče.	Kuchyně-vybavení a obsluha základních spotřebičů, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu.	6. -9.	OSV - řešení problému a rozhodovací dovednosti – práce ve skupinách
Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	Příprava pokrmů, potraviny-výběr potravin, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku. Příprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů.	8. - 9.	EV - vztah člověka k prostředí - diskuze Práce ve školní kuchyňce
Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti.	Úprava stolu a stolování, jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu. Slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny a na stole.	6. - 9.	VDO - občanská společnost a škola – rozhovor Hry, navození situací
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.	Kuchyně – udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu, první pomoc.	6. – 9.	
Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí.	Povolání, vybrané druhy pracovních činností, požadavky. Trh práce, druhy pracovišť, pracovních	8.	

	prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitosti na trhu práce.		
Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	Volba profesní orientace. Základní principy sebepoznávání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání, využívání poradenských služeb.	8.	EGS - Jsme Evropané – pracovní listy Ov-volba povolání
Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	Informace o trhu práce, úřady práce, možnosti vzdělávání. Náplň studijních a učebních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby.	9.	Beseda na ÚP
Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Zaměstnán, požadavky, životopis, sebereprezentace. Způsoby hledání zaměstnání, pracovní příležitosti, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů, podnikání, druhy struktura organizací, nejčastější formy podnikání,	9.	MDV - interpretace stavba mediálních sdělení Porada s výchovným poradcem

	drobné a soukromé podnikání.		